

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

overdruk cy (bij hss.)

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK TE 's-GRAVENHAGE

Post Incunabel

~~Handschrift~~ No. 227 E 16.

inhoud:	is geraadpleegd door:	in het jaar:	zie:
Hymni et Sequentiae cum difficiliorum vocabulorum interpret. Hermanni Torrentini (Zwolle c. 1501).	M. E. Kronenberg	1922	Nieuwe Taalgids Jg. XVII (1923) 136 vv.: Een Latijnsch-Nederlandsche samenspraak uit 't begin van de 16e eeuw.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſcdm regionis ſitu· ⁊
arcę· Sancximuſ ita
ecare· t alio ñ uerſai
ficientē ad pſtatu opuſ
onō arcā· ⁊ fructuū ī

lege aquilia·

ampnu p iniuriā
gne· t excisa ea· ſi pba
quilię itē·
egiſ aquilię actioē
domū tuā depoſuiſſe
ſſe· dampnoq; te afflix
ſartiat· cōpetitū
equiſ· quini ⁊ ſi aqua
nē· ut in porē ſtatū
ſ cura impetrabiſ·
orte ancille quā
ſ aquilię dampni ſar
eīminalē acuſatioē
poſſe ñ ambigit·
negantē ex lege a
riā dediſſe pbetur·
o·
nib; tuiſ· que p in
ne t infecta· legſ
ngē poteſ·
ſ que p iniuriā de
legiſ aqlię· agē ui

erciſcunde·

ē· In nomen pa
uiſiſti· nec ſup ea
etio ſubſecuta ē·

tiſ· ſecdm iuriſ for
pilatę eum in hrditā
cttur· cui iudicio f
n eius pſpicitat·
orp· alex· aug· ā·
⁊ reſ mobileſ· t ſem
culi eſſe poſſunt·
in ceto peculio caſt
tuiſ· habeſ pdia a
filio patr donauit·
uſi iuriſ ea pdia h
cię filiuſ familiaſ o
d· ā· ſtatilię· n ipſi
te matri tui fuit· m
oſ cauiat· ut unuſ q
retur· alt ū ex portan
offenſā iſtam cleūt
pbetur· t aliiſ tuta
chil impeclit· pſerti
ta clephīidunt· ut
nouiſſimā ei uolu
cudie ſequet·
orp· gord· ā· pop·
piunt diuiſionē· cū u
tariā· ex lege x ii· t
d· ā· euano· iqua
cohēres cōſiſtit· ptor t
ceptator cōſtitutus· t
o iudicio datuſ· ut uo
ſuaſ parteſ debet acco
d· ā· teleſphoro· ona
nia ē ſtē tuo· ex hrdita

pns libellus
ymnos et p
titolo Herma
and de nati
e · De ſtella
um ... De
ſtatione templi
omibus christi
ſtitutione ...
ramenta De
unctione criſmatis
De paſſione De
ſione dni
dun ...
hest ... aliis
d Coger
titulus ruſtic
mina rodolphi
dricenſis ecclie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

overdruk 69/16

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK

Post-Incunabel

~~Handschrift~~ No.

inhoud:	is geraadpleegd door:
Hymni et Sequentiae cum difficiliorum vocabulorum interpret. Hermanni Torrentini (Zwolle c. 1501).	M. E. Kronenberg

...net · cuiusce possessi
...nciali iudicio constitui
...uitutes possiunt · sicut
...stituunt · tueri uir
...ores · si priores possesso
...uere non potuerit · cum
...de · transire ad empto
...in alieno loco oritur
...usus eiusdem aque p
...titit duce ·
... · mit · iquio pars di
...debitam · in iuriose ex
...am ad pristinam formam
...grauitate curabit ·
...eses prouincie usu aque
...e allegas · esse statuta e
...prouincie · cui sit durum
...tius p̄cius aque agim
...is · ad aliorum usum ui
...
...manifeste doceri possit
...atque obseruationem p̄cta
...ectis fundis irrigandi
...r · nequid esse ueterem formam
...nouet prouidebit ·
...edificia tolle · si domi
...s eius immine p̄hibentur
...estram uit ui aut clam fecisse
...us opus tolle · 7 integrum
...llite ·

...d · aa · 7 ee · ad aurt · ...
seruitute non debet · ire ...
licet · ...
d · a · ualie · ...
ducende nimium facit ·
...
do · p̄uincium insolit...
mobilibus uel se mouentibus ...
sum̄ huiusmi sustine co...
decennii · uel xx · annorum ...
incertis seruitutibus ob...
ut omnis seruitutes · non ...
uno · qui tantum soli reb...
o et p̄sentes uel xx · annorum
sit omnibus huiusmi reb...
d · a · iohi · pp · ...
sabinianis questio ue...
cui suo uicino ut liceat ...
mines · pagrum ...
bre uno tantum p qui...
et licentia sit in sua ...
7 arbores excide · uel fa...
necessarium · 7 querebat...
seruit non uendo ...
in p̄mo uel secundo quinq...
eande seruitute non p...
num ea non uendo dep...
in panno numiando ...
tib; nob placuit ita ...
lege lata a nob p̄ecti...
num non uendo dep...
ricula · 7 imposita ...

R 52

Continet euangelia presens libellus
cum epistolis. atque hymnos et se-
quentias cum commentariolo Herma-
ni Contracti / Cyprianus de nati-
uitate et circumcisione christi / De stella
et magis et innocentium nece / De
baptismo christi et manifestatione trinitatis.
De ieiunio et temptationibus christi/
De cena domini et prima institutione co-
summatis omnia sacramenta / De
ablutione pedum / De unctione crismatis
et aliis sacramentis / De passione / de
resurrectione / De ascensione domini/
De spiritu sancto / Sermones duo cypriani/
Itinerarius iohannis de hese / cum aliis.
tractatulis / Fundamentum logice/
Angeli policiani Silua cui titulus rusticus/
Et Manto eiusdem / Carmina rodolphi
langii canonici monasteriensis ecclesie/

Paris Schwabe 1852 $. J. R.A.

~~D. KI 97a.~~ 1-5.

227 E 16

1) NKr 3000
2) NKr 3226 CA 15
3) CA 521
4) NKr 2679
5) NKr 3758

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Textus euangeliorum et epiſtolarum cum quadam difficiliorum vocabulorum interpretatiōe Hermanni Torrentini Eſt quoqꝫ textus in multis emendatus. et per eundem ad vnguē ca-ſtigatus

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Iſte liber pertinet henrico colonienſi reſidenti
ad ſanctum martinum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Textus euāgelioꝝ et epl'aꝝ cū quadā difficilioꝝ
vocabuloꝝ interꝑtatōe Hermāni Torrētini Eſt qꝫ
textus in m'tis emēdatꝰ et ꝑ eūdē ad vnguē caſti-
gatus ¶ Dñica pͥma Aduētꝰ Ad Ro. xiij.

FRatres Sciētes qꝛ hora eſt iā nos de ſōno
ſurgere Nūc em̄ ꝓpior ē nrā ſalꝰ q̄ꝫ cū credi-
dimꝰ Nox ꝑceſſit. dies āt appropinq̄bit Ab-
ijciamus ergo oꝑa tenebraꝝ et induamur arma lu-
cis vt in die honeſte ambulemꝰ Nō in comeſatōibꝰ
et ebrietatibꝰ. nō in cubilibꝰ et impudicicijs. nō in cō-
tentōe et emulatōe ſꝫ induimini dn̄m iħm xp̄m

Comeſatio dr̄ cōuiuiū vel multa comeſtio Nā comeſare ē frequētatiū a ꝟbo
comedo qd̄ hꝫ duplex ſupinū. ſ. comeſtū ⁊ comeſum Cubile dr̄ lectus ⁊ po-
nitur hic pro multo ſomno vel fornicatione Emulatio eſt inuidia. nā emu-
lari qn̄q; ſ̄cat imitari. qn̄q; inuidere

¶ Matthei. xxi.

IN illo tempore. Cum appropinquaſſent
hieroſolymis. ⁊ veniſſēt bethphage ad mō-
tē oliueti. tūc ieſus miſit duos diſcipulos dicens eis
Ite in caſtellū qd̄ ꝯtra vos ē. et ſtatim iuenietis aſi-
nā alligatā ⁊ pullū cū ea. ſoluite ⁊ adducite mihi Et
ſi q̇s vob̄ aliq̇d dixerit dicite qꝛ dn̄s his opꝰ hꝫ ⁊ ꝯfeſ-
tim dimittet eos Hoc āt totū fcm̄ ē vt adimpleretᷣ qd̄
dcm̄ ē ꝑ ꝓphetā dicētē Dicite filie ſyon. ecce rex tuus
venit tibi māſuetꝰ ſedēs ſuꝑ aſinā ⁊ pullū filiū ſubiu-
galis Eūtes āt diſcipl'i fecerūt ſicut p̄cepit ill'is iħs Et
adduxert̄ aſinā ⁊ pullū ⁊ īpoſuerūt ſuꝑ eos veſtimē-
ta ſua. ⁊ eū deſuꝑ ſedere fecerūt Plurima aūt turba
ſtrauerūt veſtimēta ſua ī via Alij āt ramos cedebāt
de arboribꝰ. ⁊ ſternebāt in via Turbe āt que p̄cede-
bant et q̄ ſequebantᷣ clamabāt dicētes Oſanna filio
dauid Bn̄dictus q̇ venit in noīe dn̄i

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Bethphage eſt nomẽ ꝓpriũ loci. i. quidam pagus Oliuetum eſt locus vbi multe oliue naſcunt᷑ Pullus een iunck dyer. vt pullus equiuꝰ. pullus aſininus. pullus gallinacius Opus adiectiuũ indeclinabile ſcat id quod neceſſarius. et regit ablatiuũ Oſanna eſt hebraicum. et interpretatur o dñe ſalua nos. Subiugalis. i. ſub iugo poſitus vel domitus Filium ſubiugalis ſubaudi aſine Syon erat mons et arx in hieruſalem

Dñica ſecunda aduentus Ad Roma. xv

FRẽs Quecũq; ſcripta ſunt ad noſtrã doctrinã ſcripta ſunt. vt per patientiam ꝛ cõſolationẽ ſcripturaꝝ ſpem habeamus Deus aũt patientie et ſolatij det nobis idipſum ſapere in alterutrum ſcḋm iheſum chriſtũ. vt vnanimes vno ore honorificetis deum et patrẽ dñi noſtri ieſu chriſti ꝑpter quod ſuſcipite iuicẽ. ſicut et chriſtus ſuſcepit vos in honore dei. Dico eñ chriſtũ ieſum miniſtrũ fuiſſe circũciſionis ꝑpter veritatẽ dei ad confirmandas ꝓmiſſiones patrum. Gentes ãt ſup miſericordia honorare deũ ſicut ſcriptũ eſt Propterea confitebor tibi in gentibus dñe et nomini tuo cantabo Et iteꝝ Letamini gẽtes cũ plebe eius: Et iteꝝ Laudate oẽs gẽtes dñm ꝛ magnificate eũ oẽs ppli. Et rurſum. Eſaias ait. Erit radix ieſſe ꝛ q̄ exurget regere gentes in eum gentes ſperabunt Deus aũt ſpei repleat vos oĩ gaudio ꝛ pace in credendo. vt abũdetis in ſpe ꝛ virtute ſpũſſancti.

Idipſum ſapere. i. concordes eſſe Ieſſe fuit pater dauid Radix ieſſe dicitur progenies dauid ex qua chriſtus natus eſt Chriſtus interpretatur vnctus. vnde et ſacerdotes dicuntur chriſti

Luce. xxi.

IN il. t. d. i. d. ſ. Erũt ſigna in ſole ꝛ luna et ſtell'ꝛ in terris preſſura gentiũ pre confuſione ſonitus maris et fluctuum areſcentibus hoibus pre timore et expectatõe q̄ ſuperuenięt vniuerſo orbi Nã ꝛ virtutes celoꝝ mouebuntur. et tũc videbunt filiũ hois venientẽ in nube cum poteſtate magna et maieſtate

His āt fieri incipientib⁹ reſpicite ⁊ leuate capita vrā
qm̄ appropinqͣt redēptio vrā. Et dixit illis ſilitudi-
nem Videte ficulneā ⁊ oēs arbores cū ꝑducūt iā ex
ſe fructū ſcitis qm̄ ꝓpe ē eſtas Ita ⁊ vos cū videritis
hec fieri ſcitote qm̄ ꝓpe ē regnū dei. Amē dico vob̄ qꝛ
nō ꝑteribit generatio hec donec oīa fiāt Celū ⁊ terra
trāſibūt. vͤba āt mea nō trāſibunt.

Areſco .i. arid⁹ fio. ꝟ dorrē. Virtutes celoꝝ ſunt angeli miracula faciētes
Ficulnea dꝛ ficus arbor. ſed raro legit᷑. Amē eſt dcō hebraica. ⁊ qn̄qꝫ eſt no
men. ⁊ interptat᷑ veritas. qn̄qꝫ eſt ꝟbū ſcans id qd̄ fiat. qn̄qꝫ eſt aduerbium
iurandi vel affirmādi idem qd̄ certe vel vere. vt hic.

Dn̄ica tercia aduētus. ꝑma Cor. iiij.

Frēs Sic nos exiſtimet hō vt miſtros xp̄i ⁊ diſ-
pēſatores myſterioꝝ dei Hic iā qrit᷑ inter diſpēſato-
res. vt fidel' qs inueniat᷑ Mihi āt p minimo ē vt a vob̄
iudicer. aut ab huāno die Sꝫ neqꝫ meipm̄ iudico. ni
hil ei mihi ꝯſci⁹ ſum. ſꝫ nō in h̄ iuſtificat⁹ ſum. Qui
āt iudicat me dn̄s ē Itaqꝫ nolite an̄ tp̄s iudicaͤ qͣd-
uſqꝫ veniat dn̄s q̇ ⁊ illuiabit abſcōdita tn̄braꝝ ⁊ ma
nifeſtabit ꝯſilia cordiū. ⁊ tūc laus erit vnicuiqꝫ a deo

Corinthij vocant᷑ quidā greci de ciuitate corintho. nā corinth⁹ fuit vrbs
achaie. Exiſtimo ꝑ iudicor vel opinor. Diſpēſare eſt diſponere vel diſtribue
re vel regere Myſteriū dꝛ ſecretū vel diuinū opus

Matthei. xi.

IN illo tp̄e Cū audiſſet ioānes in vinculis opa
chriſti mittēs de diſcipulis ſuis ait illis Tu es q̇ vē-
turus es an aliū expectam⁹ Et rn̄des ieſus ait illis.
Eūtes renūciate ioāni q̄ audiſtis ⁊ vidiſtis Ceci vi-
dēt. claudi ābulant. leproſi mūdant᷑. ſurdi audiunt.
mortui reſurgūt. paupes euāgelizant᷑. ⁊ btūs ē qui
nō fuerit ſcādalizatus in me. Illis āt abeūtib⁹ cepit
ieſus dicere ad turbas de ioāne Quid exiſtis in de-
ſertū videre arūdinē vēto agitatā ſꝫ qd̄ exiſtis vide-

re hoiem mollib⁹ veſtitū: Ecce q̇ mollibus veſtiunt
in domib⁹ regū ſunt. Sed qd exiſtis videre ꝓphetā
Etiā dico vobis ꝛ plus q̄ ꝓphetam Hic ē eñ de quo
ſcriptū eſt Ecce ego mitto angelū meū añ faciem tu
am q̇ preparabit viam tuam ante te

¶ Euāgelizare ẽ bona nūciare vel laudare. vt hic. Scādalizare eſt malum
exemplū pbere vel in pctm̄ reducere p malum exemplum

¶ Dn̄ica quarta Ad Philippenſes. iiij.

FRēs Gaudete in dn̄o ſp̄ Iterum dico gaudete.
modeſtia vr̄a nota ſit oib⁹ hoib⁹. dn̄s ēm ꝓpe eſt Ni-
hil ſolliciti ſitis ſ3 in oī ꝓ̄ce ꝛ obſecratōe cū grāꝝ acti
one petitōes vr̄e innoteſcāt apud deū. Et pax dei q̄
exuperat oēm ſenſum cuſtodiat corda vr̄a ꝛ intelli-
gētias vr̄as In chriſto ieſu dn̄o noſtro

¶ Philippioꝝ erat ciuitas macedonie. cuius ciues dicunt philippenſes.
Modeſtia eſt virtuꝝ docēs ſeruare modū in oibus rebus. Sollicitus d̄r q
gerit magnā curā. Innoteſcere. i. notum fieri

¶ Ioannis primo

IN illo tp̄e Miſerūt iudei ab hieroſolymis ſa-
cerdotes ꝛ leuitas ad ioannē vt interrogarent eū tu
q̇s es Et ꝯfeſſus ē ꝛ nō negauit. ꝛ ꝯfeſſus ē q̄ꝛ nō ſū
ego chriſtus. Et interrogauerunt eum Quis ergo
Helyas es tu. Et dixit nō ſum. Propheta es tu. Et
rn̄dit. Nō. Dixerunt ergo ei. Quis es vt rn̄ſum de-
mus his qui miſerunt nos. Quid dicis de te ipſo.
Ait Ego vox clamātis in deſerto dirigite viam dn̄o
ſicut dixit eſayas ꝓpheta. Et qui miſſi fuerāt erant
ex phariſeis. ꝛ īterogauerūt eū ꝛ dixerunt ei. Quid
ergo baptiſas ſi tu nō es xp̄s neq3 helyas neq3 ꝓphe-
ta. Rn̄dit eis ioānes dicēs. ego baptizo in aqua me-
di⁹ āt vr̄m ſtetit. quē vos neſcitis Ipe ē q̇ poſt me vē
turus eſt. q̇ añ me factꝰ ē. cuius ego nō ſum dignus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

vt ſoluā corrigiā calciamēti ei⁹ Hec in bethania fcā
ſunt trans iordanē vbi erat ioānes baptizans

¶ Leuite dicebant miniſtri tēpli. a leui q̄ fuit vnus duodecim filioꝝ iſrahel Dirigere eſt recte diſponere. Pharisei erant q̄dam iudei ab aliȷ̈s diſtincti quaſi religioſi ſʒ peſſimi. Corrigia eſt ligamen calcei vel caligaꝝ. Jordanis eſt quidam fluuius in galilea.

¶ Ad ſummam miſſam Hebreoꝝ primo.

FRēs. Multifarie multiſq; modis olim deus lo-
quens patribus in ꝓphetis nouiſſime āt dieb⁹ iſtis
locutus eſt nobis in filio ſuo quē ꝯſtituit heredē vni
uerſoꝝ ꝑ quē fecit ⁊ ſecula. Qui cū ſit ſplēdor glorie
et figura ſubſtātie eius portāſq; oīa vbo virtutis ſue
purgationē pctōꝝ faciēs Sedet ad dexterā maieſta
tis in excelſis Tāto melior angelis effectus quanto
differentius pre illis nomē hereditauit. Cui em̄ ali-
q̄n angeloꝝ dixit Filius me⁹ es tu ego hodie genui
te. Et rurſum Ego ero illi in patrem ⁊ ipſe erit mihi
in filiū Et cum iteꝝ introducit primo genitum in or
bem terre dicit. Et adorent eū oēs angeli dei. Et ad
angelos q̄dem dicit. Qui facit āgelos ſuos ſpūs et
miniſtros ſuos flāmam ignis Ad filiū āt Thronus
tuus de⁹ in ſeculū ſeculi. virga equitatis virga reg-
ni tui. Dilexiſti iuſticiā et odiſti iniq̄tatem. ꝓpterea
vnxit te deus deus tuus oleo exultatiōis. pre ꝑtici-
pibus tuis. Et tu in principio dn̄e terram fundaſti
et opa manuū tuaꝝ ſunt celi. Ipſi peribūt tu āt per-
manes. ⁊ oēs ſicut veſtimentum veteraſcēt. Et ve-
lut amictū mutabis eos et mutabuntur. tu āt idem
ipſe es et anni tui non deficient

¶ Hebrei vocant iudei a quodā viro q̄ dictus eſt heber. Multifarie l' multifariā ſcat multipliciter. Thronus grece dr̄ ſedes latine. Virga hic ſceptrū ſcat. i. baculū regis. Equitas. i. iuſticia. Veteraſco. i. vetus fio,

IN principio erat verbum et verbum erat apud deum et deus erat verbum. Hoc erat ī pricipio apud deū Oia per ipm̄ facta ſunt ⁊ ſine ipſo factū ē nihil Qđ factū eſt in ipſo vita erat. ⁊ vita erat lux hoīm ⁊ lux in tenebris lucet ⁊ tenebre eā non cōprehenderunt Fuit homo miſſus a deo cui nomen erat iohannes. Hic venit in teſtimoniū vt teſtimoniū ꝑhiberet de lūie vt oēs crederēt ꝑ illū Non erat ille lux ſed vt teſtimonium ꝑhiberet de lūie. Erat lux vera q̄ illuminat oēm hoēm venientē in hūc mundū. In mundo erat et mūdus per ipm̄ fact⁹ ē ⁊ mūd⁹ eū nō cognouit In ꝓpria venit et ſui eum non receperunt Quotqt aūt receperūt eū. dedit eis ptātē filios dei fieri his q̄ credunt in noīe eius. q̄ non ex ſanguinib⁹ neqꝫ ex voluntate carnis. neqꝫ ex volūtate uiri ſed ex deo nati ſunt Et verbū caro factum eſt et habitauit in nobis. et vidimus glām eius glām quaſi vnigeniti a patre Plenū gratia et veritatis.

Verbū đ filius dei Cōprehendere ſcat intelligere vel quandoqꝫ capere. Mundus eſt quicqđ deus fecit. ſ. celū terra mare. Qñqꝫ accipitur ꝓ malis hominibus qui mundū plus diligūt q̄ꝫ deū Verbū caro factū ē. i. fili⁹ dei factus eſt homo vel aſſumpſit humanitatem

CHariſſime Appa C In gallicantu Ad. Titū. ij
ruit grā dei et ſaluatoris nr̄i oībus hoībus. erudiens nos ut abnegantes īpietatē et ſecularia deſideria. ſobrie et iuſte et pie viuam⁹ in hoc ſeculo expectātes btām ſpem et aduētū glorie magni dei et ſaluatoris noſtri ieſu chriſti q̄ dedit ſemetipm̄ ꝓ nobis vt redimeret nos ab oī iniquitate. et mundaret ſibi populum acceptabilē ſectatorē bonoꝝ opeꝝ Hec loquere et hortare In chriſto ieſu dn̄o noſtro

Erudire ſcat docere Impietas eſt idolatria vel cultus idoloum. Pius đ ſanctus ⁊ religioſus. i. q̄ deū colit Sectator. i. q̄ continue ſequit̄ vel opatur.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Luce ſecundo

In illo tempore Exijt edictum a ceſare auguſto
vt deſcriberetur vniuerſus orbis Hec deſcriptio
prima facta ē a preſide ſyrie cyrino. Et ibāt oēs vt ꝓ
fiterentur ſinguli in ciuitatē ſuā Aſcendit āt ꝛ ioſeph
a galilea de ciuitate nazareth in iudeā ciuitatem da
uid q̄ vocatur bethleē eo ꝙ eſſet de domo et fāilia da
uid vt profiteret̄ cū maria deſponſata ſibi vxore pre
gnāte. Factū ē āt cū eēnt ibi īpleti ſunt dies vt pare
ret ꝛ peperit filiū ſuū ꝑmogenitū ꝛ pannis eū inuol
uit ꝛ reclinauit eū in preſepio. qꝛ non erat ei loc⁹ ī di
uerſorio. Et paſtores erant in regiōe eadē vigilātes
et cuſtodiētes vigilias noctis ſupra gregē ſuū Et ec
ce angel⁹ dn̄i ſtetit iuxta illos. ꝛ claritas dei circūful
ſit eos. ꝛ timuerūt timore magno Et dixit ill' angel⁹
Nolite timere. ecce eī euāgelizo vobis gaudiū ma-
gnū qđ erit oī pplo. qꝛ nat⁹ eſt nobis hodie ſaluator
q̄ eſt xp̄s dn̄s in ciuitate dauid. et hoc uobis ſignū in
uenietis infantē pānis inuloutū. poſitū in preſepio
Et ſubito facta eſt cum angelo multitudo militie ce
leſtis laudantiū deū ꝛ dicentium Glā in altiſſimis
deo. et in terra pax homibus bone voluutatis.

Edictū eſt mandatū principis Syria eſt quedā regio oriētalis ꝓpe iudeā ꝛ
q̄nq̄ ꝯplectitur iudeā Preſes eſt idē qđ prefectus Profiteri eſt publice fate
ri. Pregnans đr mulier grauida ꝛ vicina partui Reclinare eſt deorſum po-
nere Diuerſorium een herberghe off een ghemeyne huis. Gloria đr mag-
na laus et magnus honor.

¶ Ad Tytū iij In aurora

Chariſſime Appuit benignitas ꝛ hūanitas ſalua
toris nrī dei nō ex opib⁹ iuſticie q̄ fecim⁹ nos. ſꝫ ſcđm
ſuā miſericordiā ſaluos nos fecit. lauacħꝛ regenera
tionis ꝛ renouatōis ſpūſſci. quē effudit ī nos abūde

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

piſſim xp̄m ſaluatorē nr̄m vt iuſtificati grā ipi⁹ here
des ſim⁹ ſc̄m ſpem vite eterne In xp̄o ieſu dn̄o nr̄o

¶ Aurora: eſt primus diei ſplendor quaſi aureus color. Humanitas dr̄ na
tura hominis vel bonitas.

¶ Luce ſecundo.

IN illo tp̄e Paſtores loq̄bant̄ ad inuicē tranſea
mus vſqꝫ bethleē ⁊ videam⁹ hoc v̄bū qđ factū eſt qđ
dn̄s oſ̄dit nobis Et venerūt feſtinātes ⁊ inuenerūt
mariā ⁊ ioſeph ⁊ infantē poſitū in p̄ſepio. Videntes
āt cognouerūt de v̄bo qđ dictū erat illis de puero hoc
Et oēs qui audierāt āmirati ſunt ⁊ de his q̄ dcā erāt
a paſtorib⁹ ad ipſos. Maria āt ꝯſeruabat oīa verba
hec ꝯferēs in corde ſuo Et reuerſi ſunt paſtores glo
rificātes ⁊ laudātes deū in oībus que audierāt et vi
derant ſicut dictum eſt ad illos.

¶ Inuicē ꝓprie fit ꝑ vices. ſed ſepe ponit̄ ꝓ mutuo. vt dixerūt ad inuicē. i. v
nus ad alteꝝ. ſed nō eſt elegāter dictum

¶ In die Stephani. Act. vi. ⁊ vii.

IN diebus illis. Stephanus āt plenus grā ⁊ for
titudinꝫ faciebat ſigna ⁊ ꝓdigia magna in populo
Surrexerūt āt q̄dam de ſinagoga q̄ appellabat̄ li
bertinoꝝ ⁊ cyrenenſiū. ⁊ alexandrinoꝝ ⁊ eoꝝ q̄ erāt
a cilicia ⁊ aſia diſputantes cū ſtephano. ⁊ non pote
rāt reſiſtere ſapie ⁊ ſpiritui qui loq̄bat̄. Dura ceruice
et incircūciſi cordibus ⁊ auribus vos ſp̄ ſpiritui ſanc
to reſtitiſtis. ſicut p̄res veſtri ⁊ vos Quē ꝓphetaruꝫ
nō ꝑſecuti ſunt patres veſtri. ⁊ occiderūt eos q̄ p̄nun
ciabant de aduētu iuſti. cuius vos nunc ꝓditores et
homicide fuiſtis. Audientes āt hec diſſecabant̄ cor
dibus ſuis ⁊ ſtridebant dentibus in eum. Cū āt eēt
ſtephanus plenus ſpiritu ſcō intēdens in celū vidit
gl'am dei ⁊ ieſum ſtantem a dextris virtutis eius et

ait Ecce video celos apertos et filiũ hoīs ſtãtē a dex
tris virtutis dei. Exclamantes aũt voce magna ↄti
nuerunt aures ſuas et impetuꝫ fecerũt vnanimiter
in eum. et eĳciētes eũ extra ciuitatē lapidabãt Et te
ſtes depoſuerũt veſtimēta ſua ſecus pedes adoleſcē
tis qui vocabatur ſaulus. et lapidabant ſtephanum
inuocautem et dicentē Dñe ieſu ſuſcipe ſpm̄ meum
Poſitis aũt genibus clamauit voce magna dicens
Dñe iheſu ne ſtatuas illis hoc peccatum. et cum hoc
dixiſſet obdormiuit iu domino

Synagoga dr̄ congregatio iudeoꝝ Libertini dicunt liberi facti Cyrenen-
ſes id eſt qui ſunt ciuitatis cyrene Alexandrini qui ſunt de alexandria Ci-
licia eſt quedam regio. Dura ceruice. ſubaudi hoēs quia ſic ordinatur o ho
mies dura ceruice. ꝛc̄. Diſſeco. i. diuerſas ptes ſeco vel diuido

Mathei xxiij.

In illo tempore dixit ieſus turbis iudeorũ et pri
cipibus ſacerdotum Ecce ego mitto ad vos prophe
tas et ſapientes et ſcribas et ex illis occidetis et cruci
figetis et ex his flagellatis in ſinagogis veſtris et ꝑ
ſequimini de ciuitate in ciuitatem vt veniat ſup vos
omnis ſanguis iuſtus qui effuſus eſt ſuper terram
a ſanguine abel iuſti vſqꝫ ad ſanguinem zacharie fi
lĳ barathie quem occidiſtis inter templum ꝛ altare
Amen dico vobis venient hec omnia ſuper generati
onem iſtam Hieruſalem hieruſalem que occidis
prophetas et lapidas eos qui ad te miſſi ſunt. quoti
ens volui congregare filios tuos quemadmodum
gallina congregat pullos ſuos ſub alis et noluiſti.
Ecce relinquetur vobis domus veſtra deſerta Dico
enim vobis non me videbitis amodo donec dicatis
Benedictus qui venit in nomine domini.

Scribo eſt notarius et legis peritus Amodo. i. amplius vel ab hoc tempo
re Componitur ab a et modo. ſed non eſt elegans dictio

¶ De ſcõ Joãne Eccľ. xv

QUi timet deum faciet bona ⁊ q̇ ꝯtinẽs eſt iuſti-
cie apprehendet illã et obuiabit illi quaſi mater ho-
norificata. ⁊ quaſi mulier a virginitate ſuſcipiet illũ
Cibabit illũ pane vite ⁊ intellectus ⁊ aqua ſapie ſa-
lutaris potabit illũ ⁊ firmabit̃ in illo ⁊ nõ flectet̃ ⁊ cõ
tinebit illũ. ⁊ nõ ꝯfundet̃. ⁊ exaltabit illũ apud ꝓxi-
mos ſuos In medio eccľe aꝑiet os ſuũ. ⁊ iplebit illũ
ſpũ ſapie ⁊ itellcũs Stola glľe veſtiet illũ Jocũditatẽ
et exultatõem theſaurizabit ſuꝑ illũ Et noĩe eterno
hereditabit illũ dñs deus noſter.

¶ Cõtinẽs iuſticie. i. tenẽs iuſticiã. ſicut amãs vini Cibare. i. cibũ dare Stola eſt lõga ⁊ honorãda veſtis Theſaurizo. i. ꝯgrego pecuniã vľ multiplico.

NIl. t. Dixit ih̃s petro Seq̃re me ¶ Joã. xxi.
Cõuerſus petr⁹ vidit illũ diſcipulũ quẽ dilige-
bat ieſus ſequentẽ q̇ ⁊ recubuit in cena ſupra pectus
ei⁹ ⁊ dixit Dñe q̇s ẽ q̇ te tradet. Hũc ergo cũ vidiſſet
petr⁹ dicit ieſu Dñe hic ãt q̇d Dicit ei ieſus Sic eum
volo manere donec veniã. q̇d ad te. tu me ſeq̃re Exiũt
ſermo iſte inter frẽs q̢ diſcipul⁹ ille nõ morit̃ ⁊ nõ di
xit ei ieſus nõ morit̃. ſed ſic eũ volo manere donec ve
niã. quid ad te Hic eſt diſcipulus ille q̇ teſtimonium
ꝑhibet de his. ⁊ ſcripſit hec. Et ſcimus qꝛ verum eſt
teſtimonium eius.

¶ Sic eũ volo manere. ſm grecos codices legit̃. ſi eũ volo manere. nõ ſic

¶ De Innocentibus Apocaľ. xxiiij.

IN dieb⁹ illis Vidi ſupra montẽ ſyõ agnũ ſtan-
tem. ⁊ cũ eo centũ q̃dragintaq̃ttuor millia hñtes no
men ei⁹ ⁊ nomẽ pr̃is ei⁹ ſcriptũ in frõtib⁹ ſuis Et au
diui vocẽ de celo tanq̃ vocẽ aquaꝝ multarũ. ⁊ tanq̃
vocẽ tonitrui magni. Et vocẽ quam audiui ſicut ci-
tharedoꝝ citharizantiũ in citharis ſuis. et cantabãt

quaſi canticū nouū an̄ ſedem ⁊ an̄ quattuor aīalia ⁊ ſeniores. ⁊ nemo poterat dicere canticū niſi illa centū q̄draginta q̄ttuor millia q̄ empti ſunt de terra. Hi ſunt q̄ cū mulieribꝰ nō ſūt coinq̄natiͦ virgines eñ ſunt hi ſequuntur agnū q̄cunqȝ ierit. hi empti ſunt ex hoībus p̄mitie deo ⁊ agno. ⁊ in ore ipoꝝ nō eſt inuentū mēdaciū. ſine macula eñ ſunt an̄ thronū dei.

¶ Apocalipſis grece reuelatio dr̄ latine. ⁊ eſt liber de celeſtibꝫ reuelatōibus. Millia habētes. eſt orō ꝯgrua ſm̄ rem ſȝ nō ſm̄ vocē. Cytharedus e longa dr̄ q̄ cauit cythara. Cytharizare eſt cythara canere. Cythara een herpe. Coinquinare. i. maculare. Primitie ſunt primifructus

¶ Matthei. ſecundo.

In illo tp̄e Angelus dn̄i apparuit in ſomnis ioſeph dicens. Surge ⁊ accipe puerum ⁊ matrem eius et fuge in egyptū ⁊ eſto ibi vſqȝ dum dicam tibi. futurum eſt eñ vt herodes q̄rat puerū ad p̄dendū eū. Qui ſurgēs accepit pueꝝ ⁊ matrē eiꝰ nocte ⁊ receſſit in egyptū ⁊ erat ibi vſqȝ ad obitum herodis vt adimpleret̄ qd̄ dictū eſt a dn̄o p̄ p̄phetam dicentē. Ex egypto vocaui filiū meū. Tūc herodes vidēs q̄m illuſus eſſet a magis iratus eſt valde. ⁊ mittēs occidit oēs pueros q̄ erant in bethleē ⁊ in oībus finibꝰ eius a bimatu ⁊ infra ſm̄ tp̄s qd̄ exquiſierat a magis. Tunc adimpletū eſt qd̄ dictū eſt p̄ hieremiā p̄phetā dicentem. Vox in rama audita eſt ploratus et vlulatus multus. Rachel plorans filios ſuos noluit conſolari quia non ſunt

¶ Secedo. i. recedo vel ſeorſum vado. Obitus. i. mors. Bimatus eſt tp̄s duoꝝ annoꝝ. Rama eſt p̄priū nomē loci. ⁊ interp̄tatur excelſum. Rachel fuit vxor iacob patriarche ⁊ mater iudeoꝝ ſepulta in bethleem.

¶ Dn̄ica infra octa. natiuitatis. Gala. iiij

Quāto tp̄e heres p̄uulus eſt nihil differt a ſeruo cū ſit dn̄s oīm. ſȝ ſub tutoribꝰ ⁊ actoribus eſt

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

vſq ad pfinitū tps a pre Ita ꝛ nos cū eſſemus puu-
li ſub elementis hui⁹ mūdi eram⁹ ſeruientes At vbi
veīt plenitudo tpis miſit de⁹ filium ſuū natū ex mu
liere. fcm ſub lege vt eos q ſub lege erant redimeret
vt adoptionē filioꝝ dei recipem⁹. Qm āt eſtis filij
dei miſit de⁹ ſpm filij ſui i corda vrā clamātē. Abba
pater Itaq nō ē ſeru⁹ ſꝫ fili⁹. ꝙ ſi fili⁹ ꝛ heres p deū

Differre ſcat differentiam habere. qnq ſcat trahere Tutor qui cuſtodit bona pueri een momber Elementa ſunt quattuor. ſ. terra aqua aer ꝛ ignis Vbi. i. poſtq Abba ſyriace ſcatio quod pater latine

Nil. t Erant ioſeph ꝛ maria mater ieſu ¶ luce. ij
mirantes ſuper his q dicebant de illo Et bñdixit eis
ſymeon ꝛ dixit ad mariā matrē ei⁹ Ecce poſit⁹ ē hic
in ruinā ꝛ in reſurrectionē multoꝝ in iſrl. Et i ſignū
cui cotradicetur ꝛ tuā ipſi⁹ aīaꝫ ptrāſibit gladi⁹ vt re
uelent ex multis cordib⁹ cogitatiōes Et erat āna p
phetiſſa filia phanuel de tribu aſer. hec proceſſerat
in diebus multis. ꝛ vixerat cū viro ſuo annis ſeptē a
virginitate ſua. ꝛ hec vidua erat vſq ad annos octo
gitaquattuor. q nō diſcedebat de tēplo ieiunijs ꝛ ob
ſecratōib⁹ ſeruiēs nocte ac die. ꝛ hec ipa hora ſupue-
niens confitebat dño ꝛ loqbat de illo oib⁹ q expecta
bant redemptionem iſrahel Et vt perfecerunt oīa
ſcdm legē dñi. reuerſi ſunt in galileam in ciuitatem ſu
am nazareth Puer autē creſcebat et confortabatur
plenus ſapientia. ꝛ gratia dei erat in illo

Sup h ſt de. vt ſup pamo Ruina een val. a vbo ruo Iſrl h ſt ppl'z iudeoꝝ

¶ In ~~die circūciſiōis dñi Epla Appuit grā dei vrā~~

Nil. t. Poſtq conſummati ſunt dies octo vt cir
cūderet puer. vocatū eſt nomē eius iheſus. Qd
vocatū ē ab angelo priuſq i vtero cōciperet

Cōſummare. i. pficere vel cōplere Ieſus interpretatur ſalutaris.

¶ Ephiphanie dñi. Eſaie. lx.

Surge illuminare hierl'm q2 venit lumē tuum et
gl'a dñi ſup te orta ē. Quia ecce tñbre operient
terrā ꝛ caligo ppl'os Sup te āt orietᷣ dñs ꝛ gl'a ei⁹ in
te videbitᷣ. Et ābulabūt gētes in luīe tuo ꝛ reges in
ſplēdore ort⁹ tui Leua in circuitu ocl'os tuos ꝛ vide.
oēs iſti ꝯgregati ſtᷣ ꝛ venerūt tibi. filij tui de lōge ve
niēt. ꝛ filie tue de latere ſurgēt. Tūc videb ꝛ afflues
et mirabitᷣ ꝛ dilatabitᷣ cor tuū qñ ꝯuerſa fuerit ad te
multitudo maris ꝛ fortitudo gentium venerit tibi.
Inundatio cameloꝝ opiet te. dromedarij madian
et effa. Oēs de ſabba veniēt auꝝ et thus deferētes
et laudē dño annunciantes.

Illuminare ē hic impatiu⁹ paſſiu⁹. teu. vvordē verlychtet Operio. i. tego. dec-
ken. Caligo i lōga dr obſcuritas. Dilatare. i. latū facere. verbreidē Inundatio
. i. multitudo Dromedarij ſunt cameli velociſſimi. Madian ꝛ effa ſunt regi
ones arabie. Saba eſt regio arabie in qua ſola thus naſcitur.

¶ Matthei. ſecundo

In il. t. Cū ergo nat⁹ eēt ieſus in bethleē iude in
dieb⁹ herodis regis. ecce magi ab oriēte venerūt hie
roſolymā dicētes Ubi eſt q̇ nat⁹ eſt rex iudeoꝝ. Vidi
mus eñ ſtellā ei⁹ in oriēte ꝛ venim⁹ adorare eū Au-
diēs āt herodes rex turbat⁹ eſt ꝛ oīs hieroſolyma cū
illo ꝛ ꝯgregās oēs pncipes ſacerdotū ꝛ ſcribas ppl'i
ſciſcitabatᷣ ab eis vbi xp̄s naſceretᷣ At illi dixerunt ei.
In bethleē iude. ſic eñ ſcriptū eſt ꝑ ꝓphetam. Et tu
bethleē terra iuda. nequaq̄ꝫ minima es in pncipib⁹
iuda. ex te eñ exiet dux q̇ regat ppl'm meū iſrl'. Tūc
herodes clam vocatis magis diligēter didicit ab eis
tp̄s ſtelle q̄ appuit eis ꝛ mittēs eos in bethleē dixit.
Ite ꝛ interrogate diligēter de puero. ꝛ cū inueneritis
renūciate mihi. vt ꝛ ego veniēs adorē eū Qui cū au

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

diſſent regē abierūt Et ecce ſtella quā viderāt in ori
ente ātecedebat eos vſqꝫ dū veniens ſtaret ſupra vbi
erat puer Videtes āt ſtellā gauiſi ſt̄ gaudio magno
valde. ꝛ intrātes domū īuenerūt puerꝝ cū maria ma
tre ei⁹. ꝛ ꝓcedētes in terrā adorauerūt eū. Et aptis
theſauris ſuis obtulerūt ei munera aurum thus et
myrrā Et rn̄ſo accepto in ſomnis ne redirent ad he-
rodē. reuerſi ſunt ꝑ aliā viā inregionē ſuā
¶ Magi dicunt̄ ſapiētes ꝛ aſtrologi vel malefici kokelers. Judas de vel iu
da indeclinabiliter ſt̄ vnā tribū iudeoꝝ. Sciſcitor. i. interrogo cauſa ſciendi
Theſaurus eſt p̄cioſa pecunia abſcōdita. vel in quo ꝯtinet̄ aliq̄d p̄cioſum.
Myrra eſt precioſum gummi qđ fluit q̄ etiam myrra vocatur.
¶ Dn̄ica infra octa. ep̄hie Ep̄la vt in die Joā. p̄mo
IN illo tp̄e Vidit ioānes ih̄m venientē ad ſe et ait
Ecce agnus dei ecce q̄ tollit pctā mūdi. Hic ē de
q̄ dixi Poſt me venit vir q̄ an̄ me fc̄us eſt q̄ prior me e-
rat. ꝛ ego neſciebā eū Sꝫ vt manifeſtet̄ iſrl̄ ꝓpterea
veni ego in aqua baptizās Et teſtioniū ꝑhibuit ioā
nes dicēs Quia vidi ſpm̄ deſcēdentē. q̄ſi columbam
de celo ꝛ mā̄ſit ſup eū. ego neſciebā eū. Sꝫ q̄ miſit me
baptizare in aqua ille dixit mihi Sup quem videris
ſpm̄ deſcendentē ꝛ manentē ſup eū. hic eſt qui bapti
zat in ſpū ſcō. ꝛ ego vidi ꝛ teſtimonium ꝑhibui. quia
hic eſt filius dei.
¶ Baptizo ſignificat lauo. Unde baptiſterium. i. fons templi vbi baptiza
mur. ꝛ baptiſta eſt qui baptizat
¶ Dn̄ica p̄ma poſt ep̄hie Ad Roma. xij.
FRēs Obſecro vos ꝑ miſericordiā dei vt exhibe-
atis corpa vrā hoſtiā viuētē ſcām deo placētem Rō-
nabile obſequiū vrm̄. ꝛ nolite cōformari huic ſeculo
ſꝫ reformamī in nouitate ſenſus vri. vt ꝓbetis q̄ ſit
volūtas dei bona ꝛ bn̄placēs ꝛ ꝑfcā Dico em̄ ꝑ grām
q̄ data ē mihi. oib⁹ q̄ ſunt inter vos nō plus ſapere q̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

oportet ſapere ſʒ ſapere ad ſobrietatem Et unicuiqʒ ſi
cut deus diuiſit menſurā fidei. Sicut eni in uno cor-
pore multa membra habem⁹ oia āt mēbra nō eundē
actū hn̄t ita multi unum corpus ſumus in xp̄o. Sin
guli āt alter alteri⁹ mēbra In chriſto ieſu dn̄o nr̄o
Obſecro .i. rogo p deū vel p aliquod ſacrū Exhibere .i. p̄bere vel oſtendere
Hoſtia id eſt ſacrificiū pro deuictis hoſtibus Obſequiū dyenſt

Luce ſecundo

In il. t. Cū fact⁹ eēt ieſus ānoꝝ duodeci aſcēdēti
b⁹ illis hieroſolymā ſcḋm ꝯſuetudinē diei feſti Cōſum
matiſqʒ dieb⁹ cū redirent remāſit puer ieſ⁹ i hieruſa-
lē. et nō cognouerūt parētes ei⁹. eſtimātes āt illū eē
i comitatu venerūt iter diei ⁊ reqrebāt eū iter ꝯgna
natos et notos. ⁊ non iueniētes regreſſi ſunt in hie
ruſalē reqrētes eū. Et factū eſt poſt triduū iuenerūt
eū in templo ſedentē in medio doctoꝝ audiētē illos
et interrogantē eos Stupebāt aūt oēs q̄ audiebant
eū ſup prudētia ⁊ rn̄ſis ei⁹. ⁊ videntes āmirati ſunt.
Et dixit mater eius ad illū Fili quid feciſti nobis ſic
ecce pater tu⁹ et ego dolētes q̄rebam⁹ te. Et ait ad il
los. q̄d eſt q᷑ me q̄rebatis. neſciebatis q᷑ in his q̄ pa-
tris mei ſunt oportet me eē. Et ipi nō intellexerūt v̄-
bū qd̄ locutus ē ad illos Et deſcēdit cū eis ⁊ venit na
zaret. et erat ſubditus illis. Et mater ei⁹ ꝯſeruabat
oia verba hec ꝯferēs in corde ſuo Et ieſus ꝓficiebat
etate ⁊ ſapientia ⁊ gratia apud deū ⁊ hoēs.
Comitatus dr̄ multitudo comitū vel ſocietas. Etiā ē terra comitis Iter
een reyſe Cognatus een maech Stupeo beſuoeghē off ſeer vervvonderen

Dominica .ij. Ro. xij.

Habētes hn̄tes donatiōes ſcḋm grām q̄ data ē nob
differētes. ſiue ꝓphetiā ſcḋm rōem fidei. ſiue miſteriū
in miſtrādo. ſiue qui docet in doctrina. q̄ exhortatur

in hortãdo. q̄ tribuit in ſimplicitate. q̄ preeſt in ſolli-
citudīe q̄ miſeretˀ in hilaritate. dilectio ſine ſimulatione
odiẽtes malū adherẽtes bono. Charitate fraternitatꝫ
inuicẽ diligẽtes. honore inuicẽ p̄ueniẽtes. ſollicitudi
ne nō pigri. ſpū feruẽtes. dn̄o ſuiẽtes. ſpe gaudẽtes
in tribulatōe patiẽtes. orōi inſtãtes Neceſſitatibꝰ ſcōꝝ
cōicantes. hoſpitalitatẽ ſectãtes Bn̄dicite pſequẽti-
bus vos. bn̄dicite ⁊ nolite maledicere Gaudete cum
gaudẽtibꝰ. ⁊ flete cū flẽtibꝰ. Idipm̄ inuicẽ ſentiẽtes.
nō alta ſapiẽtes. ſꝫ humilibꝰ ꝯſentientes

¶ Hilaris. i. letꝰ vel iucūdꝰ Hilaritas. i. leticia Simulatio. i. fictio venſinghe
Cōicare medc deylen Hoſpitalitas ē beniuolẽtia in ſuſcipiẽdis paupibꝫ.

¶ Joannis. ſecundo.

In il. t. Nuptie facte ſunt in chana galilee. ⁊ erat
mater ieſu ibi. Vocatꝰ ãt ieſus ⁊ diſcipuli eiꝰ ad nup
tias. Et deficiẽte vino d̄t mater ieſu ad eū. Vinū nō
h̄nt Et dixit ei ieſus. q̄d mihi ⁊ tibi ē mulier. nōdū ve
nit hora mea. d̄t mater eiꝰ miſtris. q̄dcūq; dixerit vo
bis facite Erãt ãt ibi lapidee idrie ſex poſite ſcḋm puri
ficatōem iudeoꝝ capiẽtes ſingule matretas binas
vel ternas. d̄t eis ih̄s Implete idrias aqua Et īple-
uerūt eas vſq; ad ſummū Et d̄t eis ih̄s Haurite nūc
et ferte architriclino Et tulerūt Vt ãt guſtauit archi
triclinꝰ aquã fc̄m vinū ⁊ nō ſciebat vnde eẽt. miniſtri
ãt ſciebãt q̄ hauſerãt aquã Vocat ãt ſpōſum architri
clinꝰ ⁊ d̄t Oīs hō primū bonū vinū ponit. ⁊ cū ine-
briati fuerint hoīes tūc id q̄d deterius eſt. Tu ãt ſer
uaſti bonū vinū vſq; adhuc Hoc fecit ieſus initium
ſignoꝝ in chana galilee. ⁊ manifeſtauit gl̄am ſuaꝫ.
et crediderunt in eū diſcipuli eius

¶ Chana fuit ꝓpriū nomē loci ⁊ q̄dam pagus in galilea. Hydria een wa
ter kanne. Metreta eſt vas ⁊ q̄dam menſura. Architriclinus dicit̄ rector
triclinij vel menſe Triclinium eſt locus conuiuij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Dñica.iij.Ad Ro.xij.

FRẽs Nolite eẽ prudẽtes apud voſmetipſos Nulli
malū ꝓ malo reddẽtes. ꝓuidẽtes bona.nō tm̄ coraꝫ
deo.ſꝫ corā oībꝰ hoībꝰ.ſi fieri pt̄ qḋ ex vob eſt cū oībꝰ
hoībꝰ pacẽ hñtes Nō voſmetipſos defendẽtes chariſ
ſimi.ſꝫ date locū ire Scriptū ẽ ei Mihi vindictā ⁊ e-
go retribuā dt̄ dñs Sꝫ ſi eſurierit īimicꝰ tuꝰ ciba illū ſi
ſitit potū da illi Hoc ei faciẽs carbones ignis ꝯgeres
ſup caput eiꝰ Noli vinci a malo.ſꝫ vice in bono malū

¶ Vindicta vvrake.Carbones ignis.i.charitatē.Congero.i.congrego·

¶ Matthei.viij.

IN il.t.Cū deſcẽdiſſet ieſus in mōte.ſecute ſunt
eū turbe multe Et ecce leproſus veniens adorabat
eū dicẽs Dñe ſi vis potes me mūdare. Et extẽdens
ihs manū tetigit eū dicẽs Volo mūdare Et ꝯfeſtim
mūdata ẽ lepra eiꝰ Et ait illi ihs Vide nemini dixe-
ris.ſꝫ vade ⁊ oñde te ſacerdoti ⁊ offer munꝰ tuū qḋ p̄-
cepit moyſes in teſtimoniū illis Cū āt ītroiſſet caphar
naū acceſſit ad eū cẽturio rogās eū ⁊ dicẽs Dñe puer
meꝰ iacet in domo paliticꝰ ⁊ male torq̄tur Et ait illi
ihs Ego veniā ⁊ curabo eū Et rñdẽs cẽturio ait Dñe
nō ſuꝫ dignꝰ vt ītres ſub tectū meū.ſꝫ tm̄ dic v̇bo ⁊ ſa
nabit̄ puer meꝰ. Nā ⁊ ego ſuꝫ hō ſub ptāte ꝯſtitutus
hñs ſub me milites.⁊ huic dico.vade ⁊ vadit.et alio
veni ⁊ venit Et ſeruo meo.fac hoc ⁊ facit. Audiẽs āt
ieſus miratus eſt Et ſequẽtibꝰ ſe dixit Amẽ dico vo-
bis.nō inueni tantā fidē in iſrahel. Dico āt vobis q̄
multi ab oriente ⁊ occidente veniẽt et recūbent cum
abrahā iſaac ⁊ iacob in regno celoꝝ Filij autẽ regni
eijcient̄ in tenebras exteriores ibi erit fletꝰ et ſtridor
dentium Et dixit ieſus centurioni Vade ⁊ ſicut cre-

didiſti fiat tibi Et ſanatꝰ ē puer eiꝰ in illa hora

¶ Centurio q̄ pre eſt centū militibꝰ in exercitu. vel mgr̄ equitū. qꝛ centaria ſr̄ eq̄tatū. i. multos eq̄tes. In iſrahel. i. inter iudeos q̄ dicunt filij iſrahel.

¶ Dn̄ica. iiij. Ad Ro. xiij.

FRēs Nemini quicq̄ꝫ debeatis niſi vt inuicē dili-
gatis. Qui em̄ diligit proximum legem impleuit
Nā nō adulterabis nō occides. nō furaberis. nō fal-
ſum teſtioniū dices. nō ꝯcupiſces rē ꝓximi tui. Et ſi
qd̄ ē aliud mādatum in hoc v̄bo inſtaurat̄. Diliges
ꝓximū tuū ſicut te ipſum. Dilectio ꝓximi malū nō
opat̄. Plenitudo ergo legis eſt dilectio

¶ Adultero vel adulteror ſr̄ adulteriū ꝯmitto. Etiā adulterare eſt aliq̄d miſ-
cere. Inſtaurare ſcat reformare

¶ Matthei. octauo

IN il. t. Aſcendēte ihu in nauiculā ſecuti ſunt eū
diſcipuli eiꝰ. Et ecce motus magnꝰ fc̄us eſt in mari
ita vt nauicula opiret̄ fluctibꝰ Erat em̄ ill' vētus cō-
trariꝰ. ip̄e v̄o dormiebat. Et acceſſerūt diſcipl'i eiꝰ et
ſuſcitauerūt eū dicētes Dn̄e ſalua nos. pimꝰ. Et dt
eis. qd̄ timidi eſtis modice fidei. Tūc ſurgēs ihs im
pauit vētis ꝛ mari. ꝛ fcā ē tranq̄llitas magna Por-
ro hoīes mirati ſunt dicētes Qualis eſt hic. qꝛ ven-
ti et mare obediunt ei.

¶ Modice fidei. hic ſubaudit̄ hoīes. vt ſit ſenſus O hoīes modice fidei.
Tranq̄llus. i. q̄etus. In tranq̄llitas. i. quies. Porro. i. certe vl' ſed vel inſuper

¶ Dn̄ica in lxx. pri. Cor. ix.

FRēs Neſcitis q̄ hi q̄ in ſtadio currūt. oēs q̄dem
currūt ſed vnus accipit brauiū Sic currite vt ꝯprehē
datis. Ois em̄ qui in agone ꝯtendit ab oībꝰ ſe abſti
net Et illi q̄dem vt corruptibilē coronā accipiat Nos
āt in corruptā Ego āt ſic curro nō quaſi in incertū. ſic
pugno nō quaſi aerem v̄berans. Sed caſtigo corpꝰ
meū ꝛ in ſeruitutē redigo. ne forte cū alijs p̄dicaue-

rim ipe reprob⁹ efficiar Nolo aūt vos ignorare frēs
qm̄ prēs nr̄i oēs ſub nube fuerūt. ⁊ oēs mare trāſierūt
⁊ oēs in moyſe baptizati ſunt in nube ⁊ in mari. Et
oēs eandē eſcam ſpiritualē mādūcauerūt. ⁊ oēs eun
dē potū ſpiritualē biberūt Bibebāt āt de ſpiritali cō
ſequēte eos petra. Petra āt erat chriſtus

Stadium eſt ſpaciū centū ⁊ viginti qnqꝫ paſſuū. vel locus in quo currit
certatim. Brauiū. i. premiū. Agon. i. pugna vel certamen. Aerem verberās
id eſt fruſtra laborās. Redigo. i. reduco. Reprobus. i. nō probus vel malus
Petra dicitur magnus lapis.

Matthei. xx.

Il. t. d. i. d. ſ. pabolā hāc Simile eſt regnū celorū
hōi patrifamilias q̄ exijt pmo mane cōducere opari-
os in vineā ſuā Conuentiōe āt fcā cū oparijs ex dena
rio miſit eos in vineā ſuā Et egreſſus circa horā ter-
ciā vidit alios ſtātes in foro ocioſos ⁊ dīt illis. Ite et
vos in vineā meā ⁊ quod iuſtū fuerit dabo vobis. illi
āt abierunt Iterū āt exiuit circa ſextā ⁊ nonā horā. et
fecit ſilr Circa vndecimā vo horā exiuit ⁊ iuenit alios
ſtātes ⁊ dīt illis Quid ſtatis hic tota die ocioſi. dicūt
ei q̄z nemo nos cōduxit. Dicit illis Ite ⁊ vos in vineā
meā. Cum āt ſero factū eēt dixit dn̄s vinee pcurato
ri ſuo Voca oparios ⁊ redde illis mercedē incipiens
a nouiſſimis vſqꝫ ad pmos Cū ergo veniſſent q̄ cir-
ca vndecimā horā venerāt ⁊ acceperūt ſingulos de-
narios Veniētes āt ⁊ pmi arbitrati ſunt q̄ plus eēnt
accepturi Acceperūt at ⁊ ipi ſingl'os denarios. ⁊ acci
piētes murmurabāt aduerſus patrēfamilias dicen-
tes Hi nouiſſimi vna hora fecerūt ⁊ pares illos nob
feciſti q̄ portauim⁹ pondus diei ⁊ eſtus. Et rn̄dens
vni eoꝝ dixit Amice nō facio tibi iniuriā Nōne ex de-
nario diurno cōueniſti mecū Tolle ergo q̄d tuū eſt et

vade Volo āt ꝛ huic nouiſſiō dare ſicut ꝛ tibi. an nō
licet mihi qḋ volo facē. an ocul⁹ tu⁹ nequā eſt. q꞉ ego
bon⁹ ſum Sic erūt nouiſſimi ꝑmi ꝛ ꝑmi nouiſſimi.
Multi eñ ſunt vocati. pauci vero electi

¶ Parabola grece ſilitudo vel compatio latine. Conuentio .i. pactū een ouer-comynghe. ſꝫ cōuentus eſt cōgregatio hoim. Diurnus ad diē ptinēs. Arbitror aris .i. puto. Eſtus dr magnus calor. An oculus tuus nequā .i. an tu es inuidus. Nouiſſimus .i. vltimus

¶ Dñica in. lx. ij. Cor. xi.

Frēs libēter ſuffertis inſipiētes cū ſitis ipſi ſa-
piētes Suſtinetis em̄ ſi qs vos in ſeruitutē redigit.
ſi qs deuorat. ſi qs accipit. ſi qs extollit. ſi qs in faciē
vos cedit. ſm ignobilitatē dico. qſi nos infirmi fueri
mus in hac pte in quo qs audet. in inſipiētia dico au-
deo ꝛ ego Iſrahelite ſunt ꝛ ego. ſemē abrahe ſunt et
ego. miſtri xp̄i ſūt ꝛ ego. vt min⁹ ſapiēs dico pl⁹ ego
In laborib⁹ plurimis. in carcerib⁹ abūdanti⁹. in pla
gis ſupra modū. in mortib⁹ frequēter. A iudeis qn-
quies qdragenas vna min⁹ accepi Ter virgis ceſus
ſum ſemel lapidat⁹ ſum. ter naufragiū feci Nocte et
die in pfundo maris fui. in itinerib⁹ ſepe. piculis flu
minū. piculis latronuꝫ. piculis ex genere. piculis ex
gentib⁹. piculis in ciuitate. piculis in ſolitudine. pi-
culis in mari. piculis in falſis fratrib⁹ In labore ꝛ e-
rūna. in vigilijs multis. in fame ꝛ ſiti. in ieiunijs mł-
tis. in frigore ꝛ nuditate Preter illa que extrinſecus
ſunt. inſtantia mea. quotidiana ſollicitudo oim̄ ec-
cleſiaꝝ Quis infirmat ꝛ ego nō infirmor. qs ſcanda
lizat ꝛ ego nō vror Si glari oportet que infirmitatis
mee ſunt gloriabor Deus ꝛ pater domini noſtri ieſu
chriſti ſcit qui eſt bndictus in ſecula. qꝛ non mentior
Damaſci prepoſitus gentis arethe regis cuſtodie-

bat ciuitatē damaſcenorū vt me comprehenderet ꝛ
ꝑ feneſtrā in ſporta demiſſus ſum ꝑ murū. et ſic ef-
fugi manus eius. Si gloriari oportet non expedit
quidē. Veniam autē ad viſiones et reuelationes domi
Scio hominē in chriſto ante annos quattuordecim
ſiue in corpore ſiue extra corpus neſcio. deus ſcit rap
tū hmōi ad tciū celū Et ſcio hmōi hoēz ſiue in corpe
ſiue extra corpus neſcio. deus ſcit qm̄ raptus ē in pa
radyſum et audiuit archana verba que non licet ho
mi loqui. Pro hmōi gl'abor pro me autē nihil niſi in
firmitatibus meis Nā et ſi voluero gl'ari non ero in
ſipiens. Veritatē eī dicam pco aūt ne quis me exiſ
timet ſupra id qd̄ videt in me aut audit aliqd ex me
et ne magnitudo reuelationū extollat me datus eſt
mihi ſtimulus carnis mee angel⁹ ſathane vt me co-
laphizet. propter qd̄ dn̄m ter rogaui vt diſceret a me
Et dixit mihi. ſufficit tibi gratia mea Nam virtus
in infirmitate ꝑficitur. Libenter igitur in infirmita
titib⁹ meis gl'abor vt in habitet in me virtus chriſti.

Suffero .i. patior vel ſuſtineo Deuoro ḃcat verſ ſin dē. Iſrahelita dicit̄ aliqs de ſtirpe iſrahel' .i. iacob patriarche Plaga dicit̄ ꝑcuſſio vel pena Quadra-genas .i. quadraginta plagas minus vna plaga Naufragium dicitur nauis fractio. feci .i. paſſus ſum Erumna dicit̄ miſeria Vror id ē ledor vel doleo Damaſcus eſt vrbs ſyrie Inde damaſcenus .i. aliquis de damaſco Aretha eſt propriū nomē regis arabū Colaphus .i. ꝑcuſſio vel ictus Colaphizo id ē colaphū do vel ꝑcutio Arcanus id ē ſecretus a noīe arca qd̄ ē ciſta

Luce viij.

In il. t. Cū turba pluria cōueniret ꝛ de ciuitatib⁹
ꝑperarent ad iheſum dixit ꝑ ſilitudinē Exijt q̄ ſemi
nat ſeminare ſemen ſuum. et dum ſeminat aliud ce
cidit ſecus viā ꝛ cōcultatū eſt et volucres celi comede
runt illud. Et aliud cecidit ſupra petram et natum a
ruit quia non habebat humorē. Et illud cecidit īter

ſpinas ꝛ ſil' exorte ſpine ſuffocauerūt illud Et aliud
cecidit ī terrā bonā ꝛ ortū fecit fructū cētuplū Hec di
cēs clamabat Qui hꝫ aures audiēdi audiāt Interro-
gabāt āt eū diſcipuli q̄ eēt hec ꝑabola Quib9 ipe dix
it Vob datū ē noſſe myſteriū regni dei .ceteris āt in
ꝑabol'. vt videntes nō videāt ꝛ audiētes nō ītelligant
Eſt āt hec ꝑabola Semē ē v̄bū dei· q̄d āt ſecus viā hi
ſunt q̄ audiūt. deinde veīt diabol9 ꝛ tollit v̄bū de cor
de eoꝝ ne credētes ſalui fiāt Nā q̄d ſupra petram. hi
ſunt q̄ cū gaudio ſuſcipiūt v̄bū .ꝛ hi radices non hn̄t
quia ad tp̄s credūt ꝛ in tpe tētatiōis recedūt. Qd āt
inter ſpinas cecidit hi ſunt q̄ audierūt et a ſollicitu-
dinibus et di uitijs ꝛ voluptatib9 vite eūtes ſuffocā
tur nō referūt fructū Quod āt in terrā bonā hi ſunt
qui in corde bono et optimo audiētes verbum reti-
nent illud. et fructū afferūt in' patientia

Proſperare haeſten Secus. i. ꝓpe Conculcare. i. ſimul calcare vertreden
Suffocare. opprimere vel necare Myſterium id eſt ſecreta res.

Dominica. in. l. p̄. Cor. xiij

FRēs. Si linguis hoīm loquar ꝛ angeloꝝ. chari
tatē āt nō habeā factus ſum velut es ſonās aut cimba
lum tinniēs Et ſi habuero prophetiā ꝛ nouer im my
ſteria oīa. ꝛ ſi habuero oēm ſcientiā et habuero oēm
fidē ita vt mōtes trāſferā charitatē āt nō habeā nihil
ſuz. Et ſi diſtribuero ī cibos pauperū oēs facultates
meas. et ſi tradidero corpus meū ita vt ardeā .chari
tatē āt nō habuero nil mihi prodeſt Charitas patiēs
eſt. benigna ē. charitas nō emulat̄. non inflat̄ nō agit
ꝑperā. nō ē ābitioſa. nō q̄rit q̄ ſua ſunt. nō irritat̄ nō
cogitat malū. nō gaudet ſuꝑ iniquitate. ꝯgaudet āt
veritati. Oīa ſperet. oīa ſuſtinet. charitas nunq̄ ex
cidit. Siue ꝓphetie euacuabuntur ſiue lingue ceſſa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

bunt. ſiue ſcia deſtruet̃. Ex pte ei cognoſcim⁹. ⁊ ex p
te pphetam⁹ Cū āt venerit qđ pfectū eſt euacuabit̃
qđ ex pte eſt Cū eēm puul⁹ loqͣbar vt puulus. ſapie-
bā vt puulus cogitabā vt puul⁹ Cū āt fcūs ſum vir.
euacuaui q̄ erāt puuli Videm⁹ nūc p ſpeculū in enig
mate. tūc āt facie ad faciē Nūc cognoſco ex pte tūc āt
cognoſcā ſicut ⁊ cognit⁹ ſuꝫ Nūc āt manēt fides ſpes
charitas tria hec Maior āt hoꝝ eſt charitas

¶ Es coper of meſſinck of ghelt. Tinnio clinckē. Facultas. i. ptās ł diuitie
Emulari. i. inuidere. Perperā. i. male vel pverſe. Enigma. i. obſcuritas

¶ Luce. xviij.

In il. t. Aſſumpſit ihs duodecim diſciplos ſuos
et ait ill'. Ecce aſcēdim⁹ hieroſolymā ⁊ cōſummabūt̃
oīa q̄ ſcripta ſūt p pphetas de filio hoīs Tradet̃ ei gē
tib⁹ ⁊ illudet̃ et flagellabit̃ ⁊ cōſpuet̃ Et poſtq̄ꝫ flagel
lauerint occidēt eū. ⁊ tercia die reſurget. Et ipi nihil
hoꝝ intellexerūt. ⁊ erat vbū iſtud abſconditū ab eis
⁊ ipi nō intelligebāt q̄ dicebant̃. Fcm̄ eſt āt cū appro
pinq̄ret hiericho. cecus q̇dam ſedebat ſecus viā men
dicās. ⁊ cū audiret turbā ptereuntē interrogabat q̇d
hoc eēt Dixerūt āt ei q̄ ieſus nazaren⁹ tranſiret. Et
clamauit cecus dicens. Jeſu fili dauid miſerere mei
Stās āt ieſus iuſſit illū duci ad ſe. Et cū appropin-
q̄ſſet interrogauit illū dicēs Quid vis vt faciā. At il
le dixit. Dn̄e vt videā Et ihs dixit illi. Reſpice fides
tua te ſaluū fecit Et cōfeſtim vidit ⁊ ſeq̄bat̃ illū mag
nificās deū. Et oīs plebs vt vidit dedit laudē deo.

¶ Hierico eſt nomen ciuitatis in iudea. ⁊ non declinatur

¶ Dn̄ica in. xl. ij. Coꝛ. ſexto

Frēs hoꝛtamur vos ne inuacuū grām dei reci-
piatis Ait em̄ Tpe accepto exaudiui te. ⁊ in die ſalu
tis adiuui te ecce nūc tps acceptabile ecce nūc dies ſa

lutis. Nemini dãtes ullã offenſionẽ ut nõ vituperet̃
miniſteriũ nr̃m. ſʒ in oĩbꝰ exhibeamꝰ noſmetipſos ſi
cut dei miſtros In multa patiẽtia in tribulatõibꝰ in
neceſſitatibus. in anguſtijs. in plagis. in carceribꝰ.
in ſeditõibꝰ. in laboribꝰ. ĩ vigilijs mľtis. in ieiunijs
in caſtitate. in ſcia. in lõganimitate. in ſuauitate. in
ſpũ ſcõ. in charitate nõ ficta. in v̈bo veritatis. in v̈tu
te dei. ꝑ arma iuſticie a dextris ⁊ a ſiniſtris. ꝑ glãm
⁊ ignobilitatẽ. ꝑ infamiã ⁊ bonã famã Ut ſeductores
⁊ veraces. ſicut ignoti ⁊ cogniti. q̃ſi moriẽts et ſem-
per viuentes ut caſtigati et non mortificati. quaſi
triſtes. ſꝑ aũt gaudẽtes ſicut egẽtes mľtos aũt locuple
tãtes Tanq̃ʒ nihil hñtes et oĩa poſſidentes

Inuacuũ. i. vane ⁊ inutiliter vel fruſtra Lõganimitas ẽ patiã vľ q̃ nõ cito iraſcimur. Infamia dr̃ mala fama Locupletare. i. ditare vel facere locupletẽ

Matthei. iiij.

In il. t. Ductus ẽ ieſus in deſertũ a ſpũ ut tẽtare
tur a diabolo Et cũ ieiunaſſet q̃draginta diebꝰ ⁊ q̃-
draginta noctibꝰ. poſtea eſurijt Et accedẽs tẽtator
dixit ei Si filiꝰ dei es. dic ut lapides iſti panes fiant
Qui rñdẽs dixit Scriptũ ẽ. nõ in ſolo pane viuit hõ
ſʒ in oĩ v̈bo qḋ ꝓcedit de ore dei Tũc aſſumpſit eum
diabolus in ſcãm ciuitatẽ. ⁊ ſtatuit eũ ſupra pinacu
lũ tẽpli. ⁊ dixit ei Si filiꝰ dei es mitte te deorſuʒ. ſcrip
tũ ẽ em̃ Quia ãgelꝭ ſuis mãdauit de te ⁊ in manibꝰ
tollẽt te. ne forte offendas ad lapidẽ pedẽ tuũ Ait il-
li ihꝫs rurſuʒ Scriptũ ẽ em̃ Nõ tẽtabis dñm deũ tuuʒ
Iterꝫ aſſumpſit eũ diabolꝰ in montẽ excelſum valde
⁊ oñdit illi oĩa regna mũdi ⁊ glãm eorum. ⁊ dixit illi
Hec oĩa dabo tibi ſi ꝓcidẽs adorauerꝭ me Tũc dixit
ei ihꝫs Vade ſathana. ſcriptũ ẽ em̃ Dñm deũ tuũ ado
rabis ⁊ illi ſoli ſeruies Tũc reliq̃t eũ diabolꝰ ⁊ ecce an

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

geli acceſſerunt et miniſtrabant ei.

Tentare ſcat experiri beſoken Diabolus grece latine calūniator.i. vexator Pinnaculum ſcat locū ſup edificiū vel ſup murū.teu. tinnē Offendere ſcat ledere Sathanas interpretatur trāſgreſſor vel contrarius.et ſcat diabolum

Dñica ſecunda Ad theſſal.iiij

FRatres Rogamus ꝛ obſecram⁹ vos in domino ieſu vt quemadmodū accepiſtis a nobis quō vos oporteat ambulare et placere deo.ſic vt ambuletis et abundetis magis Scitis em̄ que precepta dederim vobis per dn̄m ieſum. Hec eſt em̄ voluntas dei ſanctificatio veſtra.vt abſtineatis vos a fornicatione vt ſciat vnuſquiſqꝫ veſtrū ſuum vas poſſidere in ſanctificatione ꝛ honore.non in paſſione deſiderij ſicut ꝛ gentes qui ignorāt deū Et ne quis ſupgrediatur neqꝫ circūueniat in negocio fratrē ſuū quoniā vindex ē dn̄s de his oībus.ſicut p̄dixim⁹ vobis ꝛ teſtificati ſumus. Nō eni vocauit nos deus in inmundiciam ſed in ſanctificationē In chriſto ieſu dn̄o noſtro

Theſſalonica eſt ciuitas macedonie. Vn̄ theſſalonicēſes dicunt illi hoīes Vas ſcat hic corpus Supergredior.i. ſupbus ſum vel ſup aliquē gradior. Circūuenire id ē decipe Paſſio deſiderij dr peccatū libidinis

Mathei.xv

IN illo tempore. Egreſſus ieſus de genazereth receſſit in partes tyri et ſydonis. Et ecce mulier chananea a finibus illis egreſſa clamabat dicens Miſerere mei domine fili dauid.filia mea male a demonio vexatur Qui non reſpondit ei verbum Et accedentes diſcipuli eius rogabant eum dicētes. Domine dimitte eam.quia clamat poſt nos Ipe aūt reſpōdēs ait Nō ſū miſſus niſi ad oues q̄ perierūt domus iſrl' Et illa veīt et adorauit eū dicēs Dn̄e adiuua me qui n̄s ait Nō ē bonū ſumere panē filiorꝫ et mittere canibus. At illa dixit. Etiā dn̄e.nam ꝛ catelli edunt de

micis q̄ cadūt de mēſa dn̄oꝝ ſuoꝝ. Tūc rn̄dens ieſus ait illi O mulier magna eſt fides tua. fiat tibi ſicut petiſti. ⁊ ſanata eſt filia eius in illa hora

¶ Genazareth eſt mare galilee. Tyrus ⁊ ſydon ſunt noīa ciuitatū gentiliū in phenetia. Chananeus dr̄ gētilis de ſtirpe chanaan. Oues domus iſrahel ſunt iudei. Etiā .i. certe. Catellus .i. paruus canis.

¶ ~~Dn̄ica .iij. ephiphanie~~ .v.

FRēs Eſtote imitatores dei ſicut filij chariſſimi et ābulate in dilectōe ſicut xp̄s dilexit vos. ⁊ tradidit ſemetipſm̄ ꝓ vobis oblatōem ⁊ hoſtiā deo in odorem ſuauitatis Fornicatio āt oīs immundicia aut auaricia nec noīet̄ in vobis. ſicut decet ſcōs aut turpitudo aut ſtultiloquiū. aut ſcurilitas q̄ ad rē nō ꝑtinēt. ſed magis grāꝝ actio Hoc āt ſcitote ītelligētes ꝙ oīs fornicator aut īmundꝰ aut auarꝰ qđ ē idoloꝝ ſeruitꝰ nō hꝫ hereditatē in regno xp̄i ⁊ dei. Nemo vos ſeducat inanibꝰ v̄bis. ꝓpter hec em̄ venit ira dei in filios diffidētie. nolite ergo effici ꝑticipes eoꝝ. Eratis eiꝰ aliqn̄ tn̄bre. nunc āt lux in dn̄o. vt filij lucis ābulate. fructꝰ em̄ lucis eſt in oī bonitate ⁊ iuſticia ⁊ veritate

¶ Epheſus ē curta eſt ciuitas in aſia Jn̄ epheſus .i. hō de epheſo. Imitari .i. ſequi in moribꝰ. Fornicatio. luxuria. qꝛ fornix eſt lupanar. vn̄ fornicari .i. luxuriari. Scurra dr̄ hō vanus. eeu nette boue Jn̄ ſcurilis .i. ꝑtinēs ad ſcurram ⁊ ſcurilitas .i. actio ſcurre vel vanitas ⁊ ſtulticia. Diffidētia dr̄ infidelitas vl' incredulitas a v̄bo diffidere. qđ ē non credere

¶ ~~Luce~~ .xi.

IN il. t. Erat ieſus eijciens demoniū ⁊ illud erat mutū Et cū eieciſſet demoniū locutꝰ ē mutus. ⁊ āmirate ſunt turbe Quidā āt ex eis dixerūt In beelzebub ꝑncipe demonioꝝ eijcit demonia Et alij tētantes ſignū de celo q̄rebāt ab eo Ipſe āt vidēs ꝯgitatōes eoꝝ dixit. Oē regnū in ſeipſo diuiſum deſolabit̄. ⁊ domꝰ ſupra domū cadet. ſi āt ⁊ ſathanas in ſeipſm̄ diuiſus ē: quō ſtabit regnum ipſius. qꝛ dicitis in beelzebub me

eijcere demonia. Si autem ego in belzebub eijcio de
monia: filij veſtri in quo eijciunt? Ideo ipſi iudices
veſtri erūt. Porro ſi in digito dei eijcio demonia: pro
fecto peruenit in vos regnum dei. Cū fortis armatꝰ
cuſtodit atriū ſuum: in pace ſunt oīa que poſſidet. ſi
autem fortior illo ſuperueniens vicerit illū: vniuerſa
arma eius auferet in quibus cōfidebat. et ſpolia eiꝰ
diſtribuet. Qui nō eſt mecū: aduerſum me eſt. et qui
nō colligit mecū: diſpergit. Cum imundus ſpūs exie
rit de hoīe: ambulabat ꝑ loca inaquoſa q̄rens requiem.
et nō iueniens dicit Reuertar in domuz meā vn̄ exi-
ui. et cū venerit: inuenit eum ſcopis mūdatā et orna
tā. et tunc vadit et aſſumit ſeptē alios ſpūs nequiores
ſe. et igreſſi habitant ibi. et fiūt nouiſſima hoīs illius:
peiora prioribꝰ. Factū ē aūt cū hec diceret: extollens
vocē q̄dā mulier de turba dixit illi. Btūs venter qui
te portauit. et vbera q̄ ſuxiſti. At ille dixit. Quinimo
Beati qui audiunt verbū dei: et cuſtodiunt illud.

Demoniū .i. demon Belzebub fuit quoddam idolum vel nomē demonis. Deſolare ſcat deſtruere vel ſolum facere ledichmaken Digitus dei dr̄ ſpi-
ritusſanctus Profecto .i. certe Quinimo .i. imo vel potius. teutonice ya

Dn̄ica letare Ad Galathas. iiij.

Fratres. Scriptū eſt em̄ q̄m abraham duos fili
os habuit. vnum de ancilla ⁊ vnū de libera. Sed qui
de ancilla ſcd̄m carnē natus eſt. qui aūt de libera ꝑ re-
promiſſionē. que ſunt ꝑ allegoriā dicta. Hec eni ſunt
duo teſtamēta. vnū q̄dē in mōte ſyna in ſuitutē ge-
nerans q̄ eſt agar. Syna eni mons in arabia que cō
iunctus eſt ei q̄ nūc eſt hierl'm ⁊ ſeruit cū filijs ſuis. Il
la aūt q̄ ſurſum eſt hierl'm libera eſt q̄ ē mater noſtra
Scriptū eſt eni. Letare ſterilis q̄ nō paris. Erumpe
⁊ clama q̄ nō parturis qꝛ multi filij deſerte magis q̄

eius q̄ hȝ virū Nos āt frēs ſcḋm iſaac pmiſſionis filij
ſumus Sȝ quō tūc is q̄ ſcḋm carnē nat⁹ fuerat pſeque
bat eū q̄ ſcḋm ſpm̄ Ita ⁊ nūc Sȝ q̄d ḋt ſcriptura Ejice
ancillā ⁊ filiū ei⁹ Nō em̄ heres erit filius ancille cum
filio libere Itaqȝ frēs non ſumus filij ancille ſȝ libere
qua libertate chriſtus nos liberauit

Allegoria interp̄tat̄ aliena ſentētia. Et eſt qn̄ res aliter intelligit̄ q̄ꝫ v̄ba ſonāt Agar fuit ancilla abrahe q̄ filiū habuit noīe iſmahel

Joannis.vi.

In il. t. Abijt ieſus trans mare galilee q̄d eſt ty-
beriadis ⁊ ſequebat̄ eū m̄ltitudo magna qȝ videbāt
ſigna q̄ faciebat ſup his q̄ infirmabant̄ Subijt ergo
ieſus in montē ⁊ ibi ſedebat cū diſcipulis ſuis. Erat
āt primū paſcha dies feſtus iudeoꝝ. Cū ergo ſuble
uaſſet oculos ieſus ⁊ vidiſſet qȝ multitudo maxima
venit ad eū ḋt ad philippū Unde ememus panes vt
mādUcent hi. Hoc āt dicebat tētans eū. ip̄e em̄ ſcie-
bat q̄d eſſet factur⁹ Rn̄dit ei philippus. Ducentoꝝ
denarioꝝ panes nō ſufficiūt eis vt vnuſquiſqȝ modi
cū q̄d accipiat Dicit ei vn⁹ ex diſcipulis ei⁹ andreas
frater ſymonis petri. Eſt puer vnus hic qui habet
quinqȝ panes hordeaceos ⁊ duos piſces ſed hec quid
ſunt inter tantos. Dixit ergo ieſus Facite homines
diſcumbere Erat autem fenum multum in loco Diſ
cubuerunt ergo viri numero quaſi quinqȝ millia.
accepit ergo ieſus panes et cum gratias egiſſet di-
ſtribuit diſcūmbentibus. ſimiliter ⁊ ex piſcibus quā
tum volebat. vt autem impleti ſunt dixit diſcipulis
ſuis. Colligite que ſuperauerunt fragmenta ne pe-
reant. Collegerunt ergo et impleuerunt duodecim
cophinos fragmentoꝝ ex quinqȝ panibus hordeace
is ⁊ duobus piſcibus que ſupauerunt his qui man-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ducauerunt. Illi ergo homines cum vidiſſent quod
fecerat ſignum dicebant Quia hic eſt verus prophe
ta qui venturus eſt in mundum

Tyberias eſt quedã ciuitas in galilea Subire ſcat id quod ire Fragmen-
tum dr̃ puũ fruſtũ rei fracte Cophinos.i. curta.i. corbis vel ſporta :

¶ Dñica in paſſione Hebreoꝝ ix.

FRatres chriſtus aſſiſtens pontifex futurorum
bonorum peramplius et perfectius tabernaculum
non manufactum id eſt non huius creationis. Neqꝫ
per ſanguinem hircorum aut vitulorum. ſed per ꝓ-
prium ſanguinem introiuit ſemel in ſancta. eterna
redemptione inuenta. Si eñ ſanguis hircoꝝ ⁊ tau
rorum ⁊ cinis vitule aſpſus inquinatos ſanctificat
ad emundationem carnis. quanto magis ſanguis
chriſti qui per ſpm̃ ſanctũ ſeipm̃ obtulit immacula-
tum deo Emundabit conſcientiam noſtram ab ope
ribus mortuis ad ſeruiendũ deo viuẽti Et ideo no-
ui teſtamenti mediatorẽ vt morte ipſius intercedẽ
te in redemptione preuaricationũ eaꝝ q̃ erant ſub ꝑ
ori teſtamẽto repromiſſionem accipiant qui vocati
ſunt eterne hereditatis In chriſto ieſu dño nr̃o.

Pontifex dr̃ eps̃ Hircus een bock P.euaricari ſcat tranſire ouertredẽ P x
uaricatio eſt peccatum Inquinare.i. maculare.

Nil.t. Dixit ieſus turbis iudeoꝝ ⁊ pri ¶ Ioã viij.
cipibus ſacerdotũ Quis ex vobis arguet me de pctõ
Si veritatẽ dico quare nõ creditis mihi. Qui ex deo
eſt verba dei audit. Propterea vos nõ auditis q2 ex
deo nõ eſtis. Rñderũt igit̃ iudei et dixerũt ei Nonne
benedicimꝰ nos q2 ſamaritanꝰ es tu ⁊ demoniũ ha-
bes Rñdit ihs. Ego demoniũ nõ habeo ſ3 honorifi
co prẽm meũ. ⁊ vos inhonoratis me Ego aũt nõ q̃ro
gl'am meã. eſt q̃ q̃rat ⁊ iudicet. Amẽ amẽ dico vobis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſi q̇s ſermonē meuꝫ ſeruauerit mortē non videbit in
eternū Dixerūt ergo iudei Nūc cognouim⁹ qꝛ demo
niū habes Abrahā mortu⁹ ē ꝛ ꝓphete. et tu dicis Si
quis ſermonē meū ſuauerit mortē non guſtabit in
eternū nunquid tu maior es prē nr̄ō abrahā q̇ mor=
tuus ē et ꝓphete mortui ſunt Quē teipm̄ facis Rn̄
dit ihes⁹ Si ego glorifico meipm̄ gl'a mea nihil ē pa
ter me⁹ q̇ me glorificat quē vos dicitis. qꝛ de⁹ noſt ē
et nō cognouiſtis eū. ego aūt noui eū Et ſi dixero qꝛ
nō ſcio eū ero ſil'is vobis mēdax Sꝫ ſcio eū ꝛ ſmonē
eius ſeruo. Abrahā pater veſter exultauit vt videret
diē meū. vidit et gauiſus ē Dixerūt ergo iudei ad eū
Quinquagita annos nondū habes ꝛ abrahā vidiſ
ti Dicit eis ihs . Amen amē dico vobis. anteq̄ꝫ abra
hā fieret ego ſuꝫ. Tulerunt ergo lapides vt iacerent
in eum. Jeſus āt abſcōdit ſe. et exiuit de templo.

Samaria erat regio iudeorum vbi habitabant gentiles Samaritanus di
citur aliquis de ſamaria

¶ In die palmaꝝ Ad Philippen. ij.

FRatres. Hoc ſentite in vobis q̄d ꝛ in chriſto ihū
Qui cū in forma dei eēt nō rapinā arbitratus eſt eſ
ſe ſe equalē deo. ſꝫ ſemetipm̄ exinaniuit formā ſui ac
cipiēs i ſil'itudinē hoīm factus ꝛ habitu inuentus vt
hō humiliauit ſeipm̄ fcūs obediens vſq̄ꝫ ad mortem
mortē aūt crucis Propter q̄d ꝛ deus exaltauit illū et
donauit illi nomē q̄d ē ſup oē nomē. vt in noīe ihū oē
genu flectatur celeſtium terreſtriū ꝛ īfernoꝝ Et oīs
lingua ꝯfiteatur qꝛ dn̄s ieſus xp̄s in gl'a ē dei patris

Exiſtimare ſcat inanē facere vel euacuare ꝛ humiliare. Exaltare id eſt altū
facere. ſed exultare ſcat letari

Paſſio chriſti Mathei xxvi

IN il. t. d. i. d. ſ. Scitis. qꝛ poſt biduū paſcha fiet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

et fili⁹ hoīs tradet᷑ vt crucifigat᷑. Tūc ꝯgregati ſunt
pncipes ſacerdotū ⁊ ſeniores ppl'i in atriū pncipis
ſacerdotū q̄ dicebat᷑ chayphas ⁊ ꝯſiliū fecerūt vt ihm
dolo tenerēt ⁊ occiderēt. Dicebant aūt. Nō in die feſto
ne forte tumult⁹ fieret in ppl'o. Cū aūt eēt ihs in betha
nia in domo ſymonis leproſi. acceſſit ad eū mulier
hñs alabaſtꝝ vngēti p̄cioſi ⁊ effudit ſup caput ipſius
recūbētis. Videtes aūt diſcipl'i indignati ſūt dicētes. Vt
qd pditio hec. Potuit em̄ iſtō venūdari mlto ⁊ dari
paupib⁹. Sciēs aūt ihs ait ill'. Quid moleſti eſtis huic
mulieri. opus bonū opata ē in me. nam ſp paupes
habebitis vobiſcū, me aūt nō ſp habebitis. mittēs em̄
hec vngentū hoc in corp⁹ meū ad ſepeliēdū me fecit
Amē dico vob. Vbicūqꝫ p̄dicatū fuerit euāgeliū hoc
in toto mūdo dicet᷑ ⁊ qꝫ hec fecit in memoriā ei⁹. Tūc
abijt vn⁹ de duodecim q̄ dr iudas ſcharioth ad pnci
pes ſacerdotū ⁊ ait ill'. Quid vultis mihi dare ⁊ ego
eū vob tradā. At illi ꝯſtituerūt ei triginta argēteos
et exinde q̄rebat oportunitatē vt eū traderet. Prima
aūt die azimoꝝ acceſſerūt diſcipuli dicentes. Vbi vis
parem⁹ tibi comedere paſcha. At ihs dixit. Ite in ci-
uitatē ad quēdā. ⁊ dicite ei. Magiſter dt. Tps meū
ꝓpe ē. apud te facio paſcha cū diſcipl'is meis. Et fece
rūt diſcipuli ſicut ꝯſtituit illis ihs. ⁊ parauerūt paſ-
cha. Veſpe aūt facto diſcubebat cū duodecim diſcipul'
ſuis. ⁊ edētib⁹ illis dixit. Amē dico vob q2 vnus vrm
me traditur⁹ eſt. Et ꝯtriſtati valde ceperūt ſinguli
dicere. Nūqd ego ſum dn̄e. Et ipe rn̄des ait. Qui in-
tingit mecū manū in paraſide hic me tradet. Filius
aūt hoīs vadit ſicut ſcriptū ē de illo. ve aūt hōi illi ꝑ quē
fili⁹ hoīs tradet᷑. bonū erat ei ſi natus nō fuiſſet hō

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Ille Rńdēs āt iudas q̇ tradidit eū dixit. Nūquid ego
ſum rabbi. Ait illi Tu dixiſti. Cenantib⁊ āt eis acce
pit ieſus panē ⁊ benedixit ac fregit deditq̧ diſcipul'
ſuis ⁊ ait. Accipite ⁊ comedite. hoc eſt corp⁊ meū. Et
accipiēs calicē grās egit et dedit illis dicens. Bibite
ex hoc oēs. hic ē eñ ſanguis me⁊ noui teſtamēti q̇ ꝓ
multis effundet in remiſſionē pctōꝝ. Dico āt vobis
non bibā amodo de hoc genimine vitis vſq̧ in diē il
lū cū illud bibā vobiſcū nouum in regno patris mei
Et hymno dicto exierūt in montē oliueti. Tunc dīt il
lis ieſus. Oēs vos ſcandalum patiemini in me iſta
nocte Scriptū eſt eñ. pcutiā paſtorem et diſpgētur
oues gregis. poſtq̄ʒ āt ſurrexero pcedam vos in ga-
lileam. Rńdēs āt petrus ait. Et ſi oēs ſcādalizati fue
rint in te ego nunq̄ʒ ſcādalizabor. Ait illi ieſus Amen
dico tibi. qꝛ in hac nocte anq̄ʒ gallus cātat ter me ne-
gabis Ait illis petrus. Et ſi oportuerit me mori te-
cū nō te negabo Silr ⁊ oēs diſcipuli dixerunt Tunc
venit ieſus cū illis in villaʒ que dr gerzemani ⁊ dixit
diſcipulis ſuis Sedete hic donec vadā illuc et orem.
Et aſſumpto petro ⁊ duobus filijs zebedei cepit con
triſtari ⁊ meſtus eſſe Tūc ait illis Triſtis ē aīa mea
vſq̧ ad mortē. ſuſtinete hic ⁊ vigilate mecum Et ꝓ-
greſſus puſillū pcidit in faciē ſuā orans ⁊ dicēs Pa
ter mi ſi poſſibile eſt trāſeat a me calix iſte. veruntñ
nō ſicut ego volo ſed ſicut tu. Et venit ad diſcipulos
ſuos ⁊ inuenit eos dormientes. ⁊ dīt petro. Sic non
potuiſti vna hora vigilare mecum vigilate et orate
vt nō intretis in tētationē. Spūs quidē promptus
eſt. caro āt infirma. Iteꝝ ſcdo abijt et orauit dicens
Pater mi ſi non poteſt hic calix tranſire a me niſi bi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

bam illũ fiat volũtas tua Et venit iterꝫ ꝛ īuenit eos
dormiētes Erant em̄ oculi eoꝝ grauati. ꝛ relictis il-
lis iterꝫ abijt ꝛ orauit tercio eundem ſermonē dicēs.
Tunc venit ad diſcipulos ſuos et ait illis Dormite
iã ꝛ requieſcite ecce appropinq̄bit hora ꝛ filius hoīs
tradet̄ in man⁹ pctōꝝ. ſurgite eam⁹ Ecce appropin-
quabit qui me tradet. Adhuc eo loquente ecce iudas
vnus de duodecim venit. ꝛ cũ eo turba multa cũ gla
dijs ꝛ fuſtibus miſſi a pͥncipib⁹ ſacerdotũ ꝛ ſeniori-
bus ppl'i. Qui ãt tradidit eis dedit eis ſignuꝫ dicēs
Queēcũqꝫ oſculat⁹ fuero. ipē ē tenete eũ Et cōfeſtim
accedēs ad ihm dixit Aue rabbi. ꝛ oſculat⁹ eſt eũ Di
xitqꝫ illi ieſus Amice ad q̇d veniſti. Tũc acceſſerũt ꝛ
man⁹ iniecer̄t in ihm ꝛ tenuer̄t eũ. Et ecce vn⁹ ex his
q̇ erat cũ ihu extendēs manũ exemit gladiũ ſuũ. ꝛ p
cutiēs ſuũ pͥncipis ſacerdotuꝫ ãputauit auriculam
ei⁹ Tũc ait illi ihs Cõuerte gladiũ tuũ in locũ ſuum
Oēs em̄ q̇ acceperũt gladiũ. gladio pibũt An putas
qꝛ nõ poſſum rogare patrē meum et exhibebit mihi
mõ plus q̄ꝫ duodecim legiones ãgeloꝝ Quõ ergo i
plebũt̄ ſcripture. qꝛ ſic optet fieri In illa hora dixit ie
ſus turbis Tã q̄ꝫ ad latronē exiſtis cũ gladijs ꝛ fuſti
bus ꝯphendere me. q̄ttidie apd̄ vos ſedebã docēs in
tēplo ꝛ nõ me tenuiſtis Hoc ãt totũ fcm̄ eſt vt adim
plerent̄ ſcripture ꝓphetaꝝ. Tũc diſcipuli oēs relicto
eo fugerũt At illi tenētes ihm duxerũt ad cayphain
pͥncipem ſacerdotũ. vbi ſcribe ꝛ ſeniores cõuenerant
Petrus ãt ſequebat̄ a lõge vſqꝫ in atriũ principis ſa
cerdotũ. Et ingreſſus intro ſedebat cũ miniſtris vt
videret finē Principes ãt ſacerdotũ ꝛ oē ꝯſilium que
rebãt falſuꝫ teſtimoniũ ꝯtra ihm vt eum morti tra-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

derēt. ⁊ nō inuenerūt Cum multi falſi teſtes acceſſiſ
ſent. nouiſſime āt venerūt duo falſi teſtes ⁊ dixerūt
Hic dixit Poſſum deſtruere tēplū ⁊ poſt triduum re
edificare illud Et ſurgens princeps ſacerdotū ait illi
Nihil rn̄des ad ea q̄ iſti aduerſum te teſtificant̄ Jh̄s
āt tacebat. Et pͥnceps ſacerdotū ait illi. Adiuro te p̄
deū viuū vt dicas nob̄ ſi tu es xp̄s filiꝰ dei. Dixit illi
ieſus Tu dixiſti Verūtn̄ dico vob̄ amodo videbitis
filiū hoīs ſedētē a dextris v̇tutis dei ⁊ venientē in nu
bibꝰ celi. Tūc pͥnceps ſacerdotū ſcidit veſtimēta ſua
dicēs Blaſphemauit. q̇d adhuc egemꝰ teſtibꝰ. Ecce
nūc audiſtis blaſphemiam. q̇d vobis videt̄ At illi rn̄
dētes dixerūt Reus ē mortis Tūc expuerūt in faciē
eiꝰ. ⁊ colaphis eū ceciderūt Alij āt palmas in faciem
eiꝰ dederūt dicētes. Prophetiza nobis xp̄e q̇s ē q̄ te
pcuſſit Petrꝰ āt ſedebat foris in atrio ⁊ acceſſit ad eū
ācilla dicēs Et tu cū ih̄u galileo eras Et ille negauit
corā oībꝰ hoībꝰ dicēs Neſcio q̇d dicis Exeunte āt illo
ianuā vidit eū alia ācilla. ⁊ ait his q̄ erant ibi Et hic
erat cū ieſu nazareno Et iterū negauit cū iuramen-
to qꝛ nō noui hoīem. Et poſt puſillū acceſſerunt qui
ſtabāt ⁊ dixerūt petro Vere ⁊ tu ex illis es. nam ⁊ lo-
quela tua manifeſtū te facit Tūc cepit deteſtari ⁊ iu
rare. qꝛ nō nouiſſet hoīem Et cōtinuo gallus canta
uit. ⁊ recordatus ē petrus v̇bi ieſu q̇d dixerat. priuſq̄
gallus cantat ter me negabis. et egreſſus foras fle-
uit amare. Mane āt facto ꝯſilium inierūt oēs prin-
cipes ſacerdotum ⁊ ſeniores ppl'i aduerſus ieſum vt
eū morti traderēt. ⁊ vinctū adduxerunt eum ⁊ tradi
derūt pontio pylato p̄ſidi Tūc vidēs iudas q̄ eū tra
didit q̄ dānatus eēt penitētia ductus retulit trigin-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ta argēteos ꝑncipib⁹ ſacerdotū ꝛ ſenioribus dicens
Peccaui. tradens ſanguinē iuſtum. At illi dixerunt
Quid ad nos. Tu videris. Et proiectis argēteis in
tēplo receſſit. ꝛ abiēs laqueo ſe ſuſpēdit. Pricipes āt
ſacerdotū acceptis argēteis dixerūt Nō licet eos mit
tere in corbonā qꝛ p̄cium ſanguinis ē Cōſilio āt inito
emerūt ex illis agrum figuli in ſepulturā peregrino=
rū. ꝓpter hoc vocat⁹ eſt ager ille acheldemach. hoc eſt
ager ſanguis vſqꝫ in hodiernū diē. Tūc adimpletū
eſt qđ dictū eſt ꝑ hieremiā ꝓphetā dicentē. Et accepe
rūt triginta argēteos preciū app̄ciati quē app̄ciaue
rūt a filijs iſrl̄. ꝛ dederūt eos in agꝝ figuli ſicut con=
ſtituit mihi dn̄s. Jeſus āt ſtetit an̄ p̄ſidem ꝛ interro
gauit eū p̄ſes dicens. Tu es rex iudeoꝝ. Dicit illi ie
ſus. Tu dicis Et cū accuſaret̄ a ꝑncipib⁹ ſacerdotuꝫ
et ſeniorib⁹. nihil rn̄dit Tūc dīt illi pylatus Non au
dis quāta aduerſum te dicūt teſtimōia. Et nō rn̄dit
ei ad vllū vbū ita vt ammiraret̄ preſes vehementer.
Per diē āt ſolemnen ꝯſueuerat p̄ſes dimittere pplo
vnū vinctū quē voluiſſent Habebāt āt tūc vinctum
inſignē q̄ dicebat̄ barrabas. ꝯgregatis ergo illis di=
xit pylatus Quē vultis dimittā vob barrabā an ie=
ſum q̄ dr̄ xp̄s Sciebat eñ qđ ꝑ inuidiā tradidiſſent
eū Sedēte āt illo ꝓ tribunali miſit ad illū vxor eius
dicēs. Nihil tibi ꝛ iuſto illi. multa eñ paſſa ſum ho=
die ꝑ viſum ꝓpter eū Principes āt ſacerdotū ꝛ ſenio=
res pſuaſerunt ppl'is vt peterēt barrabā. ieſum vero
pderēt Rn̄dēs āt p̄ſes ait illis. Quem vultis vobis
de duobus dimitti. At illi dixerunt. Barrabā. Dicit
eis pilat⁹ Quid ergo faciā de ieſu q̄ dr̄ chriſt⁹ Dicūt
oēs crucifigat̄. Ait illis p̄ſes Quid eñ mali fecit At

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

illi magis clamabant dicẽtes. crucifigať. Uidens aũt
pylatus qꝛ nihil ꝓficeret ſed magis tumultus fieret
accepta aqua lauit manus corã ppl'o dicẽs Innocẽs
ego ſum a ſanguĩe iuſti hui⁹. vos videritis Et rñdẽs
vniuerſus ppl's dixit Sanguis ei⁹ ſuꝑ nos ꝛ ſuꝑ fi-
lios nr̃os. Tũc dimiſit illis barrabã. iħm aũt flagella
tũ tradidit eis vt crucifigeretur. Tũc milites p̄ſidis
ſuſcipiẽtes ieſuȝ in p̄torio ꝯgregauerũt ad eum vni-
uerſam cohortẽ. Et exuẽtes eũ chlamidẽ coccineam
circũdederunt ei Et plectentes coronã de ſpinis po-
ſuerũt ſuꝑ caput ei⁹ ꝛ arundinem in dextris eius. et
genuflexo ante eũ illudebãt ei dicentes. Aue rex iu-
deoꝝ. ꝛ expuẽtes in eum acceperunt arundinẽ ꝛ ꝑcu
tiebãt caput eius. ꝛ poſtq̃ȝ illuſerũt ei exuerunt eum
chlamyde ꝛ induerũt eũ veſtimẽtis ei⁹. et duxerunt
eũ vt crucifigerẽt Exeuntes aũt inuenerũt hominem
cyreneũ noĩe ſymonẽ hunc angariauerunt vt tolle-
ret crucẽ eius. Et venerũt in locum qui dꝛ golgatha
qđ eſt caluarie locus. ꝛ dederunt ei vinũ bibere cum
felle mixtuȝ Et cũ guſtaſſet noluit bibere Poſtq̃ȝ aũt
crucifixerunt eũ diuiſerunt veſtimenta eius ſortem
mittentes. vt adimpleref qđ dictũ eſt per ꝓphetam
dicentẽ Diuiſerũt ſibi veſtimenta mea ꝛ ſuper veſtẽ
meã miſerunt ſortẽ. Et ſedentes obſeruabant eum.
et impoſuerũt ſuꝑ caput eius cauſam ipſius ſcriptã
Hic eſt ieſus nazarenus rex iudeoꝝ. Tunc crucifixi
ſunt cum eo duo latrones vnus a dextris et vnus a
ſiniſtris Pretereuntes aũt blaſphemabãt eum mo-
uentes capita ſua ꝛ dicẽtes. Uach qui deſtruis tem-
plũ dei et in triduo illud reedificas. ſalua teipſum. ſi
filius dei es deſcende de cruce. Silr̃ ꝛ p̄ncipes ſacer-

dotum illudentes cum ſcribis ⁊ pharizeis dicebant.
Alios ſaluos fecit ſeipſum non poteſt ſaluum facere
Si rex iſrahel eſt deſcēdat nunc de cruce et credimus
ei ꝯfidit in deo. liberet eū nunc ſi vult. dixit eñ quia
filius dei ſum Idipſum aūt et latrones qui crucifixi
erant cū eo improperabant ei A ſexta aūt hoꝛa tene
bꝛe facte ſunt ſuꝑ vniuerſam terrā vſqꝫ ad nonam. et
circa hoꝛā nonā clamauit ieſus voce magna dicens.
Help help lamazabathani. hoc eſt deus meus deus
meus vt quid dereliquiſti me. Quidam āt illic ſtan
tes ⁊ audientes dicebāt Helpam vocat iſte Et conti
nuo currēs vnus ex eis acceptam ſpongiaꝫ impleuit
aceto ⁊ impoſuit arundini. ⁊ dabat ei bibere. Ceteri
āt dicebant Sine. videamus an veniat helpas libe=
rans eū. Jeſus āt iteꝝ clamans voce magna. emiſit
ſpm̄ Et ecce velum templi ſciſſum eſt in duas ꝑtes a
ſommo vſqꝫ deoꝛſum· ⁊ terra mota ē petre ſciſſe ſunt
et monumēta aꝑta ſunt. ⁊ multa coꝛꝑa ſcoꝝ qui doꝛ
mierāt ſurrexerūt Et exeūtes de monumentis poſt
reſurrectionē eiꝰ venerūt in ſcām ciuitatem et appa=
ruerūt multis Cēturio āt ⁊ ꝗ cū eo erāt cuſtodientes
ieſum viſo terre motu ⁊ his q̄ fiebant timuerunt val
de dicentes Vere filius dei erat iſte. Erant āt ibi mu
lieres multe a lōge que ſecute erāt ihm̄ a galilea mi=
niſtrātes ei. inter quas erat maria magdalena ⁊ ma
ria iacobi ⁊ ioſeph mater ⁊ mater filioꝝ zebedei. Cū
āt ſero fcm̄ eēt venit quidam hō diues ab armathia
noīe ioſeph ꝗ ⁊ ipſe diſcipulꝰ erat ieſu. hic acceſſit ad
pplatū ⁊ petyt coꝛpus ieſu Tūc pplatus iuſſit reddi
coꝛpus. ⁊ accepto coꝛꝑe ioſeph īuoluit illō in ſindone
mūda ⁊ poſuit illud in monumento ſuo nouo qđ ex=

ciderat ī petra. et aduoluit ſaxū magnū ad oſtiū mo
numēti et abijt Erant autem ibi maria magdalena
et altera maria ſedentes contra ſepulchrum Altera
aūt die q̄ eſt poſt paraſceuē cōuenerūt p̄ncipes ſacer
dotū ⁊ pharizei ad pylatū dicētes Dn̄e recordati ſu-
mus q꞉ ſeductor ille dixit adhuc viuens. poſt tres di
es reſurgam. Jube ergo cuſtodiri ſepulchrum vſq꞉ ī
diē terciū ne forte veniant diſcipuli eius et furentur
eum. et dicāt plebi ſurrexit a mortuis. et erit nouiſſi-
mus error peior priore Ait illis pylatus habetis cuſ
todiam. ite et cuſtodite ſicut ſcitis Illi autē abeuntes
munierunt ſepulchrū ſignātes lapidē cū cuſtodib⁹

Biduū ſcat duos dies Atriū eſt ꝓprie ſpaciū ante edes ſed intra portam
Alabaſtrū eſt pixis lapidea Opportunitas bequaemheit Azimus a um
d꞉ non fermentatus. Dies azimorū. i. feſtū paſche qn̄ iudei veſcebāt̄ azimis
panibus ꝑ ſeptē dies Paſcha ſcat qn̄q꞉ agnum paſchalē Parapſis vel me-
lius paropſis d꞉ magna ſcutella Rabbi d꞉ magiſter Genimen .i. germē vel
generatio Scādalū pati eſt peccare ex aliq̄ occaſione Villa ſcat non pagum
ſed domum ruſticā cū agris ſuis Eximo id ē extraho. et fit ab ex ⁊ emo. Le
gio eſt magnus exercitus vel numerus ſex miliū ſexcentoꝝ ſexaginta ſex ho
minū Blaſphemare eſt ſtulte loqui cōtra diuinū honorē. Blaſphemia ſtul
ta loquutio contra deū Alaphus d꞉ ꝑcuſſio Palma d꞉ manus extenſa.
Deteſtor male dico Carbonā hebraice dicit̄ erariū vel vbi imponit̄ pecu-
nia publica Figul⁹ qui facit ollas luteas Pretoriū d꞉ dom⁹ pretoris vel vbi
exercētur iudicia Cohors ē numerus trigita vel centum militum. Coccine⁹
dicitur ruber vl' purpureus. ſed meli⁹ coccinus d꞉ Cyreneus dicit̄ aliquis
de vrbe cyrene Angariare ſcat cogere. Caluaria d꞉ caput hominis mortui
vel os capitis Improperare ſcat deridere Spongia een ſponſie off ſvvam
Monumētum eſt domuncula ſupra ſepulchrum.

¶ ~~In die sancto paſche~~. ꝑ Cor. v.

FRēs expurgate vetus fermentum vt ſitis noua
cōſperſio ſicut eſtis azimi. Etenim paſcha noſtrum
immolatus eſt chriſtus. Ita epulemur. Non in fer-
mento veteri neq꞉ in fermēto malitie et nequitie. ſꝫ
in azimis ſinceritatis et veritatis

Fermentū eſt quod imponit̄ farine, vt panis amareſcat. teuto. deſem Con-
ſperſio d꞉ farina ſubacta et conſperſa aqua teuto. deech Epulari eſt conuiui
um facere Syncerus. i. purus Synceritas. i. puritas.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Marci.xvj.

In il.t. Maria magdalena et maria iacobi ⁊ ſalome
emerūt aromata vt veniētes vngerēt ihm. Et val-
de mane vna ſabbatoꝝ veniūt ad monumētū orto
iā ſole Et dicebāt ad īuicē. q̇s reuoluet nob̄ lapidem
ab oſtio monumēti Et reſpiciētes viderūt reuolutū
lapidē Erāt q̇ppe magn⁹ valde Et itroeūtes ī mo-
numētū. viderūt iuuenē ſedētē ī dextrꝫ coopͭtū ſtola
cādida ⁊ obſtupuerūt Qui dicit ill' Nolite expaueſ-
cē Jeſū q̄ritꝫ nazarenū crucifixū ſurexit nō ē hꝫ Ecce lo
c⁹ vbi poſuerūt eū Sꝫ ite dicite diſcipul' ei⁹ ⁊ petro qꝛ
p̄cedet vos ī galileā Ibi eū videbitꝫ ſicut dixit vobis.

Maria iacobi ſubaudi mater Salome eſt nomē mulieris que. etiā dꝛ ma-
ria Aroma ſcat vngentū Una ſabbatoꝝ.i. die prima poſt ſabbatum Oſti-
um dꝛ ianua Quippe id ē certe Coopͭtus id ē veſtitus

Feria ſecūda paſche Actuū.x.

In dieb⁹ ill' Stans petrus in medio plebis dixit
Viri fratres vos ſcitis qđ factū eſt ꝑ vbū ꝑ vniuerſam
iudeā incipiēs enī a galilea poſt baptiſmū qđ predi-
cauit ioānes ieſum a nazareth quō vnxit eū de⁹ ſpū
ſcō ⁊ virtute. Qui ꝑtrāſiuit bn̄dicēdo ⁊ ſanando om
nes opp̄ſſos a diabolo qm̄ de⁹ erat cū illo Et nos teſ
tes ſum⁹ oīm q̄ fecit ī regione iudeoꝝ ⁊ hierl'm quē
occiderūt ſuſpēdentes in ligno hūc de⁹ ſuſcitauit ter
cia die ⁊ dedit eū maīfeſtū fieri, nō oī ppl'o ſꝫ teſtibus
p̄ordinatis a deo nobis q̇ mādu cauimus et bibim⁹
cū illo poſtq̄ꝫ reſurrexit a mortuis. et p̄cepit nobis p̄-
dicare populo et teſtificarī. qꝛ ip̄e eſt qui ꝯſtitutus ē
a deo iudex viuoꝝ ⁊ mortuoꝝ. Huic omnes ꝓphete
teſtimoniū ꝑhibēt remiſſionē pctōꝝ accipe ꝑ nomē
eius omnes qui credunt in eum.

Uniuerſus ſcat id quod oīs. Uñ vniuerſalis.i. pertinens ad omnes.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Luce. ultimo.

IN il. t. Duo ex diſcipul' ieſu ibāt ipa die in caſtel
lum qđ erat in ſpacio ſtadioꝝ ſexaginta ab hierl'm
noīe emaus Et ipi loqbant̄ ad inuicē de his oīb9 que
acciderāt Et fcm̄ ē dū fabularent̄ ꝛ ſecū q̄rerēt. ꝛ ipſe
ihs appropinquās ibat cū illis Oculi āt eoꝝ tn̄bant̄
ne eū agnoſcerēt. ꝛ ait ad illos. Qui ſunt hi ſermōes
q̄s ꝯfertis ad inuicē ambulātes ꝛ eſtis triſtes Et rn̄=
dens vn9 cui nomē cleophas dixit ei Tu ſol9 pegri=
nus es in hierl'm ꝛ nō cognouiſti ea q̄ fcā ſunt in illa
his dieb9 Quib9 ille. Que. Et dixerūt de ihu naza
reno q̄ fuit vir ꝓpheta potēs in ope ꝛ ſermōe corā deo
ꝛ oī ppl'o. ꝛ quō tradiderūt eū ſumni ſacerdotes nri
in dānatōem mortis. ꝛ crucifixerūt eū. nos āt ſpera=
bam9 qꝛ ipe eēt q̄ redēptur9 eēt iſrl'. Et nunc ſup hec
oīa tercia dies ē hodie qꝫ hec fcā ſunt Sed ꝛ mulieres
quedā ex nris terruerūt nos que an̄ lucē fuerunt ad
monumentū ꝛ nō inuēto corpe ei9 venerūt dicentes
ſe etiā viſionē angeloꝝ vidiſſe que dicunt eū viuere.
Et abierūt quidam ex noſtris ad monumentum et
ita inuenerūt ſicut mnlieres dixerunt. ipſuꝫ vero nō
inuenerunt. et ipſe dixit ad eos. O ſtulti ꝛ tardi cor=
de ad credendū in oīb9 qne locuti ſunt ꝓphete Nōne
hec oportuit xp̄m pati et ita intrare in gl'am ſuam.
Et incipiēs a moyſe ꝛ oīb9 ꝓphetis interpretabatur
illis in oībus ſcripturas que de ipo erāt Et appropi
quauerūt caſtello quo ibant. ꝛ ipſe finxit ſe longius
ire et coegerunt illū dicētes. Mane nobiſcū dn̄e qm̄
ad ueſperaſcit. ꝛ inclinata eſt iam dies. Et intrauit
cum illis. Et factuꝫ eſt dū recuberet cum eis accepit
panē ꝛ bn̄dixit ac fregit et porrigebat illis. Et aper=

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ti ſunt oculi eoꝝ et cognouerūt eū. et ipſe euanuit ex oculis eoꝝ. ⁊ dixerūt ad inuicē. Nōne cor nr̄m ardēs erat in nobis dū loqueret̄ in via. ⁊ aperiet nobis ſcripturas Et ſurgētes eadē hora regreſſi ſunt ī hierl'm et inuenerūt ꝯgregatos vndecim ⁊ eos q̄ cum ipſis erāt dicētes ꝙ ſurrexit dn̄s vere ⁊ apparuit ſymoni. Et ipi narrabāt que geſta erant in via. ⁊ quō cognouerunt eum in fractione panis

¶ Caſtellū d̄r gua arx. ⁊ fit a noīe caſtꝝ. ꝗuis nō legat̄ nūero ſingl'ari Uta dicit ſupra ¶ Euaneo. i. vanus ſum vel diſpareo verſuyen ¶ Cōfero. i. colloquor. Adueſperaſcit id eſt veſperaſcit

¶ Feria. iij. paſche. Actuū. xiij

IN diebus illis Surgens paulus et manu ſilentium indicens ait. Viri fratres filij generis abrahā et qui in vobis timent deum vobis verbum ſalutis huius miſſum eſt. Qui enim habitabant hieruſalem ⁊ principes eius ignorātes ieſum et voces ꝓphetaꝝ que ꝑ oē ſabbatū legunt̄ iudicātes impleuerūt ⁊ nullā cām mortis inueniētes in eo petierūt a pplato vt interficerēt eū Cūqꝫ ꝯſummaſſent oīa q̄ de eo ſcripta erāt. deponētes eū de ligno poſuerūt in monumento Deus vero ſuſcitauit eū a mortuis q̄ viſus ē ꝑ dies multos his q̄ ſil' aſcenderāt cū eo de galilea in hierl'm q̄ vſqꝫ nūc ſunt teſtes ei⁹ ad plebē Et nos vobis annunciamus eā que ad prēs nrōs repromiſſio facta eſt. qm̄ hāc deus adimpleuit filijs nr̄is reſuſcitans ieſum chriſtum dn̄m noſtrum

¶ Indicere ē denūciare. vt indico tibi bellū. Nota ꝙ indico ꝑme ꝯiugationis corripit. i. ſed indico tercie ꝑducit

¶ Luce. xi.

IN illo tēpe Stetit ihs in medio diſcipl'oꝝ ⁊ dixit Pax vob. ego ſum nolite timere Cōturbati vo ⁊ con

territi eſtimabāt ſe ſpm̄ videre Et dixit eis. q̄d turba
ti eſtis ⁊ cogitatōes aſcēdūt i corda vr̄ā. Videte ma-
nꝰ meas ⁊ pedes meos. qꝛ ego ipē ſū. palpate ⁊ vide
te qꝛ ſpūs carnē ⁊ oſſa nō hꝫ ſicut me videtꝫ hr̄ē Et cū
hec dixiſſet oñdit eis manꝰ ⁊ pedes Adhuc āt ilľ non
credētibꝰ ⁊ āmirātibꝰ p̄ gaudio dixit Habetꝫ hꝫ aliqͣd
q̄d mādućet At illi obtulerūt ei ꝑtē piſcꝫ aſſi ⁊ fauū mel
lis Et cū māducaſſꝫ corā eis ſumēs reliq̄as dedit eis
⁊ dixit ad illos Hec ſūtꝫ v̄ba q̄ locutꝰ ſuꝫ ad vos cū ad-
huc eēm vobiſcū q̄m nccē ē īpleri oīa q̄ ſcripta ſūtꝫ i lege
moyſi ⁊ ꝓphetꝫ ⁊ pſalmis de me Tūc apuit ilľ ſenſuꝫ
vt ītelligerēt ſcͥpturas. ⁊ dixit eis Qm̄ ſcͥptū ē. ⁊ ſic o-
portebat pati xp̄m ⁊ reſurgē a mortuis t̄cia die. ⁊ p̄-
dicaē i noīe eiꝰ pn̄iam ⁊ remiſſionē pctōꝝ i oēs gētes

Palpare ē attingere manibꝫ Accipiť qn̄qꝫ ꝑ delectare Aſſus. i. aſſatus
Fauus dꝛ mel nō expſſum. Reliquie ſunt fruſta relicta de cibo vel alia re.

Feria quarta Actuum. iij.

In diebꝰ illis Apiens petrꝰ os ſuū dixit Viri iſra
lite ⁊ q̄ timetꝫ deū audite Deꝰ abrahā deꝰ iſaac ⁊ de
us iacob deꝰ patrū nrōꝝ gl'ificauit filiū ſuū ih̄m quē
vos q̄dē tradidiſtis ⁊ negaſtis an̄ faciē pylati iudicā
te illo dimitti Vos āt ſcm̄ ⁊ iuſtū negaſtis ⁊ petiſtis
viꝝ homicidā donari vob. auctorē v̄o vite īterfeciſtꝫ
quē deꝰ ſuſcitauit a mortuis. cuiꝰ nos teſtes ſumus
Et nūc frēs ſcio. qꝛ ꝑ ignorātiā feciſtꝫ ſicut ⁊ p̄ncipes
vr̄i Deꝰ q̄ p̄nūciauit ꝑ os oīm ꝓphaꝝ pati xp̄m ſuuꝫ
impleuit ſic. Penitemini igitur et conuertimini vt
deleantur peccata veſtra.

Deus abrahā. i. quē abrahā coluit Peniteoꝛ. i. peniteo vel pn̄iam ago. tn̄
neutꝝ hoꝝ v̄boꝝ ē in vſu. qꝛ dicimꝰ penitet iꝑſonaliť. Auctoꝛ. factoꝛ ľ datoꝛ

Joannis. xxi.

In il. t. Manifeſtauit ſe iteꝝ ih̄s ad mare tybe-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

riadis diſcipulis ſuis Manifeſtauit āt ſic. Erāt āt ſi
mul ſymō petr⁹ ꝛ thomas q̇ dr̄ didym⁹. ꝛ nathanael
q̇ erat a chana galilee ꝛ filij zebedei ꝛ alij ex diſcipul'
duo Dicit eis ſymō petr⁹ Vado piſcari Dicūt ei Ve
nim⁹ ꝛ nos tecū. Et exierūt ꝛ aſcēderūt in nauim. et
illa nocte nihil prendiderūt Mane āt facto ſtetit ieſ⁹
in littore. nō tn̄ cognouerūt diſcipl'i ei⁹ q2 ihs ē Dixit
ergo eis ieſus Pueri nunq̇d pulmētariū habetꝫ. Rn̄
derūt ei nō Et ait eis iterꝫ Mittite ī dexterā nauigij
rethe ꝛ inuenietis Miſerūt ergo ꝛ iā nō valebāt illō
trahere p̄ multitudīe piſciū Dicit ergo diſcipulus ille
quē diligebat ieſus petro. Dñs ē. Symō petr⁹ cū au
diſſet q2 dñs ē. tunica ſuccinxit ſe. erat em̄ nud⁹ ꝛ mi
ſit ſe in mare Alij āt diſcupl'i nauigio venerūt Nō ei
lōge erāt de terra. ſꝫ q̄ſi cubitis ducētis trahētis rete
piſciū Vt ergo deſcēderūt in terrā viderunt prunas
poſitas ꝛ piſcem ſuppoſitū ꝛ panē. Dicit ergo ei ihs
Afferte de piſcib⁹ q̄s prendidiſtis nūc. Aſcēdit ſymō
petr⁹ ꝛ traxit rete ī terrā plenū magnis piſcib⁹ centū
quinq̄ginta trib⁹ Et cū tāti eēnt nō eſt ſciſſuꝫ rete. dr̄
eis ihes⁹ Venite prādete. Et nemo diſcūbētiū aude
bat interrogare eū. tu quis es· ſciētes q2 dñs ē. et ve=
nit ieſus et accepit panē et dabat illis et piſcē ſimili=
ter Hoc iam tercio manifeſtatus eſt ieſus diſcipulis
ſuis cū reſurrexit a mortuis

Prendere ſcat cape Pulmētarlū dr̄ cibus omnis quo vtimur ad panē.
Pruna eſt ardens carbo Naufragium id eſt nauis.

¶ Dñica ~~pma poſt paſcha. ꝑ. Joā. v~~.

Chariſſimi Omē qd' natū ē ex deo vincit mūdū
et hec eſt victoria que vincit mundum fides noſtra.
Quis āt eſt q̇ vincit mundū niſi qui credit q̄m ieſus
eſt fili⁹ dei Hic ē em̄ q̇ venit ꝑ aquā ꝛ ſanguinē ieſus

chriſtus Nõ in aqua ſolum ſed in aqua et ſanguine
Et ſpũs eſt q̃ teſtificat̃ qm̃ chriſtus eſt veritas. qm̃
tres ſunt q̃ dãt teſtimoniũ in terra. ſpũs. aqua. ꝛ ſan
guis Et tres ſunt q̃ teſtimoniũ dãt de celo. pater ver
bũ ꝛ ſpũſſcũs. hi tres vnũ ſunt Si teſtimoniũ hoim
accipim⁹. ꝫ teſtimoniũ dei maius eſt. qm̃ hoc eſt te-
ſtimoniũ dei qđ maius eſt. qꝛ teſtificat⁹ ẽ de filio ſuo
Qui credit in filiũ dei hꝫ teſtimoniũ dei in ſe

Mundus hic ſcat malos homines ꝛ peccata que fiunt in mundo. Et
tres vnum ſunt. i. vna ſubſtantia.

Joannis. xx.

IN il. t. Cũ ſero eſſet die illa vna ſabbatoꝝ ꝛ fo-
res eent clauſe vbi erãt diſcipuli ꝯgregati ꝑter me-
tũ iudeoꝝ. venit ieſus ꝛ ſtetit in medio diſcipuloꝝ ꝛ
dixit Pax vob. Et cũ dixiſſet oñdit eis man⁹ ꝛ lat⁹.
Gauiſi ſunt ergo diſcipuli viſo dño. Dixit ergo eis
iteꝝ Pax vob Sicut miſit me pater ꝛ ego mittã vos
Hec cũ dixiſſet. inſufflauit ꝛ dixit eis Accipite ſpũm
ſcũm Quoꝝ remiſeritis pctã remittunt̃ eis. ꝛ quoꝝ
retinueritis retẽta ſũt Thomas ãt vn⁹ ex duodecim
q̃ đr didymus. nõ erat cũ eis qñ venit ieſus. Dixerũt
ergo ei alij diſcipuli. Vidimus dñm. Ille autẽ dixit
eis. Niſi videro in manibus eius fixurã clauoꝛuꝫ. et
mittam digitũ meũ in locũ clauoꝝ. ꝛ mittã manum
meã in latus eius nõ credam Et poſt dies octo iterũ
erant diſcipuli eius intus ꝛ thomas cum eis. Venit
ieſus ianuis clauſis et ſtetit in medio et dixit. Pax
vob. Deinde đt thome. Infer digitũ tuũ huc ꝛ vide
man⁹ meas ꝛ affer manũ tuã ꝛ mitte in lat⁹ meũ. et
noli eſſe incredulus ſꝫ fidel'. Rñdit thomas ꝛ dixit ei
Dñs meus ꝛ de⁹ meus. Dicit ei ieſus. qꝛ vidiſti me
thoma credidiſti. beati qui non viderunt et credide-

rūt Multa q̄de ⁊ alia ſigna fecit ieſus i cōſpectu diſ-
cipuloꝝ ſuoꝝ que nō ſunt ſcripta in in libro hoc Hec
āt ſcripta ſunt vt credatis qꝛ ieſus eſt filius dei .et vt
credentes vitam habeatis in nomine eius
Fores ſunt ianue Dydimus interpretat̄ geminus vel duplex . Fixura id ē
fixio vel immiſſio vel foramen

Dn̄ica ij. poſt paſcha. ꝑ. Petri. v.

Hariſſimi. Chriſtus paſſus ē pro nobis vobis
relinquens exemplum vt ſequamini veſtigia eius.
Qui peccatum non fecit nec inuentus eſt dolus in
ore eius. Qui cū malediceretur non maledicebat. ⁊
cum pateretur non comminabatur. Tradebat autē
iudicanti ſe iniuſte. qui peccata noſtra ipſe pertulit
in corpore ſuo ſup lignū vt petis mortui iuſticie vi-
uamus cui⁹ liuore ſanati eſtis . Eratis em̄ aliqn̄ ſi-
cut oues errantes . ſ꜡ cōuerſi tunc eſtis ad paſtorem
et epiſcopum animarum veſtrarum
Veſtigiū eſt ſignū pedis vel ip̄e pes Cōminari dreygē Liuor. i. putredo
vulneꝝ vel vuln⁹. qn̄ ponit̄ ꝑ iuidia Ep̄s grece ſpeculator vel cuſtos latine

Joannis decimo.

In illo tp̄e d. i. d. ſ. Ego ſum paſtor bonus bon⁹
paſtor aīam ſuā dat pro ouibus ſuis Mercenarius
aūt et q̄ nō ē paſtor cui⁹ nō ſunt oues ꝓprie videt lu
pū venientē ⁊ dimittit oues et fugit et lup⁹ rapit et
diſpergit oues Mercenarius aūt fugit qꝛ mercena-
ri⁹ ē et nō ꝑtinet ad eū de ouibus· Ego ſu꜡ paſtor bo
nus et cognoſco oues meas et cognoſcunt me mee.
Sicut nouit me pater et ego cognoſco patrē ⁊ aīam
meā pono pro ouibus meis Et alias oues habeo q̄
nō ſunt ex hoc ouili ⁊ illas oportet me adducere ⁊ vo
cē meā audiāt. et fiet vnum ouile ⁊ vnus paſtor
Mercenarius dr̄ q̄ mercede cōductus ē ad aliqd. agēdū. Eſt aūt ꝓprie ad-
iectiū· vt miſter mercenari⁹. ſ꜡ ſepe poit̄ ſubſtātie Ouile dr̄ ſtabulū ouiū.

¶ Dñica tercia poſt paſcha. ꝑ. Petri. ij.

Chariſſimi Obſecro vos tanꝙ aduenas ⁊ pere-
grinos abſtinere vos a carnalib⁹ deſiderijs que mi-
litant aduerſ⁹ aĩam Cõuerſationẽ veſtrã inter gen-
tes hñtes bonã vt in eo quod detractãt de vobis tan
ꝙ de malefactorib⁹ ex bonis operib⁹ vos ꝯſiderãtes
glorificẽt deũ in die viſitatiõis Subiecti eſtote oĩ hu
manitate creature ꝓpter deũ. ſiue regi ꝙſi ꝑcellenti ſi
ue ducib⁹ tãꝙ ab eo miſſis ad vindictã malefactorũ
laudẽ vero bonoꝝ qꝛ ſic eſt voluntas dei vt bñfacien
tes obmuteſcere faciatis imprudentiũ hoĩm igno-
rãtiã. Quaſi liberi ⁊ nõ quaſi velamẽ hñtes malicie
libertatẽ. ſed ſicut ſerui dei Oẽs honorate. fraterni
tatem diligite. deũ timete. regem honorificate. ſerui
ſubditi eſtote in omni timore dominis. non tm̃ bo-
nis et modeſtis. ſed etiam diſcolis. Hec eſt enim gra
tia dei In chriſto ieſu domino noſtro.

Aduena eſt qui morat̃ in aliena ciuitate Militare ſtriden Detractare ꝑcat
frequẽter detrahere id ẽ male loqui de aliꝗ Etiã ſꝫ retrorſum trahere vel nõ
velle habere. vt bos detractat iugũ Obmuteſcere .i. ſilere vel mutus eſſe.
Velamẽ id ẽ tegmẽ vel excuſatio Dyſcolus dicitur malus et ꝑuerſus

¶ Joannis xvi.

In il. t. d. i. d. ſ Modicũ ⁊ iã nõ videbitis me. ⁊ ite
rũ modicũ ⁊ videbitis me qꝛ vado ad prẽm Dixerũt
ergo diſcipuli ei⁹ ad inuicẽ Quid eſt qd̛ dicit nobis
modicũ ⁊ iã nõ videbitis me qꝛ vado ad prẽm Dice-
bãt ergo. ꝗd ẽ qd̛ dt̃ modicũ. neſcim⁹ ꝗd loꝗtur Cog
nouit ãt ieſus qꝛ volebãt eũ ĩterrogare ⁊ dixit eis De
hoc ꝗritis iter vos qꝛ dixi vobis. modicũ et iã nõ vide
bitis me. et iteꝝ modicũ ⁊ videbitis me Amẽ amẽ di
co vobis. qꝛ plorabitis et flebitis vos Mũd⁹ gaude
bit. vos autẽ contriſtamini. ſꝫ triſticia veſtra verte-

tur in gaudiū Mulier cū parit triſticiam hʒ qꝛ venit
hora eiꝰ cū āt pepit puer̄ iā nō meminit pſſure ꝓpter
gaudiū. qꝛ natꝰ eſt hō in mūdū Et vos igit̄ nūc qui-
dē triſticiam habetis. iter̄ āt videbo vos ꝛ gaudebit
cor vr̄m. ꝛ gaudiū vr̄m nemo tollet a vobis.
¶ Modicū. i. puū ſubaudi tps ent. vel modicū capit̄ aduerbialiter. ꝛ tunc ſt
parum ꝛ ſubauditur temporis. Plorare emittere vocem triſticie. Flere au-
tem eſt emittere lachrymas

¶ Dn̄ica quarta Jacobi pmo

Chariſſimi Oē datū optimū ꝛ oē donū pfcm̄ de
ſurſum ē deſcēdens a prē luminū apud quē nō ē trāſ
mutatio neqꝫ viciſſitudis obūbratio Volūtarie āt ge
nuit nos v̇bo veritatis vt ſimus initiū aliqḋ creatu-
re eiꝰ Scitis frēs dilectiſſimi ſit oīs hō velox ad audi
ēndū. tardus āt ad loquendū ꝛ tardus ad irā. Ira ei
viri iuſticiā dei non opatur. ꝓpter qḋ abyciētes oēm
immūdiciā ꝛ abūdantiā malicie. in māſuetudīe ſuſ-
cipite inſitū v̇bū qḋ pt ſaluare aīas vr̄ās
¶ Viciſſitudo d̄r mutatio rer̄ p vices. Terētius Oīm rer̄ viciſſitudo eſt
Inſitus d̄r immiſſus vel in aliquo ſatus ingeſeyghet

¶ Joannis. xvi.

IN il. t. d. i. d. ſ. Vado ad eum q̇ miſit me ꝛ nemo
ex vobis interrogat me quo vadis Sed quia hec lo-
cutus ſum vobis. triſticia impleuit cor veſtrum Sed
ego veritatem dico vobis. expedit vobis vt ego va-
dam. ſi non abiero paclitus non veniet ad vos. ſi āt
abiero mittā eum vobis. Et cum venerit ille arguet
mundū de pctō. ꝛ iuſticia. ꝛ de iudicio. De pctō qui
dem qꝛ nō crediderūt in me. De iuſticia dō qꝛ ad pa-
trem vado. ꝛ iam nō videbitis me De iudicio aūt qꝛ
pnceps huiꝰ mūdi iā iudicatus eſt Adhuc multa ha
beo vobis dicere. ſʒ nō poteſtis portare mō Cū āt ve

nerit ille ſpūs veritatis docebit vos oēm veritatem Non em̄ loquet̄ a ſemetipō ſʒ quecūqʒ audiet loquet̄ et que vētura ſunt annūciabit vobis Ille me clarifi- cabit qꝛ de meo accipiet ꝛ annūciabit vobis

¶ Paraclitus iuterp̄tatur aduocatus vel ꝯſolatoꝛ Rectius ſcriberek para- cletus cū longa e. ſed abuſus hoc nō recipit

¶ Dn̄ica quinta Jacobi p̄mo

Charissimi eſtote factores vbi ꝛ non auditores tm̄ fallētes voſmetipos Quia ſi q̄s auditoꝛ ē vbi et nō factoꝛ. hic ꝯpabit̄ viro ꝯſiderāti vultū natiuitatis ſue in ſpeculo Cōſiderauit em̄ ſe ꝛ abijt. ꝛ ſtatim ob litus eſt q̄lis fuerit Qui āt pſpexerit in lege pfecte li bertatis ꝛ māſerit in ea nō auditoꝛ obliuioſus. ſʒ fac toꝛ opis hic btūs in facto ſuo erit Si q̄s āt putat ſe re ligioſum eē nō refrenās linguā ſuā ſʒ ſeducēs coꝛ ſuū hui⁹ vana ē religio Religio mūda ꝛ imaculata apd̄ deū ꝛ prēm hec ē. viſitare pupillos ꝛ viduas intribu latōe eoꝝ. ꝛ immaculatū ſe cuſtodire ab hoc ſeculo

¶ Vultū natiuitatis ſue. i. faciē naturalē. Obliuioſus q̄ multū obliuiſcik. Refrenare ēt regere vel ꝯpeſcere Religio d̄r ſcitas vel cult⁹ dei. Religioſus .i. ſcūs vel cultoꝛ dei. Pupillus ē puer p̄uatus parentibus

¶ Joannis. xvi.

In illo tempoꝛe dixit ieſus diſcipulis ſuis. Amē amen dico vobis. ſi quid petieritis patrem i' no mine meo dabit vobis. vſqʒ modo non petiſtis quic- q̄ʒ in nomine meo. Petite et accipietis vt gaudium veſtrum ſit plenum. Hec in prouerbijs locutus ſum vobis. Venit hoꝛa cum iam non in prouerbijs lo- quar vobis. ſed palam de patre annunciabo vobis. In die illa in nomine meo petetis et non dico vobis quia ego rogabo patrem de vobis. ipſe enim pater amat vos quia vos me amaſtis et credidiſtis quia

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ex deo exiui. Exiui a patre et veni in mundum. iterum relinquo mundum et vado ad patrem. Dicunt ei diſcipuli eius Ecce nunc palam loqueris ꝛ prouerbium nullum dicis Nunc ſcimus, quia ſcis omnia et non eſt opus tibi vt quis te interroget. In hoc credimus quia ex deo exiſti

¶ Prouerbiũ d᷑ ſermo obſcurus ꝛ nõ facilis intellectu cũ aliud ſcat q̃ ꝟba ſonant. vt lupus eſt in fabula .i. aliq̃s adeſt q̃ tacere ꝯpellat.

¶ In die aſcenſionis Actuum p̄mo

PRimum quidem ſermonem feci de omnibus o Theophile que cepit ieſus facere ꝛ docere vſq; in diem qua precipiens apoſtolis per ſpiritum ſanctum quos elegit aſſumptus eſt Quibus et prebuit ſeipſum viuum poſt paſſionem in multis argumẽtis per dies quadraginta apparens eis ꝛ loquens de regno dei. Et ꝯueſcens p̄cepit eis ab hieroſolymis ne diſcederent ſꝫ expectarẽt ꝓmiſſionẽ pr̄is quã audiſtis inq̇t ꝑ os meũ Ioh̃nes q̇dẽ baptizauit aqua. vos aũt baptizabimini ſpũſcõ nõ poſt multos hos dies. Igit̄ qui conuenerãt rogabãt eũ dicẽtes. Dñe ſi in tp̄e hoc reſtitues regnũ iſrl̄. Dicit aũt eis ieſus Nõ eſt veſtrũ noſſe tp̄a vel momẽta que pater poſuit in ſua ptãte. ſꝫ accipietis ꝟtutẽ ſupueniẽtis ſpũſci in vos. ꝛ eritis mihi teſtes in hierl̄m ꝛ in oĩ iudea ꝛ ſamaria vſq; ad vltimũ terre. Et cũ hec dixiſſet videntibus illis eleuat9 eſt et nubes ſuſcepit eũ ab oculis eoꝝ Cũq; intuerentur in celũ euntẽ illum. ecce duo viri aſtiterunt iuxta illos in veſtibus albis qui ꝛ dixerunt Viri galilee q̇d ſtatis aſpicientes in celum. hic ieſus qui aſſumptus eſt a vobis in celum. ſic veniet quemadmodum vidiſtis eum euntem in celum

¶ Sanctus Lucas ſcripſit duo oꝑa quoꝝ vnũ eſt euãgeliũ de vita ꝛ geſtis

chriſti Alterū opus vocat actus apl'oꝝ .cuius pricipiū hic habet Ergo pri mū ſermonē.i.libꝝ euāgelioꝝ. Argumētū dr ꝓbatio rei dubie. Noſſe pro nouiſſe.i. cognoſcere vel ſcire Momentū dr breue tempus

Marci decimo ſexto.

In il.t. Recūbētib? vndeci diſcipul' apparuit ill' ihs ⁊ exꝓbrauit icredulitatē eoꝝ ⁊ duriciā cordis .qꝛ his q̇ viderāt eū reſurrexiſſe a mortuis nō crediderūt Et dixit eis Eūtes i mūdū vniuerſū ꝑdicate euāge liū oī creature Qui crediderit ⁊ baptizat? fuerit ſal uus erit q̇ vō non crediderit ꝯdēnabit. Signa āt eos q̇ crediderit hic ſequent In noie meo demonia eÿci ent liguis loquētur nouis ſerpētes tollēt.et ſi morti ferꝫ quid biberint non eis nocebit Sup egros man? imponent ⁊ bn̄ habebūt. Et dn̄s q̇dem ieſus poſtq̄ꝫ locutus eſt eis aſſumptus eſt in celū et ſedet a dex tris dei. Illi aūt ꝓfecti predicauerunt vbiq; dn̄o coo perante ⁊ ſermonē confirmante ſequētibus ſignis

Exprobrare ver vvitē Omni creature id ē homib? qui hn̄t aliquam conue nientiam cū oī creatura Serpentes hic dicunt male ſuggeſtiones vel ten tationes demonū Sedet a dextris dei id eſt inequali gloria

Dn̄ica poſt aſcenſionis.ꝑma Petri.iiij.

Chariſſimi eſtote prudentes ⁊ vigilate in oratio nib? veſtris An̄ oīa āt mutuā in vobiſmetipſis chari tatem continuā hn̄tes .qꝛ charitas operit multitudi nē peccatoꝝ Hoſpitales inuicē ſine murmuratione Unuſquiſq; ſicut accepit grām in alterutrum illam adminiſtrantes ſicut boni diſpenſatores multifor mis gratie dei. Si quis loquit quaſi ſermones dei. Si quis miniſtrat tanq̄ꝫ ex virtute quā adminiſtrat deus vt in oībus honorificet deus Per ihm̄ chriſtū

Mutuus dicit reciproc? vt mutuus amor i. quo amo aliquem et rurſus a mor ab eo Hoſpitalis id ē benignus ad hoſpitandū pauperes

Ioā.xv.⁊ xvi.

In il.t.d.i.d.ſ. Cum venerit paraclitus quē ego

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

mittā vobis a prē ſpm̄ veritatis q̇ a prē procedit ille
teſtimoniū ꝑhibebit de me Et vos teſtimoniū ꝑhi-
bebitis. q꞉ ab initio mecū eſtis Hec locutus ſum vo-
bis vt nō ſcādalizemini. Abſq꜠ ſynagogis faciēt vos
Sed venit hora vt oīs q̇ interficit vos arbitret̃ obſe-
quiū ſe p̄ſtare deo. Sꝫ hec faciēt vob̄ q꞉ nō nouerunt
prēm neq꜠ me Sꝫ hec locutꝰ ſum vobis. vt cū venerit
hora eoꝝ reminiſcamini q꞉ ego dixi vobis.

¶ Abſq꜠ ſynagogis faciēt vos. i. expellēt vos de ſua ſocietate vl' excōmunt
cabūt' Obſequium dr̄ opus placitum vel gratum. Arbitror. id eſt puto
Reminiſcor. id eſt concordor.

¶ In die penthecoſtes Actuū. ij.

In diebus illis Dū ꝯplerentur dies pentecoſtes
erāt oēs diſcipuli ꝑiter in eodē loco. Et fcūs eſt repē
te de celo ſonus tanq꜠ aduenietis ſpūs vehemētis. ⁊
repleuit totā domū vbi erāt ſedētes. Et apparuerūt
ill' diſꝑtite lingue tanq꜠ ignis. ſeditq꜠ ſuꝑ ſinglos eo
rū. Et repleti ſunt oēs ſpūſcō. ⁊ ceperūt loq̇ varijs li-
guis ꝓut ſpūs dabat eloqui ill' Erāt āt in hierl'm ha
bitātes iudei viri religioſi ex oī natiōe q̄ ſub celo eſt.
Facta āt hac voce ꝯuenit ml'titudo ⁊ mēte ꝯfuſa eſt
qm̄ audiebat vnuſquiſq꜠ lingua ſua illos loquentes
Stupebāt āt oēs ⁊ mirabant̃ ad inuicē dicētes. Nō-
ne ecce iſti q̇ loquunt̃ galilei ſunt. ⁊ quō nos audiui-
mus vnuſq̇ſq꜠ linguā nrām i q̇ nati ſumus. Parthi ⁊
medi ⁊ elamite. ⁊ q̇ habitāt meſopotaniā iudeā ⁊ ca-
padoceā Pontū ⁊ aſiā ⁊ phrygiā ⁊ pamphiliā egyp-
tū ⁊ ꝑtes libye q̄ eſt circa cirenē ⁊ aduene romani. iu
dei q̊ꝫ ⁊ ꝓſeliti cretes ⁊ arabes. Audiuimꝰ eos loquē-
tes nrīs linguis magnalia dei

¶ Pentecoſte interp̄tat̃ q̇nquageſima. q꞉ feſtū ſpūſſci eſt q̇nquageſimo die
poſt paſcha. Repente. i. ſubito vel ſtatim. Diſꝑtitus. i. diſtributus vel diui-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſus in multas ptes Parthi ſunt hoēs de parthia que eſt regio orietalis vbi
eſt babilon Medi ſunt hoēs de regione q̄ vocat media Elamite ſunt ppl's
in arabia Meſopotania eſt regio orientalis inter tigrim ꝛ euphratē fluuios
Pontus eſt quedā regio in aſia Etiam ſcat mare Proſelitus interpretatur
aduena. ꝛ dr gētilis ꝯuerſus Cretes .i. cretenſes vel hoēs de inſula creta in.
ntō ſingulari dr hic cres. hu9 cretis. cu9 feim hec creſſa. i. mulier cretenſis

¶ Joānis decimo quarto

IN il. t. d. i. d. ſ Si q̄s diligit me ſermonē meū ſer
uabit. ꝛ pr̄ me9 diliget eū. ꝛ ad eū veniem9 ꝛ māſio=
nē apd̄ eū faciem9 Qui nō diligit me. ſermones me
os nō ſeruat Et ſermonē quē audiſtis nō ē me9. ſed
ei9 q̄ miſit me pr̄is Hec locut9 ſum vob̄ apd̄ vos ma=
nēs Paraclit9 āt ſpūſſcūs quē mittet pr̄ i noīe meo
ille vos docebit oīa ꝛ ſuggeret vobis oīa q̄cūq3 dixi vo
bis Pacē relinquo vobis. pacē meā do vobis nō quō
mūdus dat ego do vobis. Nō turbet cor veſtꝝ neq3
formidet Audiſtis qr ego dixi vobis. vado et venio
ad vos Si diligeretis me gauderetis vtiq3 qr vado
ad patrē qr pr̄ maior me ē Et nūc dixi vob̄ priuſq3 fiat
vt cū factū fuerit credatis Jā nō multa loquar vobiſ
cum Venit eñ pr̄iceps mūdi hui9 ꝛ in me nō h3 quic
q̄3 ſed vt cognoſcat mūdus qr ego diligo prēm ꝛ ſicut
mandatū dedit mihi pater ſic facio

Suggero ſcat appono Virgilius Suggere tela mihi Etiā ſcat latēter
alicui dicē vt hic Formido id ē timeo ē etiā nomē Pater celeſtis eſt maior
chriſto ſm q̄. chriſtus eſt homo. ſed nō. ſm q̄ eſt deus

¶ Feria ij. Actuū. x.

IN diebus illis. Aperiēs petrus os ſuū dixit Vi=
ri frēs et prēs nobis p̄cepit dn̄s predicare ppl'o et teſ
tificari. qr ip̄e ē qui ꝯſtitut9 eſt a deo iudex viuorū ꝛ
mortuorꝝ Huic omnes pphete teſtimoniū phibent
remiſſionē pctōrū accipe p nomē eius oēs q̄ credūt i
eū Adhuc loquēte petro v̄ba hec. cecidit ſpūſſcūs ſup
oēs q̄ audiebāt v̄bū. Et obſtupuerunnt et circumciſi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

21

one fideles q̄ venerāt cū petro. qꝛ ꝛ i natōes grā ſpūſ
ſci effuſa ē Audiebāt em̄ illos loq̄ntes varijs liguis ꝛ
magnificabāt deū Tūc rn̄dit petr⁹. Nūqđ aquā q̄s
ꝓhibē p̄t vt nō baptizēt hi q̄ ſpm̄ſcm̄ acceperīt ſicut ꝛ
nos Et iuſſit eos baptizari in noīe dn̄i nr̄i iħu xp̄i.
¶ Ex circūciſiōe fideles. i. q̄ fuerāt iudei ꝛ mō credebāt Natio. i. gens. ꝛ fit
a v̄bo naſcoꝛ. In nationes. i. ſup gentiles.

¶ Joannis. tercio

In il. t. d. i. d. ſ. Sic deus dilexit mūdū vt filiū ſu
um vnigenitū daret. vt oīs q̄ credit in eū non pereat
ſꝫ habeat vitā eternā Nō em̄ miſit de⁹ filiū ſuū in mū
dū vt iudicet mūdū. ſꝫ vt mūd⁹ ſaluet̄ p ip̄m q̄ credit
in eū nō iudicat̄. q̄ āt nō credit iā iudicat⁹ ē. qꝛ nō cre-
dit in noīe vnigeniti filij dei Hoc āt ē iudiciū qꝛ veīt
lux in mūdū ꝛ dilexerīt hoīes magis tn̄bras q̄ꝫ lucē.
Erāt ei eoꝝ mala opa Oīs ei q̄ male agit odit lucē ꝛ
nō venit ad lucē vt nō arguant̄ opa ei⁹ Qui āt facit
v̄itatē venit ad lucē vt manifeſtent̄ opa ei⁹ qꝛ in deo
facta ſunt

¶ Feria. iij. Actuū. viij.

In diebus illis. Cū audiſſent apl'i: qui erant hie
roſolymis. qꝛ recepit ſamaria verbum dei. miſe
runt ad eos petrū ꝛ ioānem Qui cum veniſſent ora
uerūt pro ipſis vt acciperēt ſpūmſcūm Nondū ei in
quēpiam illoꝝ venerat. ſꝫ baptizati tantum erāt in
noīe dn̄i ieſu chriſti Tunc imponebāt manus ſuper
illos ꝛ accipiebant ſpiritum ſanctum
¶ Samaria ē regio vel ciuitas. ꝛ ponit̄ hic ꝓ ipis hoībꝫ. Quiſpiam. i. aliq̄s
ꝛ declinat̄ ſicut q̄s. nt̄o quiſpiā. gt̄o cuiuſpiā. cuipiā. quēpiam. a quopiā In
neutro gn̄e dꝛ quidpiam. i. aliquid.

¶ Joannis. decimo

In illo tempoꝛe dixit ieſus diſcipulis ſuis Amē
amen dico vobis qui non intrat per oſtium in ouile

ouiū. ſ; aſcēdit aliūde ille fur ē et latro. Qui āt itrat
ꝑ oſtiū paſtoꝛ ē ouiū huic hoſtiariꝰ aperit ⁊ oues vo
cē eiꝰ audiūt et ꝓprias oues vocat noīati et educit
eas ⁊ cū ꝓprias oues emiſerit añ eas vadit ⁊ oues il
lū ſequuī. qꝛ ſciūt vocē eiꝰ. Alienū āt nō ſequunī. ſ;
fugiūt ab eo. qꝛ nō nouerūt vocē alienoꝝ. Hoc ꝓuer
biū dixit eis ieſus Illi aūt nō cognouerūt q̇d loqret
eis. Dixit ergo iteꝝ ieſus Amē amē dico vobis. quia
ego ſum oſtium ouiū. Omēs q̄tquot venerūt fures
ſunt latrones. ſ; nō audierūt eos oues Ego ſum oſ
tium. ꝑ me ſi q̇s introierit ſaluabit. ingrediet ⁊ egre
diet ⁊ paſcua inueniet. Fur non venit niſi vt furetur
et mactet et perdat. Ego veni vt vitam habeant et
abundantius habeant

Aliunde ſcꝫ de alio loco. vt petrus nō venit de templo ſed aliunde
Nominatim .i. ꝓprio noīe vel ꝑ nomē. Mactare ſcꝫ occidere animal bru-
tū ⁊ ꝓprie in ſacrificiū Virgi. Celicolū regi mactabā in littoꝛe tauꝝ

¶ Feria iiij. Actuū. v.

In diebꝰ illꝰ Per manꝰ aplōꝝ fiebāt ſigna ⁊ ꝓdi
gia magna ī plebe Et erāt oēs vnanimiī ī porticu ſa
lomonis Ceteꝝ āt nemo audebat ſe ꝯiūgere illꝰ. ſed
magnificabat eos ppłs Magis āt augebat credēti
um ī dnō mltitudo viroꝝ ⁊ mulieꝝ ita vt ī plateas e
ĳcerēt īfirmos. ⁊ ponerēt eos in lectulꝰ ⁊ grabatis. vt
veniēte petro ſaltē vmbꝛa illiꝰ obūbraret quēq̄ illo-
ꝝ vt liberarēt ab īfirmitatibꝰ ſuis Cōcurrebat āt et
mltitudo vicinaꝝ ciuitatū hierlm afferētes egros
et vexatos a ſpiritibꝰ imundis qui curabant omnes

Grabatū media ꝓducta dr ꝑuus lectus Obumbrare e ſtymbꝛa tangere
mitten ſchame ruren.

¶ Io. ſexto

In il. t. d. i. diſcipulꝰ ſuis Nemo poteſt venire ad

me niſi pater me⁹ q̄ miſit me traxerit eū. ⁊ ego reſuſcitabo eū in nouiſſimo die Eſt em̄ ſcriptū in pphetis Et erūt oēs docibiles dei. Oīs q̄ audiuit a prē et didicit venit ad me. nō qꝛ prēm vidit quiſq̄ʒ niſi is q̄ a deo ē hic vidit patrē Amen amē dico vobis. q̄ credit in me hʒ vitā eternā Ego ſum panis vite Patres veſtri manducauerūt manna in deſerto ⁊ mortui ſunt. Hic eſt panis de celo deſcēdens. ſi q̄s ex ip̄o mādu cauerit nō morietᵉ. Ego ſum panis viuus q̄ de celo deſcēdi Si q̄s māducauerit ex hoc pane viuet i eternuʒ. Et panis quē ego dabo caro mea eſt pro mūdi vita

Docibilis id eſt aptus doceri. ſed magis in vſu eſt docilis quod idē ſcat.

¶ In octaua pentecoſtes. Apocal'. quarto.

In dieb⁹ illis. Vidi oſtiū aptū in celo. ⁊ vox prima quā audiui taq̄ʒ tube loquētis mecū dicēs. Aſcende huc ⁊ oſtēdā tibi q̄ oportet fieri cito Poſt hec ſtatī fui i ſpū Et ecce ſedes poſita erat in celo et ſupra celū ſedēs. ⁊ q̄ ſedebat ſīl'is erat aſpectui lapidis iaſpidis et ſardinis. et iris erat in circuitu ſedis ſīl'is viſioni ſmaragdine ſedilia vigintiquattuor. Et ſupra thronos vigintiquattuor ſeniores ſedentes circūamicti veſtimētis albis ⁊ in capitib⁹ eoꝝ corone auree Et de throno pcedebāt fulgura et voces et tonitrua ⁊ ſeptē lāpades ardētes añ thronū q̄ ſunt ſeptē ſpūs dei Et i ꝯſpectu ſedis tanq̄ʒ mare vitreū ſimile criſtallo Et in medio ſedis ⁊ ī circuitu ſedis quattuor aīalia plena oculis añ ⁊ retro Et aīal pmū ſīl'e leoni. ⁊ ſcdm aīal ſīl'e vitulo. ⁊ terciū aīal habuit faciē q̄ſi hoīs. ⁊ quartū aīal ſīl'e aq̄le volāti. Et quattuor aīalia ſingula eoꝝ habebāt alas ſenas et in circuitu et intus plena ſunt oculis. Et requiē nō habebāt die

ac nocte dicētia Scūs ſcūs ſcūs dn̄s de⁹ oipotēs·qui
erat q̇ eſt ꝛ q̇ vētur⁹ ē. Et dū darent illi q̄ttuor aīalia
gl'am ꝛ honorē ꝛ bn̄dictōem ſedēti ſup thronū viuē-
ti in ſc'la ſc'loꝝ. ꝓcedebāt vigītiq̄ttuor ſeniores an̄ ſe
dentē in throno ꝛ adorabāt viuentē in ſc'la ſc'loꝝ

¶ Smaragdus eſt lapis precioſus viridi colore. Un̄ adiectiū ſmaragdinus i curta. Senus a um. i. ſex. vt binus ternus quaternus quinus ſenus. ꝛc. ȝ ſingulare non eſt multum in vſu

¶ Joannis tercio

In il. tē. Erat hō ex pharizeis Nycodemus noīe
ꝑnceps iudeoꝝ. Hic veīt ad ih̄m nocte ꝛ dixit ei Rab
bi ſcim⁹ q2 a deo veniſti magiſter. Nemo eīm p̄t hec
ſigna facere que tu facis niſi de⁹ fuerit cuȝ eo. Rn̄dit
ieſus ꝛ dixit ei Amē amē dico tibi niſi q̇s renat⁹ fuerit
denuo nō p̄t videre regnū dei. Dicit ad eū nycodem⁹
Quō p̄t hō renaſci cū ſit ſenex. Nunq̇d p̄t in ventrē
mr̄is ſue iteꝝ itroire ꝛ naſci. Rn̄dit ieſus Amen amē
dico vobis niſi quis renatus fuerit ex aqua et ſpū ſcō
non p̄t intrare in regnū dei. Qđ natum eſt ex carne
caro eſt. ꝛ quod natum eſt ex ſpū ſpūs eſt. Non mire
ris q2 dixi tibi oportet vos renaſci denuo. Spiritus
vbi vult ſpirat ꝛ vocē eius audis. ſed neſcis vnde ve-
niat aut quo vadat. ſic eſt oīs q̇ natus eſt ex ſpū Rn̄
dit nycodemus ꝛ dixit ei. Quō p̄nt hec fieri. Rn̄dit
ieſus et dixit ei. Tu es magiſter in iſrahel et hec ig-
noras. Amen amē dico tibi. q2 qđ ſcimus loquimur
et qđ vidimus teſtamur. et teſtimonium noſtrū nō
accepiſtis. Si terrena dixi vobis ꝛ non creditis. quō
ſi dixero vobis celeſtia credetis. Et nemo aſcendet
in celū niſi qui deſcendet de celo filius hoīs qui eſt in
celo. Et ſicut moyſes exaltauit ſerpētem in deſerto
ita exaltari oportet filiū hoīs. vt oīs qui credit in ip-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſum nō pereat. ſed habeat vitā eternā.
¶ Denuo ſʒ iterum vel de nouo. Spirare ſcat flare blaſen

¶ De ſcā trinitate Ad Ro. vi.

O Altitudo diuitiaꝝ ſapiētie et ſciētie dei quā in
cōꝑhenſibilia ſunt iudicia eius. et inueſtigabiles
vie eius Quis enī cognouit ſenſum dn̄i. aut q̄s con
ciliarius eiꝰ fuit. aut q̄s prior dedit illi ⁊ retribuet᷑ ei
Qm̄ ex ipſo ⁊ ꝑ ipſm̄ ⁊ in ipſo ſunt oīa Ipſi honor et
gloria in ſecula ſeculoꝝ A M E N
¶ Inueſtigare ſʒ inuenire Inueſtigabilis dʒ non potens inueſtigari.
Veſtigare ſignificat querere

¶ Euangeliū Cū venerit paclitus. reqre ſupra.

¶ De venerabili ſacramēto. ꝑ. Cor. xi.

FRatres Ego enī accepi a dn̄o qđ et tradidi vobꝭ
qm̄ dn̄s deus ieſus in qua nocte tradebat᷑ accepit pa
nem ⁊ grās agēs ⁊ fregit ⁊ dixit. Accipite ⁊ mandu-
cate hoc eſt corpus meū qđ ꝓ vobis tradet᷑ Hoc faci-
te in meā cōmēorationē Silr̄ poſtq̄ȝ cenauit. Hic ca-
lix noui teſtamēti ē in meo ſanguīe. hoc facite quoti
enſcūqȝ bibetis in meā cōmemoratōem Quotienſcū
qȝ mādūcabitis panē hūc et calicem bibetis mortem
dn̄i annūciabitis donec veniat Itaqȝ quicunqȝ mā-
ducauerit panē vel biberit calicem dn̄i indigne reus
erit corꝑis ⁊ ſanguinis dn̄i Probet āt ſeipſum homo
et ſic de pane illo edat ⁊ de calice bibat Qui enī mā-
ducat et bibit indigne iudicium ſibi manducat et bi
bit. non dijudicans corpus dn̄i. Ideo inter vos mul
ti infirmi ⁊ imbecilles et dormiūt multi qȝ ſi noſmet
ipſos dijudicaremus nō vtiqȝ dijudicaremur. Dum
autem iudicamur a domino corripimur vt non cum
hoc mundo damnemur
¶ Tradere fit a trans ⁊ do. ⁊ ꝓprie ſʒ alteri dare ouer leuerē. Vtiqȝ ſʒ certe

¶ Joannis. xvi.

In il. t. dixit ihs turbis iudeoꝝ Caro mea vere ē
cibus. ⁊ ſanguis meꝰ vere ē potꝰ Qui mãducat car-
nē meā ⁊ bebit meū ſanguinē in me manet ⁊ ego ī il-
lo Sicut miſit me viuēs pr̄ ⁊ ego viuo ꝓpter prēm Et
q̇ mãducat me ⁊ ipſe viuet ꝓpter me. h̄ ē panis q̇ de ce
lo deſcēdit. Nō ſicut prēs vr̄i mãducauerūt mãna et
mortui ſt̄. q̇ mãducat hūc panē viuet in eternū.

¶ Dñica ṗma poſt pētecoſtes. ꝑ. Joā. iiij.

Chariſſimi. Deus charitas eſt In hoc apparuit
charitas dei in nobis. qm̄ filiū ſuuz vnigenitū miſit
deus in mundū vt viuamus ꝑ eum In hoc eſt chari-
tas nō quaſi nos dilexerimus deū. ſed qm̄ ipſe prior
dilexit nos ⁊ miſit filiū ſuū ꝓpiciationem ꝓ peccatis
noſtris. Chariſſimi ſi deus dilexit nos et nos debe-
mus inuicē diligere. deum nemo vidit vnq̄. ſi diliga
mus inuicem deus in nobis manet et charitas eius
in nobis ꝑfecta eſt In hoc intelligimus qm̄ in eo ma
nemus et ipſe in nobis qm̄ de ſpū ſcō dedit nobis. et
nos vidimus et teſtificamur qm̄ pater miſit filium
ſuū ſaluatorē mūdi vt viuamus ꝑ eū. Quiſqꝫ ꝯfeſ
ſus fuerit qm̄ ieſus eſt filius dei. deus in eo manet. ⁊
ipſe in deo. ⁊ nūc cognouimus ⁊ credimus charitati
quā hꝫ deus in nobis. Deus charitas eſt et qui ma-
net in charitate in deo manet ⁊ deus in eo. In hoc ꝑ
fecta ē charitas dei nobiſcū vt fiduciā habeamus in
die iudicij. qꝛ ſicut ille ē ⁊ nos ſumꝰ in hoc mūdo. Ti
mor nō eſt in charitate. ſꝫ ꝑfecta charitas foras mit-
tit timorem. qm̄ timor penā hꝫ. Qui aūt timet nō eſt
ꝑfectus in charitate. Nos ergo diligamus deuz qm̄
deus prior dilexit nos. Si quis dixerit. qm̄ diligo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

deū ꝛ frēm ſuū oderit mendax eſt Qui eñ non dili-
git frēm ſuū quē videt. deū quē nō videt quō pt dili-
gere Et hoc mandatum habemus a deo. vt q̄ diligit
deum diligat ꝛ fratrem ſuum

¶ Propicius. i. clemēs ꝛ miſericoꝛs Jn̄ ꝓbū deponētale ꝓpicioꝛ aris. i. ſum ꝓpicius. vt deus ꝓpiciet̄ tibi. Itē ꝓpiciatio. i. miſericoꝛdia vel recōciliatio.

¶ Luce. xvi.

In il. t. d. i. d. ſ. et turbis pharizeoꝝ hō q̄daz erat
diues ꝛ induebat̄ purpura ꝛ byſſo. ꝛ epulabat̄ q̄tti-
die ſplēdide Et erat q̄dam mēdic⁹ noīe lazarus q̄ ia-
cebat ad ianuā ei⁹ vlcerib⁹ plen⁹ cupiēs ſaturari de
micis que cadebāt de mēſa diuitis ꝛ nemo illi dabat
ſ; ꝛ canes veniebāt ꝛ lingebāt vlcera ei⁹ Factū eſt āt
vt moreret̄ mēdicus ꝛ poꝛtaret̄ ab angelis in ſinum
abꝛahe Moꝛtu⁹ eſt āt ꝛ diues ꝛ ſepult⁹ ē in inferno.
Eleuās āt oculos ſuos cū eēt in toꝛmētis vidit abꝛa
hā a lōge ꝛ lazaꝝ in ſinu ei⁹ ꝛ ipē clamās dixit. Pat̄
abꝛahā miſerere mei ꝛ mitte lazaꝝ vtītingat extre-
mū digiti ſui in aquā vt refrigeret linguā meam. qꝛ
crucioꝛ in hac flāma Et dixit illi abꝛahā Fili recoꝛda
re qꝛ recepiſti bona ī vita tua. lazar⁹ āt ſilr̄ mala. nūc
āt hic ꝯſolat̄. tu vō cruciaris Et in his oīb⁹ inter nos
ꝛ vos cahos magnū firmatū ē. vt hi q̄ volūt hinc trā
ſire ad vos nō pn̄t. neq; inde huc tranſmeare. Et ait
Rogo ergo te pater vt mittas eū in domū patrꝫ mei
habeo eñ q̄nq; frēs vt teſtet̄ illis ne ꝛ ipi veniant in
hūc locū toꝛmentoꝝ Et ait illi abꝛahā Habent moy
ſen ꝛ ꝓphas audiāt illos At ille dixit Nō pr̄ abꝛaham
ſed ſi q̄s ex moꝛtuis ierit ad eos penitentiam agent
Ait āt illi Si moyſen ꝛ ꝓphetas non audiunt neq; ſi
quis ex moꝛtuis reſurrexerit credent

¶ Purpura eſt ꝑcioſus coloꝛ ſanguīeus vel roſeus Byſſus ē lineus pān̄us

ꝑcioſus. Sinus ē cautus loc⁹. Sinus abrahe erat loc⁹ vbi abrahā ꝛ alij ſan
cti manebāt añ chriſti reſurrectionē. Refrigero .i. facio frigidū.

¶ Dñica .ij. .j. Joan. iij.

Chariſſimi Nolite mirari ſi odit vos mūd⁹ Nos
ſcimus q2 tranſlati ſum⁹ de morte ad vitā qm̄ diligi
mus frēs. q̄ nō diligit manet in morte Oīs qui odit
frēm ſuū homicida eſt. Et ſcitis q2 oīs homicida nō
hȝ vitā eternā in ſe manentē In hoc cognouim⁹ cha
ritatē dei qm̄ ille aīam ſuā ꝑ nobis poſuit. ꝛ nos de-
bem⁹ aīas ꝑ frib⁹ ponere. q̄ habuerit ſubſtantiā hu-
ius mūdi ꝛ viderit frēm ſuū neceſſitatē patiētē ꝛ clau
ſerit viſcera ſua ab eo quō charitas dei manet in eo.
Filioli mei ñ diligam⁹ vbo neqȝ ligua ſȝ ope ꝛ vitate
¶ Homicida .i. hois occiſor. Subſtātia accipit̄ ꝑ diuitijs vł bonis terrenis

¶ Luce .xiiij.

In illo tp̄e dixit ieſus diſcipul' ſuis pabolā hanc
Homo q̄dam fecit cenā magnā ꝛ vocauit multos et
miſit ſeruum ſuū hora cene dicere inuitatis vt veni-
rent. q2 parata ſunt omnia Et ceperūt ſimul oēs ex-
cuſare. ꝑmus dixit illi Villā emi et neceſſe habeo exi
re et videre illā. rogo te habe me excuſatum Et alter
dixit. Juga boum emi quinqȝ et eo ꝓbare illa. rogo
te habe me excuſatum Et alius dixit. Vxorem duxi
et ideo non poſſum venire. Et reuerſus ſeruus nun
ciauit hec dño ſuo Tunc irat⁹ paterfamilias dixit ſer
uo ſuo. Exi cito in plateas ꝛ vicos ciuitatis ac pau-
peres ac debiles et cecos ꝛ claudos introduc huc Et
ait ſeruus Dñe factū eſt vt imperaſti et adhuc loc⁹
eſt Et ait dñs ſeruo ſuo Exi in vias ꝛ ſepes et cōpel-
le intrare vt impleatur dom⁹ mea. Dico āt vobis q2
nemo viroꝝ illoꝝ q̄ vocati ſunt guſtabit cenā meā
¶ Cena ꝓprie ſcat conuiuiū Etiā ſcat cibū veſꝑtinū. q2 veteres ſolū veſꝑtino

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

tpē cõuiuabant Inuitare ſcat vocare ad cenā Villa eſt poſſeſſio ruſtica een erue Jugum dr qđ boues habent ad colla qñ trahunt aratrū Platea ẽ lata via Vicus eſt cõiunctio domoꝝ Angiportū een ſteghe.

Dñica .j. Petri .v.

Dnica tertia

CHariſſimi Humiliami ſub potenti manu dei vt vos exaltet in tpe viſitatiõis oēm ſollicitudinē vrāꝫ ĩ ipm pĭjciētes. qm̄ ipi ē cura de vobis Sobrij eſtote et vigilate. qꝛ aduerſari? vr̄ diabol? tāqꝫ leo rugiēs circuit q̄rēs quē deuoret cui reſiſtite in fide. ſciētes e-andē paſſionē ei qui in mūdo ē vrē fraternitati fieri. De? aūt oĩs grē q̇ vocauit nos ĩ eternā ſuā glȧꝫ ĩ xp̄o ieſu modicū paſſos ipſe pficiet confirmabit conſoli-dabitqꝫ Ipi glȧ et imperiū in ſecula ſeculoꝝ Amen.

Sobrius q̇ modū ſeruat in cibo et potu Rugio is ire id ē grauiter clama-re ſicut leo Voro as. ſlinden Jn deuoro vſlinden. ꝛ corripit o Solidus id ē integer Solidare .i. facere ſolidū. gans maken off ſolderen

Luce decimo ſexto.

IN illo tempore Erāt aūt appꝓpinquātes ad iheſum publicani et pctõres vt audirēt illū: Et murmurabāt pharizei ꝛ ſcribe dicētes. qꝛ hic pctõres recipit ꝛ manducat cū illis Et ait ad illos pabolā iſtā dicens Quis ex vobis q̇ hꝫ cētū oues ſi perdiderit vna ex ill' nonne dimittit nonagintanouē in deſerto et vadit ad illam q̇ perierat donec inueniat illā. et cū inuene-rit illā imponit in humeros ſuos gaudens et veniēs domū. conuocat amicos et vicinos ſuos dicēs illis. Congratulamini mihi qꝛ inueni ouē meam que pe-rierat. Dico aūt vobis q̇ ita gaudiū eſt in celo ſuper vno peccatore penitētiā agente q̄ꝫ ſup nonagita no-uē iuſtis q̇ non indigent pnīa. Aut q̄ mulier habens drachmas decē ſi pdiderit drachmā vnā nõne accen-dit lucernā et euertit totā domū et querit diligenter donec inueniet eā. et cū inuenerit cõuocat amicas et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

vicinas dicēs. Cōgratulamī mihi. q2 inueni drach-
mā quā pdiderā. Ita dico vobis gaudiū erit coram
angelis dei ſup vno pctōre penitentiā agente.

¶ Publicani dicunt q publica vectigalia conduxerūt. tolleners. Drachma eſt qdam nūmus. Etiā eſt qddam pondus. ſcz een vierendeel loots. Et ſcribitur p ch z non p g. alia dicta ſunt Dnica quarta

¶ Dnica. pma. Ad Ro. viij. Dnica quarta

FRēs Exiſtimo q nō ſunt condigne paſſiōes hui9
tpis ad futurā glām que reuelabit in nobis. Nā ex-
pectatio creature reuelatōem filioꝝ dei expectat Va-
nitati āt creatura ſubiecta eſt. nō volēs ſz pter euz q
ſubiecit eā in ſpe. q2 z ipa creatura liberabit a ſeruitu
te corruptōis in libertatē glē filioꝝ dei Scim9 em q
ois creatura ingemiſcit z pturit vſq adhuc. nō ſoluz
āt illa ſz z nos pmitias ſpūs hntes z ipi intra nos ge
mim9 adoptionē filioꝝ dei expectātes redēptionem
corpis noſtri In chriſto ieſu dño noſtro

¶ Parturire eſt laborare ad pariendū. z ponit p dolorē habere. qm pturientes maximū dolorē hnt. Ingemiſco. i. valde gemo

¶ Luce vi.

NIl. t. d. i. d. ſ. Eſtote miſericordes ſicut z pater
veſter celeſtis miſericors ē. Nolite iudicare z nō iudi
cabimi. nolite condēnare z nō condēnabimi Dimittite z
dimittemi Date z dabit vob Mēſurā bonā z cfertā
et coagitatā z ſupeffluentē dabūt i ſinū vrm. Eadē
qppe mēſura q mēſi fuerit remetiet vob Dicebat āt
z ill' ſilitudinē Nunqd pt cecus cecū ducē. nōne ābo
in foueā cadūt Nō eſt diſcipul9 ſupra mgrm. pfect9
āt ois erit ſi ſit ſicut magiſter ei9 Quid āt vides feſ-
tucā in oculo fris tui. trabē āt que in oculo tuo eſt nō
cōſideras Et quō potes dicere fri tuo frater. ſine eyci
am feſtucā de oculo tuo ipe in oculo tuo trabē nō vi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

dens. Hypocrita eiice pͥmū trabē de oculo tuo. ⁊ tūc
ꝑſpicies vt educas feſtucam de oculo fratris tui.
Condemnare verwiſen Metior iris. mēſurare Remetiet̄ pcat hic paſſiue
Coagitatus. i. cōmot⁹ et quaſſatus Nunquid includit reſponſum negatīm
Sed nonne includit reſponſum affirmatiuū Feſtuca kaff. Hypocrita id ē
ſimulator vel fictor ſanctitatis.

Dn̄ica. v. p̄. Petri. ij.

Chariſſimi Oēs vnanimes in orōne eſtote cōpa
tiētes fraternitatis amatores miſericordes. modeſ
ti humiles. Non reddentes malū p malo. nec male-
dictū p maledcō ſed ecōtra benedicētes. qr in hoc vo
cati eſtis vt bndictionē hereditate poſſideatis Qui
eīn vult vitā diligere ⁊ videre dies bonos coerceat li-
guā ſuā a malo ⁊ labia ei⁹ ne loquāt̄ dolū. declinet a
malo et faciat bonū. inquirat pacē ⁊ ſequatur eā. qr
oculi dn̄i ſup iuſtos ⁊ aures ei⁹ in pces eoꝝ. vult⁹ āt
dn̄i ſup faciētes mala Et q̇s ē q̇ vobis noceat ſi boni
emulatores fueritis Sꝫ et ſi qd patimini ppter iuſ-
ticiā bti Timorē āt eoꝝ ne timueritꝭ vt nō conturbe
mini Dn̄m āt chriſtū ſcificate in cordibus veſtris
Vnanimes. i. cōcordes Coercere. i. cōpeſcere Vultus. i. diſpoſitio faciei
q̄ variatur ſm varios affectus hoīs. hic poītur pro ira vel indignatiōe que
maxime notatur in vultu Declinare id ē auertere afkeren

Luce ſexto.

In il. t. cū turbe irruerēt ad ieſum vt audirēt vbū
dei: et ipe ſtabat iuxta ſtagnū genezareth ⁊ vidit ibi
duas naues ſtātes ſecus ſtagnū. Piſcatores āt deſ-
cēderāt ⁊ lauabāt retia ſua. Aſcēdens aūt in vnā na
uim q̄ erat ſymonis rogauit eū a terra reducere puſil
lum. ⁊ ſedēs docebat de nauicula turbas Vt āt ceſſa
nit loq̇ dixit ad ſymonē Duc ī altū ⁊ laxate retia veſ
tra ī capturā Et rn̄dens ſymō petr⁹ dixit illi Precep
tor p totā noctē laborātes nihil cepim⁹. in verbo aūt

tua laxabo rete. Et cũ feciſſent ↄcluſerũt piſciũ mul-
titudinẽ copioſam Rũpebat̃ ãt rete eoꝝ Et ãnuerũt
ſocijs q̃ erãt in alia naui vt venirẽt, ꝛ adiuuarẽt eos
Et venerũt ꝛ impleuerunt ambas nauiculas ita vt
pene mergerent̃. Qd̃ cũ videret ſymon petr⁹ ꝓcidit
ad genua ieſu dicens. Exi a me qꝛ hõ pctõꝛ ſum dñe
Stupoꝛ eñ circũdederat eũ ꝛ oẽs q̃ cũ illo erãt in cap
tura piſciũ quã ceperãt Silr̃ ãt ꝛ iacobũ ꝛ ioannẽ fi-
lios zebedei q̃ erãt ſocij ſymonis Et ait at ſymonem
ihs Noli timere ex hoc iã hoĩes eris capiens. Et ſub
ductis ad terrã nauib⁹ relictis oĩb⁹ ſecuti ſunt illũ

Irruo fit in aliquẽ ruo vel curro andrynghen Altus .i. ꝓfund⁹ ꝛ ecõtrario Laxus .i. nõ firmus vel diſſolutus Inde laxare .i. diſſoluere vel facere laxũ Stupoꝛ ẽſt alienatio mẽtis aut ſenſuum

Dñica ſexta Ad Ro. vi.

FRẽs Quicũq̃ baptizati ſum⁹ in chriſto ieſu in
morte ipſi⁹ baptizati ſumus Conſepulti eñ ſumus
cũ illo ꝑ baptiſmũ in mortẽ vt quõ ſurrexit chriſtus a
mortuis ꝑ glãm patris. ita ꝛ nos in nouitate vite ã
bulemus Si eñ ↄplantati facti ſumus ſimilitudini
mortis eius ſimul ꝛ reſurrectiõis erimus hoc ſciẽtes,
qꝛ vetus hõ noſter ſimul crucifixus eſt vt deſtruatur
corpus peccati vt vltra nõ ſeruiamus pctõ. Qui eñ
mortu⁹ eſt iuſtificat⁹ eſt a pctõ. Si ãt mortui ſum⁹
cũ chriſto credimus. qꝛ ſimul etiã viuem⁹ cũ illo ſciẽ-
tes. qꝛ chriſtus reſurgẽs a mortuis iã non moritur.
mors illi vltra non dñabit̃ Qd̃ eñ mortuus eſt pctõ
mortuus eſt ſemel. qd̃ ãt viuit viuit deo. ita ꝛ vos ex
iſtimate vos mortuos q̃dem eſſe pctõ. viuentes aũt
deo. In chriſto ieſu dño noſtro

Vetus hõ .i. prioꝛ vita in pctĩs acta. Corpus pcti .i. ipſum pctũm.

Matthei. quinto.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

IN il.t.d.i.d.ſ. Amē amen dico vobis. niſi abun-
dauerit iuſticia vrā pluſq̃ ſcribarꝫ ꝛ phariſeorꝫ
nō intrabitis in regnū celorꝫ Audiſtis q2 dcm̄ eſt an
tiquis. nō occides. q̄ āt occiderit reꝰ erit iudicio Ego
āt dico vobis oīs q̄ iraſcit̄ frī ſuo reꝰ erit iudicio Qui
āt dixerit frī ſuo racha. reus erit ꝯſilio. q̄ āt dixerit fa-
tue. reus erit gehenne ignis. Si ergo offers munus
tuū ad altare. ꝛ ibi recordatus fueris. q2 frater tuus
habet aliquid aduerſus te. relinque ibi munus tuuꝫ
ante altare ꝛ vade prius recōciliare fratri tuo ꝛ tunc
veniens offers munus tuum

Abundo fit a ꝓpoſitōe ab ꝛ vndo as qđ ē fluo. q̄re abundo ſine h ſcribit̄
Racha eſt hebraica interiectio deridentis. ſicut apud nos ohe haha.
Gehenna dicitur infernus.

Dñica. vij. Ad Ro. vi

FRēs. Humanū dico ꝓpter infirmitatem carnis
vrē. Sicut em̄ exhibuiſtis mēbra vrā ſeruire immū-
dicie ꝛ iniq̃tati ad iniquitatē. ita nūc exhibete men-
bra vrā ſeruire iuſticie in ſcificatōem. Cum em̄ ſerui
eſſetis pcti liberi fuiſtis iuſticie. Quē ergo fructum
habuiſtis tūc in illis in q̄bus nūc erubeſcitis. Nā fi-
nis illorꝫ mors eſt. nūc vero liberati a pctō ſerui āt fa
cti deo. habetis fructū vrm̄ in ſanctificatōem. finem
vero vitā eternā. Stipendiuꝫ em̄ pctī mors. grā āt dei
vita eterna. In chriſto ieſu dño nrō.

Humanū dico. i. leue quidd ā ꝑcipio. Liber iungit̄ ablrō vel gtō. vt hic li
beri iuſticie. i. carētes iuſticia. Stipendiū dr̄ ꝑmiū ꝛ ꝓprie militum.

Marci. viij.

IN illo tpe Cum turba multa eſſet cum ieſu nec
haberent quod manducarent conuocatis diſcipu-
lis ſuis ait illis. Miſereor ſuper turbam. quia ecce iā
triduo ſuſtinent me. nec habent quod manducent.

Et ſi dimiſero eos ieiunos in domos ſuas deficient
in via Quidã em̄ ex his a lõge venerũt. Et r̄nderũt
ei diſcipuli ſui. Vñ iſtos q̇s poterit hic ſaturare pani
bus in ſolitudine Et interrogauit eos. q̄t panes ha=
betis. q̇ dixerũt. ſeptē. Et p̄cepit turbe diſcũbere ſup
terrā ⁊ accipiēs ſeptē panes grãs agēs fregit ⁊ dabat
diſcipulis ſuis vt apponerēt. ⁊ appoſuerunt turbe. ⁊
habebant piſciculos paucos ⁊ ipſos bñdixit et iuſſit
apponi. ⁊ mãducauerũt ⁊ ſaturati ſunt. Et ſuſtulerũt
q̄d ſupauerat de fragmētis ſeptē ſportas. Erant aũt
q̇ mãducauerũt q̄ſi q̄ttuor millia ⁊ dimiſit eos

¶ Triduũ d̄r tps triũ dieꝝ. Suſtinere. i. pati vel expectare vel ſurſum tenē. Fragmentũ eſt res fracta vel fruſtũ. Supauerat ponit̄ hic p ſuperat.

¶ Dñica octaua Ad Ro. viij.

FRēs debitores ſumus nō carni vt ſēm carnē vi=
uamus. Si em̄ ſēm carnē vixeritis moriemini. ſi aũt
ſpũ facta carnis mortificaueritis viuetis Quicun=
q̄ em̄ ſpũ dei agunt̄ hi ſunt filij dei Non em̄ accepi=
ſtis ſpm̄ ſeruitutis iterũ in timore. ſʒ accepiſtis ſpm̄
adoptionis filiorum in quo clamamus Abba pater
Ipe em̄ ſpũs teſtimoniũ reddit ſpiritui noſtro q̄ ſu
mus filij dei. Si autem filij et heredes Heredes qui
dem dei. coheredes autem chriſti.

¶ Abba interp̄tatur latine pater. Aguntur. i. ducũtur vel mouētur

¶ Matthei. vij.

IN il. t. d. i. d. ſ. Attēdite a falſis p̄phetis q̇ veniũt
ad vos in veſtimētis ouiũ. intrinſec⁹ aũt ſunt lupi ra=
paces A fructib⁹ eoꝝ cognoſcetis eos. Nunq̇d colli=
gũt de ſpinis vuas aut de tribulis ficus. Sic oīs ar=
bor bona bonos frcũs facit. mala aũt arbor frcũs ma=
los facit Non p̄t arbor bona frcũs malos facere neq̄
arbor mala frcũs bonos facere. Oīs arbor q̄ non fa=

cit fructū bonū excidet̄ ꝛ in ignē mittet̄. Igit̄ ex fruc-
tib⁹ eoꝝ cognoſcetis eos. Non oīs q̇ ḋt mihi dn̄e dn̄e
intrabit in regnū celoꝝ. ſed q̇ facit voluntatē patris
mei q̇ in celis eſt ipe intrabit in regnum celoꝝ.

¶ Intrinſecus aduerbiū ſt id qđ intus. Extrinſecus vanbuten. Excido i. ꝓ
ducta ſt ex aliquo cedo vytholden

¶ Dn̄ica nona. p̄. Coꝛ. x.

FRatres. Nō ſumus cōcupiſcētes maloꝝ ſicut il-
li ꝯcupierūt. Neq̧ idolatre efficiamini ſicut quidam
ex ipſis quēadmodū ſcriptū eſt. Sedit pp̄ls māduca
re et bibere et ſurrexerunt ludere. neq̧ fornicemur ſi-
cut q̇dam ex ipſis fornicati ſunt. ꝛ ceciderunt vna die
vigintitria millia. Neq̧ tētemus xpm ſicut q̇dā eoꝝ
temtauerunt et a ſerpentibus perierunt neq̧ mur-
murauerītis ſicut q̇dam eoꝝ murmurauerūt ꝛ perie
rūt ab exterminatore. Hec aūt oīa in figuris ꝯtinge
bāt illis. Scripta ſunt āt ad coꝛreptōem nrām in q̄s
fines ſeculoꝝ deuēnerunt. Itaq̧ q̇ ſe exiſtimat ſtare
videat ne cadat. Tētatio vos nō apprehēdat niſi hu
mana. Fidelis āt de⁹ ē q̇ nō patit̄ vos tētari ſup id qđ
non poteſtis ſed faciet cum tentatione prouentum
vt poſſitis ſuſtinere

¶ Sicut illi. ſ. antiqui iudei. Idolatra. i. qui colit idola. Exterminare ſt ex-
pellere vel extra terminos fugare. Prouctus eſt ꝓprie aductus bonoꝝ l' re-
ditus. ſed hic ponitur ꝓ conuentione

¶ Luce. decimoſexto

IN il. t. d. i. d. ſ. Hō quidā erat diues qui habebat
villicū. ꝛ hic diffamat⁹ eſt apud illum q̄ſi diſſipaſſet
bona illi⁹. Et vocauit illū ꝛ ait illi. Quid hoc audio
de te. Redde rōem villicatōis tue iā em̄ nō poteris ā-
plius villicare. Ait āt villicus intra ſe. Quid faciā. q꞉
dn̄s me⁹ aufert a me villicationē. fodere nō valeo mē

dicare erubeſco. Scio quid faciã. vt cũ amot⁹ fuero
recipiãt me in domos ſuas. Conuocatis itaqꝫ ſingu
lis debitorib⁹ dñi ſui dicebat pmo. Quantũ debes
dño meo At ille dixit Cẽtum cados olei Dixitqꝫ illi.
Accipe cautionẽ tuã ⁊ ſede cito ſcribe quiquagita. De
inde alio dixit Tu vero quãtũ debes Qui ait. Cen
tũ choros tritici. Ait illi Accipe lrãs tuas et ſcribe octo
ginta. Et laudauit dñs villicũ iniquitatis qꝛ prudẽ
ter feciſſet. quia filij huius ſeculi prudentiores filijs
lucis ingñatione ſua ſt. Ego dico vobis. facite vo-
bis amicos de mammona iniquitatis vt cum defe-
ceritis recipiant vos in eterna tabernacula.

Villicus dicitur cuſtos ville vel diſpenſator cen ametſman Villico vel cor
id ſum villicus vel diſpẽſo bona alteri⁹ Diffamare ſcat ducere in malam fa
mam Diſſipare .i. male conſumere Cadus eſt magnũ vas cui imponit vi-
num aut oleũ et coutinet tres vrnas Corus eſt menſura continens trigin-
ta modios Cautio id eſt cautela. ſed ponitur hic pro libello rationum
Mammona ſcat bona temporalia

Dñica x. p. Cor. xij.

Fratres Scitis qm cũ gentes eſſetis ad ſimula-
chra muta prout ducebamini euntes. Ideo notum
vobis facio qꝛ nemo in ſpiritu dei loquens dicit ana
thema ieſu. et nemo poteſt dicere dominus iheſus i
ſpiritu ſancto Diuiſiones vero gratiarũ ſunt. idem
autẽ ſpũs et diuiſiones miniſtrationum ſunt idem
aũt dñs ⁊ diuiſiones opationũ ſunt idẽ vero deus q
operatur oĩa in omnib⁹ Unicuiqꝫ ãt dat manifeſta
tio ſpũs ad vtilitatẽ Alij quidem p ſpiritũ dat ſermo
ſapiẽtie. alij ãt ſmo ſciẽtie ſecũdũ eũdẽ ſpiritũ. Alte
ri fides in eodem ſpiritu. Alij gratia ſanitatum in
vno ſpiritu. Alij operatio virtutum. alij pphetia a-
lij diſcretio ſpirituũ. alij genera linguarum. alij in-
terpretatio ſermonum Hec aũt oĩa operat vn⁹ at-

qꝛ idem ſpūs diuidens ſingulis prout vult

¶ Simulachꝛ. dꝛ imago. Anathema eſt maledictio. Operatio ṽtutū.i.mira
culoꝝ. Diſcretio.i.diſtinctio

¶ Luce.xix.

IN il.t. Cū appropinqret ihs hierl'm vidēs ciui-
tatē fleuit ſup illā dicēs. Quia ſi cognouiſſes et tu.
Et q̄dē in hac die tua q̄ ad pacē tibi eſt nunc āt abſcō
dita ſunt ab oculis tuis. qꝛ veniēt dies in te. et circū-
dabunt te inimici tui vallo. ⁊ circūdabunt te ⁊ coan-
guſtabūt te vndiqꝫ ⁊ ad terrā ꝓſternēt te ⁊ filios tu-
os q̄ in te ſunt ⁊ nō relinquēt in te lapidē ſup lapidē
eo q̄ nō cognoueris tp̄s viſitatōis tue Et ingreſſus
in tēplū cepit eijcere vēdentes ⁊ emētes in illo dicēs
ill'. Scptū ē. qꝛ dom⁹ mea dom⁹ orōis ē. vos āt feciſtꝪ
illā ſpeluncā latronū. et erat q̄ttidie docēs in tēplo.

¶ Si cognouiſſes ⁊ tu. ſubaudi fleres. Vallū een bolvverck. Eo.i.ideo.

¶ Dn̄ica.xi.p̄.Coꝝ.xv.

FRēs. Notū vobis facio euangeliū qd̄ ⁊ p̄dicaui
vobis qd̄ ⁊ accepiſtis in q̄ ⁊ ſtatis. p̄ qd̄ ⁊ ſaluamini.
Qua rōne p̄dicauerim vob̄ ſi teneritis niſi fruſtra cre
diditis Tradidi ei vob in p̄mis qd̄ ⁊ accepi. qm̄ xp̄s
mortu⁹ ē ꝓ pctīs nr̄is ſcḋm ſcp̄turas Et viſ⁹ ē cephe. ⁊
poſt hōc vndecim. Deinde viſus ē plus q̄ꝫ q̇ngentis
frīb⁹ ſil'. ex q̇bus multi manēt vſqꝫ adhuc. q̇dam aūt
dormierūt Deinde viſus ē iacob̄. deinde ap̄lis oīb⁹.
Nouiſſime aūt oīm tanq̄ꝫ abortiuo viſus eſt ⁊ mihi
Ego āt minim⁹ ap̄loꝝ q̄ nō ſum dign⁹ vocari ap̄l's
qm̄ pſecutus ſuꝫ eccl'am dei. grā āt dei ſuꝫ id qd̄ ſum
et grā eius in me vacua non fuit

¶ Cephas hebraice dꝛ petrus. Viſus eſt cephe.i.a cepha. Abortiuus dꝛ na
tus ante debitū tp̄s vel fetus imp̄fectus.

¶ Luce.xviij.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

IN il.t. Dixit ihs ad q̄ſdā qui in ſe cōfidebāt tāq̄
iuſti et aſpnabantur ceteros pabolam iſtam, Duo
homines aſcēderūt in templū vt orarent vn⁹ phari
zeus et alter publicanus Pharize⁹ aūt ſtās hic apō
ſe orabat Deus grās tibi ago qꝛ nō ſum ſicut ceteri
homīes. raptores. iniuſti . adulteri. velut etiam hic
publican⁹. Jeiuno bis in ſabbato. decimas do oīm
q̄ poſſideo. Et publicanns ſtās a longe nolebat nec
oculos leuare ad celū. ſed percutiebat pectus ſuū di-
cens Deus ꝓpitius eſto mihi pctōri Amen dico vo-
bis. deſcendit hic iuſtificatus in domū ſuam ab illō
quia omnis qui ſe exaltat humiliabitur. et qui ſe hu
miliat exaltabitur

Aſpernor aris .i. ſperno Sabbatū dr̄ ſeptim⁹ dies Etiam ſcat hebdomadā
vt hic Decime ſunt decime partes rerum

Dn̄ica duodecia Cor. iij.

FRēs Fiduciā talē habem⁹ ꝑ xp̄m ad deū Nō q̄
ſufficiētes ſum⁹ cogitare aliq̄d a nobis q̄ſi ex nob ſz
ſufficiētia nrā ex deo eſt qui et idoneos nos fecit mi
niſtros noui teſtamēti. nō lrā ſed ſpū. lrā eni occidit
ſpūs āt viuificat. q̄ ſi miniſtratio mortis lr̄is defor-
mata in lapidibus fuit in gl'a. ita vt filij iſrl' non poſ
ſent intēdere in faciē moyſi ꝓpter gl'am vult⁹ eius q̄
euacuatur quō nō miniſtratio ſpūs erit in gloria.

Fiducia dr̄ ſpes a ꝟbo fido Jdoneus. i. aptus Deformare ſcat facere defor
mē. q̄nq̄ȝ id q̄d formare. Vn̄ deformatus id ē formatus Miniſtratio mor-
tis id ē veteris teſtamēti q̄d nō duxit hoīes ad vitā eternam

Marci ſexto.

IN il.t. Exiens ieſ⁹ de finib⁹ tyri venit ꝑ ſydonē
ad mare galilee inter medios fines decapoleos ⁊ ad
ducūt ei ſurdū et mutū ⁊ dēpcabātur eū vt iponat il
li manū Et apprehendens eū de turba ſeorſum mi-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

fit digitos ſuos i auriculas ei⁹ Et expuēs tetigit lig
uā ei⁹. ꝫ ſuſpiciēs i celū īgemuit ꝫ ait illi Effeta qḋ ē
aperire. ꝫ ſtatim āperte ſunt aures ꝫ ei⁹ ſolutum eſt
vinculū lingue eius. et loquebatur recte Et pcepit il
lis ne cui dicerent. quāto aūt eis pcipiebat. tāto ma
gis plus pdicabāt. ꝫ eo amplius āmirabantur dicē-
tes Bn̄ oīa fecit ꝫ ſurdos fecit audire. ꝫ mutos loqui
Decapolis erat regio ſyrie habens decē ciuitates nā deca grece ſcat decē ꝫ
polis ē ciuitas Effeta ē vbū hebraicū qḋ interptatur aperire vl' aperiaris

Dn̄ica deciatercia Gala. iij.

Fratres Abrahe dicte ſunt promiſſiones et ſemi
ni eius. non dt ſeminibus quaſi in multis. ſed qſi in
vno et ſemini tuo qui eſt chriſtus Hoc aū dico teſta
mentū confirmatū a deo q̄ poſt quadrigentos et tri
ginta annos facta eſt lex Nō irritū facit ad euacuan
dum promiſſionē Nā ſi ex lege eſſet hereditas iā nō
ex pmiſſione Abrahe aūt p repromiſſionē donauit
deus. Quid igit' lex pꝑter tranſgreſſores poſita eſt
donec veniret ſemē cui promiſerat ordinata per an-
gelos in manu mediatoris Mediator aūt vni⁹ nō ē
de⁹ aūt vn⁹ eſt. lex ergo aduerſus pmiſſa dei. Abſit
Si eñ data eſſet lex q̄ poſſet viui ficare vere ex lege
eſſet iuſticia Sed concluſit ſcriptura oīa ſub pctā. vt
promiſſio ex fide ieſu chriſti daretur credentibus
Irritus ꝺ inanis ꝫ nō ratus ꝫ corripit i. Virgilius Tela manu miſeri iac-
tabāt irrita teucri Sed irrito verbū pducit i ꝫ ſcat iratū facio terghen Vir
gil⁹. Irritatq; virū telis ac voce laceſſit..

Luce decimo.

In il. t. d. i. d. ſ. Bti oculi q̄ vident que vos vide-
tis Dico aūt vobis q multi reges et pphete volue-
rūt videre q̄ vos videtis ꝫ nō viderūt. ꝫ audire q̄ vos
auditis et nō audierūt Et ecce q̄dā legiſperitus ſur-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

rexit temtās eū dicēs Magiſter ꝗd faciēdo vitā eter
nā poſſidebo. At ille dixit ad eū. In lege ꝗd ſcriptū ē
quō legis Et ille rn̄dēs dixit. Diliges dn̄m deū tuuȝ
ex totꝭ viribꝰ tuis. ⁊ ex oī mēte tua. ⁊ ꝓximū tuū ſicut
teipm̄ Dixitqꝫ illi Recte iudicaſti hoc fac ⁊ viues Ille
āt volēs iuſtificare ſeipm̄ dixit ad ihm̄ Et ꝗs eſt meꝰ
ꝓximꝰ Suſpiciēs āt ieſus dixit Hō quidā deſcēdebat
ab hierl'm ī hiericho ⁊ incidit in latrōes ꝗ etiā deſpo-
liauerūt eū. ⁊ plagis īpoſitis abierūt ſemiuiuo relic-
to Accidit āt vt ſacerdos ꝗdā deſcenderet eadē via. ⁊
viſo illo ꝑterijt Sil'r ⁊ leuita cū eſſet ſecꝰ locū ⁊ vide-
ret illū ꝑtranſijt Samaritanꝰ āt ꝗdā iter faciēs ve-
nit ſecus eū. Et vidēs eū miſericordia motus eſt .et
appropiās alligauit vulnera eiꝰ. īfundēs oleuȝ ⁊ vi-
nū. ⁊ īponens in iumentū ſuū duxit in ſtabulū. ⁊ cu-
rā eiꝰ egit. Et altera die ꝓtulit duos denarios ⁊ de-
dit ſtabulario ⁊ ait Curā illiꝰ habe. ⁊ ꝗdcūqꝫ ſupero-
gaueris ego cū rediero reddā tibi. Quis hoꝝ triū vi
detᷣ tibi ꝓximus fuiſſe illi qui incidit in latrones At
ille dixit Qui fecit miſericordiā in illum Et ait illi ie
ſus Vade et tu fac ſimiliter.

¶ Peritus dꝛ doctus vel expertus. ⁊ regit gtm̄ Stabulū ſcat non ſolum vbi beſtie ſtant. ſed etiam vbi viatores feſſi reſpirant ſcȝ diuerſorium Unde ſtabularius id eſt caupo

¶ Dn̄ica. xiiij. Ad Gala. v.

FRēs Spū ambulate ⁊ deſideria carnis nō ꝑfi-
cietis. Caro eīm ꝯcupiſcit aduerſus ſpm̄. ſpūs āt ad-
uerſus carnē. Hec eīm ſibijnuicē aduerſanᷣ vt nō que
cunqꝫ vultis illa faciatis. quod ſi ſpū ducimini nō eſ-
tis ſub lege Manifeſta autē ſunt oꝑa carnis ꝗ ſunt
fornicatio immūdicicia. impudicicia. luxuria. idolo-
rum ſeruitꝰ veneficia. inimicicie. cōtentiones. emu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſatiões.ire rixe.diſſenſiones.ſecte hereſes.inuidie ho
micidia ebrietates comeſationes.⁊ his ſĩlia q̃ p̄dico
vobis.ſicut p̄dixi.qm̄ qui talia agũt regnũ dei nõ cõ
ſequẽtur Fructus aũt ſpũs eſt charitas.gaudiũ pax
patientia:lõganimitas.bonitas.benignitas.man
ſuetudo.fides modeſtia.continentia.caſtitas.Ad-
uerſus hm̃oi non eſt lex.qui aũt ſunt chriſti carnem
ſuam crucifixerũt cũ vitijs et concupiſcentijs

Veneficiũ d̾r maleficiũ vel incantatio.teutonice touerie Rixa.i.lis Rixari .i.litigare Secta d̾r diſcordia Hereſis eſt pertinax error circa fidem

¶ Luce .decimo ſeptimo

IN il.t. Dũ iret ih̃s ĩ hierl'm trãſibat ꝑ mediã ſa-
mariã ⁊ galileã Et cũ ĩgrederet̃ ĩ q̃ddã caſtellũ occur
rerũt ei decẽ viri leproſi.q̃ ſteterãt a lõge ⁊ leuauerũt
vocẽ ſuã dicẽtes Jeſu p̄ceptor miſerere nr̄i Quos vt
vidit dixit Ite oñdite vos ſacerdotibꝰ Et factũ ẽ dũ
irent mũdati ſunt Unus aũt ex illis vt vidit qꝛ mun
datus ẽ.regreſſus ẽ cũ magna voce magnificãs deũ
⁊ cecidit in faciẽ ante pedes eiꝰ grãs agẽs.et hic erat
ſamaritanus Rñdẽs aũt ~~ieſus~~ dixit.Nonne decem
mundati ſunt.et nouẽ vbi ſunt Non eſt inuentus q̇
rediret.et daret gloriã deo niſi hic alienigena et ait
illi.Surge et vade quia fides tua te ſaluũ fecit

Alienigena d̾r hõ alienus quaſi genitus in alio loco hic ſcat ſamaritanũ ſcʒ gentilem.

¶ Dñica xv. Ad Galathas.v.⁊ vi

FRẽs Si ſpũ viuimꝰ ſpũ ⁊ ãbulemꝰ Nõ efficia-
mur inanis gl'e cupidi inuicẽ ꝓuocãtes inuicẽ inui-
dẽtes Frẽs et ſi occupatus fuerit hõĩ aliq̃ delicto vos
q̇ ſpũales eſtis hm̃oi inſtruite in ſpũ leuitatis Cõſi-
derans temetipſum ne et tu tenteris. Alter alteri- Prolepsis implicita
us onera portate.et ſic adimplebitis legem chriſti,

Nam ſi q̃s exiſtimat ſe aliq̃d eſſe cũ nihil ſit ipſe ſe ſe
ducit Opus aũt ſuum ꝓbet vnuſquiſq; ꝛ ſic in ſemet-
ipo tantum gl'am habebit ꝛ nõ in altero. vnuſquiſq;
em̃ onus ſuum portabit Cõmunicet aũt is q̃ catecizat
vbo ei qui ſe catecizat in omnibus bonis. Nolite ergo
errare deus nõ irridet. q̃ em̃ ſeminauerit hõ hec ꝛ me
tet. qm̃ q̃ ſeminat in carne ſua de carne metet et cor-
ruptiõnẽ. q̃ aũt ſeminat in ſpũ de ſpũ ꝛ metet vitã eter
nam Bonũ aũt faciẽtes nõ deficiam⁹. Tpe ei ſuo me
tem⁹ nõ deficiẽtes Ergo dũ tps habem⁹ operemur bo
nũ ad oẽs Maxime aũt domeſticos fidei

¶ Lenitas dr̃ mãſuetudo. Cõmunicare ẽ facere cõe vel ꝯtribuere ꝛ ꝑtici-
pare teu. mededeylen. Cathecizo grece ẽ doceo vel inſtruo. Vñ cathecumi
nus dr̃ inſtructus in fide ſ; nondũ baptizatus.

¶ Matthei. vi.

In il. t. d. i. d. ſ. Nemo pt duob⁹ dñis ſeruire. aut
ei vnũ odio habebit ꝛ alterꝫ diliget. aut vnũ ſuſtine
bit ꝛ alterꝫ ꝯtẽnet Nõ poteſtis deo ſuire ꝛ mãmone
Ideo dico vob. ne ſolliciti ſitis aie vr̃e qđ mãducetis
neq; corpi vr̃o qđ induamini. nõne aia plus eſt q̃ eſ-
ca ꝛ corp⁹ plus q̃ veſtimentũ Reſpicite volatilia ce-
li qm̃ nõ ſerũt neq; metũt. neq; ꝯgregãt in horreã. et
pater veſter celeſtis paſcit illa Nõne vos magis plu
ris eſtis ill'. q̃s aũt vr̃m cogitãs pt adiicere ad ſtaturã
ſuã cubitũ vnũ Et de veſtimẽtis qđ ſolliciti eſtis Cõ
ſiderate lilia agri quõ creſcũt nõ laborãt neq; nent
Dico aũt vob q; nec ſalomon in oĩ glãa ſua coopertus ẽ
ſicut vnũ ex iſtis Si aũt fenũ agri qđ hodie ẽ ꝛ cras in
clibanũ mittit de⁹ ſic veſtit quãto magis vos mini-
me fidei Nolite ergo ſolliciti eẽ dicẽtes. qđ manduca-
bimus aut qđ bibem⁹ aut quo operiemur Hec ei oĩa
gẽtes inquirũt Scit ẽi pater veſter celeſtis. q; his oĩ

bus indigetis. Querite ergo pͥmū regnū dei ꝛ iuſti
ciā eius. ꝛ hec oīa adycientur vobis

Anima capitur hic pro vita quãꝗ ponitur pro vento ꝛ ꝓ anhelito. Horreū een ſcure Volatile.i volucris Dicitur etiā hic ꝛ hec volatilis ꝛ hoc volatile.i. volãs ꝛ cito fugiēs Clibanus grece fornax latine. Quãto magis vos.ſupple veſtiet deus O hoīes modice fidei id ē qui habetis modicā fidem

Dñica. decima ſexta. ad Epheſeos. iij.

Fratres Obſecro vos ne deficiatis in tribulati
onibus meis ꝓ vobis que eſt glīa veſtra. Huius rei
gratia flecto genua mea ad prēm dñi nrī ieſu chriſti
in quo omnis paternitas in celo et in terra noīatur
vt det vobis ſcđm diuitias glīe ſue virtute corrobo
rari ꝑ ſpiritū ei⁹ in interiori hoīe habitare chriſtum
per fidem in cordibus veſtris In charitate radicati
et fundati vt poſſitis cōprehendere cū oībus ſanctis
q̄ ſit latitudo. longitudo ſublimitas ꝛ ꝓfundū Sci
re etiā ſupeminentē ſcīe charitatē xp̄i. vt impleami
ni in oēm plenitudinē dei. Ei āt q̄ potēs eſt oīa face
re ſuperabundāter q̄ꝫ petim⁹ aut intelligimus ſecun
dū virtutē q̄ operat̄ in nobis Jpſi glīa in eccīa ꝛ ī chri
ſto ieſu in oēs generationes ſeculi ſeculorum

In tribulationib⁹ meis.i. ꝓpter tribulationes meas Gratia ponitur. ꝓ cau ſa. ſed tunc ſolum eſt eſt ablatiui caſus

Luce vij

In illo t. Ibat ieſus in ciuitatē q̄ vocat̄ naym et
ibant cū illo diſcipuli ei⁹ et turba copioſa Cū āt ap
pinquaret porte ciuitatis ecce defunctus efferebat̄
fili⁹ vnic⁹ matris ſue. Et hec vidua erat et turba ci
uitatis multa cū illa Quā cū vidiſſet dn̄s miſericor
dia motus ſup eā dixit illi. Noli flere. et acceſſit ꝛ teti
git loculū. Hi aūt q̄ portabant ſteterūt et ait Adoleſ
cens tibi dico ſurge Et reſedit qui erat mortu⁹. ꝛ ce
pit loq̄. et dedit illi matri ſue. Accepit āt oēs timor et

magnificabãt deũ dicẽtes qꝛ ꝓpheta magn⁹ ſurrexit
in nobis. ⁊ qꝛ deus viſitauit plebem ſuam.
¶ Loculus ē nomē diminutm̃ a locus. ⁊ ponit̃ hic ꝑ ſcrinio defuncti corꝑis
Sepius tñ ſt̃ peram. ⁊ raro legit̃ in ſingulari numero.

¶ Dñica. xvij. Ad Epheſeos. iiij.

Frēs. Obſecro vos ego vinctus in dño vt digne
ambuletis vocatiõe qua vocati eſtis cũ oĩ humilita
te et mãſuetudine. cũ patiẽtia ſupportãtes inuicē in
charitate. ſolliciti ſuare vnitatē ſpũs ĩ vinculo pacis
Vnũ corp⁹ ⁊ vn⁹ ſpũs. ſicut vocati eſtis in vnã ſpem
vocatõis veſtre vnus dñs. vna fides. vnũ baptiſma
Vnus deus ⁊ pater oĩm q̇ eſt ſup oẽs ⁊ ꝑ oĩa ⁊ in oĩ-
bus nobis q̇ eſt bñdictus in ſecula ſeculoꝝ
¶ Vinctus in dño. i. ligatus ꝓpter fidē dñi Digne aduerbiũ regit hic ablm̃
vocatiõe. nã aduerbiũ regit eundē caſum quē nomē a quo deſcēdit

¶ Luce. decimotercio.

In illo tpe Cũ intraret ieſus in domũ cuiuſdam
principis pharizeoꝝ ſabbato mãducare panem et ip
ſi obſeruabant eũ Ec ecce hõ q̇dam hydropicus erat
añ illũ Et rñdēs ihs dixit ad legiſpẽitos ⁊ pharizeos
dicẽs Si licet ſabbato curare At illi tacuerũt. Ipe vo
apphenſum ſanauit eum ac dimiſit Et rñdens ad il
los dixit. Cuius vrm̃ aſinus aut bos in puteũ cadet
et nõ ꝯtinuo extrahet illum die ſabbati. Et nõ pote-
rãt ad hec rñdere. Dicebat ãt ad inuitatos pabolam
intendẽs quõ p̉mos accubitus eligerẽt dicens ad il-
los. Cum inuitatus fueris ad nuptias nõ diſcũbas
in p̉mo loco ne forte honoratior te ſit ĩuitatus abeo
et veniẽs is q̇ te ⁊ illũ vocauit dicat tibi. Da huic lo-
cum. ⁊ tũc incipias cũ rubore nouiſſimũ locũ tenere.
Sz cũ vocat⁹ fueris vade recũbe ĩ nouiſſimo loco vt
cũ venerit q̇ te inuitauit dicat tibi Amice aſcende ſu-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

peri⁹ Tūc erit tibi gl'a corā ſi'l diſcūbētib⁹ Quia oīs q̇ ſe exaltat humiliabit̄. ꝫ q̇ ſe humiliat exaltabitur.

Obſeruare eſt attendere facta vel dicta alicuius Terētius Obſerua filiuꝫ quid ſagat. Hydrops grece aqua intercus latine. Hydropicus dr̄ hō qui laborat aqua intercute vvater ſuchtich Accubitus dr̄ ſeſſio ad mēſulam a verbo accumbo vel accubo

¶ Dn̄ica.xviij.j.Cor.pmo

FRatres Grās ago deo meo ſemꝑ pro vobis in gratia q̄ data ē vobis in xp̄o ieſu.q2 in oīb⁹ diuites facti eſtis in illo in omi verbo et in omni ſciētia.ſicut teſtimoniū chriſti cōfirmatū ē in vobis.ita vt nihil vobis deſit in vlla grā expectantib⁹ reuelationē dn̄i noſtri ieſu chriſte qui et confirmabit vos vſqꝫ in finē ſine crimine in die aduētus dn̄i nr̄i ieſu chriſti.

Gratia ſ̄cat donū quaſi gratis datū Qn̄qꝫ ſ̄cat gratitudinē.vt ago tibi gratias Etiā ponit̄ ꝑ cauſa vt dictū eſt Item ponit̄ pro amicicia vel dilectione. Iñ gratioſus lieftalich

¶ Matthei.xxij

IN il.t. Acceſſerūt ad ihm pharizei ꝫ īterrogauit eū vn⁹ ex eis legiſdoctor tētans eū Magiſt̄ qd ē mādatū magnū ex lege Ait illi ih̄s Diliges dn̄m deū tuum ex toto corde tuo ꝫ ex tota aīa tua ꝫ ī tota mente tua.hoc ē maximū ꝫ p̄mū mādatū Scd̄m āt ſil'e ē huic Diliges ꝓximū tuū ſicut teip̄m In his duob⁹ mādatis tota lex pendet ꝫ ꝓphete Cōgregatis āt pharizeis īterrogauit eos ih̄s dicēs Quid videt̄ vobis de xp̄o cui⁹ fili⁹ ē. Dicūt ei Dauid Ait ill' Qūo ergo dauid ī ſp̄ū vocat eū dn̄m dicēs Dixit dn̄s dn̄o meo ſede a dextris meis Donec ponā īimicos tuos ſcabellū pedū tuoꝝ Si ergo dauid vocat eū dn̄m qūo fili⁹ ei⁹ ē. Et nemo poterat rn̄dere ei verbum.neqꝫ auſus fuit quiſquā ex illa die eū amplius interrogare

Dn̄s id ē de⁹ pater dixt dn̄o meo id ē xp̄o Chriſtus id ē filius dauid ſ̄m humanitatē ſuam ſed eſt dn̄s eius ſ̄m deitatem ſuam

Dñica.xix. Ad Epheſeos.iiij.

Fratres Renouamini ſpiritu mentis veſtre ⁊ induite nouū hoiem qui ſcḋm deū creatus eſt in iuſticia et ſcitate veritatis. Propter qḋ deponētes mēdaciū loquimini vnuſquiſqꝫ veritatē cum ꝓximo ſuo qm̄ ſumus inuicē mēbra Iraſcimini ⁊ nolite peccare. ſol nō occidat ſup iracundiā vrām Nolite locū dare dyabolo Qui furabat̄ iam nō furet̄. Magis āt laboret opando manibus ſuis qḋ bonū eſt vt habeat vnde tribuat neceſſitatem patienti.

Renouare eſt rurſus facere nouū. Occido i curta fit id qḋ cado vl̄ ſubeo Sol nō occidit.i.id eſt nolite in ira diu pſiſtere Iracundia eſt lōga ira vel cōſuetudo traſcendi.

Matthei.ix.

In il.t. Aſcēdens ieſus in nauiculā trāſfretauit et venit in ciuitatē ſuā. ⁊ ecce offerebāt ei paliticū iacentē in lecto Vidēs āt ihs fidē illoꝝ dixit palitico Cōfide fili remittunt̄ tibi oīa pctā tua Et ecce qdam de ſcribis dixerūt intra ſe Hic blaſphemat. Et cū vidiſſꝫ cogitatōes eoꝝ dixit Vt quid cogitatis mala in cordib⁹ vrīs. qd eſt facili⁹ dicere. dimittunt̄ tibi oīa pctā tua. an dicere ſurge ⁊ ābula Vt āt ſciatis qꝛ fili⁹ hois hꝫ ptātem dimittēdi pctā in terrā Tūc ait paralitico Surge ⁊ tolle lectū tuū ⁊ vade in domū tuā. Et ſurrexit ⁊ abijt in domū ſuā Vidētes āt turbe timuerūt et glificauerūt deū q dedit ptātem talem hoibus

Trāſfretare fit nauigare trās fretū.i.vltra mare. Paralyſis grece dr̄ diſſolutio mēbroꝝ. Īn paliticus q patit̄ paralyſim

Dñica.xx. Ad Epheſeos.v.

Fratres Videte quō caute ambuletis Nō quaſi inſipiētes ſed vt ſapiētes redimētes tps qm̄ dies mali ſunt. ꝓpterea nolite fieri imprudētes. ſed intelligen-

tes que ſit voluntas dei. Et nolite inebriari vino in quo ē luxuria. ſʒ impleamini ſpū ſcō loquētes vobiſmetipſis in pſalmis ⁊ hymnis ⁊ canticis ſpūalibus cantātes ⁊ pſallētes in cordib⁹ vr̄is dn̄o grās agētes ſēp p̄ oībus In noīe dn̄i nr̄i ieſu chriſti. deo prī ſubiecti inuicem in timore chriſti

Inebrio. i. facio ebriū. Luxuria eſt ꝓprie ſuꝑfluitas. ſed ſepe accipit̄ p libidine ⁊ [illegible]re carnali. vtroq; modo pt̄ hic accipi.

Matthei. xxij.

In il. t. Loquebat̄ ieſus cū diſcipl'is ſuis in parabolis dicēs Sil'e fcm̄ eſt regnū celoꝝ hoī regi q̄ fecit nuptias filio ſuo. Et miſit ſeruos ſuos vocare inuitatos ad nuptias. ⁊ nolebāt venire. Iterꝫ miſit alios ſeruos dicēs Dicite inuitatis ecce prādiū meū paraui. thauri mei ⁊ altilia mea occiſa ſunt ⁊ oīa pata venite ad nuptias Illi āt neglexerūt ⁊ abierūt Ali⁹ in villā ſuā. ali⁹ vo ad negociatōem ſuā Reliq̄ vo tenuerūt ſeruos ei⁹ et ↄtumelia affectos occiderūt Rex vo cū audiſſꝫ irat⁹ ē et miſſis exercitib⁹ ſuis pdidit homicidas illos ⁊ ciuitatē illoꝝ ſuccēdit Tūc ait ſeruis ſuis Nuptie qdē pate ſt. ſʒ q̄ inuitati erāt nō fuerūt digni Ite g° ad exit⁹ viaꝝ ⁊ q̄ſcūq; iuenerit̄ vocate ad nuptias Et egreſſi ſerui e⁹ ↄgregauerūt oēs q̄s inuenerūt bonos ⁊ malos et iplete ſt̄ nuptie diſcūbētiū Intrauit āt rex vt videret diſcūbētes ⁊ vidit ibi hoīeꝫ n̄ veſtitū veſte nuptiali ⁊ ait illi Amice quō huc itraſti nō hn̄s veſtē nuptialē At ille obmutuit Tūc rex dixit miſtr̄ Ligat̄ manib⁹ ⁊ pedib⁹ mittite eū in tn̄bras exteriores. ibi erit flet⁹ ⁊ ſtridor dētiū Multi āt ſt̄ vocati pauci vo electi.

Taurus eſt mas vaccaꝝ vel bos maſcul⁹ Vn̄ taurinus adiectiū Altilia ſunt aues alte. i. impinguate. Negligere ē nō curare Cōtumelia eſt res deriſoria ad aliquē vexandū. ſpyticheit. Obmuteo. i. mutus ſum vel taceo

¶ Dñica.xxi. Ad Ephe.vi.

Frẽs Confortami in dño ꝛ in potẽtia ꝟtutis ei⁹. Induite vos armaturaꝫ dei vt possitis ſtare aduer-ſus inſidias diaboli. qm̄ nõ eſt vob̄ colluctatio aduer ſus carnẽ ꝛ ſanguinẽ. ſꝫ aduerſus ꝑncipes et ptãtes aduerſus mũdi rcõres tñbraꝝ haꝝ ꝯtra ſpũalia neq̇ cie in celeſtib⁹ ꝓpterea accipite armaturã dei vt poſſi tis reſiſtere i die malo ꝛ in oĩbus ꝑfcẽ ſtare State er-go ſuccincti lũbos vrõs in ꝟitate ꝛ induti lorica iuſti cie. ꝛ calciati pedes in prepatõe euãgelij In oĩb⁹ ſu-mentes ſcutũ fidei in quo poſſitis oĩa tela neq̇ſſimi ignea extinguere Et galeam ſalutis aſſumite. ꝛ gla dium ſpũs qḋ eſt verbum dei.

¶ Colluctari.i.cu aliq̊ luctari⁹ vl' pugnare. Colluctatio.i.pugna. Spũalia neq̇cie in celeſtib⁹.i.ſpũs neqꝫ q̇ eris in aere· Lorica ecn panſer Calceati pe-des.i.calceos in pedib⁹ hñtes.qꝛ pedes eſt hic accũs pluralis

¶ Joannis.iiij.

In il.t. Erat q̇dã regul⁹ cui⁹ filius ĩfirmabat̃ ca pharnaũ. hic cũ audiſſet qꝛ ihs adueniret a iudea in galileã abijt ad eũ ꝛ rogabat vt deſcẽderet ꝛ ſanaret filiũ ei⁹. incipiebat ei mori Dixit g̊ ihs ad eũ Niſi ſi-gna ꝛ ꝓdigia videritꝫ nõ creditis Dixit ad eũ regul⁹ Dñe deſcẽde ꝑus q̃ȝ moriat̃ fili⁹ me⁹ Dicit ei ihs Va de fili⁹ tu⁹ viuit. Credidit hõ ſmoni quẽ dixit ei ihs ꝛ ibat Iam ãt eo deſcendẽte ſerui occurrerũt ei ꝛ nũcia uerũt dicẽtes Quia fili⁹ tu⁹ viueret. Interrogabat ergo horã ab eis in qua meli⁹ habuerat Et dixerunt ei. qꝛ heri hora ſeptima reliquit eũ febris Cognouit ergo pater qꝛ illa hora erat in qua dixit ei ieſus. fili⁹ tu⁹ viuit Et credidit ipẽ ꝛ domus eius tota.

¶ Regulus ḋꝛ ꝑuus rex vel q̇ ꝑtẽ regni hꝫ. Etiã eſt ſerpẽs vel rex ſerpentuꝫ alio noĩe baſiliſcus. Prodigiũ ḋꝛ miranda res vel miraculũ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Dñica.xxij. Ad Philippeñ.ij.

FRẽs Cõfidimus in dño ieſu q² q̇ cepit in vobis
opus bonũ ꝑficiet vſqȝ in diẽ xp̄i ieſu Sicut eſt mihi
iuſtũ hoc ſentire ꝓ oib⁹ vobis. eo q̃ habeã vos in cor
de meo ⁊ in vinculis meis ⁊ in defenſiõe ⁊ in ꝯfirma
tiõe euãgelij ſocios gaudij mei oẽs vos eẽ. Teſtis ei
mihi eſt de⁹ quõ cupiã vos oẽs in viſcerib⁹ ieſu xp̄i ⁊
hoc oro vt charitas vr̃a magis ac magis abundet in
oĩ ſciẽtia ⁊ in oĩ ſenſu vt ꝓbetis potiora. ⁊ ſitis ſince
res ⁊ ſine offenſa vſqȝ in diem chriſti ieſu repleti fru-
ctu iuſticie ꝑ ihm xp̄m in glãm ⁊ laudem dei

Potioꝛ dr̃ melioꝛ. Syncerus.i. purus. ⁊ ꝓducit e. Offenſa.i.offenſio vel peccatum quo deus offenditur

Matthei.xviij.

IN il.t.d.i.d.ſ. ꝑabolam hanc Sile eſt regnũ ce-
loꝝ hõi regi q̇ voluit rõem ponere cuȝ ſeruis ſuis Et
cũ cepiſſet rõem ponere oblatus ẽ ei vnus q̇ debebat
ei decẽ millia talẽta. Cum ãt nõ haberet vñ redderet
iuſſit eũ dñs ei⁹ venũdari ⁊ vxorẽ ⁊ filios ei⁹ et oĩa q̄
habebat ⁊ reddi. Procidens aũt ſeruus ille rogabat
eũ dicens. Patientiã habe in me ⁊ oĩa reddam tibi.
Miſertus ãt dñs ſerui illi⁹ dimiſit eũ, ⁊ debitũ dimi
ſit illi Egreſſus ãt ſeruus ille inuenit vnũ de ꝯſeruis
ſuis q̇ debebat ei centũ denarios ⁊ tenẽs ſuffocabat
eũ dicens Redde qđ debes. Et ꝓcidens ꝯſeruus ei⁹
rogabat eũ dicens. Patientiã habe in me ⁊ oĩa red-
dam tibi Ille ãt noluit ſȝ abijt ⁊ miſit eũ in carcerem
donec redderet vniuerſum debitũ Videntes ãt ꝯſer-
ui ei⁹ q̄ fiebãt ꝯtriſtati ſunt valde. ⁊ venerũt ⁊ narra
uerũt dño ſuo q̄ facta fuerãt Tũc vocauit illũ dñs ſu
us ⁊ ait illi Serue neq̃ omne debituȝ dimiſi tibi quo
niam rogaſti me, nonne ergo oportet et te miſere-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ri ꝯſerui tui. ſicut et ego tui miſertus ſum Et iratus dñs ei9 tradidit eũ tortoribus q̄ aduſq; redderet vniuerſum debitũ Sic et pater me9 faciet vobis ſi non remiſeritis vnuſquiſq; fratri ſuo de cordibus vr̄is.

Talentũ een pont. ſed eſt pōdus ſexagita librarꝫ. Eſt etiã talentum maius qd̄ cõtinet libras octoginta tres Libra een pont Denarius dicit nummus argenteus valens decē nũmos ereos Denarios etiã ē adiectiũ ſicut binarius ternarius ꝛc̄ vt numerus denarius een ghetal van tenen

Dñica xxiiij. ad Philippen. iij.

Frēs Imitatores mei eſtote. obſeruãtes eos q̄ ita ambulat ſicut habetis formã noſtram Multi eni ãbulãt q̄s ſepe dicebã vobis. nũc ãt ꝛ ſlēs dico inimicos crucis chriſti. q̄rꝫ fines iterit9 q̄rꝫ de9 venter eſt ꝛ gloria i ꝯfuſione ipoꝝ q̄ terrena ſapiũt. Nrã aũt conuerſatio in celis eſt Vñ etiã ſaluatorē expectam9 dominũ nr̄m ihm̄ xp̄m q̄ formabit corp9 humilitatꝭ nrē con ʒregatũ corpori claritatis ſue ſcḋm opationē qua poſſit etiã ſubiicere ſibi oĩa In chriſto ieſu dño nrō

Imitari eſt ſequi aliquē in morib9 Quoꝝ deus venter eſt et gl'a ꝛc̄. i. q̄ plus colũt ventrē ſuũ quã deũ. ꝛ gloriant in eis reb9 de q̄bꝫ merito erubeſcerent

Matthei. xxij

In il. t. Abeũtes pharizei ꝯſiliũ iierũt vt caperēt ihm̄ i ſmone Et mittũt ei diſcipl'os ſuos cũ herodianis dicētes Magiſter ſcim9 q̄r verax es ꝛ viã dei in veritate doces. ꝛ nõ ē tibi cura de aliq̄. nõ eni reſpicis pſonã hoĩs Dic ḡ nob̄ q̄d tibi videt licꝫ cēſuꝫ dare ceſari an nõ Cognita ãt ieſ9 neq̄cia eoꝝ ait Quid me tētatis hypocrite. oñdite mihi numiſma cēſus At illi obtulerũt ei denariũ Et ait illis ieſus Cui9 eſt imago hec ꝛ ſupſcriptio. Dicũt ei ceſaris. Tunc ait illis. Reddite ergo q̄ ſunt ceſaris ceſari. et q̄ ſunt dei deo

Herodiani dicunt milites herodis Cenſus dr̄ pecunia. ꝛ ponit hic p tributo Numiſma atis id ē nũm9 vel moneta ꝛ ſcribit cũ vno m in medio q̄r prima ſyllaba corripit Hora. Retulit acceptos. regale numiſma philippos

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

q2

¶ Dñica vltima Hieremie.xxiij

Ecce dies veniunt dt dñs ꝛ suſcitabo dauid germen iuſtū ꝛ regnabit rex ꝛ ſapiēs erit. ꝛ faciet iudicium ꝛ iuſticiā in terra. In dieb9 illis ſaluabit iuda et iſrahel habitabit ꝯfidēter Et hoc ē nomen qḋ vocabūt eū dñs iuſtus noſter Propter hoc ecce dies veniunt dt dñs. Et nō dicent vltra. viuit dñs q̄ eduxit filios iſrahel de terra egypti. ſʒ viuit dñs qui eduxit et adduxit ſemē dom9 iſrl' de terra aquilonis. et cūctis terris ad quas eiecerā eos illuc. Et habitabūt in terra ſua dicit dominus omnipotens

¶ Germen.i.ramus vel ꝓgenies vel filius vt hic. Juda dr ppl's iudaicus vel de tribu iuda. Iſrahel interꝑtatur vir videns deū. Aquilo norden

¶ Euangeliū Cuʒ ſubleuaſſet ieſus oculos. Req̄re ſupra in quadrageſima Dñica Letare hierl'm

¶ Sequunt̄ epiſtole et euāgelia de ſanctis

¶ In feſto diui Andree apoſtoli. Ad Roma.x.

FRatres Corde credit̄ ad iuſticiā. ore āt ꝯfeſſio fit ad ſalutē Dicit em̄ ſcriptura Oīs q̄ credit in illū nō ꝯfundet̄ Non eſt diſtinctio iudei et greci. nā idem dñs oīm diues in oēs q̄ inuocāt ilium Oīs em̄ q̄cunqʒ inuocauerit nomen dñi ſaluus erit Quō ergo inuocabūt in quē nō crediderūt Quō āt audiēt ſine ꝑdicāte. Quō vo ꝑdicabūt niſi mittant̄ ſicut ſcriptū eſt. q̄ʒ ſpecioſi pedes euāgelizantiū pacē euāgelizantiū bona. ſed nō oēs obediunt euangelio Eſaias āt dt. Dñe q̄s credidit auditui nrō. Ergo fides ex auditu. auditus āt ꝑ v̄bū xp̄i Sed dico. nūq̄d nō audierunt. Et q̄dem in oēm terram exiuit ſonus eoꝝ. et in fines orbis terre verba eoꝝ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Matthei .iiij.

In il. t. Ambulans ihs iuxta mare galilee vidit duos frēs ſymonē qui vocat̄ petr⁹ ⁊ andreā frēm ei⁹ mittētes rete in mare. erāt em̄ piſcatores. ⁊ ait illis. Venite poſt me faciā vos piſcatores hoim̄ At illi cōtinuo relictis retib⁹ ⁊ naui ſecuti ſunt eū Et pcedēs inde vidit alios duos frēs iacobū zebedei ⁊ ioānē frēm ei⁹ i naui cū zebedeo prē eoꝝ reficiētes retia ſua. ⁊ vocauit eos Illi āt ſtatī relict̄ retib⁹ ⁊ prē ſecuti ſunt eū

Mare galilee eſt magnus lacus in galilea. quod dr̄ etiam mare tyberiadis et ſtagnum genazaret

Nicolai epi Eccl'. xliiij.

Ecce ſacerdos magn⁹ q̄ in dieb⁹ ſuis placuit deo et inuētus eſt iuſtus. ⁊ in tpe iracūdie fact⁹ eſt recōſiliatio Nō ē inuētus ſil'is illi q̄ ꝯſeruaret legē excelſi Ideo iureiurādo fecit illū dn̄s creſcere in plebē ſuam Bn̄dictōem oīm̄ gentiū dedit illi ⁊ teſtamentū ſuuz ꝯfirmauit ſup caput ei⁹ Cognouit eū in bn̄dictiōib⁹ ſuis ꝯſeruauit illi miſericordiā ſuā ⁊ inuenit grām coram oculis dn̄i Magnificauit eū in ꝯſpectu regū. et dedit illi coronā gl'e. Statuit illi teſtamentū ſempiternū. ⁊ dedit illi ſacerdotiū magnū. ⁊ btificauit illū in gl'a Fūngi ſacerdotio ⁊ hr̄e laudē in noīe ipi⁹. ⁊ offerre illi incēſum dignū in odorē ſuauitatis.

Recōciliatio. i. placatio ꝟ ſonynghe. Creſcere in plebē. i. ſup plebē Incēſuz dr̄ thus vel aliud odoriferū qd̄ incendit̄ ⁊ cremat̄ in altari

Luce. duodecimo

In il. t. d. i. d. ſ. Sint lumbi vr̄i precincti ⁊ lucerne ardētes in manib⁹ vr̄is. Et vos ſil'es hoīb⁹ expectātib⁹ dn̄m ſuū qn̄ reuertat̄ a nuptiȷs. vt cū venerit ⁊ pulſauerit ꝯfeſtim aperiāt ei. Btī ſerui illi. quos cuz venerit dn̄s inuenerit vigilātes. Amē dico vob. q̄ p̄-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

cinget ſe et faciet illos diſcūbere ꝛ trāſiens miniſtra-
bit illis Et ſi venerit in ſcḋa vigilia ꝛ ſi in tercia vigi
lia venerit ꝛ ita inuenerit vtī ſunt ſerui illi Hoc aūt ſcito
te qm̄ ſi ſciret pr̄familias qua hora fur veniret vigi-
laret vtiqꝫ ꝛ nō ſineret pfodi domū ſuā. Et vos eſto-
te parati. qꝛ qua hora nō putatis filiꝰ hoīs veniet

Lumbi ſunt pudende ptes corpis. Vn̄ lumbare. i. quo velantur lumbi
Precingere ſcat circūdare ꝛ velare. Lumbos pcingere eſt caſte viuere
Lucerna dꝛ lumen in laterna Confeſtim. i. ſtatim

In feſto ↄceptōis Marie Eccl'. xxiiij.

Ego quaſi vitis fructificaui ſuauitatē odoris et
flores mei fructus honoris ꝛ honeſtatis Ego mater
pulchre dilectōis ꝛ timoris ꝛ agnitiōis ꝛ ſancte ſpei
In me oīs gratia vie ꝛ veritatis. in me oīs ſpes vite
et vͭtutis Trāſite ad me oēs q̄ ↄcupiſcitis me ꝛ a ge-
nerationibꝰ meis adimplemini. Spūs meus ſuper
mel dulcis ꝛ hereditas mea ſup mel ꝛ fauuꝫ Memo
ria mea in generatōe ſeculoꝝ Qui edunt me adhuc
eſuriēt. ꝛ qui bibūt me adhuc ſitient ꝛ q̄ audit me nō
confundet. ꝛ qui opant in me nō peccabūt. ꝛ qui elu
cidant me vitam eternam habebunt.

Elucidare ē facere lucidum. ꝛ accipitur pro honorare.

Matthei. primo

Liber generationis ieſu chriſti filij dauid. filij
abraham. Abraham aūt genuit iſaac. Iſaac aūt ge-
nuit iacob. Jacob autē genuit iudam ꝛ fratres eius
Judas aūt genuit phares et zaram de thamar Pha-
res aūt genuit eſron. Eſron aūt genuit aram. Aram aūt
genuit aminadab. Aminadab aūt genuit naaſon.
Naaſon aūt genuit ſalmon Salmon autem genuit
boos et raab. Boos autem genuit obeth ex ruth.
Obeth aūt genuit ieſſe. Jeſſe aūt genuit dauid re-

gem. Dauid āt rex genuit ſalomonē ex ea q̄ fuit vrie Salomon āt genuit roboam. Roboam aūt genuit abyam. Abya āt genuit aza Aza āt genuit ioſaphat Ioſaphat āt genuit ioram Iorā āt genuit oziā Ozias āt genuit ioathan. Ioathan autē genuit achas Achas āt genuit ezechiam. Ezechias āt genuit manaſſen Manaſſes āt genuit amon. Amon autē genuit ioſiam Ioſias āt genuit ieconiā et fratres eius in trāſmigratiōe babilonis. Et poſt tranſmigrationem babilonis. Ieconias genuit ſalathiel. Salathiel aūt genuit zorobabel. Zorobabel autē genuit abyud Abyud āt genuit eliachim Eliachim aūt genuit azor. Azor āt genuit zadoch Zadoch āt genuit achim Achim āt genuit eliud. Eliud āt genuit eleazar. Eleazar āt genuit mathan· Mathan āt genuit iacob Iacob āt genuit ioſeph virū marie. de qua natus eſt ieſus qui vocatur chriſtus

Trāſmigrare ē ad aliū locū trāſire cauſa habitādi. vt iudei capti trāſmigrauerūt babylonē que fuit vrbs magna caldeoꝝ.

Thome apl'e. Eccl'. xiiii.

Beatus vir q̄ in ſapiētia morabit et q̄ in iuſticia meditabit. ⁊ in ſenſu cogitabit circūſpectōem dei Cibabit illū pane vite ⁊ intellect⁹ ⁊ aqua ſapie ſalutarꝫ potabit illū Et firmabit in illo ⁊ nō flectet ⁊ ꝯtinebit illū ⁊ nō ꝯfundet. ⁊ exultabit illū apud ꝓximos ſuos et noīe eterno hereditabit illū dn̄s deus noſter.

Circūſpicere oē ſyen. Jn̄ circūſpectio. i. prudētia vel ꝓuidētia Circūſpect⁹ id eſt prudēs. Hereditare. i. donare begauen

Joannis. xx.

Nil. t. Thomas āt vn⁹ ex duodecim q̄ dr̄ didymus nō erat cū eis qn̄ venit ih̄s Dixerūt ergo ei alij diſcipl'i Vidim⁹ dn̄m Ille āt dixit eis. Niſi videro in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

manibus eius fixurā clauoꝝ ⁊ mittā digitū meū in
locū clauoꝝ. ⁊ mittā manū meā in lat⁹ ei⁹ nō credam
Et poſt dies octo iteꝝ erāt diſcipuli eius int⁹ ⁊ tho-
mas cū illis. Venit āt ieſus ianuis clauſis ⁊ ſtetit in
medio ⁊ dixit Pax vobis Deinde dīt thome Infer di
gitū tuū huc et vide man⁹ meas ⁊ affer manū tuā et
mitte in latus meū ⁊ noli eſſe incredulus ſed fidelis
Rñdit thomas et dixit ei. Dñs meus et deus meus
Dicit ei ieſus Quia vidiſti me thoma credidiſti. be
ati qui non viderunt ⁊ crediderunt.

¶ Pontiani martyris ep̄l'a Sapie. v.

Iuſtū deduxit dñs p vias rectas. ⁊ oñdit illi reg-
nū dei. ⁊ dedit illi ſciam ſcōꝝ Honeſtauit illū in labo
rib⁹ ⁊ ꝯpleuit labores illi⁹ In fraude circūuenientiū
illi affuit. ⁊ honeſtū fecit illū Cuſtodiuit eū ab iimi-
cis ⁊ a ſeductorib⁹ tutauit illū. ⁊ certamē forte dedit
illi vt vinceret ⁊ ſciret qm̄ oīm potētior eſt ſapiā Hec
venditū iuſtū nō dereliq̄t ſꝫ a pctōrib⁹ liberauit eum
Deſcēdit cū illo in foueā ⁊ in vincul' nō dereliq̄t illuꝫ
donec afferret illi ſceptꝝ regni ⁊ potentiaꝫ aduerſus
eos q̄ eū depmebāt. ⁊ mēdaces oñdit q̄ maculauerīt
illū ⁊ dedit illi claritatē eternā dñs deus noſter.

¶ Tuto as fr defendo. ſꝫ apud auctores magis in vſu eſt tutor aris depo-
nētale qđ eſt frequētatiū a tueor

¶ Matthei. xvi.

Nil. t. d. i. d. ſ. Si q̄s vult venire poſt me abne-
get ſemetipm̄ ⁊ tollat crucē ſuā ⁊ ſequat̄ me. Qui eñ
voluerit aīam ſuā ſaluā facere pdet eā. Qui eñ pdi
derit aīam ſuā ꝓpter me inueniet eā. Quid eñ pro-
deſt hōi ſi mūdū vniuerſum lucret̄ aīe vero ſue detri-
mentū patiat̄. Aut quā dabit hō ꝯmutationē ꝓ aīa
ſua Fili⁹ ei hoīs vētur⁹ ē in gl'a pris ſui cū angel' ſu-

iſ. ⁊ tūc reddet vnicuiqȝ ſēm opa ſua Amē dico vobis
ſunt q̇dam de hic ſtātibus q̇ nō guſtabūt mortē do-
nec videāt filiū hoīs venientē in regno ſuo

¶ Detrimentū ſt damnū vel pditionē. Leturus eſt in glā.i.cū glā

¶ Agnetis v̄ginis Eccl'.li.

Confitebor tibi dn̄e rex ⁊ collaudabo te deū ſal-
uatorē meū Cōfitebor noī tuo qm̄ adiutor ⁊ ꝓtector
factus es mihi ⁊ liberaſti corp⁹ meum a pditōe a la-
queo lingue inique. ⁊ a labijs opantiū mēdaciū Et
in ↄſpectu aſtantiū fact⁹ es mihi adiutor ⁊ liberaſti
me ſēm multitudinē miſericordie nōis tui A rugien-
tib⁹ p̄epatis ad eſcam de manib⁹ pſequentiū aīam
meā ⁊ de multis tribulatōibus q̄ circūdederūt me. A
preſſura flāme q̄ circūdedit me. et in medio ignis nō
ſum eſtuata A multitudine vētris inferi. ⁊ a v̄ba mē
dacij A rege iniquo ⁊ ligua iniuſta Laudabit vſqȝ ad
mortē aīa mea dn̄m. ⁊ vita mea appropinquās erat
in inferno deorſuz Circūdederūt me vndiqȝ ⁊ nō e-
rat q̇ adiuuaēt Reſpiciēs erā ad adiutoriū meū ⁊ nō
erat Memorata ſum miſericordie tue dn̄e ⁊ coopa-
tionis tue que a ſcl'o ſunt Qm̄ eruis ſuſtinētes te. ⁊
liberas eos de manu anguſtie dn̄e deus noſter

¶ Laqueus een ſtrycke. Eſtuare.i.ardere. Undiqȝ ab omni pte

¶ Matthei .xxv.

INil.t.d.i.d.ſ. pabolam hāc Sile ē regnū celoꝝ
decē v̄ginib⁹ q̄ accipiētes lāpades ſuas exierūt obui
am ſpōſo ⁊ ſpōſe. Quinqȝ āt ex eis erāt fatue ⁊ quiqȝ
prudētes Sȝ q̄nqȝ fatue acceptis lāpadib⁹ nō ſump-
ſerūt oleū ſecū. Prudētes v̄o acceperūt oleū in vaſis
ſuis cū lāpadib⁹ Morā āt faciēte ſpōſo dormitauerūt
oēs ⁊ dormierūt Media āt nocte clamor fact⁹ ē. ecce
ſpōſus venit exite obuiā ei Tūc ſurrexerūt oēs virgi-

nes ille ⁊ ornauerūt lāpades ſuas. Fatue āt ſapiēti-
bus dixerūt Date nob de oleo vrō qꝛ lāpades nrē ex-
tinguunť Rñderunt prudētes dicētes Ne forte non
ſufficiat nobis ⁊ vob. ite potiꝰ ad vendentes ⁊ emite
vob Dū āt irēt emere venit ſpōſus. ⁊ que pate erant
intrauerūt cū eo ad nuptias ⁊ clauſa ē ianua. Nouiſ
ſime vo veniūt ⁊ relique v̇gines dicētes Dñe dñe a-
peri nob. At ille rñdens ait. Amen dico vobis, neſcio
vos Vigilate itaqꝫ. qꝛ neſcitis diem neqꝫ horam.

¶ Regnū celoꝝ .i. pñs eccl'a vel populus chriſtianus. Lampas grece ſplen
dor vel flamma latine Mora ďr expectatio Dormitare eſt nō pfecte dormi
re ſed ſomno grauari ⁊ producit i

¶ In ouerſione ſcī Pauli Actuū .xx.

IN diebꝰ illis Saulus adhuc ſpirās minaꝝ ⁊ ce-
dis in diſcipulos dñi. acceſſit ad p̄ncipē ſacerdotū et
petȳt ab eo epl'as ī damaſcū ad ſin agogas. vt ſi q̄s
inueniſſet huiꝰ vie viros ac mulieres vinctos pduce
ret in hierl'm Et cum iter faceret cōtigit vt appropin-
q̄ret damaſco. ⁊ ſubito circūfulſit eū lux de celo ⁊ ca-
dens in terrā audiuit vocē dicentē ſibi. Saule ſaule
q̄d me pſeq̄ris Qui dixit Quis es dñe At ille Ego
ſum ihs quē tu pſequeris Durū ē tibi ↄtra ſtimuluz
calcitrare Et tremēs ac ſtupens dixit. Dñe quid me
vis facere Et dñs ad eum Surge ⁊ ingredere ciuita
tem ⁊ dicet tibi· q̄d te oporteat. facere Viri āt illi q̇ co
mitabanť cū eo ſtabāt ſtupefacti audiētes q̇dem vo
cem neminē āt vidētes Surrexit aūt ſaulus de terra
apertiſqꝫ oculis nihil videbat Ad manꝰ āt illū trahen-
tes introduxerūt damaſcū. ⁊ erat tribꝰ diebꝰ non vi-
dēs ⁊ nō mādu caauit neqꝫ bibit Erat āt q̇daz diſcipu
lus noīe Ananias ⁊ dixit ad illū in viſu dñs Anania
At ille ait Ecce ego dñe Et dñs ad illum Surge et va

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

de ī vicū q̇ vocaꝛ rect⁹ ⁊ q̄re in domo iude ſaulū noīe
tharſenſē. ecce ei orat Et vidit viꝝ ananiā noīe ītro=
eūte ⁊ īponētē ſibi man⁹ vt viſuz recipiat Rn̄dit āt a
nanias Dn̄e audiui a mlt̄is de viro hoc quāta mala
ſcīs tuis fecerit ī hierl̄m. ⁊ hic hꝫ ptātē a ꝑncipib⁹ ſa=
cerdotū allegādi oēs q̇ īuocāt nomē tuū Dixit ad eū
dn̄s. Vade qm̄ vas electiōis mihi ē iſte vt portet no
mē meū corā gētib⁹ ⁊ regib⁹ ⁊ filijs iſrl̄. ego ei oſtēdā
illi quāta eū oporteat pati ꝓ noīe meo Et abijt ana
nias ⁊ ītroiuit ī domū ⁊ īponēs ei man⁹ dixit Saule
frat̄ dn̄s ih̄s miſit me q̇ apparuit tibi in via q̄ venie=
bas vt videas ⁊ īplearis ſpūſcō. ⁊ ꝯfeſtī ceciderūt ab
ocul̄ ei⁹ tāq̄ꝫ ſquame et viſuz recepit Et ſurgēs bapti
zat⁹ ē. ⁊ cū accepiſſꝫ cibū ꝯfortat⁹ edebat Fuit āt cuz
diſcipul̄ q̇ erāt damaſci ꝑ dies aliq̄s et in ſynagogis
p̄dicabat ih̄m qꝛ hic ē fili⁹ dei Stupebāt āt oēs q̇ au
diebāt et dicebāt. Nōne hic ē q̇ expugnabat ī hierl̄m
eos qui inuocabāt nomē iſtud. Et huc ad hoc venit
vt vinctos illos ꝑduceret ad principes ſacerdotum.
Saul⁹ āt magis ꝯualeſcebat ⁊ cōfūdebat iudeos q̇
habitabāt damaſci affirmans quoniā hic eſt xp̄s

Beatus paulus p̄mo vocabaꝛ ſaulus vel ſaul. Spirare blaſen. Spirans
minaꝝ id ē qui ſpirabat minas ⁊ coedem Damaſcus ē ciuitas in ſyria Sti=
mulus dꝛ acutū ferrū. Calcitrare eſt̄ trudere calcibꝫ id ē pedibꝫ vt faciūt equi
Squama een ſcubbe Conualeſco id eſt validus fio

Matthei. xix.

IN il. t. Dixit ſymō petr⁹ ad ih̄m Ecce nos reliq̄
mus omnia et ſecuti ſumus te. quid ergo erit nobis.
Jeſus aūt dixit illis. Amē dico vobis. ꝙ vos q̇ ſecuti
eſtis me in regeneratione cū ſederit fili⁹ hoīs in ſe
de maieſtatis ſue. ſedebitis et vos ſuꝑ ſedes duode
cim iudicātes duodecim tribus iſrl̄ Et oīs q̇ relique=

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

rit domū vl' fratres aut ſorores aut patrē aut matrē
aut vxorē. aut filios aut agros ꝓpter nomen meum
centuplum accipiet et vitam eternā poſſidebit

¶ In feſto purificationis Marie Malech. iij

Hec dt dñs deus Ego mittā angelū meū et ꝑpa
rabit viā tuā ante faciē tuā Et ſtati veniet ad tēplū
ſcm̄ ſuū dñator quē vos queritis. et angel⁹ teſtamē
ti quē vos vultis. ecce venit dt dñs exercituū ⁊ q̇s ſta
bit ad vidēdū eū Ipe eni q̇ſi ignis cōflās ⁊ quaſi her=
ba fullonū. ⁊ ſedebit cōflans ⁊ emūdans argentū. et
purgabit filios leui. et colabit eos quaſi aurū ⁊ qua=
ſi argentū. ⁊ erūt dño offerētes ſacrificia in iuſticia.
et placebit dño ſacrificiū iuda et hieruſalē ſicut dies
ſeculi ⁊ ſicut anni antiqui dicit dñs omnipotens.

Cōflare ſcat liquare ſmelten. Etiā ſt colligere vel cōponere Fullo dicit qui
pānos facit candidos Leui eſt nomē viri Filios leui id ē leuitas et ſacerdo
tes Colare ſcat mūdare fundēdo p colū Dies ſeculi id ē ꝑora tpa

¶ Luce. ij.

In il. t. Poſtq̄ ipleti ſunt dies purgatiōis marie
ſcḋm legē moyſi tulerūt iħm i hierl'm vt ſiſterēt eū dño
ſicut ſcptū ē i lege dñi. q2 oē maſculinū adaperiēs vul
uā ſcm̄ dño vocabit᷑ Et vt darēt hoſtiā ſcḋm qḋ dcm̄ ē
i lege dñi par turtuꝝ aut duos pullos colūbaꝝ Et ec
ce hō erat i hierl'm cui nomē ſymeō Et hō iſte iuſt⁹ ⁊
timorat⁹ expectās ꝯſolatiōez iſrl' ⁊ ſpūſſcūs erat i eo
Et rñſum acceperat a ſpūſcō nō viſuꝝ ſe mortē niſi ꝑ
us videret chriſtū dñi Et venit i ſpū in tēplū Et cū i=
ducerēt pueꝝ iħm parentes eius vt facerent ſcḋm cō=
ſuetudinē legis ꝓ eo. ⁊ ipe accepit eū i vlnas ſuas. et
bñdixit deū et dixit Nunc dimittis ſeruū tuū domi=
ne ſcḋm vbū tuū in pace. Quia viderunt oculi mei ſa
lutare tuū Qḋ paraſti ante faciē oīm populoꝝ Lu=

men ad reuelationẽ gentiũ et gl'am plebis tue iſrl'
Siſtere id ẽ pſentare Uulua eſt locus in vtero matris cui inuoluit infans
Adaperiẽs vuluã id pmogenitum ·

C In cathedra ſancti Petri. j. Petri primo

Petrus apl's electis aduenis diſperſionis ponti galacie capadocie. aſie z bithinie ſcdm pſcientiam dei pris in ſcificationẽ ſpũs in obediẽtiã et aſperſionem ſanguinis ieſu xpi. Grã vob z pax multiplicet. Bñdictus deus z pater dñi noſtri ieſu xpi q ſcdm magnã miſericordiã ſuã regenerauit nos in ſpem viuam. p reſurrectionẽ ieſu chriſti ex mortuis in hereditatem incorruptibilem z incõtaminatã z inmarceſſibilem cõſeruatã i celis in vobis q in vtute dei cuſtodimini p fidẽ in ſalutẽ patã reuelari in tpe nouiſſimo i q exultabitis. Modicũ nũc ſi oportet cõtriſtari in varijs tẽtationibus vt probatio vrẽ fidei multo pcioſior ſit auro quod p ignẽ probatur inueniat in laudẽ z gl'az et honorẽ et reuelationẽ ~~ieſu chriſti~~ dñi noſtri

Aduene dicunt q de gentilitate venerũt ad fidẽ ex diuerſis regionib orien
talib que hic nominant. et ſunt vbi nunc habitant turci. Pontus quãq3 ſignat
mare. et ſic eſt maſculini gñis Quãdoq3 ſignat regionẽ. vt hic. et ſic eſt fẽi gene
ris Immarceſſibilis. id eſt non potens marceſſere id eſt perire

C Matthei. xvi.

In il. t. Uenit ~~ieſus~~ in ptes ceſarie philippi z iter rogabat diſcipulos ſuos dicens Quẽ dicũt hoẽs eſſe filiũ hoĩs. At illi dixerũt Alij ioannẽ baptiſtã. alij aũt helyã alij vero hieremiã aut vnũ ex pphetis Dicit illis ieſus Uos aũt quẽ me eſſe dicitis Rñdens ſymon petrus dixit Tu es ~~chriſtus~~ filius dei viui. Reſpondẽs aũt ~~ieſus~~ dixit ei. Btũs es ſymon bariona. q2 caro et ſanguis nõ reuelauit tibi. ſed pater meus q i cel' eſt Et ego dico tibi. q2 tu es petrus z ſup hanc petrã edificabo eccl'az meã: z porte inferi non pualẽ-

bunt aduerſus eā. ꝫ tibi dabo claues regni celoꝝ. et qđcunqꝫ ligaueris ſup terrā erit ligatū ꝫ in celis ꝫ qđ cūqꝫ ſolueris ſup terrā erit ſolutū ꝫ in celis.

¶ Ceſerea philippi fuit ciuitas quā edificauit philippus fili⁹ herodis ad radices libani mōtis in honorē ceſaris auguſti. Bariona interp̄tat̄ fili⁹ colūbe. ꝛ poſſunt eē due dcōes hebraice vel vna compoſita

¶ Mathie apl'i Actuū. i.

In dieb⁹ illis Exurgēs petr⁹ in medio fratꝝ dixit Erat āt hoīm turba ſil' fere centū viginti Viri fratres oportꝫ īpleri ſcripturā quā predixit ſpūſſcūs p os dauid de iuda q̄ fuit dux eoꝝ q̄ ꝯphenderūt ihm q̄ cōnumeratus erat in nobis. ꝫ ſortitus eſt ſortem miniſterij huius. Et hic quidem poſſedit agrū de mercede iniquitatis ꝫ ſuſpēſus crepuit medi⁹. ꝫ diffuſa ſunt oīa viſcera ei⁹ Et notū factū eſt oībus habitantib⁹ in hierl'm. ita vt appellaret̄ ager ille lingua eoꝝ acheldemach. hoc ē ager ſanguis Sc̄ptū ē eī in libro pſalmoꝝ Fiat habitatio ei⁹ deſerta. ꝫ nō ſit q̄ in habitet in ea. ꝫ ep̄atū ei⁹ accipiet alter. Oportet ergo ex his viris q̄ nobiſcū ſūt ꝯgregati in oī tp̄e q̄ intrauit et exiuit in nos dn̄s ih̄s īcipiēs a baptiſmate ioānis vſqꝫ in diē q̄ aſſumpt⁹ ē a nob̄ teſtē reſurrectōis ei⁹ nobiſcū fieri vnū ex iſtis. Et ſtatuerūt duos. ioſeph q̄ vocat̄ barrabas q̄ cognoīat⁹ eſt iuſt⁹ ꝫ mathiā. ꝫ orantes dixerūt Tu dn̄e q̄ corda noſti oīm oñde quē eligeris ex his duob⁹ vnū accipe locū miniſterij huius ꝫ apl'at⁹ de quo p̄uaricat⁹ ē iudas vt abiret ī locū ſuū ꝫ dederūt ſortes eis. ꝫ cecidit ſors ſup mathiā et annumeratus eſt cū vndecim' apl'is.

¶ Sortior iris. i. mittere ſortē Accipit̄ etiā p eo qđ eſt acquirere p ſortem ꝛ ſic vult accuſatiuum vt hic.

¶ Matthei, decimo,

INil.t. Miſit ihs duodecim diſciplos ſuos pci-
piēs eis ꝫ dicēs In viā gentiū ne abieritis ꝫ i ci-
uitates ſamaritanoꝝ ne intraueritis ſꝫ poti⁹ ite ad
oues que perierūt dom⁹ iſrahel Eūtes āt pdicate di
cētes. qꝛ appropinq̄bit regnū celoꝝ. Infirmos cura-
te. mortuos ſuſcitate. leproſos mundate demones
eiicite Gratis accepiſtis gratis date.

Gratis aduerbiū ſt, p nihilo. hoc eſt ſine pcio l' ſine causa. vt ibi Odio ha
buerunt me gratis.

In feſto annunciatōis Marie Eſaie. vii

IN dieb⁹ illis Locutus ē dn̄s ad achas dicēs Pe-
te tibi ſignū a dn̄o deo tuo in pfundū inferni ſiue in
excelſuꝫ ſupra. ꝫ dixit achas. n̄ petā ꝫ nō tētabo dn̄m
ꝫ dixit Audite ergo dom⁹ dauid. nūq̄d paꝝ vob eſt
moleſtos eſſe hoib⁹. qꝛ moleſti eſtis ꝫ deo meo pter
hoc dabit dn̄s ipe vob ſignū Ecce vgo ↄcipiet ꝫ pari
et filiū ꝫ vocabit nomē ei⁹ emanuel Butiꝝ ꝫ mel cō-
medet vt ſciat reprobare malū ꝫ eligē bonum

Achas fuit rex iudeoꝝ malign⁹. Domus dauid ſunt iudei. Emanuel in
terptat nobiſcū deus. i. deus homo factus

Luce. primo

INil.t. Miſſus ē angelus gabriel a deo in ciui-
tatē galilee cui nomē nazareth ad vginē deſpōſataꝫ
viro. cui nomē erat ioſeph de domo dauid ꝫ nomē v-
ginis maria Et igreſſus āgelus ad eā dixit Aue grā
plena dn̄s tecū. bn̄dicta tu inter mulieres Que cum
audiſſet turbata ē in ſmone ei⁹ ꝫ cogitabat q̄lis eſſꝫ
iſta ſalutatio. ꝫ ait illi āgel⁹ Ne timeas maria. iue-
niſti em̄ grām apud deū Ecce ↄcipies in vtero ꝫ pa-
ries filiū. ꝫ vocabis nomē ei⁹ ihm. hic erit magnus ꝫ
fili⁹ altiſſimi vocabit. Et dabit illi dn̄s de⁹ ſedē da-
uid pris ei⁹. ꝫ regnabit in domo iacob in eternū. ꝫ re

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

gni ei⁹ nõ erit finis Dixit aũt maria ad ãgelũ Quõ fi
et iſtud qm̃ vir̃ nõ cognoſco Et rñdẽs ãgel⁹ dixit ei.
Spũs ſcũs ſupueniet i te ⁊ vt⁹ altiſſimi obũbrabit tibi
Jdeoq3 ⁊ qḋ naſcet̃ ex te ſcm̃ vocabit fili⁹ dei. Et ecce eli
zabeth ↄgnata tua ⁊ ipa ↄcepit filiũ in ſenectute ſua
Et hic mẽſis ẽ ſextus illi q̃ vocat̃ ſterilis. q2 nõ erit i=
poſſibile apud deũ oẽ vbũ Dixit aũt maria Ecce an=
cilla dñi fiat mihi ſcḋm vbũ tuũ.

Regnabit in domo iacob .i. i ↄgregatõe fideliũ Jacob iterp̄tat̃ ſupplãtator
⁊ fuit p̄riarcha iudeoꝝ. Obũbrare ẽ vmbrã facẽ vl' circũdare l' refrigerare.

Philippi ⁊ Jacobi aploꝝ Sapie. v

Stabũt iuſti in magna cõſtãtia aduerſus eos q̃
ſe ãguſtiauerũt ⁊ q̃ abſtulerũt labores illoꝝ Videntes
turbabũt̃ in ſubitatõe inſpate ſalut3. gemẽtes p̄ an=
guſtia ſpũs dicẽt itra ſe pñiam agẽtes Hi ſũt q̃s aliqñ
habuim⁹ i deriſu3 ⁊ in ſilitudinẽ ipꝓperij Nos iſen
ſati vitã illoꝝ eſtimabam⁹ iſaniã ⁊ finẽ illoꝝ ſine ho
nore. Quõ ergo computati ſunt inter filios dei ⁊ in
ter ſcõs dei ſors illorum eſt.

Anguſtia eſt vexatio Anguſtiare vexare. Subitatio .i. ꝑperatio Inſpat⁹
.i. nõ ſpatus. Senſatus .i. ſapiẽs vel ſenſib⁹ vtens. Inſenſatus .i. non ſenſat⁹
Jmproperiũ eſt deluſio vel derſio.

Nil. t. d. i. d. ſ. Nõ turbet̃ cor vr̃m Jo. xiiij.
Creditis in deu3 ⁊ in me credite. Jn domo pr̃is
mei mãſiões mlte ſunt Si q̃ minus dixiſſem vob̃ q2
vado pare vob̃ locũ Et ſi abiero ⁊ prepauero vob̃ lo=
cũ iteꝝ veniã ⁊ accipiã vos ad meipm̃. et vbi ego ſu3
⁊ vos ſitis. ⁊ q̊ ego vado vos ſcitis ⁊ viã ſcitis Dicit
eim̃ thomas Dñe neſcim⁹ q̊ vadis. ⁊ quõ poſſim⁹ viã
ſcire Dicit ei ihs Ego ſum via veritas ⁊ vita. nemo ve
nit ad prẽm niſi ꝑ me. Si cognouiſſetis me ⁊ prẽm
meũ vtiq3 cognouiſſetis ⁊ amodo cognoſcet3 eum ⁊
vidiſtis eũ Dixit ei philipp⁹ Dñe oñde nob̃ prẽm et

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſufficit nob̄ Dicit ei ih̄s Tāto tp̄e vobiſcū ſum et nō
cognouiſtꝫ me Philippe q̄ videt me vidꝫ ꝛ prēꝫ meū
Quō tu dicis oñde nob̄ prēm. nō credis. qꝛ ego i prē
ꝛ pr̄ in me ē Verba que ego loquoꝛ vob̄. a meip̄o non
loquoꝛ Pater āt in me manēs ip̄e facit op̄a Non cre
dis qꝛ ego in patre ꝛ pater in me eſt. Alioquin ꝓpter
op̄a ip̄a credite Amen amē dico vobis q̄ credit in me
op̄a que ego facio ꝛ ip̄e faciet ꝛ maiora hoꝝ faciet. qꝛ
ego vado ad prēm Et quodcumq̄ petieris prēm in
noīe meo hoc faciet.

Si quo minus .i. ſi nō eſſet ita. ſꝫ quo minus vt nō. Alioquin fc aliter vł
alio modo. ꝛ ꝓducit o apud poetas.

De inuētione ſcē crucis Ad gala. v.

Frēs Cōfido de vobis in dn̄o quod nihil aliud ſapie
tis. Qui āt conturbat vos portabit iudicium quicū
q̄ eſt ille. Ego āt frēs ſi circumciſionem adhuc p̄dico
quid adhuc pſecutionem patioꝛ. ergo euacuatū eſt
ſcandulū crucis Utinā abſcindant qui vos cōturbāt
Quicūq̄ volūt placere in carne hi cogunt vos circū
cidi tm̄ vt crucis chriſti pſecutiōem nō patiant. neq̄
em̄ q̄ circūcidunt legē cuſtodiūt ſed volūt vos circū-
cidi vt in carne vrā gloꝛient. Mihi āt abſit gl'ari niſi
in cruce dn̄i nr̄i ieſu xp̄i p quem mihi mundus crucifi
xus eſt et ego mundo

Scandulū crucis. i. pſecutio q̄ infertur ꝓpter p̄dicatōem crucis chriſti.

Nil. t. Erat hō ex phariſeis nycodem? Joā. iij. 29
noīe hoc euāgeliū q̄re ſupra in octaua pētecoſtes

Pancratij martyris Sapiētie. v.

Iuſti āt in ꝑpetuū viuēt. ꝛ apud dn̄m eſt merces
eoꝝ ꝛ cogitatio eoꝝ apud altiſſimum Ideo accipiēt
regnum decoꝛis ꝛ diadema ſpeciei de manu domini
qm̄ dextera ſua teget eos ꝛ brachio ſancto ſuo defen
det illos. Accipiet armaturam zelus illius et arma-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

bit creaturam ad vltionem inimicoꝝ. Induetur pro
thorace iuſticiam. ⁊ accipient pro galea iudiciuꝫ cer-
tum Summent ſcutum inexpugnabile equitatem.
Ibunt directe ꝓmiſſiones ⁊ ad certū locū deducet il
los dominus deus noſter

Diadema eſt p̄cioſus pānus circūdatus regio capiti. Zelus dꝛ impetus animi ⁊ vehemētia ſpūs ex amore vel odio ꝓcedēs. Q̄nqꝫ ponit̄ ꝑ inuidia. Thorax eſt quo pectus munitur

Joannis .xv.

IN il. t. Hec mādo vob̄ vt diligatis inuicē. ſi mū-
dus vos odit ſcitote qꝛ me p̄orē vob̄ odio habuit. Si
de mūdo fuiſſetꝫ mundus vtiqꝫ qd̄ ſuū erat diligeret
Quia vo de mūdo nō eſtis. ſꝫ ego elegi vos de mū-
do. ꝓpterea odit vos mūd᷒. Memētote ſmonis mei
quē ego dixi vob̄. nō ē ſeru᷒ maior dn̄o ſuo Si me ꝑſe
cuti ſūt ⁊ vos ꝑſequent̄. ſi ſmonē meū ſuauerūt ⁊ vrm̄
ſuabūt Sꝫ hec oīa faciēt vob̄ ꝓpter nomē meū. qꝛ ne
ſciūt eū q̄ miſit me. Si nō veniſſem ⁊ locut᷒ fuiſſem
eis pctm̄ nō haberēt. nūc āt excuſationem nō hn̄t de
pctō ſuo. q̄ me odit ⁊ prēm meū odit. ſi opa nō feciſſē
in eis q̄ ali᷒ nemo fecit pctm̄ nō haberēt. nūc āt et vi-
derūt ⁊ oderūt me ⁊ prēm meū Sꝫ vt impleat̄ ſermo q̄
in lege eoꝝ ſcriptus eſt. qꝛ odio habuerūt me gratis

Seruatij epi. Epl'a Ecce ſacerdos magn᷒ Requi
re nicolai. Joānis .xv.

IN il. t. d. i. d. ſ. In h̄ clarificat᷒ ē pr̄ me᷒ vt fructū plu
rimū afferatꝫ ⁊ efficiamī mei diſcipl'i. ſicꝫ dilexit me
pr̄ ⁊ ego diligo vos manete in dilectōe mea. ſi p̄cepta
mea ſuaueritis manebitis in dilectōe mea. ſicut ⁊ e-
go pr̄is mei p̄cepta ſuaui ⁊ maneo ī ei᷒ dilectōe Hec
locut᷒ ſum vob̄ vt gaudiū meū in vob̄ ſit et gaudiuꝫ
vrm̄ impleat̄ Bonifacij ⁊ ſo. ei᷒ Hebre. xi.

SAncti ꝑ fidē vicerūt regna opati ſūt iuſticiā ade

pti ſunt repmiſſiões Obturauerũt ora leonũ extin
xerunt impetũ ignis. effugauerũt aciem gladij con
ualuerunt de infirmitate. fortes facti ſunt in bello
Caſtra verterũt exterorꝫ. acceperunt mulieres de re-
ſurrectione mortuos ſuos Alij aũt diſtenti ſunt nõ
ſuſcipientes redemptionẽ vt inuenirẽt reſurrectionẽ
Alij vero ludibria ꝛ verbera expti. inſup ꝛ vincula et
carceres. lapidati ſũt ſecti ſũt tẽtati ſũt in occiſiõe gladij
mortui ſunt. Circuiuenerunt in me lotis pellibus ca
pnis. egẽtes anguſtiati. afflicti. quib9 dign9 nõ erat
mũdus In ſollicitudinib9 errãtes ꝛ in mõtib9 ꝛ ĩ ſpe
lũcis et in cauernis terre Et hi oẽs p teſtimonio fi-
dei pbati inuẽti ſunt In chriſto ieſu domino noſtro

Obturare .i. claudere Caſtra exterorꝫ id exercitum hoſtiũ Exter dicit ex-
ternus vel alienus Ludibriũ .i. iocus vel deriſio Melote vel ca. dr veſtis de
pellibus ouium een pels

I Nil. t. Vidẽs ihs turbas aſcen ¶ Matth. v.
dit in montẽ. et cũ ſediſſet acceſſerũt ad eũ diſci
puli ei9. et aperiẽs os ſuũ docebat eos dicens Beati
paupes ſpiritu qm̃ ipoꝝ ẽ regnũ celoꝝ Beati mites
qm̃ ipi poſſidebũt terrã Bti q̃ lugẽt qm̃ ipſi cõſolabũ
tur Bti q̃ eſuriũt et ſitiũt iuſticiã qm̃ ipſi miſericor-
diã ↄſequẽt Bti mundo corde qm̃ ipi deũ videbunt
Beati pacifici quoniã filij dei vocabũtur. Bti q̃ pſe
cutionẽ patiunt ppter iuſticiã qniã ipoꝝ ẽ regnũ ce-
loꝝ Bti eſtis cũ maledixerit vobis hoĩes. et perſecu
ti vos fuerint et dixerint omne malũ aduerſum vos
mentientes ppter me Gaudete ĩ illa die et exultate.
quoniã merces veſtra copioſa eſt in celis

Pauperes ſpiritu dicunt humiles Beati mundi corde ſubaudi hoĩes Bea
tus dr qui habet omne bonũ vel quicquid deſiderat

¶ Odulphi cõfeſſoris Epl'a Btũs vir q̃ in ſapien-
tia Require ſupra Thome Matth. xxiiij

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Nil.t.d.i.d.ſ. Vigilate qꝛ neſcitis qua hoꝛa dn̄s veſ
ter venturus ſit. Illud aūt ſcitote qm̄ ſi ſciret pater
familias qua hoꝛa fur veniret vigilaret vtiqꝫ ⁊ nō ſi
neret ꝑfodi domū ſuā Ideo et vos eſtote parati qꝛ
neſcitis qua hoꝛa fili⁹ hoīs vētur⁹ ſit. Quiſputas ē
fidelis ſeruus ⁊ pꝛudens quē ꝯſtituit dn̄s ſuꝑ famili
am ſuā. vt det illis cibū in tp̄e. Btūs ſeruus ille quē
cū venerit dn̄s eius inuenerit ſic facientē. Amen di-
co vobis ſuꝑ oīa bona ſua conſtituet eū.

¶ In natiuitate Joannis baptiſte Eſa. xlix.

Hec dicit dn̄s Audite inſule et attēdite ppl̄i de lō
ge dn̄s ab vtero vocauit me de vētre mr̄is mee recoꝛ-
dat⁹ eſt noīs mei. et poſuit os meū q̄ſi gladiū acutū
ſub vmbꝛa manus ſue ꝓtexit me Et poſuit me ſicut
ſagittā electā. in pharetra ſua abſcondit me et dixit
mihi Seruus meus es tu iſrahel ī te gl'abor Et nūc
hec dt dn̄s. foꝛmans me ex vtero ſeruū ſibi dedi te i
lucem gentiū vt ſis ſalus mea vſqꝫ ad extremum ter
re Reges videbūt et conſurgent pꝛincipes et adoꝛa-
rabunt ꝓpter dn̄m deū tuū et ſcm̄ iſrahel q̄ te elegit.

Vterus .i. ps ventris muliebꝛis vbi concipiunt Pharetra eſt vbi imponun
tur ſagitte een koker Iſrahel ſanctum id eſt deū iſrahel

Nil:t. Elizabeth īpletū ē tp̄s pariendi ⁊ ¶ Lu. j.
peperit filiū. ⁊ audierūt vicini et cognati ei⁹ qꝛ mag
nificauit dn̄s miſericoꝛdiā ſuā cū illa. et congratula-
bant ei. Et fcm̄ ē in die octauo venerūt circumcidere
puerū. et vocabāt eū noīe pr̄is ſui zachariā. Et reſpō
dens mater eis dixit Nequaq̄. ſed vocabit ioānes. Et
dixerūt ad illā Quia nemo ē in ꝯgnatiōe tua q̄ voca
tur hoc noīe Innuebāt āt patri ei⁹ quē vellet vocari
eū ⁊ poſtulās pugillarē ſcripſit dicēs Joānes eſt no
mē ei⁹. ⁊ mirati ſunt vniuerſi Apertū ē āt illico os eius
et lingua eius bn̄dicens deū. Et factus ē timoꝛ ſuꝑ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

oēs vicinos eoꝝ ⁊ ſuꝑ oīa mōtana iudee diuulgabā
tur oīa v̄ba hec Et poſuerūt oēs q̄ audierāt in corde
ſuo dicētes Quiſputas puer iſte erit. Etenī manꝰ
dn̄i erat cū illo Et zacharias pater eiꝰ repletꝰ eſt ſpū
ſcō ⁊ ꝓphetauit dicēs Bn̄dictus dn̄s deus iſrl̄. qꝛ vi-
ſitauit ⁊ fecit redemptōem plebis ſue

Pugillaris eſt tabula creata in qua ſcribit᷑. ſʒ raro legit᷑ in nūero ſingluari Illico ƒt ſtatim. Diuulgare ƒt vbiqȝ manifeſtare. Mōtana ſunt loca montuoſa vel vbi multi ſunt montes.

In paſſione Petri ⁊ Pauli Actuū .xij.

In diebꝰ illī. Miſit herodes rex manꝰ vt affligeret q̄ſdā de eccl̄a Occidit āt iacobū frēm ioānis gladio Vidēs āt qꝛ placeret iudeis appoſuit app̄hendē et petrū Erāt āt dies azimoꝝ quē cū apprehendiſſet miſit in carcerē tradens q̄ttuoꝛ q̄ternioīibꝰ militū ad cuſtodiēdū. volēs poſt paſcha ꝓducere eū pplo. Et petrꝰ q̄dē ſeruabat᷑ in carcere Oratio āt fiebat ſine intermiſſiōe ab eccl̄a ad deū ꝑ eo Cū āt ꝓducturꝰ euȝ eſſet herodes in ip̄a nocte erat petrꝰ dormiens inter duos milites vinctus cathenis duabꝰ ⁊ cuſtodes an̄ oſtium cuſtodiebāt carcerē Et ecce āgelus dn̄i aſtitit et lumē refulſit in habitaculo carceris. ꝑcuſſoqȝ latere petri excitauit eū dicēs Surge velociter Et ceciderūt cathene de manibꝰ eiꝰ. Dixit āt angelus ad euȝ p̄cingere ⁊ calcia te caligas tuas. et fecit ſic. Et dixit illi Circumda tibi veſtimentū tuū ⁊ ſequere me. Et exiens ſequebat᷑ eum. ⁊ neſciebat qꝛ verum eſt qḋ fiebat ꝑ angelū. exiſtimabat āt ſe viſum videre Tranſeuntes āt primam ⁊ ſecundā cuſtodiaȝ venerunt ad portā ferreā que ducit ad ciuitatē que vltro apta eſt eis. ⁊ exeūtes ꝓceſſerūt vicū vnū. ⁊ continuo diſceſſit ab eo angelus et petrus ad ſe reuerſꝰ dixit. Nunc ſcio vere qꝛ miſit dn̄s angelū ſuū ⁊ eripuit me de ma

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

nu herodis et de omni expectatiōe plebis iudeorum
Affligere.i.moleſtare Eccl'a dr cōgregatio chriſtianorum Quaternia dicitur
numerus quaternarius Quattuor quaternionionibus militum id ē decē et
ſex militibus. ¶ Caliga eſt ꝓprie ocrea ſicut piſcatores hn̄t een lerſe Ultro
ꝟcat per ſe et ſponte.
Euāge. venit ihs in ptes Require in cathe·ſcī Petri
¶ In feſto viſitatiōis Marie Cāticorum .ij.
Ecce iſte venit ſaliēs in montibus trāſiliēs col
les Sil'is eſt dilectus meꝰ capree hinuloq; ceruorū.
Et ipſe ſtat poſt parietem noſtrū reſpiciens per fe-
neſtrā proſpiciēs ꝑ cancellos En dilectus meus loq
tur mihi Surge ꝓpera amica mea. colūba mea for-
moſa mea. et veni. Iā eīm hyems trāſijt. imber abijt
et receſſit. flores apparuerūt ī terra noſtra tp̄s puta
tionis aduenit Vox turturis audita eſt in terra noſ
tra. ficus protulit groſſos ſuos. vinee florentes de-
derūt odorē ſuum Surge ꝓpera amica mea ſpecio-
ſa mea et veni colūba mea in foraminibꝰ petre. in ca
uerna macerie oſtēde mihi faciē tuā. ſonet vox tua ī
auribus meis Vox eīm tua dulcis ꝛ facies tua decora
Caprea dicit capra een rebock Hinnilus eſt pullus cerui Cancelli tralien
Putare qn̄q; ꝟcat inutiles ramos amputare Groſſus dicitur ficus imper-
fecta Cauerna eſt foramen vel antrum Maceria vel maceries eſt murus
lapideus ſine calce
In il.t. Exurgēs maria abijt in mon ¶ Luce .p.
tana cū feſtinatione in ciuitatē iuda. ꝛ intrauit
domū zacharie ꝛ ſalutauit elizabeth. Et factū eſt vt
audiuit ſalutationē marie elizabeth exultauit īfās
in vtero eius·et repleta eſt ſpū ſcō elizabeth. et excla
mauit voce magna ꝛ dixit Bn̄dicta tu in mulieribꝰ
ꝛ benedictus fructus ventris tui et vnde hoc mihi vt
veniat mater domī mei ad me Ecce enī facta eſt vox
ſalutationis tue in auribus meis exultauit in gau-
dio infans in vtero meo. et btā q̄ credidiſti qm̄ perfi
cientur ea q̄ dcā ſunt tibi a dn̄o. ꝛ ait maria. Magni

ficat aïa mea dn̄m Et exultauit ſpūs me⁹ in deo ſa-
lutari meo Quia reſpexit humilitatē ancille ſue ecce
ei ex hoc btām me dicēt oēs gn̄atōes. Quia fecit mi
hi magnā q̄ potēs ē ꝛ ſcm̄ nomē ei⁹ Et miſericordia
ei⁹ a ꝓgenie i ꝓgenies timētib⁹ eū Fecit potentiā in
brachio ſuo diſperſit ſuꝑbos mente cordis ſui Depo
ſuit potētes de ſede ꝛ exaltauit humiles Eſurientes
ipleuit bonis ꝛ dimiſit inanes Suſcepit iſrl̄ pueruꝫ
ſuum recordatus miſericordie ſue Sicut locutus eſt
ad patres noſtros abraham ꝛ ſemini eius in ſecula.
Manſit āt maria cum illa quaſi menſibus tribus. ꝛ
reuerſa eſt in domum ſuam.

¶ Magnifico ſt laudo Ad prēs vrōs. i. apud prēs nrōs vel tp̄e patꝝ nrōꝝ
nā ordo eſt deus locutus eſt abrahā ꝛ ſemini ei⁹ ad prēs nrōs. ꝛc.

¶ In trāſlatōe ſancti Martini Ep̄ſa Ecce ſacerdos
Euange. Sint lumbi Require ſupra Nicolai.

¶ In feſto marie magdalene. Eccl̄. xx.

Mulierē fortem quis inueniet. ꝓcul et de vltimis
finibus p̄ciū eius Confidit in ea cor viri ſui ꝛ ſpolijs
nō indigebit Reddet ei bonū ꝛ nō malum oībus die
bus vite ſue Queſiuit lanā ꝛ linū ꝛ opata eſt ꝯſilio
manuū ſuaꝝ Facta eſt q̄ſi nauis inſtitoris de longe
portās panā ſuū ꝛ de nocte ſurrexit. Deditqꝫ p̄dam
domeſticis ſuis. ꝛ cibaria ancillis ſuis. conſiderauit
agrum ꝛ emit eū. ꝛ de fructu manuū ſuaꝝ plātauit
vineā ſuā Accinxit fortitudine lumbos ſuos. ꝛ robo-
rauit brachiū ſuum. guſtauit ꝛ vidit q̄m bona eſt ne
gociatio eius nō extinguetur in nocte lacerna eius.
Manum ſuā miſit ad fortia ꝛ digiti eius app̄hende
rūt fuſum. manū ſuā aperuit inopi et palmas ſuas
extēdit ad paupem nō timebit domui ſue a frigori-
bus niuis Oēs em̄ domeſtici ei⁹ veſtiti ſunt duplici
bus Stragulatā veſtē fecit ſibi byſſus ꝛ purpura in

dumentū eius Nobilis in portis vir eiꝰ qn̄ ſederit cū ſenatoribꝰ terre Sindonē fecit ⁊ vendidit ⁊ cingulū tradidit chananeo Fortitudo ⁊ decor indumentum eiꝰ ⁊ ridebit in die nouiſſimo Os ſuū aperuit ſapiē-tie ⁊ lex clemētie in lingua eius. ꝯſiderauit ſemitas domꝰ eiꝰ ⁊ panē ocioſa nō comedit Surrexerunt fi-lie eiꝰ ⁊ btiſſimā ꝑdicauerūt. ⁊ vir eiꝰ laudauit eam Multe filie ꝯgregauerunt diuitias. tu ſupgreſſa es vniuerſas Fallax grā ⁊ vana ē pulchritudo. mulier timēs deū ipā laudabit Date ei de fructu manuum ſuaꝝ. ⁊ laudēt eam in portis opera eius

¶ Fortis ꝓprie dr̄ q̇ ferre pt̄ mala vel aīoſus. Inſtitor .i. mercator Fuſus een ſpille. Stragulū dr̄ pānus q̇ ſternit̄ ſup lectū Stragulata veſtis .i. ad modū straguli facta. Chananeus hic ponit̄ ꝓ mercatore

¶ Lu. vij.

In il. t. Rogabat ihm q̇dā phari-zeus vt mādūcaret cū eo. et ingreſſus domum pharizei diſcubuit. Et ecce mulier q̄ erat in ciuitate peccatrix vt cognouit ꝙ accubuiſſet in domo ſymo-nis attulit alabaſtrum vngēti ⁊ ſtans retro ſecus pe-des eius cepit lachrymis rigare pedes eiꝰ et capillis ſuis tergebat ⁊ oſculabat̄ pedes eius. ⁊ vngento vn-gebat Vidēs āt pharizeus q̇ inuitauerat eū ait intra ſe dicēs Hic ſi eſſet ꝓpheta ſciret vtiqꝫ que ⁊ q̄lis eſſet mulier que tāgit eū q꜡ peccatrix ē Et rn̄dēs ihs dixit ad illum Symon habeo tibi aliq̇d dicere. Et ille ait Magiſter dic. ⁊ rn̄dens ieſus dixit Duo debitores e-rant cuidam feneratori vnus debebat ei denarios quingētos. ⁊ alius quinquaginta. nō habētibꝰ illis vnde redderēt. donauit vtriſqꝫ quis ergo eum plus diligit. Et reſpōdens ſymon dixit. Eſtimo q꜡ is cui plus donauit. At ille dixit. Recte iudicaſti. ⁊ conuer-ſus ad mulierē dixit ſymoni Vides hanc mulierem. Intraui domū tuā aquā pedibus meis non dediſti

hec āt lachrymis rigauit pedes meos ⁊ capillis ſuis
terſit. Oſculū mihi nō dediſti. hec āt ex quoītrauit nō
ceſſauit oſculari pedes meos. Oleo caput meū non
vnxiſti. hec āt vngēto vnxit pedes meos ꝓpter qḋ di-
co tibi Remittunt̄ ei pctā multa qm̄ dilexit multum
Cui āt minus dimittit̄ min⁹ diligit. Dixit āt ad illā
Remittūt̄ tibi pctā tua Et cepert̄ q̇dā q̇ ſil̄ diſcumbe
bāt dicere ītra ſe Quis ē hic q̇ etiā pctā dimittit Dix
it ad mulierē. Fides tua te ſaluā fecit vade in pace

¶ Jacobi apl̄i Eccl̄. xl.

BEnedictio domini ſup caput iuſti Ideo dedit il
li dn̄s hereditatē. ⁊ dimiſit illi ptē in tribub⁹ duodeci
⁊ īuenit grām in ꝯſpcū oīs carnis Magnificauit eū
in timore inimicoꝝ ⁊ in ꝟbis ſuis monſtra placauit.
gl̄ificauit eū in ꝯſpectu regū ⁊ oſ̄dit illi gl̄am ſuā. in
fide ⁊ lenitate ipi⁹ ſcm̄ fecit illū. ⁊ elegit eū ex oī carne
Dedit illi p̄cepta ⁊ legē vite ⁊ diſcipline. et excelſum
fecit illū Statuit illi teſtamētū ſempiternū circūcin-
xit eū zona iuſticie ⁊ induit eū dn̄s coronā gl̄e.

¶ Ois carnis. i. hoīs. qꝛ caro p ſenechdochen ponit̄ ꝓ hoīe. Mōſtrū dr̄ qḋ
eſt p̄ter naturā. vt hō hn̄s duo capita. Zona ē cingulum

¶ Matthei. xx.

IN illo tpe Acceſſit ad ieſum mater filioꝝ zebe-
dei cum filijs ſuis adorans ⁊ petens aliquid ab eo.
Qui dixit ei Quid vis Ait illi Dic vt ſedeāt hi duo
filij mei. vnus ad dexterā tuā. et alius ad ſiniſtram
in regno tuo. Rn̄dens aūt ieſus dixit Neſcitis quid
petatis Poteſtis bibere calicē quē ego bibitur⁹ ſum
Dicūt ei poſſum⁹ Ait illis Calicē q̇dem meū bibetis
ſedere āt ad dextrā ⁊ ſiniſtrā nō ē meū dare vob̄ ſed q̇
bus paratū eſt a prē meo Et audiētes decem indig-
ti ſunt de duob⁹ fribus Ieſus āt vocauit eos ad ſe et
ait Scitis qꝛ p̄ncipes gentiū dn̄ant̄ eoꝝ ⁊ qui maio-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

res ſunt ptãtem exercẽt in eos. non ita erit inter vos
ſꝫ quicũqꝫ voluerit iter vos maioꝛ fieri ſit veſter mini
ſter. Et qui voluerit iter vos pm⁹ eẽ ſit veſter ſeruus
Sicut fili⁹ hois nõ venit miſtrari. ſꝫ miſtrare ꝛ dare
aĩam ſuã in redemptõem pꝛo multis

Filij zebedei erãt iacob⁹ ꝛ ioãnes euãgeliſta. q̃ꝛoꝝ mater fuit maria cleo
phe ſoroꝛ virginis marie

In feſto Petri ad vincula Epl'a Miſit herodes.
q̃re in paſſiõe ei⁹ Euãge. Venit ihs in ptes. q̃re in ca
thedꝛa eius   Laurẽtij martyꝛis. i. Coꝛ. ix.

FRes Qui parce ſeminat pce ꝛ metet. ꝛ qui ſemi
nat in bñdictõe de bñdictõib⁹ ꝛ metet. Vnuſq̃ſ
qꝫ em̃ ꝑut deſtinauit in coꝛde ſuo. nõ ex triſticia aut
ex neceſſitate. hilarẽ em̃ datoꝛẽ diligit deus. Potens
ãt deus oẽm grãm abũdare facere in vobis vt in oĩ
bus ſp oẽm ſufficientiã hñtes abundetis in oẽ opus
bonũ. ſicut ſcriptũ eſt. Diſpſit dedit paupibus iuſti
cia eius manet in ſeculũ ſeculi. Qui ãt adminiſtrat
ſemen ſeminanti ꝛ panem ad manducandũ pſtabit
multiplicabit ſemen veſtrum ꝛ augebit incrementa
frugum iuſticie veſtre

Parce. i. modicũ vel paꝝ Deſtinare vt ꝓponere vel ſtatuere Ylaris. i. let⁹.

Joannis xij

IN il. t. d. i. d. ſ. Amẽ amẽ dico vob. Niſi granũ fru
mẽti cadẽs in terrã moꝛtuũ fuerit ipm ſolũ manet ſi
ãt moꝛtuũ fuerit mltũ fructũ affert Qui amat aĩaꝫ
ſuã pdet eã. ꝛ q̃ odit aĩam ſuã in hoc mũdo in vitã e
ternã cuſtodit eã Si q̃s mihi miſtrat me ſequat ꝛ v
bi ego ſum illic ꝛ miſter me⁹ erit. Si q̃s me miſtraue
rit honoꝛificabit eũ pater meus qui in celis eſt.

In aſſumptõe btẽ Marie Eccl'. xxiiij.
IN oibus requiẽ q̃ſiui ꝛ in hereditate dñi moꝛa
boꝛ. Tunc p̃cepit ꝛ dixit mihi creatoꝛ omniũ ꝛ qui

creauit me requieuit in tabernaculo meo. et dixit mi
hi In iacob inhabita. et in iſrahel hereditare et in ele
ctis meis mitte radices Et ſic in ſyon firmata ſum et
in ciuitate ſanctificata ſil'r requieui et in hierl'm pote
ſtas mea Et radicaui in ppl'o honorificato et in par
tes dei mei hereditas illius. ꝛ in plenitudine ſancto-
rū detētio mea Quaſi cedrus exaltata ſum in liba-
no et q̄ſi cypreſſus in mōte ſyon. q̄ſi palma exaltata
ta ſum in cades. et quaſi plantatio roſe in hierico. q̄-
ſi oliua ſpecioſa in campis. et quaſi platanus exal-
tata ſum iuxta aquā in plateis. Sicut cynamomuꝫ
et balſamū aromatizans odorem dedi et quaſi mir-
rha electa dedi ſuauitatem odoris.

Hereditare id ē heres efficiaris. nā ē hic impatiuus paſſiuus Cedrus aſt ar
bor alta boni odoris que precipue naſcitur in lybano monte phenicie Pal-
ma eſt arbor pferens dactylos Cades eſt ppriū nomē loci Platanus a
curta eſt arbor latis folijs a vvyren.

Nil. tē Intrauit ieſus in q̄dā caſtellū. et Luc. x.
mulier quedā martha noīe accepit illū in domum ſu
am. et huic erat ſoror noīe maria q̄ etiā ſedens ſecus
pedes dn̄i audiebat verbū illius Martha autem ſa-
tagebat circa frequēs miniſteriū. q̄ ſtetit et ait Dn̄e
non eſt tibi cure q̄ ſoror mea reliq̄t me ſolam miniſtra
re Dic ergo illi vt me adiuuet Et rn̄dens dixit illi do
minus Martha martha ſollicita es et turbaris erga
plurima Porro vnum eſt neceſſarium. maria opti-
mam partem elegit que non auferetur ab ea
Satago id eſt ſatis ago et valde laboro Porro id eſt certe vel autem

Bartholomei apoſtoli Ad Ephe. ij.
Fratres. Iā nō eſtis hoſpites et aduene ſꝫ eſtis
ciues ſcōꝝ et domeſtici dei ſupedificati ſuper funda
mentū apl'oꝝ et pphetaꝝ Ipſo ſummo angulari la
pide chriſto ieſu. In quo omnis edificatio cōſtructa

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

creſcit in tēplū ſcm̄ in dn̄o in quo ⁊ vos coedificami-
ni habitaculū dei in ſpu̅ſcō.

¶ Domeſticus dr̄ aliq̄s de domo vel ptinens ad domū. ⁊ qn̄q ponit adiec
tiue. vt puer domeſticus. cura domeſtica

Nil. t. Aſcendēs ih̄s in montē voca- ¶ Mat. iij
uit ad ſe q̄s voluit ip̄e. ⁊ venerūt ad eū ⁊ fecit vt eēnt
duodecim cū illo. ⁊ vt mitteret eos p̄dicare ⁊ dedit il-
lis ptātem curādi īfirmitates ⁊ eīciēdi demonia Et
īpoſuit ſymoni nomē petr⁹ ⁊ iacobū zebedei ⁊ iohan
nē frēm iacobi ⁊ īpoſuit eis noīa boanerges qd̄ ē fili⁹
tonitrui. ⁊ andreā ⁊ philippū ⁊ bartholomeū ⁊ mat-
theū ⁊ thomā ⁊ iacobū alphei ⁊ thadeū ⁊ ſymonem
chananeū ⁊ iudā ſcharioth q̄ ⁊ tradidit illū

¶ In decollatōe Ioānis baptiſte Prouer. x.
Expectatio iuſtoꝝ leticia. ſpes aūt īpioꝝ peribit
Fortitudo ſimplicis via dn̄i ⁊ pauor his q̄ opant̄ ma
lū Iuſtus āt in eternū nō ɔmouebit̄. impij āt nō ha-
bitabūt in terra Os iuſti pturit ſapiam ⁊ ligua pra
uoꝝ peribit Labia iuſti ɔſiderāt placita ⁊ os impioꝝ
puerſa. Simplicitas iuſtoꝝ diriget eos ⁊ ſupplātio
pnerſoꝝ vaſtabit illos Iuſticia rectoꝝ liberabit eos
⁊ in inſidijs ſuis capient̄ iniq̄ Iuſtus de anguſtia li
beratus ē ⁊ tradet̄ impi⁹ p eo Simulator ore decipit
amicū ſuū. iuſti āt liberabunt̄ ſciētia In bonis iuſto
rū exaltabit̄ ciuitas ⁊ in pditōe maloꝝ erit laudatio
In bn̄dictione iuſtoꝝ exultabit̄ ciuitas.

¶ Vaſtare e̅ facere vaſtum vel deſtruere. Impius dr̄ qui deum colit
Pauor eſt magnus timor.

Nil. t. Miſit herodes rex man⁹ ac te- ¶ Mar. vi.
nuit ioannē ⁊ vinxit eū in carcerē ꝑter herodiadem
vxorē philippi frīs ſui q̄ duxerat eā Dicebat ei ioan
nes herodi Nō licz tibi hr̄e vxorē frīs tui Herodias āt
inſidiabat̄ illi ⁊ volebat eū occidere nec poterat Hero

des ei metuebat ioannē ſciēs eū virꝫ iuſtū ꝛ ſcm̄ ꝛ cu
ſtodiebat eū. ꝛ audito eo multa faciebat ꝛ libēter eū
audiebat Et cū dies oportun⁹ accidiſſet herodes na
talis ſui cenā fecit pncipib⁹ ꝛ tribunis ꝛ pmis galilee
Cūq̧ introiſſet filia herodiadis ꝛ ſaltaſſet ꝛ placuiſ-
ſet herodi ſilq̧ diſcūbentib⁹ rex ait puelle Pete a me
qd vis ꝛ dabo tibi. Et iurauit illi qꝛ quicqd petieris
dabo tibi. licet dimidiū regni mei. Que cū exiſſet di
xit mri ſue. qd petā At illa dixit Caput Joānis bap-
tiſte Cūq̧ introiſſet ſtatim cū feſtinatōe ad regē pe-
tiuit dicēs. Volo vt ptinus des mihi in diſco caput
Joānis baptiſte Et ɔtriſtat⁹ ē rex ꝓpter iuſiurādū et
ꝓpter ſimul diſcūbētes noluit eā ɔtriſtari. ſꝫ ɔfeſtim
miſſo ſpiculatore pcepit afferri caput Joānis in diſ-
co ꝛ decollauit eū in carcere. ꝛ attulit caput ei⁹ in diſ-
co ꝛ dedit illud puelle. ꝛ puella dedit matri ſue Quo
audito diſcipli eius venerūt ꝛ tulerūt corpus ei⁹. et
poſuerunt illud in monumentum.

¶ Opportun⁹ dr ɔueniēs ꝛ apt⁹. Natalis dr dies natiuitatis. Tribun⁹ dr
pnceps mille militū. Diſcus ē ꝓprie lapis q iactat in altū ꝗ ludētib⁹. ꝛ ponit
p ſcutella. Spiculator dr ſatelles q̄ſi portās ſpiculū. i. telum.

¶ In natiuitate beate Marie vginis. Eccl'. xxiiij.

Ego q̄ſi vitis fructificaui ſuauitatē odoris. req̄re ſu-
pra in ɔceptōe ei⁹ Euāge. Liber gnā. q̄re ibidē

¶ In feſto exaltationis ſancte crucis. Ad Colo. ij.

FRatres In chriſto habitat oīs plenitudo diui-
nitatis corporaliter ꝛ eſtis in illo repleti qm̄ eſt
caput omnis principatus ꝛ poteſtatis. in quo et cir-
cūciſi eſtis circūciſione non manufacta in expoliatio
ne corporis carnis. ſed circūciſione chriſti. Conſepul
ti ei in baptiſmo in quo ꝛ reſurrexiſtis p fidem ope-
rationis dei q ſuſcitauit illum a mortuis. Et vos cū
mortui eſſetis delictis ꝛ preputio carnis veſtre ɔui-

ficauit cū illo donans vobis oīa delicta delēs qđ ad-
uerſum vos erat chyrographū decreti qđ erat contra
rium vobis et ipſum tulit de medio affigens illud.
cruci expolians principatus et poteſtates traduxit
confidenter palam triūphans illos in ſemetipſo

Preputiū dr pellis extrema membri virilis. que pellis abſcinditur iudeis de
quibꝫ ait Iuuenalis Mox ⁊ pputia ponunt Apoſtolus hic accipit pputi-
uz pro in circūciſione. i. vt pputiū ⁊ circūciſio ſint oppoſita Cyrographuz eſt
epl'a manu propria conſcripta

Euāge. Erat hō. quere ī iuentiōe ſcē crucis

¶ In feſto ſancti Lamberti epī. Hebreoꝝ. v.

Omnis pontifex ex hominibus aſſumptus ꝓ
hoībus ꝯſtituitur in his q̄ ſunt ad deū vt offerat do-
na ſacrificia ꝓ pctis. Qui ꝯdolere poſſit his q̄ igno
rarent et errāt qm̄ et ipſe circūdatus ē infirmitate. et
ꝓpterea debet queādmodū et ppl'o. ita etiam pro ſe
metipſo hoſtias offerre pro pctis. Nec q̄ſq̄ aſſumat
ſibi honorē ſed q̄ vocatur a deo tanq̄ aaron. Sic et
chriſtus nō ſemetipm̄ clarificauit vt pontifex fieret
ſed qui locutus eſt ad eum Filiꝰ meus es tu ego ho-
die genui te Quemadmodū et in alio loco dicit Tu
es ſacerdos in eternum ſecūdū ordinē melchiſedech

Aaron frater moyſi fuit primus pontifex iudeorū Melchiſedech fuit rex et
ſacerdos abrahe

Nil. t. d. i. d. ſ. Nihil opertū qđ nō ¶ Matth. x
reueletur et occultū qđ nō ſciat Quod dico vob
in tenebris dicite in lumine. et quod in aure auditis
predicate ſup tectū et nolite timere eos q̄ occidūt cor
pus. aīam aūt occidere nō poſſunt ſed potius eum
timete q̄ poteſt et aīam et corpus pdere in iehennaz
Nonne duo paſſeres aſſe veneūt et vnus ex illis nō
cadet ſup terrā ſine patre veſtro veſtri autē capilli ca
pitis omnes numerati ſunt. Nolite ergo timere
multis paſſeribus meliores eſtis vos Omnis ergo

qui confitebit᷑ me corã hoĩbus confitebor. ⁊ ego eum coram prẽ meo qui in celis eſt.

¶ Opertus .i. tectus. a v̓bo operio quod ſt tego

¶ In feſto Matthei apl̄i. ad Ephe. iiij.

FRẽs Unicuiq3 vr̃m data eſt grã ſm̄ meſurã donatõis xp̄i. ꝓpter qd̓ dr̓ Aſcendẽs in altũ captiuã dux it captiuitatẽ dedit dona hoĩb⁹ Qd̓ aũt aſcẽdit qd̓ eſt niſi qꝛ deſcẽdit ꝑmũ in inferiores ꝑtes terre Qui deſcẽdit ip̄e ẽ q̄ aſcẽdit ſuꝑ oẽs celos vt adipleret oĩa Et ip̄e dedit quoſdã q̇dem apl̓os. q̄ſdam aũt ꝓphetas. alios v̓o euãgeliſtas. alios aũt paſtores ⁊ doctores ad ꝯſummationẽ ſcõꝝ in opus miniſterij in edificationem corꝑis chriſti donec occurramus oẽs in vnitatẽ fidei ⁊ agnitõis filij dei in viꝝ ꝑfectuz in menſuram etatis plenitudinis chriſti

¶ Captiuã duxit captiuitatẽ .i. captiuos vel captos a diabolo ip̄e redemit. Euãgeliſta interꝑ̄tatur bonus annũciator vel predicator. vel qui ſcribit euangelium

¶ Nil. t. Cũ trãſiret ih̄s vidit hoĩem ¶ Mat. ix. IN ſedentẽ in theloneo mattheũ noĩe. ⁊ ait illi Sequere me Et ſurgẽs ſecut⁹ eſt eũ. ⁊ factũ eſt diſcũbẽte i eo domo ecce multi publicani ⁊ pctõres veniẽtes diſcũbebãt cũ ieſu ⁊ diſcipl̓is ei⁹ Et vidẽtes pharizei dicebãt diſcipl̓is ſuis Quaꝛ cũ publicaĩs ⁊ pctõrib⁹ mãducat mgr̃ veſter At ieſus audiẽs ait illis Nõ eſt opus valẽtib⁹ medicus. ſ3 male hñtibus Eũtes aũt diſcite qd̓ eſt miſericordiã volo ⁊ nõ ſacrificiũ Nõ eñ veni vocare iuſtos ſed pctõres

¶ Teloniũ eſt locus vbi recipit᷑ tributũ qd̓ grece dr̓ telon Quidã dicunt ae diphthongon eſſe debere in penultima ſyll̓a. ſ3 apud grecos h3 iota. vt telonion. Opus .i. neceſſarius. ⁊ p̄t dici. nõ eſt opus valẽtibus medicus. ⁊ non eſt opus valentibus medico

¶ In feſto Michaelis archangeli. Apoca. p̄.

IN diebꝰ illis Significauit de⁹ q̄ oportet fieri ci-

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

to loquēs p angelū ſuū ſuo ioāni q̄ teſtimoniū phi-
buit vbo dei ⁊ teſtimoniū ieſu xp̄i q̄cūq̄ vidit. Btūs q̄
legit et q̄ audit vba pphetie hui⁹ ⁊ ſeruāt ea que i ea
ſcpta ſunt Tēp⁹ em̄ ppe ē. Joannes ſeptē eccleſijs q̄
ſunt i aſia Gratia vobis ⁊ pax i eo q̄ ē et q̄ erat ⁊ q̄ vē
tur⁹ ē. ⁊ a ſeptē ſpiritib⁹ q̄ in ɔſpectu throni ei⁹ ſunt
et a ieſu chriſto q̄ ē teſtis fidelis pmogenit⁹ mortuo
rū ⁊ pnceps regū terre. q̄ dilexit nos ⁊ lauit nos a pec
catis nr̄is in ſanguine ſuo ¶ Matth. xviij
IN il. t. Acceſſerūt ad eum diſcipuli ei⁹ dicentes
Quiſputas maior ē i regno celoꝝ. Et aduocās ieſ⁹
paruulū ſtatuit eū in medio eoꝝ et dixit Amen dico
vobis niſi cōuerſi fueritis et efficiamini ſicut puuli
nō intrabitis in regnū celoꝝ. q̄cūq̄ ergo humiliaue
rit ſe ſicut puul⁹ iſte hic eſt maior in regno celoꝝ. Et
q̄ ſuſceperit vnū puulū talē in noīe meo me ſuſcepit.
q̄ aūt ſcādalizauerit vnū de puſillis iſtis qui in me
credūt expedit ei vt ſuſpendat mola aſinaria in collo
ei⁹ ⁊ demergat i pfūdū maris. Ve mūdo ab ſcādal
necē ē em̄ vt veniāt ſcandala. verūtamen ve homini
p quē ſcādalū veit Si aūt man⁹ tua vel pes tu⁹ ſcā-
dalizat te abſcinde eū ⁊ pijce abs te bonū ē tibi ad vi
tā ingredi debilē vel claudū q̄ȝ duas man⁹ ⁊ duos pe
des hn̄tē mitti i ignē eternū. Et ſi ocul⁹ tu⁹ ſcandali
zat te erue eū ⁊ pijce abs te. bonū eſt tibi cū vno ocu
lo ad vitam intrare q̄ȝ duos oculos habentem mitti
in gehennā ignis. videte ne cōtemnatis vnū ex his
puſillis. Dico eni vobis quia angeli eoꝝ in celis ſem
per vident faciē patris mei qui in celis eſt.

Scandalū ſcat id p quod cadimus Etiā ſcat malū exemplū Scandaliſare
eſt malum exemplū dare vel occaſionē peccandi prebere Mola aſinaria di-
cit lapis molaris quē aſins circuīagit

¶ Remigij epi Eccleſiaſt. xliij

Hi ſunt viri miſericordie quoꝝ iuſticie obliuionē
non acceperūt. Cū ſemine eoꝝ ꝑmanent bona.
Hereditas ſancta nepotes eoꝝ ꝛ in teſtamentis ſte
tit ſemen eoꝝ. ꝛ filij eoꝝ ꝓpter eos vſqꝫ in eternū ma
nent Generatio eoꝝ ꝛ gl'a eoꝝ non derelinquet̄ corpo-
ra eoꝝ in pace ſepulta ſunt ꝛ nomen eoꝝ viuit in ſe-
cula Sapiam eoꝝ narabunt oēs ppl'i ꝛ laudē eoꝝ ꝓ
nunciabit oīs eccl'a ſanctoꝝ.

Luce. duodecimo.

In il. t. Facta ē ꝯtentio inter diſcipl'os ieſu q̇s e-
oꝝ videret̄ eſſe maior Dixit āt eis ih̄s Reges gentiū
dn̄iantur eoꝝ ꝛ q̇ ptātem hn̄t ſup eos bn̄fici vocātur
vos āt nō ſic. ſed q̇ maior eſt vob fiat minor. ꝛ q̇ p̄ceſ
ſor ē fiat ſicut miſtrator. Nam q̇s maior ē qui recum
bit an qui miſtrat. nōne qui recubit Ego aūt in me-
dio vrm̄ ſum ſicut qui miſtrat Vos āt eſtis qui man
ſiſtis mecū in tētationib⁹ meis Et ego diſpono vob
ſicut diſpoſuit mihi pr̄ me⁹ regnū vt edatis ꝛ bibatis
ſup' mēſam meā in regno meo. ꝛ ſedeatis ſup thro-
nos iudicātes duodecim tribus iſrahel

In feſto Gereonis ꝛ Victoris Apocal'. vij.
In dieb⁹ illis Rn̄dens vn⁹ de ſeniorib⁹ dixit mi-
hi Hi q̇ amicti ſunt ſtolis albis qui ſunt ꝛ vnde vene
runt Et dixit illi Dn̄e mi tu ſcis Et dixit mihi Hi ſūt
que venerūt ex tribulatōe magna ꝛ lauerunt ſtolas
ſuas ꝛ dealbauerūt eas in ſaguine agni ideo ſunt ā-
te thronū dei ꝛ ſeruiūt ei die ac nocte in tēplo ſcō ei⁹.
qui ſedet in throno habitat ſup illos Nō eſuriēt neqꝫ
ſitiēt amplius. neqꝫ cadet ſup illos ſol neqꝫ vllus eſt⁹
qm̄ agnus qui in medio throni eſt reget illos ꝛ dedu
cet eos ad vite fontes aquaꝝ. Et abſterget de⁹ oēm
lachrymam ab oculis ſanctorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Euāgelium Videns ieſus turbas. ꝛc̄. vt ſupra
¶ In feſto Sẏmonis ꝛ Iude Ad Ro. viij.
FRēs Scim⁹ qm̄ diligētibus deū oīa coopantur
in bonū his qui ſm̄ ꝓpoſitū vocati ſunt ſancti. Nam
quos p̄ſciuit ꝛ p̄deſtinauit cōformes fieri imaginis
filij ei⁹ vt ſit ip̄e p̄mogenitus in multis frīb⁹ Quos
āt p̄deſtinauit hos ꝛ vocauit. q̊s vocauit hos ꝛ iuſti
ficauit. q̊s āt iuſtificauit hos ꝛ magnificauit Quid
ergo dicemus ad hec· Si deus ꝓ nobis q̇s ꝯtra nos
qui etiā ꝓprio filio ſuo nō pepcit. ſ; ꝓ nobis oīb⁹ tra=
didit illū Quō nō etiā cū illo oīa nobis donauit. q̇s
accuſabit aduerſus electos dei. de⁹ qui iuſtificat. q̇s
eſt qui ꝯdemnet. xp̄s ieſus qui mortu⁹ eſt immo qui
ꝛ reſurrexit qui ē ad dexterā dei qui etiā interpellat ꝓ
nobis Quis ergo nos ſepabit a charitate xp̄i. tribu
latio. an anguſtia. an fames. an nuditas. an pericu
lum. an gladius. ſicut ſcriptū eſt. q2 ꝓpter te mortifi=
camur tota die Eſtimati ſum⁹ ſicut oues occiſionis
ſed in his oībus ſuperamus ꝓpter eū qui dilexit nos
Certus ſum em̄ q2 neq3 mors neq3 vita neq3 āgeli ne
q3 p̄ncipatus neq3 poteſtates neq3 v̇tutes neq3 futu
ra neq3 fortitudo neq3 altitudo neq3 profundum ne=
q3 creatura alia poterit nos ſeperare a charitate dei.
que eſt in chriſto ieſu dn̄o noſtro.

¶ Deſtino ē ſtatuo aſſigno vel addico Virgili⁹ De deſtinat are Hinc de
ſtindtio. i. deliberatio additio vel deputatio Theologi p̄deſtinatōem vocāt
prouidentiā dei in malā ptē. ꝛ tn̄ in bonā ptē vtunt̄ ſp̄ vocabulo ꝓuidentie.
Interpellare ē interloqui vel interuenire

¶ Euangelium Hec mando vobis. vt ſupra
¶ In feſto omnium ſanctoꝝ Apocalipſis. vij.
Ecce ego ioānes vidi alterum angelū aſcēdentē
ab ortu ſolis habentem ſignū dei viui. ꝛ clama=
uit voce magna q̄ttuor angelis quibus datū eſt no=

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

cere terre ⁊ mari dicẽs Nolite nocere terre ⁊ mari neq; arborib⁹ quoadusq; ſignem⁹ ſeruos dei in frõtib⁹ eoꝝ Et audiui nũeꝝ ſignatoꝝ centũ quadragintaq̃ttuoꝛ millia ſignati ex oĩ tribu filioꝝ iſrl'. Ex tribu iuda duodecim millia ſignati Ex tribu ruben duodecim millia ſignati Ex tribu azer duodecim millia ſignati Ex tribu neptalim duodecim millia ſignati Ex tribu ſymeon duodecim millia ſignati Ex tribu leui duodecĩ millia ſignati Ex tribu iſachar duodecĩ millia ſignati. Ex tribu zabulon duodecĩ millia ſignati Ex tribu ioſeph duodecĩ millia ſignati Poſt hec vidi turbã magnã quã dinũerare nẽo poterat ex oĩb⁹ gẽtib⁹ ⁊ tribub⁹ ⁊ ppl'is ⁊ liguis ſtãtes añ thronũ ⁊ in ꝯſpectu agni amicti ſtolis albis ⁊ palme in manib⁹ eoꝝ. ⁊ clamabãt voce magna dicẽtes Salus deo nr̃o q̃ ſedʒ ſup thronũ ⁊ agno Et oẽs ãgeli ſtabãt ĩ circuitu throni ⁊ ſenioꝝ ⁊ q̃ttuoꝛ aĩaliũ ⁊ ceciderũt in ꝯſpcũ throni in facies ſuas. ⁊ adoꝛauerũt eũ dicẽtes. Amen Bñdictio ⁊ claritas ⁊ ſapiẽa ⁊ grãꝝ actio honoꝛ virtus ⁊ foꝛtitudo deo nr̃o in ſecula ſeculoꝝ Amen.

¶ Duodecim millia ſignati Ordo talis eſt. ſignati ex tribu iuda erãt duodecim millia Jacob. patriarcha q̃ ⁊ iſrl' habuit duodecim filios. vnde orte ſunt duodecim tribus iudeoꝝ q̃ hic noĩantur.

¶ Euangeliũ Videns ieſus turbas. vt ſupra.

¶ In cõmemoꝛatione animaꝝ. ep̃. ad theſſal'. iiij.

Frẽs Nolum⁹ vos ignoꝛare de doꝛmiẽtibus vt nõ ꝯtriſtemini ſicut vt ceteri q̃ ſpem nõ hñt. Si eñi credim⁹ q̄ ieſus moꝛtu⁹ eſt ⁊ reſurrexit. ita ⁊ de⁹ eos q̃ doꝛmierũt p ieſum adducet cũ eo Hoc eñi vobis dicim⁹ in v̈bo dñi. q2 nos q̃ viuim⁹ q̃ reſidui ſum⁹ in aduẽtu dñi nõ p̄ueniem⁹ eos q̃ doꝛmierũt. Qm̃ ipſe dñs in iuſſu ⁊ in voce archãgeli ⁊ in tuba dei deſcendet de celo. ⁊ moꝛtui q̃ in xp̃o ſunt reſurgẽt p̄mi. De-

inde nos ꝗ viuimꝰ ꝗ relinquimur ſimul rapiemur cū illis ī nubibꝰ obuiam xp̄o ī aera ⁊ ſic ſemꝑ cū dn̄o erimꝰ. Itaqꝫ conſolamī inuicem v̄bis iſtis. In xp̄o ieſu domino noſtro

Reſiduus dicitur relictus vel ſpuermanens vel ſupſtes

Nil. t. d. i. d. l. Cū venerit filiꝰ hoīs. Matth. xxv

in maieſtate ſua ⁊ oēs angeli cū eo tūc ſedebit ſuꝑ ſedē maieſtatis ſue. et ɔgregabūtur an̄ eū oēs gētes ⁊ ſeꝑabit eos ab inuicē ſicut paſtor ſegregat oues ab hedis. ⁊ ſtatuet oues ꝗdē a dextris. hedos aūt a ſiniſtris. Tnuc dicet rex his qui a dextris. eius erunt Veīte b̄ndicti p̄ris mei poſſidete paratū vobis regnū a ɔſtitutiōe mūdi Eſuriui enī et dediſtis mihi mā ducare. ſitiui ⁊ dediſtis mihi bibere. hoſpes erā ⁊ colegiſtis me. nudꝰ erā ⁊ cooꝑuiſtis me. infirmꝰ erā et viſitaſtis me in carcere erā et veniſtis ad me Tūc reſpōdebūt ei iuſti dicētes Dn̄e qn̄ te vidimꝰ te eſurientē ⁊ pauimꝰ te. aut ſitiētē et dedimꝰ tibi potū Quādo aūt te vidimꝰ hoſpitē et collegimꝰ te. aut nudū ⁊ cooꝑuimꝰ te. aut qn̄ vidimꝰ infirmū aut in carcere ⁊ venimꝰ ad te. Et rn̄dēs rex dicet illis. Amē dico vobꝫ ꝙ diu feciſtis vni de his fratribus meis minimis mihi feciſtis. Tūc dicet et his ꝗ a ſiniſtris eiꝰ erūt Diſcedite a me maledicti in ignē eternū ꝗ ꝑatus ē diabolo ⁊ angelis eiꝰ Eſuriui enī et nō dediſtis mihi manducare. ſitiui et nō dediſti mihi potū Hoſpes eram ⁊ nō collegiſtis me nudꝰ erā et nō cooꝑuiſtis me. infirmꝰ et nō viſitaſtis me Tūc rn̄debūt ei dicentes Dn̄e qn̄ te vidimꝰ eſuriētē aut ſitientē aut hoſpitē aut nudū vt infirmū vl̕ ī carcere ⁊ nō miſtrauimꝰ tibi Tūc rn̄debit illis dicēs. Amē dico vobis ꝙ diu nō feciſtis vni de minoribus his nec mihi feciſtis. et ibunt hi in ſuppliciū eternū. iuſti aūt in vitā eternā

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Maieſtas q̄ſi maior ptās ſcʒ decus amplitudo ⁊ dignitas ſenat⁹ vl̄ ppl̄i
Hedus dicitur fetus capelle

¶ Willibrordi ꝯfeſſoris Eccl'.xliiij. Hanc epl'am cū
euāgelio quere ſupra in feſto ſancti nicolai epi

¶ In feſto btī martini epl'a Ecce ſacerdos magnus
vt ſupra Euangeliū Sint lumbi.vt ſupra.

¶ In feſto ſancti Lebuini Eccl'.xxxix.

IUſtus cor ſuū tradet ad dn̄m q̇ fecit illū.⁊ in cō-
ſpectu altiſſimi dep̄cabit̄. Aperiet os ſuū in orōe ⁊ p̄
delictis ſuis dep̄cabitur.ſi em̄ dn̄s magnus voluerit
ſpū intelligētie replebit illū.⁊ ip̄e tanq̄ȝ imbres mit-
tet eloquiū ſapie ſue ⁊ in orōe ꝯfitebit̄ dn̄o Et ip̄e di-
riget ꝯcilia ei⁹ ⁊ diſciplinā.⁊ in abſcōditis ſuis ꝯſilia
bit̄.⁊ ip̄e palā faciet diſciplinā doctrine ſue.et in lege
teſtamēti dn̄i gl'abit̄ Collaudabūt multi ſapiam ei⁹
et vſqȝ in ſeculū nō delebit̄

¶ Marthei.xxv.

IN illo tp̄e dixit ieſus diſcipulis ſuis parabolam
hanc. Homo quidam peregre proficiſcens voca
uit ſeruos ſuos et tradidit illis bona ſua.⁊ vni dedit
quinqȝ talenta.alij autem duo.alij vero vnum. vni
cuiqȝ ſc̄m ꝓpriam virtutē ⁊ ꝓfectus eſt ſtatim. Abijt
aūt qui quinqȝ talenta acceperat ⁊ opatus eſt in eis
et lucratus eſt alia quinqȝ . Silr̄ et qui duo accepe-
rat Qui vero vnuȝ accepit abiens fodit in terram ⁊
abſcondit pecuniā domī ſui Poſt multū vero tēpo-
ris venit domin⁹ ſeruoꝝ illoꝝ.et poſuit roēm cū eis
Et accedens qui quinqȝ talenta acceperat obtulit ei
alia quinqȝ dicens . Dn̄e quinqȝ talenta tradidiſti
mihi.ecce alia quinqȝ ſuperlucratus ſum Ait illi do-
minus eius. Euge ſerue bone et fidelis .quia ſupra
pauca fuiſti fidelis ſupra multa te conſtituam ītra
in gaudiū domini tui. Acceſſit aūt et qui duo talēta
acceperat et ait Dn̄e duo talenta tradiſti mihi. ecce

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

alia duo ſuperlucratus ſum Ait ille dñs eius. Euge ſerue bone et fidelis qꝛ ſupꝛa modicū fuiſti fidelis ſupꝛa multa te ꝯſtituā Intra in gaudiū dñi tui

Peregre aduerbiū ſcat ad peregrinandū. et ſic iungitur ꝟbo ſcanti motum ad locū Etiaȝ iungit᷑ ꝟbo quod ſcat motū de loco. vt ipſe venit peregre Itē iungitur verbo quietis. vt petrus eſt peregre. i. eſt in peregrinatione Euge eſt greca interiectio letantis . qua etiā latini vtuntur. Perſius Euge puer ſapias. Quandoqȝ eſt interiectio deridentis.

¶ In feſto Katherine Epl'a Cōfitebor. Euāgeliū Simile eſt regnū celoꝝ decem virginibus. vt ſupꝛa de beata Agnete virginis

¶ In feſto dedicatiōis eccleſie. Apocal'. xxi.

In diebus illis Vidi ciuitatē ſcām hieruſalē nouā deſcēdentē de celo a deo paratā ſicut ſponſaȝ oꝛnatā viro ſuo. et audiui vocē magnā de thꝛono dicentē Ecce tabernaculū dei cū hominibus et habitabit cū eis Et ipe populus eius erūt. et ipe de⁹ cū eis erit eoꝝ deus. Et abſterget deus. omnē lachꝛymaȝ ab oculis eoꝝ. et moꝛs vltra nō erit neqȝ clamoꝛ neqȝ doloꝛ erit vltra. qꝛ pꝛima abierunt Et dixit qui ſedebat in thꝛono. Ecce noua facio omnia

¶ Luce. x.

In illo tpe. Egreſſus ieſ⁹ pambulabat hierico Et ecce vir noīe zacheus. et hic erat pricepꝭ publicanoꝝ et ipe diues. ꝛ q̄rebat ieſuȝ videre qs eēt ꝛ nō poterat pꝛe turba qꝛ ſtatura puſill⁹ erat Et pcurrēs aſcendit in aꝛboꝛē ſycomoꝛ vt videret illū qꝛ inde erat tranſiturus . et cum veniſſet ad locum uſpiciens ieſus vidit et dixit ad eum . Zachee feſtinans deſcende quia hodie in domo tua opoꝛtet me manere. Et feſtinans deſcendit et excepit illum gaudēs Et cum viderent omnes murmurabant dicentes qꝫ ad hominem peccatoꝛem diuertiſſet. Stans autem zache

us dixit ad dominum Ecce dimidium bonorum me
orum domine do pauperibus. ſi quid aliquem defrã
daui reddo quadruplum. Ait ieſus ad eum. Quia
hodie ſalus domui huic facta eſt. eo ꝙ et ipſe filius
ſit abrahe. Venit enim filius hominis querere ⁊ ſal-
uum facere quod perierat

¶ Sycomorus interpretatur ficus fatua. ⁊ eſt ſterilis ficus. Sycos grece
dicitur ficus ⁊ moros fatuus. Inde ponitur hic improprie pro illac.

¶ Finem hic accipiunt euangelia et epiſtole cum
quorundam, difficiliorum vocabulorum interpreta
tione Hermanni' Torrentini. Impreſſa Anno
dñi. M. quingenteſimo tercio Altera die gereonis
et victoris.

Hymni ⁊ ſequentie cum diligenti diffi
cilioꝝ vocabuloꝝ interp̄tatione om
nibus ⁊ ſcholaſticis ⁊ eccleſiaſticis
cognitu neceſſaria Hermanni
Torrentini de omnibus pu
ritatis lingue latine ſtudi
oſis q̄ optime meriti

KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK 'S GRAVENHAGE

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶Hymnus grecum nomen eſt. os in us mutato. ⁊ ſignificat carmē aut
canticum. Unde et hymnetes .i. cantor. ⁊ hymnire .i. cantare deducūtur.
¶Carminis auten cum multe ſint ſpecies. tamen hic de ijs dixiſſe ſuffi
ciat que in hoc libro conperiuntur ¶Hymnoꝝ igitur alij ſunt iambici.
alij trochaici. alij ſapphici. alij aſclepiadei. alij dactili. alij mixti. Et ſorti/
untur hec nomina vel a pedibus principalibus vel ab auctoribus. Nā
iambica dicūtur carmina in quibꝰ iambus. Trochaica in quibus tro/
cheus. Dactilica in quibus dactilus eſt frequentior. Sapphica vero et
aclepiadea a ſuis auctoribus vel inuentoribus ita appellātur. Sappho
enim fuit mulier leſbia que poeſi vacans hec carmen inuenit.
¶Item aſclepiadeum carmen ab aſclepiade poeta lyrico fertur inuentū
Iambicum carmen eſt duplex. Nam aliud eſt dimetrum. aliud trimetrū
Dimetrum dicitur quaſi duos pedes habēs. ꝗ̄uis enim ſint quattuor
pedes. tamen duo computantur pro vno. Idem dicitur archilochium
id eſt ab archilocho poeta repertum. Tetraſtrophon autem dicitur car/
men quando quattuor verſiculi ponuntur vna. Pentaſtrophon quando
quinq̄ꝫ. Hexaſtrophon quando ſex vna ponuntur. Item monocolon di/
citur carmen quod ſemper eſt eiuſdem generis. Dicolon quod duorum.
Tricolon quod eſt trium generum vel modorum. Iambicum trimetrū
habet ſex pedes. ſed duo pedes pro vno computantur. vt o nazarene ⁊c̄.
De reliquis ſpeciebꝰ ſuo loco dicetur Nā in hoc libro hymni ita digeſti
ſunt vt primo ponantur iambici dimetri qui ſunt ꝗ̄ꝫ plurimi. Secundo
iambici trimetri. Deinde ſapphici et aſclepidei ſequuntur. et ceteri ſm̄
ordinem.

¶Hymni de tp̄e ꝛ de sanctis ꝑ totū annū in eā for-
mā qua ab Ambroſio Prudētio Lactantio Sedul-
lio. ꝛ ceteris doctorib⁹ ſcripti ſunt ꝛ denuo redacti
et ſc̄m valorē carminis diligenter emendati.
¶Metrum archilochium iambicum dimetrum
tetraſtrophon.

Conditoꝛ alme ſiderū. eterna lux credētiū
christe redēptoꝛ oīm. exaudi p̄ces ſupplicū
Qui cōdolēs interitu. moꝛtis perire ſecu
lū ſaluaſti mundū languidū. donās reis remediū
Vergēte mūdi veſpere. vti ſponſus de thalamo.
egreſſus honeſtiſſima. virginis matris clauſula.
Cuius foꝛti potētie. genu curuant̄ oīa. celeſtia
terreſtria. nutu fatent̄ ſubdita Occaſꝰ ſol cuſto-
diens. luna palloꝛē retinens. candoꝛ in aſtris relu
cēs. certos obſeruat limites Te dep̄camur hagie
venture iudex ſeculi. conſerua nos in tempoꝛe. ho
ſtis a telo perfidi. Laus honoꝛ virtus gloꝛia. deo
patri et filio. vna cum ſancto ſpiritu. in ſempiter-
nā ſecula A M E N

Condo ſignificat congruo. compono. abſcondo. facio. Inde conditoꝛ. id
eſt factoꝛ Interire quaſi inter aliqua ire Unde moꝛs dicitur interitus. qꝛ
it iter coꝛpus ꝛ animā. illa ſeparando. Uergere eſt declinare vel tendere.
vt dies vergit ad veſperum Hagios grece dicitur latine ſanctus Unde hagi
ographa vocant̄ ſancta ſcripta Perfidus dr̄ infidelis. ꝛ eſt media breuiata
qꝛ venit a nomine fides. Prudētius Perfidus ille deo. ſed nō ꝑfidus vrbi

¶Metrum ſimile

Veni redemptoꝛ gentiū. oſtende partū virgi
nis. miretur oē ſeculū. talis decet partus
deum. Non ex virili ſemine. ſed miſtico ſpirami
ne. verbū dei factū eſt caro. fructuſq̄ vētris floꝛuit
Aluus tumeſcit virginis. clauſtra pudoꝛis ꝑma
nent. vexilla virtutū micant. verſat̄ in tēplo deus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Procidēs thalamo ſuo. pudoris aula regia. gemi
ne gigas ſubſtātie. alacris vt currat viam Egreſ
ſus eius a patre. regreſſus eius ad patrem. excur
ſus vſq₃ ad inferos. recurſus ad ſedē₃ dei. Equa
lis eterno patri. carnis trophio accingere. īfirma
noſtri corporis. virtute firmans ꝑpetim Deo pa
tri ſit gloria. eiuſq₃ ſoli filio. cum ſpiritu paraclito
et nunc et imperpetuum.

¶ Partus eſt modus vel actio pariēdi. vnde ſenſus hic eſt Oſtēde ꝑ tuā na/
tiuitatem ꝙ virgo pt parere. te volente. quia talis partus ſc₃ de virgine decet
deū ¶ Hic alacer hec alacris. vel hic ⁊ hec alacris. i. feſtinus et letus vel cum
leticia feſtinus Virgilius Ergo alacris palmas vtraſq₃ tetēdit ¶ Strophiū
eſt faſcia pectoralis. teuthonice een borſt lappe. hic accipitur pro indumento.

Vox clara ecce intonat. obſcura queq₃ īcrepat
pellant eminus ſomnia. ab ethere chriſtus
promicat Mens iam reſurgat torpida. que ſorde
extat ſautia. ſidus refulget iā nouū. vt tollat om̄e
noxiū Eſurſum agnus mittit. laxare gratis debi
tū. oēs pro indulgētia. vocē demus cū lachrymis.
Secūdo vt cū fulſerit. horrorq₃ mundū cinxerit.
non pro reatu puniat. ſed nos pius tunc protegat
Laus honor virtus gloria. vt ſupra in primo.

¶ Torpeo. i. piger ſu₃ Inde torpidus. i. piger. Torpor. pigritia ¶ Saucius
dicitur ꝑcuſſus aut vulneratus. Et dr̄ ſaucius pro ſauciatus. ſicut aſſus pro
aſſatus. vt ait Priſtianus. Indulgentia licet modo ponatur pro venia. tamē
proprie ſ̄cat permiſſionem et clementiam.

In natali dn̄i ¶ Simile genus.

A Solis ortus cardine. aduſq₃ terre limitē. chri
ſtum canamus principē. natu₃ maria virgi
ne Beatus auctor ſeculi. ſeruile corpus īduit. vt
carne carnē liberās. ne ꝑderet quos cōdidit Clau
ſa parētis viſcera. celeſtis intrat gratia. vēter pu
elle baiulat. ſecreta q̄ nō nouerat. Domus pudi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ci pectoris.tēplū repēte fit dei.intacta neſciēs vir.
v̄bo ꝯcepit filiū. Enixa ē puerpera. quē gabriel
p̄dixerat.quē matrꝭ aluo geſtiēs. clauſus ioānes
ſenſerat Feno iacere ꝑtulit. p̄ſepe nō abhorruit.
ꝑuoqꝫ lacte paſtꝰ ē.ꝑ quē nec ales eſurit. Gaudet
chorus celeſtiū.ꝛ angeli canūt deo.palāqꝫ fit paſto
ribus.paſtor creator oīm Gl'a tibi dn̄e ꝛc̄. vt infra

¶ Cardo eſt ferrū ad quod ianua pendet. Item a ſimilitudine cardines di/
cunt᷑ due altiſſime partes celi.que ꝛ poli vocantur ꝛ vertices. qꝛ circū illos ce
lum verti videtur.hic tn̄ cardo videtur poni pro principio. Nam cardo pro ia
nua.ianua ꝑ principio ſumit᷑ ¶ Baiulus eſt qui onera portat ꝑ nummis In̄
baiulare.i.portare. ¶ Niti ꝛ eniti.laborare ſ̄cant.ꝛ ponuntur pro parere.ſed
improprie dicuntur de virgine maria.que vtiqꝫ ſine labore peperit. ¶ Geſtire
eſt motu corporis indicare leticiam. Terentius. Cherea quid ſic geſtis.quid
ſic letus eſt ¶ Ales ſubſtantiue auem ſ̄cat.adiectiue velocem Nam ꝑ eo qui
alit non legimus.licet ita quidam hic poſitum putent

De epyphania ¶ Simile genus carminis.

Hoſtis herodis impie.chriſtū venire quid ti
mes.nō arripit mortalia. q̇ r̄gna dat celeſtia
Ibāt magi quā viderāt.ſtellā ſequētes p̄uiā. lu
mē requirūt lumīe.deū fatent᷑ munere Caterua
matrū ꝑſonat.colliſa deflēs pignora. quoꝝ tirānꝰ
millia.chriſto ſacrauit victimā Lauacra puri gur
gitis.celeſtis agnus attigit.pctā q̄ nō detulit. nos
abluēdo ſuſtulit Nouū genꝰ potētie. aque rubeſ
cunt hydrie.vinūqꝫ iuſſa fundere. mutauit vnda
originē Gl'a tibi dn̄e.qui natus es de virgine.cū
patre ꝛ ſancto ſpū.in ſempiterna ſecula Amen.

¶ Pius dicitur qui deū colit ꝛ amicos. Impius.i.non pius.i.qui deum non
colit nec alios quos deberet. ¶ Magus dr̄ aſtrologus.i. qui ex aſtroꝝ conſi/
deratione predicit aliquid. ꝛ qui ſecretis verbis aut rebus mirāda facit Ma
gia media producta eſt ars magica ¶ Suſtuli preteritū eſt a tollo.quod quā
doqꝫ ſ̄cat porto.quandoqꝫ aufero. vt hic. ¶ Hydor grece aqua dr̄. Inde hy/
dria eſt vas aquarium. Item hydrus ꝛ hydra ſerpens aquaticus.

Ad horas in natiuitate ¶ Metrū ſicut p̄cedēs

Agnoſcat om̄e ſclm̄. veniſſe vite premiū. poſt hoſtis aſperi iugū. apparuit redēptio. Eſaias q̄ cecinit. ꝯpleta ſunt in virgine. annūciauit angel⁹. ſcūs repleuit ſp̄us Maria vētre cōcipit. ubi fidelis ſemine. quē tot⁹ mūdus non capit. portant puelle viſcera Radix ieſſe iā floruit. ⁊ virga fructū edidit. foecūda partū ꝓtulit. et virgo mater ꝑmanet Adā vetus qḋ polluit. adā nou⁹ hoc abluit. tumēs qḋ ille deiicit. humillim⁹ h̄ erigit. Iam nata lux ē ⁊ ſalus. fugata nox ⁊ victa mors. venite gētes credite. deū maria ꝓtulit Glā tibi dn̄e ⁊c̄. ut ſupra

¶ Seculū eſt tp̄s centum annoꝝ vel ſpacium humane vite. Vn̄ ⁊ ſeculares ludi qui poſt centum annos fiebāt appollini ¶ Mundus eſt tota dei machina. i. celum mare terra. Qun̄qꝫ tamen accipitur ꝓ terra tantū. ¶ Ieſſe fuit pater dauid. In eſaia ſic legitur. Egredietur virga de radice ieſſe. ⁊ flos de radice eius aſcendet ⁊c̄. Radix hic ſ̄cat progeniem. virga mariam. flos chriſtum.

¶ Metrum ſicut precedens

Celū choruſcās intonat. tell⁹ reſultās perſonat. infernus hians vlulat. humanitaſqꝫ iubilat. Hoc iuſticiā ſtillitet. hec veritatē germinet. hic detrimēta cōgemit. hec incremēta ſuſcipit. Dn̄s ſꝑ natus in euo. nūc in eui ſimulacro. de virginali utero. adeſt cūcti ſclo. Ut fact⁹ hō mortalis. quē hoīez īmortalis. īmortalē ꝯdideras. mortalē nunc eripias. Nat⁹ ergo in tp̄e. ⁊ nat⁹ an̄ tp̄a. orto fidei ſidere mētis tenebras amoue. Glīa ſit ingenito. ingenitiqꝫ genito. ingeniti ⁊ geniti paraclito ſpiritui.

¶ Vlulare eſt flebilem vocem emittere. teuthonice hulen. Vn̄ vlula eſt auis nocturna. een vle ¶ Stillito eſt frequentatiuum a ſtillo ¶ Simulachrum eſt imago vel ſimilitudo. vt ibi Simulachra gentium argentum ⁊ aurum Ingenitus quandoqꝫ ſ̄cat non genitus. vt hic. Quandoqꝫ ſ̄cat in aliquo genitus. vt amor veritatis eſt nobis ingenitus.

Iambicum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Ieſus reſulſit oīm. pius redēptor gentiū. to
tū genus fideliū. laudes celebret dramatum
Quē natū ſtella fulgida. mōſtrat micās in ethera
magoſqȝ duxit p̄uia. ipſius ad cunabula. Illi cadē
tes paruulū. pānis adorāt obſitū. verū fatent' ut
deū. munus ferēdo miſticum. Denis ter annorū ci
clis. iā p̄te viuēs corpis. lymphā petit baptiſmat'
cūctis carēs ɔtagijs. Felix ioānes mergere. illum
tremiſcit flumīe. poteſt q̄ ſuo ſanguīe. pccā coſmi
tergere. Nos chriſte ſubnixa p̄ce. oēs p̄camur ꝓ
tege. qui p̄cipis rubeſcere. aquas potenter hydrie
Laus trinitati debita. honor poteſtas glā. perēni
ter ſint omnia. per ſeculorum ſecula.

¶ Drama eſt genus carminis. cum canitur viciſſim. i. ꝑ vices. Unde diuus Hieronymus ait. q in canticis Salomonis eſt ſtilus dramaticus. Dragma autem per g ſcat manipulū vel rapinam. Item drachma pondus aut nummus eſt Cunabula ſunt cune. i. lectuli infantiū ¶ Obſero. i. circūdo. Inde obſitus. i. circumdatus ¶ Cyclos grece latine circulus Unde cyclades ſunt inſule in circulo poſite. ¶ Contagium vel contages vel cōtagio. i. immundicia vel morbus ¶ Mergere eſt in aquam indere ¶ Coſmos grece mundus latine Unde macrocoſmus. i. longus mundus. et microcoſmus. i. paruus mundus. ¶ Subnixus. i. ſubmiſſus ¶ Supplex. humilis

¶ Ad veſpas poſt epiphaniā. Simile genus.

Deus creator oīm. poliqȝ rector veſtiēs. diem
decoro lumine. noctem ſoporis gratia. Artus ſolu
tos ut quies. reddat laboris uſui. menteſqȝ feſſas
alleuet. luctuſqȝ ſoluat anxios. Grates pacto iam
die. et noctis exortu preces. voti reos ut adiuues.
hymnū canētes ſoluim᷒. Te cordis ima cōcināt. te
vox canora cōcrepet. te diligat caſtus amor. te mēs
adoret ſobria. Ut cū ꝓfunda clauſerit. diem caligo
noctium. fides tenebras neſciat. et nox fidei luceat
Dormire mentē ne ſinas. dormire culpa nouerit.
caſtos fides refrigerās. ſomni vaporē temperet

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Exuta ſeuſu lubrico. te cordis alta ſomnient. ne hoſtis inuidi dolo. pauor quietos ſuſcitet Chriſtū rogemus et patrē. chriſti patriſq̨ ſpm̄. unū potēs per omnia. foue precantes trinitas

¶ Polus grece dicitur latine vertex. ſunt enim duo poli. i. vertices celi qui et axes dicunt̄. ſ. arcticus. i. borealis. ⁊ antarticus. i. cōtra arcticum. Per ſynechdochen autem polus ꝓ celo ponit̄ ¶ Reus voti đr qui ſe obligauit aliquo voto. Nam quiſq̨ chriſtianus ſe obligauit diuino ſeruitio ¶ Caligo eſt obſcuritas. Eſt enim caligo verbum. idem quod obſcurū eſſe. et vtrumq̨ ꝓducit i. ¶ Mentem dormire. i. pigrum vel non ſollicitum Culpa nouit dormire. i. ceſſare vel abeſſe ¶ Lubricus dicitur immundus vel in quo cito labimur ¶ Unum ponit̄ hic aduerbialiter pro vnanimiter vel equaliter. Ni velimus ſic dicere. o potens trinitas que es vnum. i. vnius ſubſtantie.

¶ Sicut p̄cedēs Ad ꝯpletorium

Jeſu ſaluator ſcl'i. verbuꝫ patris altiſſimi. lux lucis inuiſibilis. cuſtos tuoꝝ peruigil Tu fabricator oīm. diſcretor atq̨ tēpoꝝ. feſſa labore corpa. noctis quiete recrea Te dep̄camur ſupplices. vt nos ab hoſte liberes. ne valeat ſeducere. tuo redēptos ſanguine Vt dū graui in corpe. breui manemus tpe. ſic caro noſtra dormiat. vt mēs ſoporē neſciat. Sit chriſte rex piiſſime. tibi patris gloria ⁊c̄.

¶ Diſcretor tempoꝝ dicitur qui diſcernit vel diſcreuit tpa. Item diſcretus dicitur prudens qui nouit diſcernere. i. diſtinguere bonum a malo

¶ De ſumma trinitate Ad veſpas ſicut p̄cedens

O lux beata trinitas. ⁊ p̄ncipalis vnitas. iā ſol recedit igne⁹. infunde lumē cordib⁹ Te mane laudum carmīe. te dep̄camur veſpe. te nr̄a ſupplex gl'a. ꝑ cūcta laudat ſcl'a Deo patri ſit gl'a. eiuſq̨ ſoli filio. cū ſpū paraclito. ⁊ nunc ⁊ imperpetuū.

¶ Lux ⁊ lumen pro eodem accipiuntur. vt in euangelio ioannis. Nō erat ille lux ſed vt teſtimonium perhiberet de lumine. Nam in greco habetur eadē dictio ſcilicet phos pro lux et lumen

¶ Sicut precens

Te lucis an̄ terminū. rerū creator poſcimus.

vt ſolita clemētia. ſis preſul ad cuſtodiā Procul re
cedāt ſomnia. et noctiū phantaſmata. hoſtē qȝ nr̄m
comprime. ne polluantur corpora. Preſta pater
omnipotēs. p ieſum chriſtū dn̄m. qui tecuȝ imper
petuū. regnat cum ſancto ſpiritu
¶ Lux ſepe poni? pro die. vt hic. et ſic habet plurale. Quid. Vercȝ nomen lu
ces ¶ Preſul dr̄ qui preeſt ſolo. i. terre. hoc eſt pnceps. Sepius tamē accipitur
pro epō ¶ Phantaſma grece dicitur latine viſum vel apparitio. Idem ſcat
phaſma. Item phantaſia eſt imaginatio vel ſpeculatio.

Ad primam Sicut pcedens

IAm lucis orto ſidere. deū pcemur ſupplices.
vt in diurnis actib?. nos ſeruet a nocentibus Lin
guā refrenās tēperet. ne litis horror inſonet. viſuȝ
fouēdo cōtigat. ne vanitates hauriat Sint pura
cordis intima. abſiſtat et vecordia. carnis terat ſu
perbiā. potus cibiqȝ pcitas Vt cū dies abceſſerit.
noctē qȝ ſol reduxerit. mūdi per abſtinentiā. ipſi ca
namus glām Deo patri ſit glīa etc.
Sidus qn̄qȝ eſt celeſte ſignum. in quo multe ſunt ſtelle. vt aries taurus. Qn̄
qȝ capitur pro ſtella. et precipue pro planeta. Unde ſol et luna dicun? ſidera et
non ſtelle Sidus lucis eſt aut lucifer aut ſol. ¶ Uecors dicitur piger aut ſtul
tus. Uecordia pigritia aut ſtulticia.

Simile Ad terciam

NUnc ſcē nobis ſpūs. vnū patri cū filio. digna
re pmpt? ingeri. noſtro refuſus pectori Os
lingua mens ſenſus vigor. cōfeſſiōe pſonet. flam
meſcat igne charitas. accēdat ardor proximus Pre
ſta pater piiſſime. patriqȝ cōpar vnice. cuȝ ſpū pa
raclito. regnans per omne ſeculum
¶ Unum patri. i. vnius ſubſtātie cuȝ patre. ſpūſſanctus non eſt vnus patri
ſed vnū. qr̄ neutrū genus ſcat ſubſtantiā ¶ Flāmeſco. i. ardeo vel incēdor Flā
a noīe flāma fit flāmeo. qd̄ nō eſt in vſu. Inflāmeſco. i. fio flammeus.

REctor potēs verax deus q̄ tē (Ad ſextā Siſe
per as rerū vices. ſplēdore mane inſtruis. et

ignibus meridiem. Extingue flãmas litiũ. aufer
calorẽ noxiũ. confer ſalutẽ corpoꝝ. veramqꝫ pacem
cordium. Preſta pater piiſſime. vt ſupra

¶ Vices ſunt tempora vel mutationes Temperare eſt regere vel moderari. Inſtruere proprie ſignificat parare Virgilius Inſtruimus menſas

¶ Ad nonam ¶ Simile.

Rerũ deꝰ tenax vigor. imotus in te ꝑmanet.
lucis diurne tpa. ſucceſſibꝰ determinans. Largire
clarũ veſpe. q̊ vita nuſq̃ decidat. ſed pmiũ mortis
ſacre. pennis inſtet glã. Preſta pater vt ſupra

¶ Vigor eſt fortitudo vel vis. Inde vigeo. i. vigorem habeo vel floreo. Plinius. Quam iuuat me q̄ vigent ſtudia.

¶ Ad completorium Idem genus.

Chriſte q̊ lux es ⁊ dies. noctis tenebras detegꝭ
luciſqꝫ lumẽ crederꝭ. lumẽ btm̃ pdicãs. Precamur
ſcẽ dñe. defende nos in hac nocte. ſit nob i te reqes
quietã noctẽ tribue. Ne grauis ſomnus irruat. nec
hoſtis nos ſurripiat. nec caro illi cõſentiẽs. nos ti
bi reos ſtatuat. Oculi ſomnũ capiãt. cor ad te ſẽp vi
gilet. dextera tua ꝓtegat. famulos q̊ te diligũt De
fenſor nr̃ aſpice. inſidiãtes repme. guberna tuos
famulos. quos ſanguine mercatus es. Memẽto
noſtri dñe. in graui iſto corpe. q̊ es defenſor aĩme.
adeſto nobis dñe. Deo patri ſit glã ⁊c.

¶ Chriſtus grece dr latine vnctus. a greco verbo chrio. quod eſt vngo Inde etiam chriſma. i. vnctio Surripere. i. clam rapere. vt aliquis ſurripuit mihi librum ¶ Mercor aris eſt idem quod emo. Inde mercator. Scribitur autẽ per e in prima ſyllaba. ⁊ fit a nomine merx. quod ſignificat rem venalem Plautus Proba merx facile emptorem reperit

¶ Ad veſperas Idem.

Lucis creator optime. lucẽ dierũ ꝓferens. lucꝭ
noue primordiis. mũdi parans originez. Qui ma
ne iunctũ veſpiri. diẽ vocari pcipis. tetrũ chaos il

labitur. audi p̃ces cū fletibus. Ne mens grauata
crimine. vite ſit exul munere. dū nil perenne cogitat
ſeſeq̃ culpis illigat. Coeloꝝ pulſet intimū. vitale
tollat p̃miū. vitemus oīe noxiū. purgemus om
ne peſſimū. Preſta pater piiſſime ꝛc.

¶ Mane ponitur hic noīaliter. vt apud Perſiū Iam clarū mane feneſtras in
trat. ¶ Chaos eſt nomē grecū. ſignans oīm rerū ↄfuſionē. ¶ Exul quaſi extra
ſolū. i. q̇ a ſua patria expulſus eſt. ſed hic accipitur pro eo q̇d eſt ꝑuatus vel carēs

Fit porta xp̄i peruia. referta plena
(Ad cōpl. Idē
na grā. trāſitq̃ rex ꝛ ꝑmanet clauſa vt fuit ꝑ
ſcl'a. Genꝰ ſupni luminis. ꝓceſſit aula virgīs. ſpō
ſus redēptor ↄditor. ſue gigas eccl'e Honor matris
et gaudiuz. immēſa ſpes credentiū. ꝑ atra mortis
pocula. reſoluit noſtra crimīa. Maria mater gra
cie. mater miſericordie. tu nos ab hoſte ꝓtege. in
hora mortis ſuſcipe. Gl'a tibi dn̄e vt ſupra

¶ Peruius eſt peruiabilis. ꝛ vult datiuū Ouid. Abdita ſole carens. non vlli
peruia vento ¶ Genus hic ſignat filium. ¶ Ater. i. valde niger. Inde atrare. i.
facere atrum. de quo fit atramentum

Clarū decus ieiunij
(In capite ieiunij. Hilꝰ
mōſtrat orbi celitus. q̇d chriſtꝰ auctor oīm. ci
bis dicauit abſtinēs. Hoc moyſes charꝰ deo. legiſ
q̃ lator factꝰ eſt. hoc heliā ꝑ aera. curru leuauit ig
neo. Hinc daniel miſteriū. victor leonū viderat. ꝑ
hoc amicus intimus. ſpōſi ioānis claruit Hec nos
ſequi dona deus. exēpla parcimonie. tu robur au
ge mentiū. dans ſpiritale gaudiū. Preſta pater ꝑ
filiū. preſta ꝑ almū ſpūm. his cuz per euū triplici.
vnus deus cognomine

¶ Miſteriū nomen grecum eſt ſignans ſecretū. Hora. Pandimus interdum
populo myſteria regum Proprie tamen myſteria ſunt arcana ſacra

Ex more docti mi
(In prima dn̄ica Idem
ſtico. ſeruemus hoc ieiuniū. deno dieꝝ circu
lo. ducto quater notiſſimo. Lex et ꝓphete p̄mitus

hoc ꝓtulerũt poſtmodũ. chriſtus ſacrauit oĩm. rex
atqꝫ factoꝛ tẽpoꝝ Vtamur ergo ꝑcius. v̄bis cibis
et potib⁹. ſomno iocis et artius. ꝑſtemus in cuſto-
dia Vitemus aũt peſſima. q̃ ſubruũt mentes va-
gas. nullũqꝫ demus callido. hoſti locum tirãnidis
Dicam⁹ oẽs cernui. clamem⁹ atqꝫ ſinguli. plore
m⁹ añ iudicẽ. flectam⁹ irã vindicẽ Nr̃is malis of
fendim⁹. tuã de⁹ clemẽtiã. effũde nobis deſup. re
miſſoꝝ indulgẽtiã Memẽto qꝺ ſum⁹ tui. licꝫ cadu
ci plaſmatꝭ. ne des honoꝛẽ nois. tui p̄camur alteri
Laxa malũ qꝺ geſſim⁹. auge bonũ qꝺ poſcimus.
placere quo tandẽ tibi. poſſimus nunc ⁊ ꝑpetim

¶ Myſticus a um. i. arcanus vel ſecretus vel ad myſteriũ ꝑtinens. Vir. Et myſtica vannus hyachi. i. bacchi ¶ Arctus. i. anguſtus aut ſtrictus. Inde ad uerbiũ arcte. i. ſtricte. cuius compatiu⁹ eſt artius. i. ſtrictius ¶ Tyrannis idis eſt crudelitas. Etiam ſ̄cat regnum. vt ibi. Tyrannidem tu paule ⁊c. ¶ Cernuus dicitur inclinatus in terram. quaſi cernens terram. ¶ Plaſma vel plaſcis grece dicitur latine formatio. a greco verbo platto. quod eſt foꝛmo. Unde etiam plaſtes. foꝛmatoꝛ aut figulus

Ad ꝯpletoꝛium ¶ Simile

Summi largitoꝛ p̄mij. ſpes q̃ es vnica mũdi.
p̄ces intẽde ſeruoꝝ. ad te deuote clamantum
Nr̃a te ꝯſciẽtia. grauiter ſe offẽdiſſe mõſtrat. emũ
da quã ſupplicam⁹. ab oĩb⁹ piaculis Si rennuis
quis tribuet. indulge qꝛ potẽs es. ſi coꝛde rogam⁹
mũdo. certe debes ex ꝓmiſſo Hoc ergo acceptato
nr̃m. q̃ ſacraſti ieiuniũ. q̃ myſtice paſchalia. capia
m⁹ ſacramenta Summa nob hoc ꝯferat. in deitate
trinitas. in q̃ gloriat vnus. ꝑ cuncta ſecula deus

¶ Intendere qñqꝫ ſ̄cat extendere vel valde tendere. Vir. Intendunt acres arcus Etiam eſt augere. Etiam eſt attendere. vt hic Et dꝛ intende p̄ces ⁊ intende p̄cibus ¶ Piaculũ qñqꝫ purgationem ſ̄cat Vir. Duc nigras pecudes ea pꝛima piacula ſunto. Qñqꝫ peccatũ. Idem Diſtulit in ſeram cõmiſſa piacula moꝛtem ¶ Quo hic ſ̄cat vt ſimiliter in precedenti hymno

Ad laudes ¶ Simile

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Audi benigne cōditor. noſtras p̄ces cum flet
bus. in hoc ſacro ieiunio. fuſas q̄dragenario
Scrutator alme cordiū. infirma tu ſcis viriū. ad te
reuerſis exhibe. remiſſiōis grām Multū quidē
peccauimus. penaſq; cōparauimus. ſed cūcta qui
ſolus potes. cōfer medelā languidis Sic corpus
extra conteri. dona p abſtinentiā. ieiunet vt mens
ſobria. a labe prorſus criminū Preſta beata trini
tas. concede ſimplex vnitas. vt fructuoſa ſint tuis
ieiuniorum munera

¶ Quadragenarius. i. habēs quadraginta. vt hō quadragenarius qui ha/
bet annos xl. Ieiuniū quadragenariū. i. quod habet dies xl. ¶ Scrutari ſig
nificat inquirere Horatius Arcanū neq; tu ſcrutaberis vllius vnq;

Iam ter quaternis trahit̄. dies horis ad veſ
perū. occaſum ſol p̄nuncians. noctis redire
tēpora. Nos ergo ſigno dn̄i. tutemus caſta pe/
ctora. ne ſerpens ille callidus. intrandi tentet adi
tum Sed armis pudicicie. mens fulta vigil libe
re. ſobrietate comite. hoſtem repellat improbum.
Sed nec ciborum crapula. tandem diſtentet cor/
pora. ne vi per ſomnū animā. ludificatā polluat.
Gloria tibi trinitas. equalis vna deitas. ſit ante
cuncta ſecula. et nunc et imperpetuum

¶ Hic hymnus canitur circa equinoxium vernum quando dies eſt equalis
nocti. ſ. duodecim horarum ¶ A verbo tueor fit frequentatiuū tutor. Hora/
tius. Quod ſi forte roges quo me duce quo lare tuter. Virgilius. Hanc pri/
mū tutare domum Sed priſco more legitur hic tuto pro tutor. quod non eſt
imitandum. ¶ Crapula eſt ſuperfluitas cibi vel potus. Inde crapulari id
eſt crapula vti ¶ Ludificari eſt illudere. Veteres etiam dicebant ludifico.
Plautus. Ita me amor ludificat.

¶ Ad completorium ¶ Simile
Ieſu q̄dragenarie. dicator abſtinētie. q̄ ob ſa
lutē mentiū. hoc ſanxeras ieiuniū Quo paradiſo

redderes.ſeruata parcimonia. q̃s inde caſtrimer
gia.illecebris huc depulit Adeſto nūc eccle̅. adeſto
penitē̄tie.qua ꝓ ſuis exceſſib9.orat ꝓfuſis fletib9.
Tu retroacta crimina.tua remitte gratia. ⁊ a fu
tur; adhibe.cuſtodiā mitiſſime Hic expiati vt an
nuis.ieiunioꝝ victimis.tēdamus ad paſchalia.di
gne colēda gaudia Preſta pr̄ ꝑ filiū ⁊c̄. vt ſupra

¶ Abſtinētia eſt virtus per quā abſtinemus nos ab illicitis. ⁊ precipue a ci/
bo ⁊ potu Continentia vero dicitur cū abſtinemus a voluptatib9 carnis.
Gaſter grece dr̄ venter latine Inde gaſtrimargos.i. ventri ſeruiens vel gulo
ſus.⁊ gaſtrimargia.i.guloſitas vel concupiſcentia ventris ¶ Illecebre arum
ſunt delectationes aut voluptates ab illiciendo dicte

Dñica in paſſione ¶ Metrū ſimile.
Vexilla regis ꝓdeunt.fulget crucis miſteriū.
quo carne carnis conditor.ſuſpēſus eſt patibulo.
Cōfixa clauis viſcera.tendens manus veſtigia.re
dēptionis grā.hic imolata eſt hoſtia Quo vulne
ratus inſup.mucrone dire lancee.vt nos lauaret
crimine.manauit vnda ſanguine. Impleta ſunt
q̃ cecinit.dauid fidelis carmine. dicēdo nationib9.
regnauit a ligno de9 Arbor decora ⁊ fulgida.orna
ta regis purpura.electa digno ſtipite.tā ſcā mem
bra tāgere. Salue ara ſalue victima. de paſſiōis
hoſtia.q̃ vita mortē ꝑtulit.⁊ morte vitam reddidit
Btā cui9 brachiis.ſeculi pepēdit p̃ciū. ſtatera fcā
eſt corꝑis.pdāq; tulit tartari O crux aue ſpes vni
ca.hoc paſſiōis tp̄e.auge piis iuſticiā.reiſq; dona
veniā Te ſumma deus trinitas.collaudet oīs
ſpūs.quos ꝑ crucis miſteriū.ſaluās rege ꝑ ſecula

¶ Prodeo.i.procedo.eſt enim compoſitum a pro ⁊ eo is it. interpoſito d eu/
phonie cauſa.vt in redeo redarguo. ¶ Viſcus viſceris idē eſt quod caro.ſed
ſingulare non eſt in vſu noſtro ¶ Veſtigiū qñq; pedem ſcat.vt hic.quandoq;
ſignum pedis.vt ſepius ¶ Mucro eſt acies vel acumē haſte vel cuiuſq; teli.

Qūcꝫ etiam gladiū ſcat. ¶ Purpura eſt ſpecies cōchilij cuius ſucco tinguntur veſtes purpurea. Et qūcꝫ ponitur purpura pro tali veſte. qūcꝫ vero ꝑ ipſo colore purpureo. qui ſimilis eſt cōcreto ſanguini. vn̄ ponitur hic pro ipſo ſanguine precioſo ¶ Statera eſt quo aliquid ponderatur. tꝫ. een waghe

In die palmaꝝ Metrum vt precedens

Magno ſalutꝭ gaudio. leteť om̄e ſclm̄. ieſus redēptor oīm. ſanauit orbē languidū ¶ Sex an̄ paſce ferias. aduenit in bethaniā. vbi pie poſt triduū. reſuſcitauit lazarū Nardi maria piſtici. ſumpſit libraꝫ mox optimi. vnxit beatos dn̄i. pedes rigādo lachrymis. Poſt hec iugalis aſine. ieſus ſupnus arbiter. pullo ſedebat inclitaꝫ ꝑgebat hieroſolimā O quā ſtupēda pietas. mira dei clemētia ſeſſor aſelli fieri. dignatus auctor ſeculi Honor decus imperiū. ſit trinitati vnice. patri nato paraclito per infinita ſecula

¶ Ferie pluraliter tantū ꝓprie ſunt dies feſti Cicero in tercio officioꝝ Quererit cānius ex proximo vicino num ferie quedā piſcatoꝝ eſſent ꝙ eos non videret. Inde feriari vijren. Erit aūt hic conſtructio ſic. Ieſus aduenit bethaniā ſex ſupple dieb9 an̄ ferias paſche. Nā alter nō valet ¶ Libra qūcꝫ ſcat inſtrumentū ponderandi. qūcꝫ vero pondus. quod vulgo talentū dicitur

In tenebroſis matutinis Metrū ſimile

Rex chriſte factor oīm. redēptor ⁊ credētiū. placare votis ſupplicū. te laudib9 colentiū Cui9 benigna grā. crucis ꝑ alma vulnera. virtute ſoluit ardua. ꝓmi parētis vincula Qui es creator ſiderū. tegmē ſubiſti carneū. dignat9 hanc viliſſimā. pati doloris formulā Ligatus es vt ſolueres. mūdi ruentis ꝯplices. ꝑ probra tergēs crimina. q̄ mūdus auxit plurima Cruci redēptor figeris. terraꝫ ſed ōem ꝯcutis. trat is potentē ſpm̄. nigreſcit oē ſclm̄ Mox in paterne gl'e. victor reſplendēs culmine. cū ſpūs munimine. defende nos rex optime.

¶ Ardua virtute. i. grādi fortitudine. nā virtus ſepe ponitur pro fortitudine

Arduus aūt qīcq̄ altus qīcq̄ difficilis eſt. ¶ Cōplex dr̄ complicatus vel ſo/
cius in malo. ſed parū legit̄ apud bonos auctores ¶ Probrum eſt dedecus a
quo fit approbriū ¶ Tergere ſcat nō ſiccare. ſed purgare vel mūdare ¶ Cul
men ē tectū domus. ⁊ ſepe ponit̄ p ſummitate. eo q̄ tectū ſit ſūmitas edificij.

¶ Ad cōpletoriū infra paſca ⁊ pente. ¶ Metrū ſile.

Ad coenā agni prouidi. ⁊ ſtolis albis candidi.
poſt trāſitū maris rubri. chriſto canam⁹ pnci
pi ¶ Cuius corpus ſanctiſſimū. in ara crucis torri
dū. cruore eius roſeo. guſtādo viuim⁹ deo. ¶ Pro
tecti paſche veſpe. a deuaſtāte āgelo. erepti de du
riſſimo pharaonis imperio ¶ Jā paſcha noſtrum
chriſtus eſt. qui imolatus agnus eſt. ſinceritat⁹ azi
ma. caro eius oblata eſt. ¶ O vere digna hoſtia. p
quā fracta ſunt tartara. redēpta plebs captiuata.
redit ad vite premia ¶ Conſurgit chriſtus tumulo
victor redit de baratro. tirannū trudēs vinculo. et
reſerās paradiſuz. ¶ Queſum⁹ auctor oīm. in hoc
paſcali gaudio. ab oīni mortis impetu. tuū defen
das populū ¶ Glā tibi dn̄e. qui ſurrexiſti a mortu
is. cū patre ⁊ ſancto ſpiritu. in ſempiterna ſecula.

¶ Stola nomen grecum ſignificat indumentū. ſed ſepius accipitur pro lon/
giori veſte. Magnus eſt error vulgi capientis ſtolā pro faſcia colli. ¶ Guſtā/
do cruore dicitur ornatius q̄ guſtando cruorem. ſicut hora legendi libri. pul
crius dicitur. q̄ legendi librum. ¶ Pharao fuit nomen antiquiſſimi regis
egypti. a quo deinde alij reges ibi denominati fuerunt. ſicut a iulio ceſare ro/
mani imperatores dicti ſunt ceſares ¶ Item pharao interpretatur rex. ⁊ hic
ſignificat diabolum ¶ Azima grecum eſt ſignificans ſine fermento. Dicitur
aūt azimus a um. ⁊ ſubſtantiuatur in neutro genere pluralis numeri ¶ Ba/
ratrum grece vorago latine. vel profundiſſimus locus

¶ Ad completorium ¶ Simile.

Ieſu noſtra redēptio. amor ⁊ deſideriū. deus
creator oīm. hō in fine tēpoꝝ ¶ Que te vicit clemē
tia. vt ferres noſtra crimina. crudelē mortē patiēs
vt nos a morte tolleres. ¶ Inferni clauſtra penē

a morte tolleres. Inferni clauſtra penetrās. tuos
captiuos redimēs. victor triumpho nobili. ad dex
trā prīs reſidēs. Ipſa te cogat pietas. vt mala nr̄a
ſuperes. parcēdo ⁊ voti cōpotes. nos tuo vultu ſa
cies. Glīa tibi dn̄e. qui ſcandis ſup ſidera. cū patre
et ſancto ſpiritu. in ſempiterna ſecula

Jeſus hebraice. ſother grece. ſalutaris aut ſaluator latine. Et eſt proprie tri-
ſyllabum. vt apud probatos legitur ſemp auctores ¶ Penetrare quaſi peni-
tus intrare vel tranſire ¶ Triūphus eſt ſolemnis honor. qui victori principi
a romanis exhibebatur. Inde triumphare. i. triumphum agere. vt veſpaſia-
nus et titus triumphauerunt de iudeis

In feſto pentecoſtes. Vt precedens

VEni creator ſpūs. mētes tuoꝝ viſita. imple ſu
perna grā. q̄ tu creaſti pectora. Qui paracly
tus diceris. donū dei altiſſimi. fons viuus ignis
charitas. et ſpiritalis vnctio. Tu ſeptiformis mu
nere. dextre dei tu digitus. tu rite ꝓmiſſo patris.
ſermone ditās guttura. Accēde lumē ſenſibꝰ. īfun
de amorē cordibꝰ. infirma noſtri corpis. virtute fir
mās ꝑpetim. Hoſtem repellas longius. pacemq̄
dones ꝓtinus. ductore ſic te preuio. vitemus om̄e
noxium. Per te ſciamus da patrem. noſcamus at
q̄ filium. te vtriuſq̄ ſpm̄. credamus om̄i tp̄e. Sit
laus patri cum filio. ſancto ſimul paraclito. nobiſ
q̄ mittat filius. chariſma ſancti ſpiritus.

¶ Pentecoſte grecum eſt ſcans idem quod quinquageſima latine. Eſt enim
quinquageſimus dies a paſcha. Judei etiam habebant hoc feſtum. ⁊ eodē
nomine vocabant eo q̄ die xl poſt tranſitum maris rubri ſuſceperāt legē in
monte ſyna. Paracletus grece. latine conſolator vel aduocatus. ⁊ proprie ha
bet in penultima ſyllaba e productam. vt oſtendit Philelfus. Septem do
na ſancti ſpiritus ſunt timor. pietas. ſcientia. fortitudo. conſilium. intellectus
ſapientia. vnde eſt verſus. Sap. intel. con. for. ſci. pi ti. collige dona

Ad completorium Simile.

BEata nobis gaudia. anni reduxit orbita. cū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſpũs paraclitus. effulſit in diſcipulos. Ignis vibrã
te lumĩe. lingue figuras detulit. verbis vt eſſent
ꝓfui. ⁊ charitate feruidi. Linguis loquunt̄ omniũ
turbe pauēt gentiliũ. muſto madere deputãt. q̄s
ſpũs repleuerat. Sed ſignis ⁊ virtutib⁹. occurrit ⁊
docet petrus. falſos ꝓbauit perfidos. iohelis teſti-
monio. Patrata ſunt hec miſtice. paſce pacto tēpo
re. ſacro dieꝝ numero. quo lege fit remiſſio. Dudũ
ſacrata pectora. tua reple ſci gratia. dimitte nunc
peccamina. ⁊ da quieta tēpora. Te nunc deus piiſ-
ſime. vultu precamur cernuo. illapſa nobis celit⁹.
largire nobis ſpũs. Gloria tibi dñe ⁊c.

¶ Orbita idem eſt quod orbis. i. rotunditas vel circuitus. Exorbitare eſt er
rare ¶ Vibrare eſt mouere. In pſalmo. Niſi conuerſi fueritis. gaudium ſuũ
vibrauis. ſ. dominus. ¶ Profluus. i. profluens vel abundans. Ita dicitur af-
fluus influus defluus ⁊c. ¶ Muſtum eſt nouum vinum. Dicitur etiam ad-
iectiue muſtus a um. vel muſteus pro eo quod eſt nouus aut recens ¶ Johel
fuit propheta qui de aduentu ſpiritusſancti prophetauit. q̄d ſanctus petrus
allegabat ⁊ iudeos conuicit erroris ¶ Patrare eſt facere ¶ Pentecoſte signi-
ficat quinquageſimam. qui numerus ſacer eſt. quia quinquageſimus annus
dicitur in lege veteri iubileus in quo dimittebant̄ omnia debita ⁊ grauamia

¶ In viſitatione Marie.

¶ Metrum duplex. quia prior verſus eſt tro
chaicus. alter iambicus

FEmariam vite viam. matrem veram viuē
tium. pie venit qui redemit. peccata delinquē-
tium. Groſſum cepit dum concepit. maria multũ
properans. viſitauit confortauit. elizabeth compa
tiens. Salutatur inflammatur. elizabeth ⁊ filius
inaudita fiunt ita. de dono ſancti ſpiritus. Impre
gnata grauidata. fit mater olim ſterilis. īfans da
tus nondum natus. exultat chriſto iubilus. Ser
uit maior gaudet minor. maria fert ſolatium. viſi

tatis preparatis. ad ſpiritum propheticum. Pre
curſorem ⁊ doctorem. maria manu indicat. qui re
ctorem purgatorem. digito mundi nunciat. Leua
gregem duc ad regem. maria cunctos viſitans. vt
ſaluetur et letetur. cum tu ſis mater medians

¶ Maria dicitur via vite. quia per eam et non aliter venitur ad vitam bea/
tam ¶ Pregnans dicitur femina grauida ⁊ vicina partui. Unde fit impreg/
nare id eſt facere pregnantem. ſed non legitur apud idoneos et elegantes.
¶ Grauidus id eſt plenus vel grauis. Inde grauidare id eſt facere mulierē
grauidam. ¶ Digyti non ſolum ſunt manuum. ſed etiam pedum dicuntur.
quos inepte vocant pedicas. Nam pedica eſt laqueus pedum

¶ De ſancto martino

EN gratulemur ſpiritu. voti colentes debita
hec feſta que ſolēnibus. martinus ornat gau
dijs. Tu ſupple chriſte quod minus. vis noſtra lā
guens efficit. tu da quietos temporꝝ. nobis dies
preſentium. Martinus autem preuius. fac vt ſit
horis omnibus. ne demonum fallacia. pes noſter
impactus ruat. Hic arma nobis coelica. inſtante
pugna conferat. hoc preliante cominus. hoſtis fu
getur noxius. Hic nos per vndas ſeculi. clauo gu
bernet proſpero. ne forte noſtrā ſpumea puppim
charpbdis ſorbeat Hic nos triumpho nobili. ⁊ lau
reatos miſtice. aptet tuis cōſpectibus. iunctos ſu
pernis ciuibus.

¶ Gratulari eſt de alicuius bono letari. Etiam ſignificat gratias agere Di
citur etiam grator in eodem ſenſu. ſed apud poetas tantū reperitur
¶ Impingere eſt impellere vel tendere. vt ſortes impegit caput ſuum parie/
ti. Hinc fit impactus. id eſt impulſus vel intruſus
¶ Clauus inter alia ſignificat lignum quo regitur gubernaculum nauis.
teuthonice dat roerhoelt
¶ Charybdis eſt grande ſaxum in mari inter italiam et ſiciliam. quod gra/
ue periculum facit nauigantibus. vnde ponitur hic pro periculo

¶ De ſcā Maria magdale. Metrū iābicū dime.

Votiua cūctis orbita. lucis triūphat gr̄a. qua ſcandit aſtra vernula. maria chriſti fulgida. Calcās beata luridā. ſeculi ruentis machinam. ardore ſancti ſpūs. ignes ſubegit lubricos Hec ſacras ieſu lachrymis. plantas rigauit intimis. terſit capillis oſculans. vite tenebras expians. Te queſumus gratiſſima. nobis depoſce veniam. celeſtis aule tinnulis. quo perfruamur organis. Regi celorum gloria. eiuſq; ſoli filio. ſanctoq; ſit ſpiritui. in ſempiterna ſecula.

¶ Votiuus qñq; dr̄ deſiderabilis. vt hoc loco. qñq; vero ptinens ad votu;. i. promiſſium ¶ Verna dr̄ ſeruus aut ſerua in domo domini nata Inde hic vernulus ⁊ hec vernula. ¶ Luridus. i. turpis vel pallidus quaſi loro percuſſus. ¶ Expiare eſt purgare ¶ Tinnire eſt ſonare vt inſtrumēta erea Īn̄ tinnitus id eſt talis ſonus. ⁊ tinnulus. i. ſonorus vel tinniēs. Itē tintinabulū cen bel.

¶ De ſancto laurentio Metrum ſimile

Em martyris laurentij. armata pugnauit fides. nā morte mortem diruit. ac ſemet impēdit ſibi. Fore hoc ſacerdos dixerat. iā; ſixtus affixꝰ cruci. laurentiū flentē videns. crucis ſub ipſo ſtipite. Deſiſte deceſſu meo. fletum dolenter fundere. precedo frater tu quoq;. poſt hoc ſequeris triduū. Extrema vox epī. pnunciatrix glorie. nihil fefellit nam dies. predicta palmā preſtitit.

¶ Impendeo. ꝑcat immineo vel inſto. ⁊ regit aut nullū caſum aut datiuum. vt mors impēdet nobis oībus. Impendo ꝑcat do. ⁊ regit accuſatiuū cum datiuo. vt petrus impendit mihi multa bona Hinc impendium et impenſa. t;. koſt off onkoſt ¶ Epiſcopus grecum nomen latine dicitur rector vel ſuperintendens vel ſpeculator

¶ De eodem Simile

Conſcendat vſq; ſidera. coeliq; pulſet intima. vox atq; cantus oīm. te deū collaudantium.

Adeſt nãq; feſtiuitas. et dies venerabilis. in q̃ coe
lũ ꝓ meritis. laurẽtius ingreſſus eſt Qui ſupera
tis ignibus. ⁊ impijs tortorib⁹. ſeuis deuictis ho
ſtibus. nunc gaudet in celeſtibus. Ipſe dignetur
dñm. rogare clementiſſimum. vt ab eternis igni
bus. nos ſeruet ⁊ demonibus. Deo patri ⁊c̃.

¶ Pulſare eſt frequẽtatiuũ a pello vnde ſcat ſepe pellere vel ꝑcutere. vt in le ge xij tabula. Qui parentẽ pulſauerit. manus ei pcidat ¶ Seuus a um. i. crudelis. Inde ſeuitia. i. crudelitas. ⁊ ſeuire crudeliter agere

De natiuitate Marie Metrum ſimile.

Maria mater dñi. eterni patris filij. fer opem
nobis oĩb⁹. ad te ↄfugientib⁹ Deũ de deo ge
nitũ. tu genuiſti filiũ. qui nõ h; initiũ. ĩ te ſumpſit
exordiũ. Coelũ terrãq; q̃ regit. in te formatus exti
tit. quẽ mũdus totus nõ capit. in tuo vẽtre iacuit.
Deus ⁊ hõ naſcit̃. vnus ⁊ chriſtus colit̃. ieſus redẽ
ptor oĩm. ſaluator atq; gentium. Hunc naſci nobis
ꝓfuit. a morte nos eripuit. ꝓ nobis ipſe mortuus
et nos per illum viuimus. Deo patri ⁊c̃.

¶ Opis opem ope. caret ntõ et dtõ ſingularib. vt ait Phocas grãmaticus. Significat aũt auxilium Virgi. Nec ſpes opis vlla dabatur. Etiam in nu mero plurali ſcat idem. vel diuitias vel facultates ¶ Exordiũ. i. principiũ. et fit a verbo exordior. quod eſt compoſitũ ab ordior. ¶ In ſymbolo athanaſij. Qui licet deus ſit ⁊ hõ. non duo tamen ſed vnus eſt chriſtus. ⁊c̃. ¶ Proſum id eſt vtilis ſum. cuius preteritũ perfectum eſt profui. Item profuit hoc loco aut eſt imperſonale aut ſuppoſitum eius eſt dictum. ſ. hunc naſci

De ſancto Lamberto Metrum ſimile

Hymnũ canam⁹ gratie. chriſto q̃ eſt rex glẽ. et
martyris victoriã. ducam⁹ ad memoriã. Aſ
ſunt ſacra ſolẽnia. quib⁹ docet eccſa. q̃ ſit virtute ꝓ
ditus. lãbertus martyr inclitus. Inuictus in cer
tamine. athleta chriſti noĩe. fidẽ ſincerã tenuit. et
charitate micuit. Crimen pippini ꝓhibẽs. curã ſol

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

lerter adhibēs.inceſtas dānat nuptias. vere ſalu
ti noxias. Hinc vt ſumat' vnctio.pſul dat' ſupplicio
penā ſuffert alacriter.qnā placat cā iugiter. Deo.
¶ Hymnus grece canticū latine.vt in principio latius eſt poſitam ¶ Incly/
tus.i.nobilis vel glorioſus ¶ Athleta.i.pugnator. Nam athlon grece plium
latine dr ¶ Sollers.i.prudens vel callidus Inde ſollerter.i.prudenter ¶ In
ceſtus a um.i.impudicus vel non caſtus. Item inceſtus ſubſtantiū eſt impu
dicicia cum ſanguine coniunctis.vel cum ſanctimonialibus.

De omnibus ſanctis Metrum ſimile

IEſu ſaluator ſeculi.redēptis ope ſubueni. et
pia dei genitrix.ſalutē poſce miſeris. Cetus
oēs angelici patriarchaꝝ cunei.ꝛ ꝓphetaꝝ merita
nobis ꝑcent' veniā. Baptiſta chriſti ꝓuius. ꝛ claui
ger ethereꝰ.cū ceteris apl'is.nos ſoluant nexu cri
minis. Chorus ſacratus martyrū.ſacerdotū ꝯfeſ
ſio.ꝛ virginalis caſtitas.nos a peccatis abluant.
Monachoꝝ ſuffragia.oēſqꝫ ciues coelici.votis an
nuāt ſupplicū.ꝛ vite poſcāt ꝓmiū Laus honor ꝺ.ꝛc
¶ Cetus ti eſt marina belua. Coetus tus eſt congregatio ¶ Cuneus eſt in
ſtrumentū in vno fine groſſum ꝛ in altero acutū.quo ligna ſecant'. Ponit' pro
multitudine vt hic ¶ Clauiger hic accipitur ꝑ eo qui clauē gerit. Sed Oui/
dius accipit ꝑ eo qui clauā gerit.i.pro hercule. ¶ Monachus interp̄tatur ſo
litarius.ſed monychus fuit nomen proprium cuiuſdam centauri.

DEcus ſacrati nois.vi De ſcō andrea Diſe
tāqꝫ nomē exprimiēs. hic te decoꝝ ꝑdicat.cru
cis btē glā. Andrea chriſti apl'e. hoc ipſo iā vocabu
lo.noie ſignarꝭ iſto.decorus idē miſtice. Quē crux
ad alta ꝓuehit.crux quezbtā diligit. cui crux ama
ra ꝑparat.lucis future gaudia. In te crucis miſte
riū.cluit gemello ſtigmate.dū ꝓbra vincis ꝑ crucē
cruciſqꝫ pādis ſanguinē. Iā nos foueto lāguidos.
curāqꝫ noſtri ſuſcipe.quo ꝑ crucis victoriā.coeli pe
tamus patriam.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Andꝛeas hebꝛaice latine interp̄tatur decorus. ergo nomen andree vitam eius exprimit ¶ Cluo ſignificat fulgeo. Veteres autem pro pugnare capiebant. vt ait Plinius. ¶ Stigma grece ſcat ſignum vel punctū. Nam formatur a verbo ſtizo quod pugno ſignificat.

De apoſtolis Simile

Exultet coelū laudib⁹. reſultat terrat gaudijs apłoꝝ glīa. ſacra canūt ſolēnia. Vos ſecli iuſti iudices. ⁊ vera mūdi lumīa. votis p̄camur cordiū audite p̄ces ſupplicū. Qui coelū verbo clauditis. ſeraſq; eius ſolutis. nos a pctīs oībus. ſoluite iuſſu queſumus. Quoꝝ p̄cepto ſubdit̄. ſalus ⁊ languoꝛ oīm. ſanate egros moꝛibus. nos reddētes virtutibus. Vt cū iudex aduenerit. chriſt⁹ in fine ſcłi. nos ſempiternis gaudijs. faciat eſſe cōpotes. Laus honoꝛ vīt⁹ glīa. deo prī cū filio. vna cū ſcō ſpū. ⁊c.

¶ Exulto ⁊ reſulto ſunt frequentatiua ab exilio et reſilio. Unde exultare eſt frequenter exilire. Reſultare frequenter reſilire

De vno martyre Simile

Martyr dei q̄ vnicū patris ſequēdo filiū. victis triūphās hoſtib⁹ victoꝛ fruēs celeſtib⁹. Tui p̄cat⁹ munere. nr̄m reatū dilue. arcēs mali ↄtagiū. vite remouēs tedium. Soluta ſunt iaz vincula. tui ſacrati coꝛpis. nos ſolue vinclis ſecli. amoꝛe filij dei. Deo patri ⁊c.

¶ Martyr grecū nomen eſt ſcans latine teſtē. Vñ facit genitiuū in is vł os accuſatiuū in em vel a. Itē accūm plēm in es vel as curtā ¶ Luo ſcat ſoluo. vel etiā purgo. Vñ cōpoſita eius. eluo diluo abluo colluo ſcant purgare ¶ Arcere eſt remouere. Vñ arx dr̄ caſtellum qđ hoſtes repellunt a finibus

De pluribus martyribus Simile

Rex glorioſe martyrū. coꝛona confitentiū. qui reſpuētes terrea. p̄ducis ad celeſtia. Aurem benignā protinus. appone noſtris vocib⁹. trophea ſacra pangimus. ignoſce qđ deliquimus. Tu vincis in martyribus. parcēdo cōfeſſoꝛibus. tu vince noſtra crimina. donādo indulgentiā. Deo patri.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Terreus.i.de terra factus. Terreſtris vero pertinens ad terram. Terre-
nus autem ſignificat vtrumqꝫ.ſed hic exigit metrum vt legatur terrea non terrena.
¶ Tropheum proprie eſt ſignum victorie.vt crux eſt tropheum chriſti. Sed
abuſiue capitur pro victoria.

¶ De virginibus Simile

IEſu corona virginũ.quẽ mater illa concepit
que ſola virgo pꝛturit.hec vota clemẽs accipe
Que paſcis inter lilia.ſeptis choreis virginũ.ſpon
ſas decorãs glĩa.ſpõſiſqꝫ reddẽs pmia. Quocũqꝫ p-
gis vgines.ſequunt atqꝫ laudib?. poſt te canẽtes
curſitãt.hymnoſqꝫ dulces pſonant Te depcamur
largius.noſtris adauge mentib?. neſcire prorſus
oĩa.corruptõis vulnera. Deo patri ſit glĩa ꝛc.

¶ Parturio eſt verbum meditatiuũ a pario factũ.ꝛ proprie ſignificat cupio pare-
re.ſed ponitur pro pario. Virgi. Parturit almus ager.hic eſt pteriti tempoꝝ
¶ Paſcis ponitur hic pro paſceris.vt aliqui volunt.ſed non eſt neceſſe. Naꝫ
paſcere quandoqꝫ eſt tranſitiuũ.vt paſce oues meas.quando vero abſolutũ.
vt oues paſcunt. Virgi. Titire paſcẽtes a flumine reijce capellas ¶ Septus
id eſt circũdatus.a verbo ſepior

¶ Ad completorium Dñica in paſſione

¶ Jãbicũ dimetrũ cath alecticũ anacreontium

CVltor dei memento.te fontis ꝛ lauachri.rorẽ
ſubiſſe ſanctũ.te chriſmate innouatũ. Fac cũ
vocante ſomno.caſtũ petis cubile.frontem locum
qꝫ cordis crucis figura ſignet Crux pellit omne cri
men.fugiunt crucẽ tenebre.tali dicata ſigno.mẽs
fluctuare neſcit. Procul o procul vagantũ.porten
ta ſomnioꝝ.procul eſto puicaci.preſtigiator aſtu.
O tortuoſe ſerpens.qui mille per meandros.frau
deſqꝫ flexuoſas.agitas quieta corda. Diſcede chri
ſtus hic eſt.hic chriſtus eſt liqſce.ſignũ qđ ipſe noſti
dãnat tuã catervã. Corpus licet fatiſcẽs.iaceat re-
cline paululũ.chriſtuꝫ tamẽ ſub ipſo.meditabit ſo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

pore. Gl'a eterno patri ⁊ christo vero regi. paracli
toq; ſancto. ⁊ nunc ⁊ imperpetuum.

¶ Subire eſt adire. vt ſubijt ieſus in montem. Item in tercia perſona ſubit ſcat in mentem venit Virgilius. Subijt deſerta creuſa ¶ Fluctuare eſt moueri vel errare vel dubitare ¶ Portentū dicitur monſtrum id eſt res inuſita/ta vel horribilis ſcans aliquis ¶ Peruicax id eſt ꝑtinax ⁊ non ceſſans ¶ Preſtigium eſt oculorum deceptio Inde preſtigiator. teuthonice een kokoler ¶ Aſtus vel aſtu. i. aſtutia vel calliditas ¶ Meander eſt quidam fluuius in aſia valde curuus. ⁊ ideo ponitur pro verſutia vel tortuoſitate ¶ Fatiſco. id ē valde hiſco vel fatigor. Et componit' a fatin qđ eſt valde ⁊ hiſco. ¶ Reclinis id eſt reclinatus vel inclinatus. Non aūt legetur ꝑ v recliuis. ſed per n.

Metrum iambicū archilochium monocolon pē thaſtrophon trimetrum

O Nazarene dux bethleē verbū patr;. quē partus alui virginalis ꝑtulit. adeſto caſtis chriſte parcimonijs. feſtūq; noſtrū rex ſerenus aſpice ieiunioꝝ dū litamus victimā. Nil hoc profecto purius miſterio. quo fibra cordis expiat' liuidi. intemperata quo domant' viſcera. aruinā putrē ne reſudans crapula. obſtrangulate mentis ingeniū premat. Sit trinitati ī vnitate gloria. honor poteſtas atq; iubilatio. noſtra benigne cū beniuolentia. ieiuniorum acceptanti munera

¶ Nazarenus dicitur aliquis de nazareth. ſed nazareus dr dño conſecratus qualis fuit ſamſon. Litare eſt hoſtijs propitiare vel placare. Ponitur abuſi/ue pro offerre ¶ Profecto. i. certe. quia eſt aduerbium affirmandi ¶ Liuidus quādoq; dicitur inuidus. quandoq; vero turpis vel niger. vt hic. ⁊ fit a verbo liueo quod eſt ſordeo ¶ Putris. i. putridus. vt putris gleba inquit Virgilius

De ſancta cruce

Metrum ſicut p̄cedens ſed tetraſtrophon

Salue crux ſancta ſalue mundi gloria. vā ſpes noſtra vera ferens gaudia. ſignum ſalutis ſalus in periculis. vitale lignum vitam portans omnium. Te adorandam. te crucem viuificam. in

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

te redẽpti dulce decus ſeculi. ſꝑ laudamus. tibi ſꝑ canimus. ꝑ lignuꝫ ſerui. ꝑ te ſumus liberi. Originale crimẽ necans in cruce. nos a ꝑuatꝫ chriſte mũda maculis. humanitatẽ miſeratus fragilẽ. ꝑ crucẽ ſanctã lapſis dona veniaꝫ. Protege ſalua benedic ſanctifica. populũ cunctũ crucis ꝑ ſignaculum. morbos auerte corpis ꝛ aĩe. hoc cõtra ſignũ nullũ ſtet periculum. Sit deo patri laus in cruce filij. ſit coeq̃lis laus ſcõ ſpiritui. ciuib⁹ ſummis gaudiũ ſit angel. honor ĩ mũdo ſit crucis exaltatio vel ĩuẽtio

¶ Vitalis. i. viuificus vel vitã dans. Virgil. Vitales auras carpis. q̃ſiq̃ tñ idem eſt quod viuus Horatius O puer vt ſis vitalis metuo Item vitalia dicuntur inteſtina animalis. ¶ Originale peccatũ dr̃ quod habemus ex origine primi hominis. quod in baptiſmo ꝑ paſſionẽ chriſti remittitur. ¶ Priuatus vno mõ idem eſt quod ſpoliatus. ꝛ ſic regit ablatiuũ. vt priuatus ſum pecunia Altero modo priuatus ideꝫ eſt quod ꝓprius ꝛ non publicus. vt ꝑuata res. priuata pecunia. ita capitur in hoc hymno Nam publicus ꝛ priuatus ſignificãt cõtrarie Hora. Publica priuatis ſecernere ſacra profanis. ¶ Morbus corpis eſt infirmitas. morbꝰ anime eſt peccatũ. Item a morbꝰ fit morboſus. i. morbo plenus. ꝛ morbidus. i. infirmus

De ſancto Petro ꝛ Paulo apoſtolis.

Aurea luce ꝛ decore roſeo. lux lucis oẽ ꝑfudiſti ſclm. decorãs coelos inclito martyrio. hac ſacra die q̃ dat reis veniã. Janitor coeli doctor orbis. pariter iudices ſclĩ. vera mũdi lumina. ꝑ crucẽ alter. alter enſe triũphãs. vite ſenatũ laureati poſſident. Jã bone paſtor petre. clemẽs accipe. vota precantũ. ꝛ peccati vincula. reſolue tibi ꝑtãte tradita qua cũctis coelũ v̾bo claudis aperis. Doctor egregie paule mores inſtrue. et mẽte polũ nos trãſferre ſatage. donec ꝑfectũ largiat̾ plenius. euacuato q̃d ex ꝑte gerim⁹. Oliue bine pietatis vnice. fide deuotos ſpe robuſtos maxime. fonte repletos cha

ritatis gemine.poſt morte̅ carnis impetrate viue
re Sit trinitati ſempiterna gloria.honor poteſtas
atq; iubilatio.in vnitate cui manet imperium. ex
tunc ⁊ modo.per eterna ſecula

¶ Aureus capitur hic pro ſplēdidus. Etiā capit̄ pro precioſus. Philel. Uir
tus leuat aurea curis. ¶ Martyriū ponit̄ pro paſſione cum ꝓprie ſit teſtimo/
niū ¶ Senatus eſt honor vel multitudo ſenatoꝝ. teuthonice die raet. Sena/
tor eſt aliquis de ſenatu ¶ Laurea eſt corona de lauro.qꝛ victores coronabā
tur olim Laureatus.i.laurea coronatus. ¶ Transfero traduco traiicio.pn̄t
regere duos accōs.vt traducā te fluuiū ⁊c̄. ¶ Satago.i.ſatis ago aut laboro
Apud Terentiū regit genitiuū Is quoq; ſuarum rerum ſatagit ¶ Olea eſt
arbor olei.oliua vero fructus olee.ſed ſepius pro arbore ponitur. Oliuū aūt
idem eſt quod oleum ¶ Impetrare eſt efficere aut laborare acquirere. Eſt eī
compoſitum a verbo patro quod ſ̄cat facio

Ad completorium

Metrum trochaicū dicolon hexaſtrophon. eccle
ſia autem dedit ſeptimū verſum

Corde natus ex parētis.aū mūdi exordiū. Al
pha et o cognoīatus.ipſe fons ⁊ clauſula.om
niū que ſunt fuerūt.queque poſt futura ſunt ſecu
loꝝ ſeculis O beatus partus ille.virgo cū puerpe
ra.edidit noſtrā ſalutē.foeta ſancto ſpū.et puer re
demptor orbis.os ſacratū ꝓtulit.ſeculorū ſeculis.
Pſallat altitudo celi.pſallant oēs angeli. quicqd ē
virtutis vſquā.pſallat in laudē dei. nulla lingua
rum ſileſcat.vox et omīs cōſonet.ſeculorū ſclīs. Ec
ce quē vates vetuſtis.ꝯcinebant ſeculis.quē ꝓphe
tarū fideles.pagine ſpopōderāt.emicat ꝓmiſſus
olim.cuncta collaudāt eū.ſeculoꝝ ſeculis Te ſenes
et te iuuentus.paruulorū te chorus.turba matrū
virginumq;.ſimplices puellule voce cōcordes pu
dicis.perſtrepent concentibus.ſeculorum ſeculis.
Tibi chriſte ſit cū patre.hagyoq; ſpiritu.hymnus
melos laus perennis.gratiarū actio. honor virtus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

victoria. regnūq; eternaliter. ſeculoꝝ ſeculis

¶ Alpha eſt prima littera grecoꝝ. ⁊ ponitur pro principio. Omega. i. o magnum eſt vltima littera grecoꝝ. ideo ponitur ꝑ fine. vnde in Apocalipſi. Ego ſum alpha ⁊ o. i. principium ⁊ finis ¶ Fetus a um. i. plenus aut fertilis. Vir. Loca feta furentibus auſtris. Fetus us ui eſt idem quod fructus. ¶ Pſallo verbum grecum ſignificat cano fidibus vel inſtrumentis muſicis. Inde pſaltes. i. fidicen vel organiſta. ¶ Pagina eſt folium libri ⁊ pro libro ponitur. Inde pagella. i. parua pagina. ¶ Iuuentus eſt multitudo iuuenum. ſed interdum ponitur pro etate iuuenili que iuuenta dicitur ¶ Hagius. i. ſanctus. ⁊ eſt nomen grecum. vt habitum eſt circa primum hymnuꝫ. ¶ Melos grece dicitur. cantus latine vel ſuauitas vocis

¶ Simile metrū. ſed eſt hextrophon tm̄.

¶ In paraſceue

Crux fidelis inter omnes. arbor una nobilis. nulla ſilua talē ꝓfert. fronde flore germine. dulce lignū dulces clauos. dulce pondus ſuſtinet. Pange lingua glorioſi. prelīū certaminis. ⁊ ſuper crucis tropheū. dic triumphū: nobilē. qualiter redēptor orbis. immolatus vicerit De parentis prothoplaſti. fraude factor cōdolens. quādo pomi noxialis. morſu in mortē corruit. ipſe lignū tūc notauit. dāna ligni vt ſolueret. Hoc opus noſtre ſalutꝭ ordo depopoſcerat. multiformis ꝓditoris. ars vt artē falleret. ⁊ medelā ferret inde. hoſtis unde leſerat. Quū venit ergo. ſacri plenitudo tp̄is miſſus ē ab arce patris. natus orbis cōditor. atq; vētre virginali. homo factꝰ ꝓdijt. Vagit infans inter arcta poſitus ꝑſepia. mēbra pānis inuoluta. virgo mater alligat. ⁊ pedes manus ⁊ crura ſtricta cingit faſcia.. Luſtra ſex qui iā pacta. tp̄s implens corpis. ſe volente natus ad hoc. paſſioni deditus. agnus in cruce leuatᷣ. imolandꝰ ſtipite. Hic acetū fel arūdo. ſputa clauis lancea. mite corpꝰ ꝑforatᷣ. ſanguis vn

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

da ꝑfluit. terra pōtus aſtra mūdus quo lauātur flumine. Flecte ramos arbor. alta tenſa laxa viſcera ꝛ rigor lenteſcat ille. quē dedit natiuitas. vt ſupni mēbra regis. miti tēdas ſtipite. Sola digna tu fuiſti. ferre preciū ſeculi. atq; portu; p̄parare. nauta mūdo naufrago. quē ſacer cruor perunxit. fuſus agni corpore. Gloria honorq; deo. vſquequo altiſſimo. vna patri filioq;. inclito paraclito. cui laus eſt et poteſtas. per eterna ſecula.

¶ Paraſceue grecū nomen. Latine interꝑtatur p̄paratio. quo nomine apud iudeos vocatur oīs feria ſexta ¶ Prelium. i. pugna. ſed plurim tꝫ. een parſe De tropheo ꝛ triūpho dictū eſt ſuperius ¶ Protos grece primus. plaſtos formatus. Inde prothoplaſtus. i. p̄mo formatus vel primus hō ¶ Pomuꝫ eſt quicunq; fructus arboreus. ¶ Noxialis. i. noxius vel nocens. ¶ Inde. i. de hoc. Vñ. i. de quo. Itē qñq; inde ſcat ꝓpter hoc ¶ Vagire eſt plorare. ſed tantum de pueris dr̄ ¶ Faſcia eſt vinculū molle. p̄cipue quo ligant infantes in cunis Inde faſciola. i. pua faſcia ¶ Luſtrū eſt tp̄s quinq; annoꝝ. Etiā eſt latibulū ferarū. Item locus meretriciū. ¶ Pontus dr̄ mare. a greco verbo pontizo qđ eſt mergo. ſed ꝓprie pontus eſt vna pars maris iuxta thraciam. ¶ Rigor. id ē duritia ¶ Lentus. i. mollis vel flexibilis. Inde lenteſco. i. fio lentus. Ouid⁹. Lenteſcunt tempore cure. ¶ Naufragus qui naufragium paſſus eſt Ouid. Naufragus ille ſemel ventos exhorret ꝛ vndas ¶ Vſq;quo qñq; ſcat q̄ diu vt ibi. Sed tu dñe vſq;quo. Qñq; ſcat ſemper. vt hic.

De venerabili ſacramento Simile.

Pange ligua glorioſi. corꝑis miſteriū. ſanguiniſq; p̄cioſi. quē in mūdi p̄ciū. fructus vētris generoſi. rex effudit gentiū. Nobis natus nobis datus. ex intacta virgine. ꝛ in mūdo conuerſatus ſparſo v̄bi ſemine. ſui moras incolatus. miro clauſit ordine. In ſnp̄me nocte cene. recūbens cū fratribus. obſeruata lege plene. cibis in legalib⁹. cibū turbe duodene. ſe dat ſuis manibus. Verbū caro panē verū. verbo carnē efficit. fitq; ſanguis chriſti merū. ꝛ ſi ſenſus deficit. ad firmandū cor ſincerū. ſola fides ſufficit Tantū ergo ſacramentū. venere

mur cernui. ⁊ antiquū documentū nouo cedat ritui. pſtat fides ſupplemētū ſenſuū defectui. Genitori genitoqꝫ laus ⁊ iubilatio. ſalus honor virtus quoqꝫ ſit et benedictio. procedenti ab vtroqꝫ compar ſit laudatio

¶ Pangere pprie ſcat ponere Vñ cōpingo. i. cōpono Impingo. i. impono vel impello Ponit pro canere. vt hoc loco ¶ Incolere eſt inhabitare Incola ē in habitator. Alienus. i. pegrinus Incolatus. i. pegrinatio ¶ Supremus qñqꝫ altiſſimus dr. qñqꝫ intimus ¶ Merus a um. i. clarus ⁊ non mixtus Ouid. Haud aliter titubat qꝫ ſi mera vina bibiſſet. Merū ſubſtantiue ſcat vinum ¶ Sacramentū vt ait Auguſtinus eſt inuiſibilis gratie viſibilis forma Vel ſacramentū eſt ſacre rei ſignum Septē ſunt ſacramenta. ſcꝫ baptiſmus. confirmatio. matrimoniū. penitentia. euchariſtia. ordo. ⁊ vnctio

¶ De ſcā Katherina virgine Metrum ſimile.

Katherine collaudem⁹. virtutū inſignia. cordis et pſentem⁹. ⁊ oris obſeqa. vt ſpe certa reſpirem⁹. p ei⁹ ſuffragia. Fulta fide katherina. iudicē maxētiū. nō formidat lex diuina. ſic format eloquiū. qđ cōfutat ex doctrina. doctores gētiliū. Victi chriſtū cōfitent. relictis errorib⁹. iudex iubet vt cremētur. nec pilis nec veſtib⁹. nocet ignis ſed torrent. in uſtis corpib⁹. Velut aurū qđ pbauit. fornac⁹ aduſtio. nā qs foris cōſeruauit. chriſt⁹ ab incēdio. corit intus ⁊ purgauit. fides et cōfeſſio. Porro blandis rex molit. virginē ſeducere. nec pmiſſis emollitur nec terret verbere. cōpedit cuſtodit. tetro clauſa carcere. Hic rex furit et tabeſcit. nec intra cor capit. qđ nox ibi noctē neſcit nox in diē vtit. ſoli turba muta creſcit. ieiuna reficit. Clauſe lumē ne claudat. elucet porphirio. q regine foederat. fidei collegio. q̄r fidē mutat. ducē tena cocio. Hui⁹ ergo cōcionis. cōcordi cōſtantia. vim humane paſſionis. pari patiētia. ſuperemus vt cū bonis. letemur in gloria

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Inſignis dr electus ⁊ precellens in bono vel malo. Inſigne ſubſtātiue eſt
notabile ſignū Item inſignire facere inſignē ¶ Spirare eſt flare Reſpirare ē
quieſcere ¶ Fulſire eſt ſuſtentare Virgi. Atlantis duri celū qui vertice fulſit
Fultus.i.ſuſtentatus vel fortificatus. ¶ Confutare eſt os alteri claudere. vl'
oſtendere alterū errare Teren. Phormio cōfutauit verbis admodū iratum
patrem. ¶ Inuſtus hic ſcat non vſtus Als ſcat per vſtionē inditus. teutho
nice ingebrant. ¶ Porro multa ſcat.ſ.ante.poſtea.longe.certe. vltra ¶ Emol
lire eſt facere molle ¶ Tabeſcere eſt tabe conſumi ¶ Solus hic accipitur pro
deo.q2 ipſe ſolus eſt bonus.ſolus eſt dñs.ſolus altiſſimus. Soli.i. catherine
in carcere.ſupple creſcit turba q2 chriſtus ⁊ angeli ¶ Collegiū eſt collectio.p̄
cipue hominū in aliqua dignitate.vt collegium ſacerdotum.i.canonia. Itez
eccleſia collegiata.dicitur vbi ſunt canonici

¶ De ſancto ſtephano

Sancte dei p̄cioſe. ꝓtomartyr ſtephane. q̄ vir
tute charitatꝭ. circūfultus vndiqꝫ. dñm ꝓ inimico
exoraſti ꝓpło. Funde p̄ces ꝓ deuoto. tibi nunc colle
gio. vt tuo ꝓpiciatꝰ. interuētu dñs. nos purgatos
a pctis. iungat coeli ciuibꝰ. Gl'a ⁊ honor deo. vſqꝫ q̄
altiſſimo. vna patri filioqꝫ. et inclito paraclito. cui
honor ⁊ poteſtas. ꝑ eterna ſecula.

¶ Stephanos grece.latine corona dicitur ¶ Protomartyr.i.p̄mus martyr.
Exorare ꝓprie eſt orando impetrare. Terentius. Sine vt te exorem. ¶ Uſqꝫ
quo hic ſcat ſemꝑ.vt ſuperius dictum eſt

¶ In dedicatione eccl'e — Metrum ſimile.

Urbs beata hieruſalē. dicta pacis viſio. que cō
ſtruit in celis. viuis ex lapidibꝰ. angelis ⁊ co
ornata. vt ſpōſata comite. Noua veniēs e celo. nu
ptiali thalamo. prepata vt ſpōſata. copulata dño.
platee ⁊ muri eiꝰ. ex auro puriſſimo. Porte nitent
margaritis. adytis patentibꝰ. ⁊ virtute meritorū
illuc introducitur. omnis qui ꝓ chriſti noīe. hic in
mundo premitur. Tonſionibꝰ preſſuris. expoliti
lapides. ſuis adoptantur locis. per manus artifi
cis. diſponuntur ꝑmanſuri. ſacris edificijs. An
gulare fundamentum. lapis chriſtus miſſus eſt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

qui compage parietum. in vtroqꝫ nectitur. quem ſpon ſancta ſuſcepit. in quo credens pmanet. Omnis illa deo ſacra. ꝛ dilecta ciuitas. plena modul'in laude. ꝛ canore iubilo. trinū deum vnum quoqꝫ. cum fauore predicat. Hoc in templo ſumme deus. exoratus adueni. ꝛ clementi bonitate. precum vota ſuſcipe. largam benedictionē. hic infunde iugiter. Hic promereant̄ omnes. petita accipere. ꝛ adepta poſſidere. cum ſanctis perenniter. paradiſum introire. tranſlati in requiez. Gloria ꝛ honor vſqꝫ quo altiſſimo ꝛc̄.

¶ Hieruſalem interp̄tatur viſio pacis. que vrbs primo dicebatur ſalem. deinde hiebus ꝛ hiebuſalem. quia hiebuſei in ea habitabant ante iudeos. Videtur melius legendum. deſponſata comiter q̄ꝫ comite Nam comiter ſcat benigne ꝛ hilariter. Ouidius Comiter accipitur ſanguine iunctus erat.
¶ Margarita eſt lapis p̄cioſus qui vulgo perla dicitur ¶ Adytum eſt locus ſecretior in templo. vbi ſacra collocata ſunt ¶ Polio is ire eſt ornare. Inde expolire. i. exornare. Item politus. i. ornatus Perſius Pelliculam veterem retines ꝛ fronte politus. ¶ Compages vel compago media producta idem eſt quod compactio vel coniunctio. Iuuencus Immortale nihil mundi compage tenetur ¶ Canorus. i. plenus canore. canor enim dicitur cantus. a quo fit canorus. ſicut a decor decorus. a ſonor ſonorus. ¶ Adueni ſubueni reueni ꝛc̄ vno modo ſunt p̄terita pfecta indicatiui modi. ꝛ ſic producunt mediā. Altero mō ſunt p̄ſentis temporis indicatiui modi. ꝛ ſic corripiunt mediam. vt hic
¶ Paradyſos grece dicitur hortus latine Eſt enim locus ameniſſimus

De annunciatione marie

Metrum trochaicum dimetrum

Aue maris ſtella. dei mater alma. atqꝫ ſemp virgo. foelix coeli porta. Sumens illud aue. gabrielis ore. funda nos in pace. mutans nomen eue. Solue vincula reis. profer lumen cecis. mala noſtra pelle. bona cuncta poſce. Monſtra te eē matrē. ſumat p te precē. qui ꝓ nobis natus. tulit eſſe tuus. Virgo ſingularis. inter omnes mitis. nos

culpis ſolutos. mites fac et caſtos. Vitam p̄ſta pu
ram. iter para tutū. vt videntes ieſum. ſemꝑ colle
temur. Sit laus deo patri. ſummo chriſto decus.
ſpiritui ſancto. honor trinus ⁊ vnus.

¶ Maria hebraice interp̄tatur ſtella maris ¶ Stella maris dicitur que diri
git in mari nauigantes. ⁊ a poetis dicitur arctos vel vrſa. circa polū arcticū.
¶ Nomen eua ſi littere conuertantur fit aue. igitur angelus ad mariā dicēs
aue. oſtendit qꝫ ipſa ſaluaret quos eua dānauerat. ¶ Ordo ⁊ ſenſus eſt Qui
tulit. i. voluit. eſſe tuus natus. i. filius. pro nobis. i. ꝓpter noſtram ſalutē Mi
tis. i. clemens placidus ⁊ manſuetus Miteſco. i. mitis fio Horatius Nemo
adeo ferus eſt vt non miteſcere poſſit.

¶ De purificatione beate marie virginis

Metrū ſaphicū ⁊ adonium

QVod chorus vatū venerandus olim. ſpū ſan
cto cecinit repletus. in dei factū genitrice con
ſtat. eſſe maria. Hec deū coeli. dn̄m terreqꝫ. virgo
concepit. peperitqꝫ virgo. atqꝫ poſt partuꝫ meruit
manere. inuiolata. Quem ſenex iuſtus ſimeon in
vlnas. ī domo ſumpſit dn̄i gauiſus. ob qđ optatuꝫ
ꝓprio videret. lumine chriſtū. Tu libēs votis peti
mus precantū. regis eterni genitrix faueto. clara
que celſi retinens olimphi. regna petiſti. Sit deo
nr̄o decus ⁊ ptās. ſit ſalus ꝑpes ſit honor ꝑennis.
qui poli ſumma reſidēs in arce. trinus ⁊ vnus.

¶ Metrū ſaphicum habet quinqꝫ pedes. quoꝝ primus eſt trocheus. ſecun/
dus ſpondeus. tercius dactylus. quartus trocheus. quintus ſpōdeus vel tro
cheus ¶ Adoniū carmen eſt dimetrū cōſtans dactylo ⁊ ſpondeo vel trocheo.
vt eſſe maria ¶ Chorus eſt congregatio letantium. ⁊ corripit primam. Sed
corus ſine h. eſt ventus inter boream ⁊ occidentē. ⁊ hoc ꝓducit primā ¶ Vio
lare eſt vim facere Virgilius: Nam quicunqꝫ tuum violarit vulnere corpus
Morte luet merita Igitur inuiolata dicitur cui non eſt vis illata. id eſt ꝟgo.
¶ Vlna eſt vtriuſqꝫ manus extenſio. quandoqꝫ etiam ponitur pro menſura
duoꝝ palmorum. teuthoeice een elle ¶ Renitens media correpta ſcat reful/
gens. a verbo niteo Renitens media producta eſt reſiſtens. a verbo nitor. A
niteo renitens. A nitor dico retinens. ¶ Perpes ⁊ perennis idem ſunt quod
perpetuus. verſus. Perpes perpetuus ſitqꝫ perennis idem.

¶ Intra paſcha ⁊ pentecoſten ¶ Sapphicū vt ſup̄

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Vita ſanctoꝝ deus angeloꝝ. vita cunctoꝝ pari
ter piorum. chriſte qui mortis moriens mini
ſtrū exuperaſti. Tu tuos letos famulos tropheo.
nūc in his ſerua placidis dieb⁹. in quib⁹ ſanctū ce
lebratur oēm. paſca ꝑ orbem. Paſca q̄ victor rediēs
ab imo. atq; cū multis alijs reſurgēs. ipe ſuſceptā
ſup alta carnē. aſtra leuaſti. Nūc in excelſis dn̄s re
fulgēs. et ſupra coelos deus elevatus. inde ventur⁹
hō iudicatus. denuo iudex. Corda tu ſurſū modo
noſtra tolle quo patri dexter reſides in alto. ne re
ſurgētes facias in ima. p̄cipitari. Hoc pater tecū.
hoc idē ſacratus. p̄ſtet amboꝝ pie chriſte flatus. cū
quib⁹ regnas deus vnus omni. iugiter euo

¶ Regula ortographie. Quando verbū cuius prima littera eſt. ſ. cōponitur cum prepoſitōe ex. tunc ſcʒ deponitur. vt a ſurgo fit exurgo. a ſupero fit exupero. a ſcribo excribo. a ſalio exilio ꝛc̄. ¶ Paſca quidā faciunt a greco verdo paſco quod ſcat patior. Alij formant ab hebraico nomine phaſe quod eſt tranſitus ¶ Imus id eſt profundus decliuis vel infimus Seneca. Ima permutat breuis hora ſummis ¶ Denuo. i. iterum. quaſi de nouo. Plautus. Dixi equidem. ſed ſi parū intellexiſti. dicam denuo ¶ Preceps dicitur per caput vel deorſum cadens Precipitare. i. deijcere vel facere p̄cipitē. ¶ Flatus. i. flatio een blaſinge Etiam eſt ſpiritus vt hoc loco. ¶ Euum idem eſt quod etas vel ſeculum vel tempus.

De ſancto Johanne baptiſta
Simile genus.

Ut queāt laxis reſonare fibris. mira geſtoꝝ fa
muli tuoꝝ. ſolue polluti labij reatū. ſancte io
annes. Nuncius celſo veniens olympho. te patri
magnū fore naſciturū. nomē et vite ſeriē gerende.
ordine promit. Ille ꝓmiſſi dubius ſupni. perdidit
prompte modulos loquele. ſꝫ reformaſti genitus
perempte. organa vocis. Ventris obſtruſo poſit⁹ cu
bili. ſenſeras regē thalamo manentē. hinc parēs

nati meritis vterqꝫ. abdita pādit. Antra deſerti te
neris ſub annis. ciuiū turmas fugiens petiſti. ne
leui ſaltem maculare vitā famine poſſes. Prebuit
hirtū tegimen camelus. artubus ſacris ſtropheū
bidentes. cui latex hauſtū ſociata paſtū mella locu
ſtis. Ceteri tm̄ cecinere vatū. corde p̄ſago iubar af
futurū. tu quidē mundi ſcelus auferentem. indice
prodis. Non fuit vaſti ſpaciū per orbis. ſanctior q̄ſ
q̄ꝫ genitus ioanne. qui nephas ſeculi meruit lauā
tem. tingere lymphis. Gloriam patri reſonemꝰ
omnes et tibi chriſte genite o ſuperni. cuȝ quibus
ſimul et beatus. ſpiritus extat

¶ Laxus. i. diſſolutus Inde laxare diſſoluere ¶ Fiber eſt animal quod et caſtor dicitur. Sed fibra eſt parua vena non ſolum in animalibꝫ ſed etiā in herbis Virgilius Et amaris intyba fibris. ¶ Olymphus eſt mons altiſſimus in grecia inter macedoniam ⁊ theſſaliam Ponitur pro celo Nam olymphus dicitur ab olos totus ⁊ lampos id eſt lucens. ¶ Series eſt connexio vel ordo ¶ Perimo a per et emo ſignificat occido. Inde peremptus id eſt occiſus. ¶ Organon grece ſignificat latine inſtrumentum. Nos autem mutamus on in um. vt in alijs multis. ¶ Obſtruſus id eſt obſcurus vel ſecretus a verbo obſtrudo quod eſt a trudo compoſitum ¶ Abdere quaſi ab alijs dare vel ſeparare Inde abditus. ſeparatus vel ſecretus ¶ Antrum eſt ſpecus vel foramen in terra. Virgilius Nam qualis quantuſqꝫ cauo polyphemus in antro ¶ Famen id eſt locutio. ⁊ fit a verbo for faris ¶ Hirtus id ē piloſus aſper vel hirſutus. A verbo tego fit tegimen ſicut a rego regimen. Etiam dicitur tegmen Virgilius Tityre tu patule recubans ſub tegmine fagi De ſtrophio ſupra dictum eſt ¶ Bidens feminini generis dicitur ouis. ſed maſ. generis ē inſtrumentū ruſticum duobꝫ dentibꝫ. ¶ Latex dicitur aqua Interdū pro vino ponitur Virgilius Dixit et in menſa laticum libauit honorem ¶ Preſagus id eſt prouidus Virgilius Agnouit longe gemitum preſaga mali mens. Inde preſagium id eſt prouidentia vel preſcientia. ¶ Item preſagire prouidere mente ¶ Vaſtus id eſt amplus et valde magnus. Vaſtare facere vaſtum vel deſtruere ¶ Tingere non ſignificat colorare. ſed immergere Virgilius Alij ſtridentia tingunt era lacu.

¶ Ad completorium ¶ Simile genus.

Preco p̄clarus ſacer ⁊ ꝓpleta. regis eterni pa
ranymphus almi. voxqꝫ clamantis domino

potenter.dirige callē. Qui redemptorē digito no
taſti.rite tollētem ſcelus omne mundi.intimans
agnū pietate cunctū.ſoluere mundū. Angelus cū
tu vocitaris alti.iura formantē rogita tonantem.
quatinus ſanctis ſociemur aſtris.arte poloꝝ.Hoc
qꝫ tu p̄ſta genitor ſupne.nate ſup̄mi dator ac redē
ptor.ſpiritus rector tribue p̄camur.om̄e p eum

¶ Preco dicitur qui nomine alterius aliquid proclamat faciendū vel emen/
dū ¶ Nymphos grece ſponſus dicitur Inde paranymphus.i. qui iuxta ſpō
ſum eſt ſicut pronuba mulier que iuxta ſponſam eſt.¶ Intimare eſt indicare
vel ſcare a nomine intimus ¶ Tonans ſubſtantiue pro deo ſepe ponitur.vt
apud Senecā.Soror tonātis ¶ Quatenus ſcat inquantū. vel vt Seruius
ait.quouſqꝫ Quatinus vero ſcat quoniā Iuuenalis.Quatinus hic nō ſunt
et venales elephanti.primū eſt aduerbium.ſecundū coniunctio.Vulgus ac/
cipit quatinus pro vt.ſicut hoc loco etiam

¶ De ſancto Michaele   Simile genus

Chriſte ſanctoꝝ decus angeloꝝ autor humani
generiſqꝫ rector.nobis eternuꝫ tribuas beni
gnus.ſcandere coelū.Angelū pacꝫ michael ad iſtā
coelitus mitte rogitam⸗ aulā. nobis vt crebro ve
niente creſcāt.proſpera cuncta.Angelus fortis ga
briel vt hoſtem.pellat antiquū volitetqꝫ ab alto.ſe
pius templū veniens ad iſtud.viſere noſtruꝫ.An
gelū nobis medicū ſalutis.mitte de celis raphael
vt omēs.ſanet egrotos pariterqꝫ noſtros.dirigat
actus.Preſtat hoc nobis deitas beata. patrꝫ ac na
ti pariterqꝫ ſancti.ſpiritus cuius reboat in omni
gloria mundi

¶ Decus dicitur id quod decet.i.honeſtas Plinius.Decus eſt mortali iuua
re mortalem.Hinc dedecus.i.quod dedecet.i.non decet.¶ Auctor idem eſt
quod factor aut principalis cauſa efficiens.¶ Michael interp̄tatur quis.vt
deus.quo nomine denotatur eius maieſtas ¶ Gabriel interp̄tatur fortitudo
dei ¶ Raphael vero medicina dei ¶ Aula eſt domus p̄ncipis. Veteres etiā
ponebant aulam pro olla.vt apud Plautum in aulularia ¶ Creber.i.conti/
nuus. Inde aduerbium crebro.i.continuo vel ſepe.¶ Viſere idem eſt quod

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

viſitare ¶ Nota ꝙ angelorum nomina quia barbara. i. hebrea ſunt. ponũtur hic indeclinabiliter ¶ Boare. i. clamare vt bos Indereboo. i. reclamo Uirgilius Roboant ſilueq; ⁊ magnus olympus.

De confeſſoribus.

Simile genus

Iſte confeſſor dñi ſacratus. feſta plebs cuius celebrat ꝑ orbem. hoc die letus meruit ſecreta. ſcandere celi. Qui pius prudẽs humilis pudicus. ſobrius caſtus fuit ⁊ quietus. vita dũ preſens vegetauit eius corporis artus. Ad ſacrũ cuius tumulũ frequenter. mẽbra languentũ modo ſanitati. quolibet morbo fuerint grauata. reſtituuntur. Unde nũc noſter chorus in honore ipſius hymnũ canit hunc libẽter. vt pius eius meritis iuuemur omne per euum. Sit ſalus illi decus atq; virtus. qui ſupra coeli reſidens cacumẽ. totius mũdi machinam gubernat. trinus ⁊ vnus.

¶ Confeſſor dicitur aliquis ſanctus qui non eſt martyr. vt ſanctus Gregorius. ſanctus martinus. Apud antiquos tamẽ ijdem erant martyres ⁊ confeſſores. vt apud Ciprianũ ¶ Pius. i. ſanctus. religioſus vel colens deũ Nã pietas ſm Lactantium eſt cultus dei ¶ Uegetus media correpta id eſt fortꝫ Uegetare id eſt facere vegetuꝫ Prudentius Unde pererrattis vegetat ꝓcordia membris ¶ Tumulus eſt ſepulchrum Inde tumulare ſepe tamen tumulus accipitur pro colle. ¶ Unde quandoq; ſignificat de quo loco. vt vnde venis Quandoq; ſcat de quo vel de qua re. vt vñ tibi pecunia. Etiam ſignificat quare vel quapropter. vt hic. ¶ Cacumen dicitur altitudo. Inde cacuminare id eſt exaltare

Metrum aſclepiadeũ coriambicum

In vigilia paſche

Inuentor rutuli dux bone luminis. qui certis vicibus tẽpora diuidis. merſo ſole chaos ingruit horridum. lumen redde tuis chriſte fidelib9. Quamuis innumero ſidere regiã. lunariq; polũ lampade pinxeris. incuſſu cilicis lumina nos tũ.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Pingus quos olei

[illegible]

monſtras ſaxigeno ſemine querere. Ne neſciret homo ſpem ſibi luminis. in chriſti ſolido corpore cōditā. qui dici ſtabilem ſe voluit petram. noſtris igniculis vnde genus venit. Pinguis quos olei rore madentibus. lychnis ac facibus paſcimus aridis. quin et fila fauis ſcirpea floreis. preſſo melle prius collita fingimus. Viuax flamma viget ſeu caua teſtula. ſuccū linteolo ſuggerit ebrio. ſeu pinus piceam fert alimoniam. ſeu ceram teretem ſtuppa calens bibit. Splendent ergo tuis muneribus pater. flammis mobilibus ſcilicet atria. abſentem qʒ diem lux agit emula. quam nox cū lacero victa fugit peplo Per quē ſplendor honor. laus ſapientia maieſtas bonitas. et pietas tua. regnū continuat numine triplici. texens perpetuis ſecula ſeculis.

¶ De qualitate huius carminis vide ad hymnū ſequentem ¶ Rutilus. i. rubens et ardens. Inde rutilare. i. ardere vel ſplendere vt ignis Virgilius Per ſudum rutilare vident ¶ Ingruo. i. incido vel inſto Virgilius. Ingruit eneas armis ¶ Innumerus. i. innumerabilis. Et ponitur hic numerus ſingularis pro plurali. cum dicitur innumero ſidere. pro innumeris ſideribus ¶ Regia eſt domus vel palacium regis ¶ Lampas eſt idem quod ſplendor aut fax ¶ Saxigenus a um. i. de ſaxo genitus. ita taurigenus. caprigenus. alienigenus inueniuntur ¶ Solidus id eſt integer et firmus Inde ſolidare. i. facere ſolidum ¶ Petra grece ſaxū latine dicitur ¶ Lychnus grece proprie eſt lucerna Virgilius Pendent lychni laquearibus aureis. Sed vſurpatur pro illo quod ardet in lampade. quod proprie dicitur ellychnium. ¶ Fauus eſt mel nō expreſſum ¶ Fingere eſt formare. ¶ Scirpus eſt iuncus Inde adiectiuū ſcirpeus id eſt de ſcirpo factus ¶ Collitus media curta id eſt linitus. et fit a lino ¶ Teſtula. i. parua teſta. et ſignificat lampadem. Hinc linteolum. i. paruū lintheū teuthonice lenent. ¶ Stuppa eſt groſſitia lini. ſpijt of heed. ſcilicet quod eſt intra candelam ¶ Emulus dicitur imitator. quandoqʒ etiam inuidus. Nox fingitur peplū circūdare celo. ſed peplum lacerū per cuius foramina ſtelle videntur ¶ Maieſtas eſt magnitudo. et venit a maior ¶ Continuare eſt facere continuum ¶ Numen eſt deitas vel deus ipſe

¶ In aſcenſione domini ¶ Metrū diacolon tetraſtrophon quod prima parte eſt coriambicū aſclepiadeū

ſicut p̄cedens. Pro alio membro eſt gliconium.

F Eſtū nūc celebre magnaq; gaudia. cōpellunt aīos carmīa ꝓmere. cū chriſtus ſoliū ſcandit ad arduū. coelorꝝ pius arbiter. Cōſcendit iubilās letus ad ethera. ſanctorꝝ ppl̄s p̄dicat inclitū. ꝯcinit pariter āgelicus chorus. victoris boni gl'am. Qui ſcandēs ſuperos vincula vinxerat. donās terrigenis munera plurima. diſtrictis rediet arbiter oīm qui mitis mō trāſijt Oramus dn̄e cōditor inclite. deuotos famulos reſpice protegens. ne nos liuor edax demonis obruat. demergat vel in inferos. Vt cū flāmiuoma nube reuerteris. occulta hoīm pandere iudicans. ne des ſupplicia horrida noxijs ſed iuſtis bona premia Preſta hoc genitor optime maxime. hoc tu nate dei et bone ſpūs regnās ppetuo fulgida trinitas. p cuncta pie ſecula

¶ Coriambus dicitur pes metricus cōſtans quattuor ſyllabis. quarꝫ prima et vltima ſunt longe. ⁊ due medie ſunt breues. vt in hoc nomine omnipotēs. Igitur hoc carmē habet quattuor pedes. quorꝫ primus eſt ſpondeus. ſecundus ⁊ tercius ſunt coriambi. quartus eſt iambus. vel pyrrichius. qui conſtat duabꝫ ſyllabis breuibꝫ. Itē quartus quiſq; verſiculus dr̄ gliconius ab auctore. habet tantū vnū coriambū. in alijs priori ſimilis ¶ Arbiter eſt iudex a partibus electus ¶ Superi dicūtur celeſtes qui ſunt ſupra. Dicitur etiam ſuperus a um. i. ſupernus Virgilius. ſuperi regnator olymphi. Item ſuperū mare ¶ Diſtrictus id eſt ſeuerus durus ⁊ vehemens. quaſi ſolitus diſtringere. i. premere ⁊ ligare malos. ¶ Deuotus. id eſt deditus vel qui ſe deuouit. id eſt promiſit aut deo aut alteri ¶ Liuor edax id eſt inuidia cōſumens. Lucanus Liuor edax tibi cuncta negat. Edax fit ab edo es eſt. vt edax vir. id eſt multū comedens ¶ Flammiuomus quaſi vomens flammā. vt igniuomus id ē vomens ignem.

¶ Metrū ſicut inuētor ruti. ¶ De ſcō martino epō

F Ratres vnanimes federe nexili. mecū pticipes lumīs anni. q ſol hodie fulminat orbita martini reuehēs feſta celebria. Cantem⁹ pariter carmē āmabile. martini meritis oppido nobili. clerus cū

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

populo cõſonet organo grandi. nã volupe eſt pſal
lere gaudio. Martinus qui vota fidelium. atten
dit tribuens cuncta ſalubria. cõfert hic famulis ri
te canentibꝰ. ſtellis aureolã ſerta micantibꝰ. Cun
ctis candelabrũ luminis extitit. a multis tenebras
mortis et expulit. virtutũ ſtatuit creſcere germĩa.
in quorum fuerant pectore crimina His nos ſubſi
dijs vndiqꝫ prediti. pangamus ꝓprio cantica pſu
li. laudemus parili voce quod approbat. dãnemꝰ
vigili mente quod improbat. Martinũ precibus
gẽs modo gallica. dignus ſollicitet noſtraqꝫ patria
martinus faciat tempora proſpera. mundi chriſte
ſalus o tibi gloria

¶ Omnia nomina in ilis que formantur ab vltimo ſupino ſignificant paſſiue. vt nexilis. i. nexus. ſutilis. i. ſutus. tortilis. i. tortus. fictilis id eſt fictus. ſculptilis id eſt ſculptus ⁊c̃. ¶ Oppido eſt hic aduerbiũ ſignificans valde. et ſepe legitur nõ ſolum apud poetas ſed etiam in ſacris litteris Quod autem vulgus ait oppido aduerbiũ producere. id eſt falſum eſt Si autem velis oppido nomen cẽ. verſus non valet ¶ Clerus eſt congregatio clericorum ¶ Volupe ſignificat iucũdum. Plautus Quia vos tranquillos video. gaudeo ⁊ volupe eſt mihi. Idẽ Facito veſtro animo volupe ¶ Aureolus eſt diminutiuũ ab aureus. ⁊ eſt adiectiuũ ſicut aureus. et idem ſignificat. Quãdoqꝫ tamen ſubſtantiuatur in feminino genere ¶ Sertum eſt corona p̃cipue de floribus conſerta. i. compoſita.
¶ Subſidiũ eſt auxilium poſtea miſſum. nam quod ante neceſſitatem datur preſidium dicitur ¶ Approbo ⁊ comprobo ſignificant laudo. Improbo ⁊ reprobo ſignificant vitupero. Inde improbus ⁊ reprobus. i. malus et vituperabilis
¶ Sollicitare eſt facere ſollicitum vel commouere

¶ Metrum dactilicum alcmaniuꝫ tetrametrũ hypercatalecticum

¶ De aſſumptione beate marie

O Quam glorifica luce coruſcas. ſtirpis dauidi
ce regia proles. ſublimis reſidens virgo ma
ria. ſupra coeligenas etheris omnes. Tu cum vir
gineo mater honore angelorꝫ domino pectoris au
lã. ſacris viſceribus caſta paraſti. natus hinc deus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

eſt corpore chriſtus. Que ʒ cunctis venerans orbis adorat. cui nunc rite genu flectitur omne. a q̄ nos petimus te veniente. abiectis tenebras gaudia lucis. Hoc largire pater luminis autor. natuʒ p̄ proprium flamine ſacro. qui tecuʒ nitida viuit in ethera. regnans ac moderans ſecula cuncta

¶ Hoc carmen dicitur alcmaniū. quia alcman poeta inuenit. Dicitur hypercatalecticū. i. ſupabundans. q2 poſt duos pedes abijcitur in ſcandendo ſyllaba ſic. O q̄ꝫ glorifi. luce coruſcas ¶ Coruſcus. i. ſplendidus Inde coruſcare id eſt ſplendere. ¶ Sublimis. i. altus. Inde ſublimitas id eſt altitudo. Item ſublimare. i. exaltare ¶ Anglorum legitur hic p̄ ſyncopen pro angeloꝝ cauſa metri. ſicut vincla pro vincula. ſecli pro ſeculi ¶ Rite id eſt recte vel bene vl' ſm ritum. nam ritus eſt idem quod mos ¶ Aethra eſt ſplendor aetheris Virgilius. Nec lucidus ethra ſidera polus. Aether eſt ſummuʒ elementum quod etiam ignis vocatur. ⁊ pro celo ponitur

¶ Metrū elegiacū ¶ In die palmarum

Gloria laus et honor tibi ſit rex chriſte redemptor Cui puerile decus prompſit oſanna piū Iſrahel es tu rex dauidis ⁊ inclita proles. Nomine qui in domini rex benedicte venis. Cetus in excelſis te laudat celitus omnis. Et mortalis homo. et cuncta creata ſimul. Plebs hebrea tibi cū palmis obuia venit. Cum prece voto hymnis aſſumus ecce tibi. Hi tibi paſſuro ſoluebant munia laudis. Nos tibi regnāti pāgimus ecce melos Hi placuere tibi placet deuotio noſtra Rex pie. rex clemens cui bona cuncta placent. Fecerat hebreos hos gl'a ſanguis alti. Nos facit hebreos trāſit⁹ ecce pius.

¶ Oſanna licet hic ⁊ alibi quandoqꝫ ponatur pro nomine. tamen prope eſt oratio hebraica ſonans. o domine ſaluum me fac ¶ Iſrahel eſt nomen patriarche iudeorum qui et iacob dictus eſt. Sed vtrumqꝫ nomen ſepe ponitur pro populo iudaico. id eſt pro filijs aut poſteris iſrahel ¶ Hebrei vocantur iudei vel ab heber quodam vetuſto viro. vel quia tranſierunt rubrum mare. Nam hebreus interp̄tatur tranſiens. ¶ Palma eſt quedam ſpecies arboris. ponitur pro victoria. ⁊ pro manu ¶ Munia plurali numero tantū ſunt officia

¶ Iu del inquit dicti ſunt hebrei a ſua parentela. Nos etiam ſumus hebrei cum tranſiuimus de vitijs ad virtutes. vel de virtute ad virtutem.

¶ Lactantij firmiani metrum Elegiacum

¶ In die paſche

Salue feſta dies toto venerabilis euo. Qua
deus infernũ vicit ⁊ aſtra tenet. Tẽpora flori
gero rutilãt diſtincta ſereno. Et maiore poli lumi
ne porta patet. Altius igniuomũ ſolem coeli orbi
ta ducit. Qui vagus oceanas exit ⁊ intrat aquas.
Armatus radijs elemẽta liquentia luſtrans. Hac
in nocte breui tendit in orbe diẽ. Splẽdida ſincero
producunt ethera vultu. Leticiãq; ſuã ſidera clara
probant Terra ferax vario fundit munuſcula cultu
Cum bene vernarit reddit ⁊ annus opes. Mollia
purpureũ pingunt violaria campũ Prata virent
herbis et micat herba comis. Paulatim ſubeunt
ſtellantia lumina floꝝ. Floribus arridẽt gramina
cũcta ſuis Semine depoſito late ſeges exilit aruis
Spondens agricole vincera poſſe famẽ. Caudice
defecto lachrymat ſua gaudia palmes. Unde merũ
tribuat dat modo vitis aquã. Cortice de matris te
nera lanugine ſurgens. Preparat ad partũ turgi
da gemma ſinũ. Subq; hyems tẽpus folioꝝ cri
ne refuſo. Iam reparat viridens frondea tecta ne
mus. Mirta ſalix abies corilus ſiler vlmꝰ acer nux
Plaudit queq; ſuis arbor amoena comis. Cõſtru
ctura fauos apis aluearia linquẽs. Floribꝰ inſtre
pitans poplite mella rapit. Ad cantus reuocatur
auis. que carmine clauſo. Pigrior hyberno frigo
re muta fuit Hinc philomena ſuis attẽperat orga

na cãnis. Fitqꝫ repcuſſo dulcioꝛ aura melo Ecce re naſcentis teſtat̕ gratia mundi Omnia cũ dño dona rediſſe ſuo. Namqꝫ triũphanti poſt triſtia tartara chꝛiſto. Undiqꝫ fronde nemus gramina flore fa uent. Legibus inferni oppꝛeſſ:s. ſuper aſtra meã tem. Laudant rite deum lux polus arua fretum. Qui crucifixus erat deus ecce per omnia regnat. Dantqꝫ creatoꝛi cuncta creata pꝛecem. Nobilitas anni menſium lux alma dierum. Horarum ſplen doꝛ. ſtridula cuncta fauent. Hinc tibi ſilua comis plaudit quoqꝫ campus ariſtis. Hinc grates tacito palmite vitis agit. Hinc tibi nunc auium reſonãt virgulta ſuſurro. Has inter nimio paſſer amoꝛe canit. Chꝛiſte ſalus rerum bone conditoꝛ atqꝫ redẽ ptoꝛ. Unica pꝛogenies ex deitate patris. Irrecita biliter manans de coꝛde parentis. Verbum ſubſi ſtens et patris oꝛe potens. Aequalis concoꝛs ſoci us cum patre coeuus. Quo ſumpſit mũdus pꝛin cipe pꝛincipium Aethera ſuſpendis. ſola congeris equoꝛa fundis Queqꝫ locis habitant que modera ta vigent. Qui genus humanum cernens merſiſ ſe pꝛofundo. Utqꝫ hominem eriperes es quoqꝫ fa ctus homo. Nec noſtro tantum voluiſti e coꝛpoꝛe naſci. Sed caro que naſci pertulit atqꝫ moꝛi. Fune ris exequias pateris nouus autoꝛ et oꝛbis. Intra moꝛtis iter claude ſalutis opem. Triſtia ceſſarunt inferne vincula legis. Expauitqꝫ chaos luminis oꝛe pꝛemi. Depereũt tenebꝛe chꝛiſti fulgoꝛe fuga te. Aeterne noctis pallia craſſa cadunt.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Pollicitam ſed redde fidem precor alma poteſtas.
Tercia lux redijt ſurge ſepulte deus Non decet vt
vili tumulo tua membra tegantur. Non precium
mundi vilia ſaxa premant Indignū eſt cuius clau
duntur cuncta pugillo. Vt tegat incluſuꝫ rupe ve
tante lapis. Lintea tolle p̄cor ſudaria linque ſepul
chro. Tu ſatis es nobis et ſine te nihil eſt Solue ca
tenatas inferni carceris vmbras Et reuoca ſurſuꝫ
quicquid ad ima ruit. Redde tuam faciē. videāt vt
ſecula lumē. Redde diem qui nos te moriēte fugit
Sed plane impleſti remeans pie victor olimphi.
Tartara preſſa iacent nec ſua iura tenēt. Inferus
inſaturabiliter caua guttura pandens. Qui cun
ctos raperet fit tua preda deus. Eripis in numerꝫ
populū de carcere mortis. Et ſequit̄ liber quo ſuꝰ
autor abis Euomit abſorptam pauide fera belua
plebem. Et de fauce lupi ſubtrahit agnus oues
Hinc tumulū repetens poſt tartara carne reſum
pta. Belliger ad celos āpla trochea refers. Quos
habuit penale chaos iaꝫ reddidit iſte. Et q̄s mors
peteret hos noua vita tenet Rex ſacer ecce tui radi
at ps magna trophei. Cuꝫ puras aīas ſacra laua
cra beant. Candidus egredit̄ nitidis exercitus vn
dis. Atqꝫ vetꝰ vitiū purgat in amne nouo. Fulgē
tes aīas veſtis q̄ꝫ cādida ſignat Et grege de niueo
gaudia paſtor hꝫ Addit̄ hac foelix ꝯcors mercede ſa
cerdos Qui dare vult dn̄o dupla talēta ſuo Ad me
liora trahēs gētili errore vagātes. Beſtia ne rapi
at munit ouile dei. Quos prius eua nocēs infece
rat hos mō reddit. Eccleſie paſtos vbere lacte ſinu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Feſtus a um. id eſt celebris. vt feſtus dies. Profeſtus autem dicitur quaſi
procul a feſto. id eſt non feſtus. Feſtiuus vero pertinens ad diem feſtum. vt fe
ſtiua veſtis. ¶ Serenum ponitur hic ſubſtantiue pro ſerenitate ¶ Oceanus
dicitur mare magnum quod orbem terrarum circuit. hic ponitur adiectiue
Elementa liquentia. id eſt liquida ſunt aer ⁊ aqua ¶ Ferax id eſt fertilis. qua
ſi ferens fructum. ¶ Ver eſtas autumnus hyems. faciunt de ſe verba exce/
pte actionis. vt vernat. het lentet. eſtiuat het zomert ⁊c̄. Vernare etiam ſigni
ficat florere aut letum eſſe. vt alibi ¶ Violarium eſt locus vbi viole creſcunt.
vt roſarium vbi roſe ¶ Paulatim id eſt ſemper aliquid vel cum tempore.
Stellare eſt vt ſtella ſplendere ¶ Aruum dicitur ager frumento conſitus
¶ Caudex eſt truncus vel ramus. Et dicitur indifferenter caudex ⁊ codex.
ſicut cauda ⁊ coda. palaſtrum ⁊ ploſtrum ⁊c̄. ¶ Lanugo eſt tenera lana
¶ Gemma dicitur prima generatio vitis. que et oculus dicitur. Virgilius.
Turgent in palmite in gēme Folia ſunt crines arborum ¶ Myrtus eſt ar/
bor quedam. teuthonice gaghel. Oportet autem ſliqueſcat hic. quod crebrū
fuit apud veteres. Nam myrta non legitur. poſſumus tamen etiam myrrha
legere. que eſt arbor aromatica in oriente ¶ Siler eſt arbuſcula ſimilis ſalici.
vnde Virgilius ait. molle ſiler. ¶ Acer eſt arbor p̄cioſi ligni de quo fiunt mē
ſe p̄ſtantes ¶ Vlmus vt reor barken boem ¶ Fauus eſt illud in q̄ apes mel
faciunt. Aluear e vel aluearium een ymen korff. ¶ Philomela non philome/
na een nachtegael. quaſi amans melos ¶ Gratia hic dicitur ornatus. vt apd
Salomonem Fallax gratia ⁊c̄. ¶ Tartarus eſt profundiſſimus inferorum
locus dictus taratto quod eſt turbo. vel a tartarizin. id eſt ab horrendo
¶ Menſum pro menſium per ſyncopen Ouidi. Et quos ſuſtinui bis men/
ſum quinque labores ¶ Stridulus id eſt ſtridens vel ſonans. ¶ Ariſte ſunt a/
cus in ſpica. teuthonice die anghelen in die aver. Ponitur pro ſpica. ¶ Pal/
mes eſt ramus vitis ¶ Virgultum eſt virga vel multitudo virgar. ¶ Irreci/
tabiliter quaſi non recitabiliter. id eſt indicibiliter. nam recitare eſt alta voce
legere ¶ Coeuus eſt eiuſdem eui vel eque antiquus ¶ Fundere hic ſignificat
dilatare. nam quod funditur dilatatur ¶ Funus nunc mortē ſignificat. nunc
exequias funebres. a greco nomine phonos quod eſt mors. Exequie ſunt ce
lebritates vel ſacrificia que fiunt pro mortuis ¶ Pallia id eſt obſcuritates.
Eterne noctis id eſt inferni. in quo eſt interna nox ¶ Pugillis eſt pugnus. id
eſt clauſa manus. Nam a pugnus fit pugillus. vt a talis taxillus. a tignus ti
gillus ¶ Lintheum dicitur peplum vel pannus lineus Inde lintheolum id
eſt paruum linteum. ¶ Inferus quandoque eſt adiectiuum ſignificans id qđ
depreſſius vel infra ens. vt inferus locus. inferum mare Quandoque eſt ſubſtā
tiuum ſignificans infernum. vt hic ¶ Belua dicitur magna ⁊ crudelis beſtia
Inde beluinus id eſt pertinens ad beluam.. ¶ Radiare eſt radios emittere
vel ſplēdere ¶ Beare id eſt facere felicē. Inde beatus participium et nomen.
¶ Talentum apud romanos erat pondus ſeptuaginta librarū. vt ait Ser
uius Atticum talentum magnum. continet octoginta tres libras. paruū ve/
ro quadraginta ¶ Sinu eſt hic datiui caſus pro ſinui. vt apud virgilium. Vi
cini inuigilant pro victui.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ De ſancto Remigio.

¶ Carmen heroicum

Remigius preſul meritis ortuqꝫ venuſtus.
francorum domino gentem peperit luculē
tam. remedium preſtans magnum precibus mi
ſerorum. Hic membris redolēdo ſacris pius ac ve
nerandus. ſubveniat nunc magnificus noſtris q̄
qꝫ votis. eterne patrie cives fore quo mereamur.
Deo patri ſit gloria ꝛc..

¶ Venuſtus, id eſt pulcher a nomine venus quod quandoqꝫ ſignificat pul/
chritudinem ¶ Luculentus plenus luce. ſicut lutulētus plenus luto. ſomno/
lentus id eſt plenus ſomno ꝛc. Sed lutulentus proprie producit primam ſyl
labam. que hic cauſa metri corripitur

¶ Finiunt hymni in formā optimam carminis redacti et diligeuter emendati.

¶ Sequuntur ſequentie

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶Anno imperij ceſaris Auguſti quadrageſimo ſecundo toto fere orbe poſt multa bella vel ſubacto vel pacato natus eſt chriſtus Maior enim pars mũdi tota ſcʒ Europa ⁊ Aphrica. magna etiã pars aſie vt Syria Judea Cilicia Pontus Armenia. ſub ditione romana tunc erant Relique vero gentes. et ſi non parebãt romanis ⁊ ceſari. tamẽ eos magnope formidabãt. Scribit enim Suetonius in vita ceſaris. tunc fuiſſe data reſponſa per totum orbem naſci imperatorem inuictum. quod vtiqʒ cum de chriſto dictum fuiſſet. tamẽ de Auguſto pleriqʒ accipiebant Quo circa Scythe Parthi et Medi legatos ad Auguſtum pro pace componenda miſerunt. fuit ergo tanta pax. quãta nullis retro ſeculis fuiſſe legitur. vnde templũ iani. quod in pace clauſum. in bello patebat. poſt ducentos ⁊ eo amplius annos quib' apertũ ſteterat Auguſtus clauſit. ⁊ vniuerſalẽ quoqʒ cenſum. quod nunqʒ antea factum fuerat. edixit. Hec igitur tanta pax ⁊ tam inſueta. magnum aliquid indicabat. chriſti ſcʒ aduentum qui nos deo patri reconciliaret. cuius natiuitatem. nõ ſolũ prophete viri ſanctiſſimi. ſed et ſybille gentiles predixerunt.

¶Item beatus Gregorius bene incepit librum ſuum a natiuitate chriſti. qꝛ primordialis ſalus per chriſti natiuitatem mundo illuxit

¶In nocte natiuitatis domini.

Grates nunc omnes reddamus dño deo qui ſua natiuitate nos liberauit. de diabolica poteſtate. Huic oportet vt canamus cum angelis ſemper gloria in excelſis.

¶Grates pluralis numeri tantũ ſunt gratie Virg. Grates pſoluere dignas Non opis eſt noſtre. Gratis autem aduerbium ſcat ſine cauſa vel ſine pmio Item ingratis aduerbium. i. non ſponte vel contra voluntatem Diabolos grece. calumniator vel accuſator latine.

¶In aurora.

Ecce Pa recolamus laudibus pijs digna. Huius diei carmina in qua nobis lux oritur gratiſſima. Noctis interit nebula pereunt noſtri criminis vmbracula Hodie ſeculo maris ſtella eſt enixa noue ſalutis gaudia Quẽ tremunt baratra mors cruenta pauet ipſa a quo peribit mortua. Gemit capta peſtis antiqua coluber liuidus perdit ſpolia. Homo lapſus ouis abducta reuocatur ad eterna gaudia. Gaudent in hac die agmina angelorum celeſtia. Quia erat drachma decima per

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

dita et eſt inuenta. O culpa nimiū beata qua redē
pta eſt natura Deus qui creauit om̄ia naſcitur ex
femina Mirabiliſ natura mirifice induta aſſumēs
qđ nō erat manēs quod erat. Induitur natura di
uinitas humana quis audiuit talia dic rogo facta
Querere venerat paſtor pius quod perierat. In
duit galeam certat vt miles armatura. Proſtrat'
in ſua propria ruit hoſtis ſpicula auferunt tela In
quibus fidebat diuiſa ſunt illius ſpolia capta p̄da
ſua. Chriſti pugna fortiſſima ſalus noſtra eſt vera
Qui nos ſuam ad patriam duxit poſt victoriam.
In qua ſibi laus eſt eterna

¶ Recolere eſt repetere Cicero. Tantum ego mihi ad hec ſtudia recolenda
ſumpſero. Etiam ſignificat meditari vel mente tractare. Idem Que ſi ipſe tecum
recolis. equiori animo morieris. Etiam poteſt accipi pro ſuo ſimplici ¶ Inte
rire eſt perire vel mori. Inde interitus. i. mors ¶ Umbraculum. i. obſcuritas
vel vmbra Nam vmbra eſt aer carens ſole. ¶ Maria interp̄tatur ſtella ma/
ris ¶ Barathrum dicitur locus profundiſſimus. ⁊ ponitur pro inferno ¶ Co
luber eſt ſpecies ſerpentis. quaſi colens vmbras ¶ Liuidus. i. inuidus vel ni
ger vel turpis ¶ Drachma femini generis ⁊ prime declinationis eſt quidam
denarius. ⁊ quoddaʒ pondus ſcʒ ſex obuli off een vierendel loes ¶ Culpa di
citur beata. quia fuit occaſio vt deus fieret homo ¶ Natura fit a verbo naſcor
Eſt enim natura vis naſcendi aut vis ingenita Ponitur etiam pro membro
naturali vel genitali ¶ Spiculum eſt telum acutū. Nam telum eſt omne quo
nos defendimus ¶ Preda dr̄ totum quod hoſtib' ablatum eſt Spoliū vero
eſt quelibet pars prede. Unde preda capitur. ſpolia diuiduntur.

Ad ſummam miſſam

Natus ante ſecula dei filius inuiſibilis inter
minus. Per quē fit machina celi et terre ma
ris ⁊ in his degentiū. Per quē dies et hore labant
et ſe iterū reciprocat. Quē angeli in arce poli voce
cōſona ſemꝑ canūt. Hic corpus aſſumpſerat fragi
le ſine labe originalis criminis de carne marie vir
ginis quo p̄mi parētis culpā eueqꝫ laſciuiā terge
ret. Hoc p̄ns diecula loquit̄ p̄lucida adaucta longi

tudine q̄ ſol verus radio ſui lumīs vetuſtas mū
di depulerit genitus tenebras. Nec nox vacat no
ui ſyderis luce q̄d magoꝝ oculos terruit ſcios. Nec
gregū magiſtris defuit lumē quos ꝑſtrinxit clari
tas militū dei. Gaude dei genitrix quā circūſtant
obſtetricū vice cōcinētes angeli glām deo Chriſte
patris vnice qui humanā noſtri cauſa formā aſſū
pſiſti refoue ſupplices tuos. Et quoꝝ participē te
fore dignatus es ieſu dignāter eoꝝum ſuſcipe pre
ces. Vt ipſos diuinitatis tue ꝑticipes deus facere
digneris vnice dei

¶ Seculum eſt tempus centū annoꝝ vel humane vite. ergo ante ſecula.i. ante tempora ¶ Interminus.i.ſine termino. vt cōterminus.i. iuxta termīos ¶ Machina eſt omnis artificioſa ſtructura. a greco nomine mechane quod ſdem ſcat. a quo mechanicus ¶ Degere.i. agere aut viuere. nam ⁊ per ſe ponitur. ⁊ cum accō vitam vel etatem ¶ Labo.i. cado paulatim Inde labaſco de quo alibi ¶ Reciproco.i. recipio Nam reciprocum dicitur quod illuc redit vnde profectum eſt ¶ Laſciuus.i. petulans ⁊ libidinoſus Inde laſciuia id ē petulantia. ⁊ laſciuire laſciuium eſſe ¶ Diecula eſt nomē diminutiuū a dies. Terentius Non ſatis habes q̄ tibi dieculam addo. ¶ Vacat cum dtō ſcat intendit vel operam dat. Vacat cum abltō ſcat caret. ¶ Scius.i. ſciens vel doctus ¶ Preſtringere eſt impedire. Inde preſtigium eſt illuſio oculorum ¶ Obſtetrix dicitur mulier perita que parenti aſtat ¶ Fore ſcat futurū eſſe. ſed abuſiue ponitur pro eſſe ¶ Dignari eſt dignū habere vt hic. vel dignū facere Virgilius Haud equidem tali me dignor honori

De ſancto ſtephano

Hunc cōcordi famulatu colamus ſolēnitatem.
Auctoris illius exēplo docti benigno. Pro ꝑ
ſecutoꝝ ꝑcantis fraude ſuoꝝ. O ſtephane ſignifer
regis ſummi bone nos exaudi. Proficue q̄ es pro
tuis exauditus inimicis. Paulus tuis ꝑcibus ſte
phane te quondā ꝑſecutus chriſto credit. Et tecū
tripudiat in regno cui nullꝰ ꝑſecutor appropinq̄t
Nos pinde nos ſupplices ad te clamantes ⁊ ꝑcibꝰ
te pulſantes Oro ſciſſima nos tua ſꝑ conciliet deo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

noſtro Te petrus chriſti miniſtrū ſtatuit. tu petro
normā credendi aſtruis ad dexterā ſummi patris
oſtēdendo quē plebs furēs crucifixit Te ſibi chriſtꝰ
elegit ſtephane ꝑ quē fideles ſuos corroboret. ſe ti
bi inter rotatus ſaxoꝝ ſolatio manifeſtās. Nūc in
ter inclitas martyꝝ purpuras choruſcas coronatꝰ

¶ Fraus licet ꝓprie ſit deceptio. tamen hic pro malitia vel culpa ponitur Ita etiam apud Virgilium. Quis deus in fraudem ꝛc. ¶ Tripudium eſt ſaltatio. quaſi terre pauium Nam pauire eſt ꝑcutere. Unde fit pauimentū Tripudiare eſt tripudium agere. id eſt ſaltare. teuthonice danſen ¶ Proinde ſignificat propterea ¶ Conciliare eſt coniungere per amorem Virgilius Tu ceptra iouemqꝫ concilias Inde reconciliare. i. reducere in gratiaꝫ ¶ Aſtruo quaſi ad aliud ſtruo Quādoqꝫ ſignificat addo. quādoqꝫ aūt affirmo. vt hic ¶ Corroborare eſt robur dare. ¶ Rotare eſt voluere Virgilius Inſtat non ſecius ac rotat enſem. Inde rotatus. i. volutio vel iactus. ¶ Purpura eſt color ſimilis ſanguini concreto

IOannes ieſu chriſto multū dilecte virgo Tu
eiꝰ amore carnalē. In naui parentē liquiſti.
Tu lene cōiugis pectus reſpuiſti meſſiā ſecutus.
Ut eius pectoris ſacra meruiſſes fluenta potare.
Tuqꝫ in in terris poſitus gl̄am conſpexiſti filij dei
Que ſolū ſanctis in vita credit̄ cōtuenda eſſe pen
ni Te chriſtus in cruce triūphans matri ſue dedit
cuſtodē. Ut virgo virginē ſeruares atqꝫ curā ſup
peditares. Tu de carcere flagriſqꝫ fractus teſtimo
nio pro chriſti es gauiſus Idem mortuos ſuſcitas
inqꝫ ieſu nomine venenum forte vincis Tibi ſum
mus tacitum pre ceteris verbū ſuum pater reue
lat. Tu nos oīes ſedulis p̄cibus apud deum ſem
per cōmenda Ioannes chriſti chare

¶ Lenis prima producta eſt idem quod planus ꝛ mollis Virgilius. Et ſepe in ieni queſiſſent cornua fronte. ¶ Meſſias hebraice dicitur grece vel latine chriſtus ¶ Fluentum id eſt fluuius ¶ Perennis id eſt perpetuus. ꝛ ſcribitur ſine h. quia fit a per ꝛ annus Dicitur etiam perennus a um.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Suppeditare non ſignificat ſub pedibus dare. ſed abundanter dare. Ci-
cero Creditores regis aperte pecuniam ſuppeditant. Idem. Ciceroni meo
ſuppeditabis quantum videbitur. Igitur hic ſuppeditares curam id eſt da-
res aut miniſtrares neceſſaria Nam cura pro diligentia ponitur vel pro ijs
rebus quarum cura habenda eſt ¶ Flagrum quandoqꝫ flagellum ſignificat
Iuuenalis. Nec dura timebis flagra pati. Quandoqꝫ ardorem ſ̄ficat. a quo
flagrare id eſt ardere. Hic capi poteſt pro vtroqꝫ ¶ Tacitus dicitur quando
qꝫ qui tacet aut de quo tacetur vt hic.

De innocentibus

Laus tibi chriſte. Cui ſapit quod videtur cete
ris eſſe ſurdaſtrum Famulatu cuius omnis
competit ſexus et etas. Recentes atqꝫ teneri mili-
tes herodiano enſe trucidati te hodie precauerūt.
Licet necdum potuerunt lingula effuſione tamē
te chriſte ſui ſanguinis preconati ſunt. Nac cū cruo
re fundentes ad deum clamitaturi. Vda pupilli
quem gena miſeret et innocentis. Quis athletaꝝ
fortiſſimus vnquam exercitibus tantam chriſte
ſuis contulit victoriam Quantum vagiēs coeun
lis tuis tu preſtitiſti mittens eos celo regnaturos
perpetim. O chriſti precones clari floreſqꝫ marty
rum choruſci. Et confeſſorum inſignes gemmule
ſanctorum. Atqꝫ ſterilium in mundo virginū. Cla
ri filioli. dulces puſioli nos iuuate p̄cibus. Quos
chriſtus innocentem mortem veſtram miſerans.
Pro ſeſe maturatam placidus exaudiens Nos re
gno ſuo dignetur

¶ Surdaſter id eſt aliquantum ſurdus. eſt enim diminutiuum ſicut recal-
uaſter id eſt aliquantum caluus. ſcilicet qui in prima parte capitis nō habet
crines. Necdum et nondum id eſt adhuc non
¶ Preconari id eſt laudare. Preconium id eſt laus vel ſermo. Nam preco di-
citur qui aliquid publice clamat. ¶ Vdus id eſt humidus. Ouidius Ne fie-
ret prima pes tuus vdus aqua. Eſt autem vda gena hic ablatiui caſus re-
ctus a pupilli ſic conſtruendo rē.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Quē miſeret pupilli vos gena ꝛc. ¶ Gena eſt ps faciei circa oculū ſupra ma-
lam. ꝛ tamē pro mala ponit Pupillus eſt puulus carens parentib⁹ qui gre
ce dr orphanus ¶ Athleta eſt pugnator. ꝛ eſt nomen grecū ¶ Coeuus. i. eiuſ
dem eui. Jn̄ coeuulus diminutiuū. ¶ Gemma dr omnis lapis p̄cioſus p̄ter
margaritā que vulgo perla dr ¶ Puſio dicitur puer Juuenalis Nōne putas
melius ꝙ tecum puſio dormit. Jnde puſiolus ꝛ puſillus ¶ Maturare eſt fa
cere maturū. vt ſol maturat fruges Etiam eſt feſtinare. vt hic Etiam matu-
rare eſt moderate facere Virgilius. Maturate fugam.

In epiphania domini

Feſta chriſti om̄is chriſtianitas celebret. Que
miris ſunt modis ornata cunctiſq; venerāda
ꝑplis. Per om̄itenētis aduentū atq; vocationē gē
tiū Vt nat⁹ eſt chriſt⁹ eſt ſtella mag⁹ viſa lucida. At
illi nō caſſam putantes tāti ſigni glām. Secū mu
nera deferūt puulo offerūt vt regi celi quē ſidus p̄
dicat Atq; aureo tumidi p̄ncipis lectulo trāſito chri
ſti p̄ſepe q̄ritant. Hinc ira ſeui herodis feruida in
uidi recēs rectori genito bethleem puulos p̄cepit
enſe crudeli p̄dere. O chriſte q̄ntū patri exercitū iu
uenis doctus ad bella maxima ꝑplis p̄dicans colli
ges ſugēs cū tm̄ miſeris Anno hoīs triceſimo ſub
tus famuli ſe incliti inclinauerat manus de⁹ cōſe
crans nob baptiſma in abſolutionē criminū. Ecce
ſpūs in ſpē ipm alitis innocue vnctur⁹ ſcis p̄ oib⁹
viſitat ſp ipſi⁹ cōtentus māſione pectoris. Patris
etiā inſonuit vox pia veteris oblita ſermonis. pe
nitet me feciſſe hoīem Vere filius es tu me⁹ mihi
met placidus in quo ſum placatus. hodie te mi fi
li genui. Huic oēs auſcultate populi p̄ceptori

¶ Epiphania grece latine illuſtratio vel apparitio. Epiphanes illuſtris
Vt quādoq; fcat poſtq̄. quādoq; qualiter Virgi. Vt vidi vt perij. i. poſtq̄
vidi qualiter perij. ¶ Magi pſica lingua dicunt ſapientes vel obſeruatores
ſyderum. Magia i p̄ducta dr ars magorum. ¶ Caſſus dicitur inanis aut va-
cuus. Caſſa nux inquit Plautus ¶ Tumidus qui tumet id eſt ſuperbus eſt

¶ Seuus id eſt crudelis. Seuitia .i. crudelitas. Seuio ſeuus ſum. ¶ Recẽs pro aduerbio recenter ponitur. Virgilius. Sole recens orto ¶ Perdere ſcat deſtruere vel occidere. Terentius Dij te perdant. Etiaꝫ ſcat amittere. vt notum eſt. ¶ Subtus proprie eſt aduerbium. ſubter p̄poſitio. ſed qñqꝫ ſubtus ponitur pro ſubter vt hic ¶ Inclitus .i. nobilis et glorioſus ¶ Baptiſma grece latine merſio aut lotio Nam baptizo ſcat mergo. Etiã dicitur baptiſmus et baptiſmũ ¶ Innocuus id eſt innocens. quãdoqꝫ cui non nocetur. vt apud Virgilium Sedere carine omnes innocue ¶ Hodie genui te .i. in eternitate Nam vt Caſſiodorus ait. Hodie apud deum nullo initio incipit. nullo fine concluditur. ⁊ quicquid de deo dixeris. illi eſt hodie ¶ Auſculto te .i. audio te. Auſculto tibi id eſt obedio.

In commemoratione Marie.

Letabundus exultet fidelis chorus allã. Regẽ regum intacte profudit thorus res mirãda. Angelus conſilij natus eſt de virgine ſol de ſtella. Sol occaſum neſciens ſtella ſemꝑ rutilans ſemꝑ clara. Sicut ſidus radium profert virgo filiũ pari forma. Neqꝫ ſidus radio neqꝫ virgo filio fit corrupta Cedrus alta libani conformatur hyſopo valle noſtra. Verbum ens altiſſimi corporari paſſuꝫ eſt carne ſumpta. Eſaias cecinit ſynagoga meminit nunqꝫ tamen deſinit eſſe ceca. Si non ſuis vatibꝰ credat vel gentilibus ſibyllinis verſibus hec predicta. Infelix propera crede vel vetera cur damnaberis gens miſera Natum conſidera quem docet littera ipſum genuit puerpera

¶ Nomina in bundus nõ ſcant ſimilitudinẽ ſed abundantiã. vt letabũdus id eſt valde letus. errabundus .i. valde errans. gemebundus .i. valde gemens ⁊c̃. ¶ Alleluia hebraice. latine laus tibi domine. vel cantate domino laudeꝫ. Eſt enim oratio non dictio ¶ Radius eſt fulgor ſolis. Eſt etiam ſtipes quilibet. ⁊ inſtrumentum textorum. Item in rota radij ſunt ſtipites de cantho in axem. ſed radiare fulgere ¶ Libanus eſt mons inter ſyriam ⁊ pheniciam in quo creſcunt cedri. que ſunt arbores magne ⁊ precioſe. ¶ Hyſopus vel pum eſt herba medica. ⁊ ſcribitur apud grecos per omega. id eſt o magnum. ideo producit o. ¶ Corporare vt ait Perottus eſt interficere. ⁊ corpus ſolum ſine anima relinquere. Forte etiam ſcat corpus facere. Ergo hic incorporari ſt incarnari vel interfici ¶ Synagoge grece ꝯgregatio latine. ⁊ nos mutamus

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

e in a. ¶ Sibylla dicitur omnis mulier vaticinans id eſt prophetans. Fue/
runt ſibylle decem que de chriſto prophetauerunt. vt aiunt Auguſtinus ꝛ la/
ctantius.

Agnetis virginis.

Laus ſit regi glorie cuius forma; gratie ſolis
ſplendor obſtupeſcit. In hortos eccle lilia colli
gere tanꝗ̄ ſponſus dum ꝑceſſit. Ecce agnus inue
nitur ꝛ inuenta colligitur liliū de lilio Annulo cu
ius munit͛ et in ſponſam eligitur regi regis filio.
Cuiꝰ feruēs in amore mundū ſpernit cum decore
blandimentis nec tormētis emollita iudicis. Cun
cꝫ mentis in feruore ſponſum querit ſponſe more
ſpoliata veſtimentis denſis latet capillis. Tunc in
ducta lupanari cella fulget vt ſolari ſplendore lucꝭ
copia. Ab angelo cōfortari meruit atꝗ velari cicla
de auro contexta. Illic virgo ne tangat͛ impudicꝰ
ſuffocat͛ pro quo agnes dū ꝓcatur reuiuiſcit iuue
nis. Per quē chriſtꝰ dū laudat͛ plebs hinc furēs in
dignat͛. agnā magā proteſtat͛ tradens hanc incen
dijs. Sed ignis obſtupēs cedit nec agnā nec lana;
ledit. eiꝰ roris ꝛ pudoris nō ferēs potētiā Cuiꝰ gut
tur enſis caedit. mortiq; vita ſuccedit. ecce vidit qd̄
cupiuit ꝑ ſponſi pſentiam. Poſtq̄ ergo ſic trium
phat virgo martyr gaudens intrat ſui ſponſi tha
lamum. Apud quem nūc intercedat vt celi nobis
concedat intrare palatium

¶ Stupeo. teuthonice beſwroghen. Inde ſtupor ꝛ ſtupidus. Item obſtupeo
et obſtupeſco quod accipitur pro miror. ¶ Hagnos grece caſtus et purus.
Inde hagne huius hagnes. vel hagnes huius hagnetis vel hagnis pro no/
mine virginis ¶ Emollire id eſt facere mollem. Inde emollitus id eſt ſupera
tus. pſuaſus ¶ Feruor eſt vehemens calor vel commotio. vt feruor maris
¶ Capilli ſunt capitis pili. id eſt crines in capite. Capillatus dicitur qui ma
gnos capillos habet ¶ Lupa ponitur pro meretrice. Inde lupanar id eſt do

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

mus lupe ¶ Solaris id eſt ptinens ad ſolem. vt ſplendor ſolaris .i. ſolis/
¶ Cyclas dicitur veſtis ornata circulis aureis vel purpureis. Itez cyclades
ſunt multe inſule per circulum poſite in egeo mari ¶ Suffoco media produ/
co .i. id eſt ſtrangulo vel fauces premo ¶ Indignari eſt iraſci tanq̄ꝫ fiat res in/
digna. Horatius. Iraſcor medicis fidis indignor amicis. ¶ Cedo ceſſi ceſ/
ſum. id eſt diſcedo. Caedo caecidi caeſum .i. pcutio vel occido. Inde cedes .i.
occaſio ¶ Thalamos grece. latine cubiculū. ſed proprie ſponſi z ſpōſe. Inde
epithalamiū dicitur carmen nuptiale ¶ Palatiū dicitur ampla domus prin
cipis. Inde palatinus .i. ad palatium pertinens

In conuerſione ſancti Pauli apoſtoli

Dixit dn̄s ex baſan conuertā cōuertam in pro
fundū maris. Quod dixit z fecit ſaulū vt ſtra
uit paulum z ſtatuit. Per verbū ſuū incarnatum
per quod fecit z ſecula. Quod duꝫ impugnat audi
uit ſaule ſaule quid me pſequeris. Ego ſum ieſus
durum eſt tibi vt recalcitres ſtimulo A facie domi
ni mota eſt terra cōtremuit mox et quieuit. Dum
cognito credidit dn̄o ſaulus pſequi ceſſat cōchriſti
anos. Hinc lingua tuoꝝ eſt canum ex inimicis re
diens ad te deꝰ. Dum paulus in ore omniuꝫ ſacer
dotū ſura dat pceptorum. Docens crucifixum nō
eſſe alium pter chriſtum deū. Cum patre qui reg
nat z ſancto ſpū cuiꝰ teſtis paulus. Hinc lingua ſa
cerdotū more canis dum ylurit legis z euangelij
duos molares in his cōtriuit. Correxit vniuerſas
ſpēs medicinarū quibꝰ curantur ſaucij reficiūtur
enutriendi. Quo docente deuꝫ mare vidit z fugit
iordanis cōuerſus eſt retrorſum. Quia turba gē
tium relicto victo vitiorum profundo og rege ba
ſan cōfuſo. Te ſolum adorat chriſtū creatorē quē et
cognoſcit in carne veniſſe redemptorem

¶ Iſte primus verſus in forma habetur in pſalmo lxvij. et vult autor huius
ſequentie ꝙ completus ſit per conuerſionē ſancti pauli Baſan enim fuit re
gio q̄dam gentiliū. z interp̄tatur ſterilitas vel ſiccitas. z ſignificat infidelita/
tem de qua dominus conuertit paulum ad agnitionem ſui nominis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Paulus primo vocabatur ſaulus ꝑ tres ſyllabas. nã hebraice dicitũr ſaul ¶ Recalcitrare eſt calcibus ꝑcutere vt equi faciunt ¶ Recalcitrare ſtimulo. eſt re-bellando fortiori ledere ſeipſum ¶ Terentius ¶ Inſcitia eſt aduerſus ſtimulum calcitres. ¶ Canes ſcant ſacerdotes qui defendere debent domus dei. et ab ouibus lupos arcere. Eſt autem hic verſus ex pſalmo ꝑdicto ¶ Docens crucifixum ⁊c. i. paulus oſtendit iudeis illum quē crucifixerãt eſſe chriſtũ deum ¶ Molaris quaſi ꝑtinens ad molaꝫ. ⁊ qñqꝫ capitur adiectiue. quãdoqꝫ ſubſtantiue. Etiam ſcat dentes maiores quibus mollitur cibus. ita capitur hic ¶ Saucius dicitur vulneratus Inde ſauciare id eſt vulnerare ¶ Jordanus eſt amenus fluuius circa iudeam. hic ponit̃ pro populo iudeorum. ſicut mare pro gentilibus ¶ Baſam fuit quedam regio cuius rex dicebatur og. qui hic ponitur pro diabolo.

In feſto purificationis Marie

Concẽtu parili hic te maria venerat̃ ꝑpl's teqꝫ pijs colit cordibꝰ. Generoſi abrahe tu filia venerãda regia de dauidis ſtirpe genita. Sanctiſſima corꝑe caſtiſſima moribuſqꝫ oĩm pulcherrima virgo virginũ Letare mater ⁊ ꝟgo nobilis gabrielis archangelico q̃ oraculo credula genuiſti clauſa filiũ. In cuius ſacratiſſimo ſanguĩe emundat̃ vniuerſitas ꝑditiſſimi generis vt ꝓmiſit deꝰ abrahe. Te virga arida aaron flore ſpecioſa ꝑ̄figurat maria ſine viri ſemine nato floridã. Tu porta iugiter ſerata quã ezechiel' vox teſtat̃ maria ſoli deo ꝑuia eſſe crederis. Sed tu tñ matris virtutũ dũ nobis exẽplũ cupiſti ꝯmẽdare ſubiſti remediuꝫ pollutis ſtatutũ matribꝰ. Ad tẽplũ detuliſti tecũ mũdandũ qui tibi integritatis decus deꝰ hõ genitꝰ adauxit intacta genitrix. Letare quã ſcrutator cordis ac renum ꝓbat habitatu ꝓprio ſingulariter dignã ſancta maria. Exulta cui paruus arriſit tũc maria q̃ letari oĩbus ⁊ cõſiſtere ſuo nutu tribuit. Ergo q̃ qꝫ colimꝰ feſta ꝑuuli chriſti ꝓpter nos facti eiuſqꝫ pie matris marie Si nõ dei poſſumꝰ tantã exequi

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

tarde humilitatē. forma ſit nobis eius genitrix. Laus patri glorie qui ſuū filiū gentibus ⁊ populo reuelās iſrahel nos ſociat. Laus eius filio qui ſuo ſanguine nos patri recōcilians ſupnis ſociauit ciuibus. Laus quoqꝫ ſancto ſpiritui ſit ꝑ euum.

¶ Parilis id eſt equalis vel par ¶ Nota ꝙ omnia nomina in ilis que formātur a nominibus producunt i. preter parilis quod fit a par Exempla regule puerilis virilis ſenilis anilis ⁊c̄. ¶ Generoſus dicitur qui eſt de magno genere ¶ Oraculum vt ait Seneca eſt diuina voluntas ore hominis enunciata. Virgili. Mittimus eriphilum ſcitalum oracula phebi ¶ Aaron fuit frater moyſi maior natu. ⁊ primus iudeorum pontifex. Quod alij quidam cū egre ferrent. iuſſit dominus vt et aaron ⁊ alij illi ſuas quiſqꝫ virgas deferrēt in tabernaculū domini. vt miraculo proderetur quis eſſet pontificio digniſſimus Deinde reuerſi viderunt virgam aaron. flores ⁊ fructus protuliſſe

¶ Ezechiel fuit propheta qui ſic ſcribit de virgine maria. Conuerti me ad viam porte ſanctuarij exterioris. que reſpiciebat ad orientem. ⁊ erat clauſa. Et dixit dominus ad me. Porta hec clauſa erit ⁊ nō aperietur. ⁊ vir nō trāſibit per eā. eritqꝫ clauſa principi ¶ Scrutari eſt inquirere vel pſpicere Pſalmiſta Scrutans corda ⁊ renes deus. ¶ Exultare eſt frequentatiuum ab exilio. quod fit ab ex ⁊ ſalio ¶ Nutus eſt motus capitis. accipitur pro volūtate. Fit autem a verbo nuo. a quo eſt nutare frequentatiuum. Colimus feſta chriſti facti paruuli propter nos. id eſt qui factus eſt paruulus propter nos

¶ Exequi id eſt perficere. hic accipitur pro ſequi. ¶ Tardus dicitur piger in agendo. cui opponitur feſtinus ¶ Pater glorie dicitur. vel quia ſummā gloriam habet. vł quia gloriam dat ſanctis. vel quia digniſſimus omni gloria.

¶ Iſrahel interpretatur vir videns deum. ⁊ ponitur hic pro cetu bonorum Velare eſt velo tegere. Reuelare eſt auferre velū vel manifeſtare. et pducit ve

¶ In die ſancto paſche.

Laudes ſaluatori voce modulemur ſupplici. Et deuot⁹ melodijs celeſti domino iubilem⁹ meſſye. Qui ſeipſum exinaniuit vt nos ꝑditos liberaret homines Carne gloriam deitatis occulēs pannis tegitur in preſepi miſerans precepti tranſgreſſorem pulſum patria paradiſi nudulum. Ioſeph marie ſimeoni ſubditur circūciditur ⁊ legali hoſtia mundatur. vt peccator noſtra qui ſolet relaxare crimina. Serui ſubijt manus baptizandus.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ac ꝓfert fraudes tentatoris fugit ꝓſequentur lapi-
des. Famē patitur dormit ac triſtatur ac lauat diſ-
cipulis pedes deus homo ſummus humilis Sed
tamē inter hec abiecta corpis. eius deitas nequa-
q̄ꝫ quiuit latere ſignis varijs ⁊ doctrinis prodita.
Aquam nuptijs dat ſaporis vinei cecos oculos cla-
ro lumine veſtiuit lepram luridaꝫ tactu fugat pla-
cido Putres mortuos ſuſcitat membraqꝫ curat de-
bilia fluxū ſanguinis conſtrinxit ⁊ ſaturauit quin-
qꝫ de panibus quina milia Stagnuꝫ peragrat flu-
ctuans ceu ſiccum littus ventos ſedat linguam re-
ſerat cōſtrictam. recluſit aures priuatas vocibus
febres depulit. Poſt hec mira miracula taliaqꝫ.
Sponte ſua comprehenditur ⁊ dānatur. Et ſe cru-
cifixi non deſperit. Sed ſol eius mortem non aſpe-
xit. Illuxit dies quam fecit dominus mortem de-
uaſtans ⁊ victor ſuis apparans dilectoribus viuꝰ
Primo marie deinde apoſtolis docens ſcripturas ⁊
cor aperiens vt clauſa de ipſo reſeraret. Fauēt igi-
tur reſurgenti chriſto cuncta gaudijs. flores ſege-
tes rediuiuo fructu vernāt. ⁊ volucres gelu triſti
terſo dulce iubilant. Lucent clarius ſol ⁊ luna mor-
te chriſti turbida. tellus herbida reſurgenti plau-
dit chriſto. que tremula eius morte ſe caſuram mi-
nitat Ergo die iſta exultemus qua nobis viam vi-
te reſurgens patefecit ieſus. Aſtra ſolum mare iu-
cundentur et cuncti gratulētur in celis ſpiritales
chori trinitati.

¶ Modulari eſt canere Ouidius Paſtor inequali modulatur arundine car-
men. ¶ Melodia id eſt melos vel dulcis cantus. ¶ Meſſyas hebraice dici-
tur chriſtus ¶ Exinanire eſt euacuare vel facere inanem. Nā a nomine ina-

nis formatur ¶ Occulo id eſt abſcondo. Inde occultus ⁊ occultare. ¶ Mi/
ſerari eſt idem quod miſereri. ſed regit accuſatiuum. Virgilius. Dij iouis in
tectis iram miſerantur inanem ¶ Nudulus fit a nudus . ſicut nidulus a ni/
dus modulus a modus ⁊c̃. ¶ Hoſtia dicitur oblatio et proprie que fit vt ho
ſtes vincantur. Ouidius Hoſtibus a domitis hoſtia nomen habet.
¶ Seruus eſt qui habet dominium. teuthonice een cyghen man. Nam qui
precio conductus eſt dicitur miniſter mercenarius
¶ Nota in hiſtorijs ſepe ponitur tempus preſens pro preterito cauſa elegan/
tie. vt hic famen patitur ⁊c̃.
¶ Prodo quaſi porro id eſt procul do id eſt manifeſto. Etiam ſcat verraden
¶ Vineus quaſi pertinens ad vinum. vt ſapor vineus id eſt vini
¶ Luridus id eſt turpis aut valde pallidus.
¶ Putris eſt idem quod putridus Inde putredo. ſicut a dulcis dulcedo
¶ Conſtringere eſt colligare vel compeſcere. Inde conſtrictus. i. colligatus
¶ Peragro id eſt tranſeo. quaſi eo per agrum. ⁊ eſt media correpta
¶ Ceu id eſt ſicut
¶ Seu id eſt ſiue
¶ Sedare eſt placare mitigare quaſi facio ſedere
¶ Recludere eſt aperire Virgilius Ipſe iubebatur triſtes recludere portas.
¶ Sponte id eſt voluntate. ⁊ eſt ſolus ablatiuus. tamen legitur etiam geniti
uus ſpontis apud Aulum gellium
¶ Deuaſtare eſt deſtruere vel facere vaſtum. id eſt amplum. Virgilius. Ge/
nitor tum belus opimam vaſtabat cyprum
¶ Incertum eſt de qua maria hic intelligatur. vtrum de virgine matre. an de
magdalena. Nam de vtraqꝫ poteſt intelligi
¶ Rediuiuus quaſi rurſus viuus vel reuiuiſcens.
¶ Vernare eſt aliquid veris opus exercere Nam a ver fit vernus. ⁊ inde ver
nare. Ergo herbe ⁊ arbores vernant. id eſt frondent et florent. Aues vernāt
id eſt canunt ⁊c̃.
¶ Turbidus id eſt turbatus ⁊ commotus. nam turba dicitur turbatio
¶ Herbidus id eſt habens herbas. fit enim a verbo herbeo. a quo ⁊ herbeſ/
co id eſt herbas habeo vel acquiro
¶ Tremulus id eſt tremens.
¶ Mino vel minor dicitur indifferenter. A mino fit minito frequentatiuuꝫ.
A minor minitor. ⁊ hoc magis vſitatum eſt Tullius Mortē mihi minaris
¶ Gratulari eſt congaudere. Congratulor non reperitur apud diſertos:

Feria ſecunda et quarta paſche.

Laudes chriſto redēpti voce modulemur ſup
plici. Omnis in hac die rerum natura iubi
lans. Perſonet immēſas filios dei grās Ordines

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

noueni in veſtra nos adiuuate gaudia. Hymnite
nunc ſuperi pariter reſonare inferi. Et oīs in dño
ſpūs gratulet̄ eneſi. Qui hoīs cauſa deus hō naſci
tur ⁊ fragili carne ſe deitas occulēs ꝓbra ſuſtinuit
patiēs. Virtutib⁹ ſignis vt de⁹ emicuit ⁊ corporis
noſtri neceſſitate fruens verus terrigena claruit.
Ab hoſte tētatus nō eſt agnitus neq̨ diuinitas pa
tuit. Ars artē deluſit donec veteris nodū piaculi ſe
cuit. In ara crucis hoſtiā ſe ꝓ nobis chriſtus obtu
lit deo patri morte ſua noſtra mortificās crimina.
Iā chriſtus victor baratro populato mortis princi
pe vinculato ab inferis pōpa regredit̄ nobili. Hec
eſt dies q̄ illuxit poſt turbida regni ethyopum tpa
Chriſtus in qua reſurrexit vltra victur⁹ cū carne
quā ſumpſit de maria virgine. Qui ouem cū gau
dio patri quā ꝑdiderat humero reuexit ſuo

¶ Iubilus vel iubilum eſt vox pre leticia ſine arte prolata. Sillius Et letus ſcopulis audiuit iubila cyclops Inde iubilare.i. pre leticia vociferari ¶ Sanctuarium eſt locus ſanctus vel vbi ſancta continētur. ¶ Hymnire eſt laudando cantare. Nam hymnos grece eſt carmen. ¶ Superi dicuntur celeſtes qui ſunt ſupra. ¶ Inferi qui ſunt infra Unde homines ſunt inferi reſpectu celeſtium. Hoīes etiā ſunt ſuperi reſpectu inferiorum. Aenos grece dicitur laus Aeneſis. laudatio. Aeno. laudo ¶ Probra ſunt verba maledica vel turpia. ¶ Virtus ſepe ponitur pro efficacia vel potentia. vt hoc loco. ¶ Terrigena id eſt de terra genitus. Poete accipiunt pro gygantibus qui dicuntur filij terre ¶ Ars quandoq̨ ſcientiā ſ̄cat. quādoq̨ prudentiū ⁊ calliditatem vt hic ¶ Piaculū eſt peccatum. Etiam eſt purgatio vel medela. Vide longius ad hymnū ſummi largitor ¶ Barathrū eſt infernus vel quilibet profundus locus ¶ Populo vel populor ſ̄cat deſtruo vel euerto ¶ Pompa dr̄ ornatus vel apparatus ¶ Aethiopes ſunt homines nigri ⁊ ardore ſolis exuſti. Nā aetho grece ſ̄cat cremo. hic ſ̄cat demones

¶ Feria. iij. v. vi. ⁊ ſeptime paſche.

Victime paſchali laudes immolent chriſtiani
Agnus redemit oues chriſtus innocēs patri
recōciliauit pctōres. Mors ⁊ vita duello cōflixere

mirãdo dux vite mortuus regnat viuus. Dic no
bis maria quid vidiſti in via. ſepulchꝛ chriſti viuẽ
tis et glãm vidi reſurgẽtis. Angelicos teſtes ſuda
riũ et veſtes. ſurrexit chriſtꝰ ſpes mea p̃cedit ſuos
in galileã. Credendũ eſt magis ſoli marie veraci
q̃ȝ iudeoꝝ turbe fallaci. Scimus chriſtũ ſurrexiſſe
a mortuis vere tu nobis victor rex miſerere

¶ Victima dr oblatio facta cauſa victorie. Qui. Victima que cecidit dextra victrice vocatur. ¶ Mola dicitur farina ſalſa que offerebatur Inde fit immolare. i. molã offerre vel ſacrificare ¶ Duellũ. i. bellum. nõ tantũ duoꝝ. ſed duarum partiũ ¶ Confligere. i. pugnare Conflictus. i. pugna vel percuſſio cum hoſtibꝰ ¶ Sudariũ eſt peplum quo ſudor abſtergitur a facie ¶ Galilea eſt ps iudee in qua eſt nazareth. ꝛ interp̃tatur tranſmigratio facta

¶ In cõmemoratione Marie poſt paſcha

VIrgini marie laudes intonẽt chriſtiani. Eua
triſtis abſtulit. ſed maria ꝓtulit natũ qui te
redemit pctõres. Ius ꝛ virtus modulo conuenere
mirãdo marie filius regnat viuus Dic nobis ma
ria virgo clemẽs ꝛ pia. qũo genitrix es facta cũ tu
ſis plaſma ex te naſcẽtis. Angelus eſt teſtis ad me
miſſus celeſtis. natus eſt de me ſpes mea. ſed icre
dula manet iudea Credendũ eſt magis ſoli gabrie
li forti q̃ȝ iudeoꝝ praue cohorti. Scimus chriſtũ ꝓ
ceſſiſſe de maria vere tu nobis nate rex miſerere

¶ Tonos grece ſonus latine. Inde tonare. i. granditer ſonare. Intonare. i. inchoare ſonũ vel valde tonare ¶ Ius eſt iuſticia. eſt poteſtas. eſt aqua cocture. ꝛ ſemp habet iuris in gtõ ¶ Modulus. i. modus per diminutionẽ ¶ Clemens dr qui vel que nõ facile iraſcitur. Pius vero dr bonus aut ſcũs aut beneficus. ¶ Plaſma grece formatio latine vel creatura. ¶ Iudea eſt regio vbi iudei habitabant. ſcȝ in qua eſt hieruſalem Ponitur aũt iudea ꝑ ipſis iudeis vt germania pro germanis. ſcȝ continens pro contento.

¶ Dñica ante aſcenſionem

MAne prima ſabbati ſurgens dei filius noſtra
ſpes ꝛ glã. Victor regis ſceleris rediȷ̃t ab infe
ris cũ ſumma victoria. Cuius reſurrectio omĩ ple

na gaudio conſolat' om̄ia. Reſurgētis itaqꝫ maria
magdalena facta eſt prenuncia. Ferens chriſti fra
tribus eius morte triſtibus expectata gaudia. O
beati oculi quibus regem ſeculi morte iam depo
ſita prima eſt intuita Hec eſt illa femina cuius cun
cta crimina ad chriſti veſtigia ei⁹ lauit gratia Que
duz plorat ⁊ mens orat facto clamat quod cor amat
ieſum ſuper omnia. Non ignorat quem adorat q̄d
precetur iam deletur quod mens timet conſcia. O
maria mater pia ſtella maris appellaris operum
per merita. Matri chriſti coequata dum fuiſti ſic
vocata ſed honore ſubdita Illa mundi imperatrix
iſta beata peccatrix leticie primordia fuderunt in
eccleſia. Illa enim fuit porta per quam ſalus eſt ex
orta. hec reſurgentis nuncia mundum replet leti
cia. O maria magdalena audi vota laude plena
apud chriſtum chorum iſtum clementer concilia.
Ut fons ſumme pietatis qui te lauit a peccatis ſer
uos ſuos atqꝫ tuos mundet data venia. Amen di-
cant omnia

¶ Sabbatum hebraice dicitur requies. et ſcat diem ſeptimum in quo iudei
iuſſi erant quieſcere ⁊ feriari. Prima ſabbati eſt prima dies poſt ſabbatuz. ſcꝫ
dies ſolis que dominica dicitur. quoniā dominus noſter in illa die natus fuit
et in eadez ſurrexit a mortuis ¶ Rex ſceleris eſt diabolus. vel quia ipſe ſcelus
inuenit. vel quia ſcelus punit. ¶ Conſolor verbum cōmune. quia ⁊ actiue et
paſſiue ponitur habet mediam productam. Horatius. His me conſolor vi-
cturus ſuauius acſi ¶ Femina ⁊ mulier differunt. Nam mulier tantum dici
tur de hominibus. femina etiam de alijs animalibus. Dicimus enim anſer
mas ⁊ anſer femina ¶ Conſcius proprie dicitur qui ſit ſe aliquid peccaſſe.
Iuuenalis Quis nunc diligitur niſi conſcius Aliquando tamē de bono di-
citur. Virgilius. Et mens ſibi conſcia recti ¶ Ille iſte ⁊ hic differunt. Nam
hic demonſtrat rem preſentem aut proximam loquenti. Iſte vero rem proxi-
mam ei ad quem loquimur. Ille autem rem remotam ab vtroqꝫ Itez iſte vel
hic demonſtrat aut refert rem propius dictam. Ille vero remotius dictam.
¶ Chorus eſt congregatio letantium vel canentium.

Amen dictio hebraica eſt. ꝛ quãdoqꝫ ſcat veritatẽ. qñqꝫ vere. qñqꝫ fiat.

De ſancto Joanne ante portam latinam.

Verbum dei deo natum quod nec factum nec
creatum venit de celeſtibus. Hoc vidit hoc at
trectauit hoc de celo reſerauit ioannes hominibꝰ.
Inter illos primitiuos veros veri fontis riuos io
annes exiliit. Toti mundo propinare nectar illud
ſalutare quod de throno prodiit Celum tranſiit ve
ri ſolis rotam vidit ibi totam mentis figens acie*m*.
Speculator ſpiritalis quaſi ſeraphin ſub alis dei
videns faciem. Audit in gyro ſedis qui pſallant cũ
citharedis quater ſenos proceres. De ſigillo trini
tatis noſtro nummo ciuitatis hic impreſſit caracte
res Ille cuſtos virginis arcanum originis diuinũ
myſterium ſcribens euangelium mundo demon
ſtrauit. Celi cui ſacrariũ ſuum chriſtus lilium filio
tonitrui ſub amoris mutui pace cõmendauit Hau
rit virus hic letale vbi corpus virginale virtꝰ ſer
uat fidei. Pena ſtupet ꝙ in pena fit ioãnis ſine pe
na bullientis olei. Hic naturis imperat vt et ſaxa
transferat in decus gemmaꝝ. Quo iubẽte riguit
aurum fuluũ induit virgula ſiluaꝝ. Hic infernuꝫ
reſerat morti iubet reſerat quos venenuꝫ ſtrauit.
Obſtruit quod ebyon cherinthus ꝛ marchion perfi
de latrauit Volat auis ſine meta q̃ nec vates nec ꝓ
pheta euolauit altius. Tã implẽda q̃ꝫ impleta nũ
q̃ꝫ vidit tot ſecreta purus hõ purius. Aquilam eze
chielis ſponſus miſit q̃ de celis referret myſteriuꝫ
Spõſus rubra veſte tectꝰ viſus ſed nõ intellectꝰ re
dit ad palatiũ Dic dilcẽ de dilecto q̃lis ſit et dilecto

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſponſus ſponſe nuncia. Dic quis cibus angeloꝝ q̄
ſunt feſta ſupernoꝝ de ſponſi p̄ſentia. Veri panis
intellectus cena chriſti ſupra pectus ſit que nobis
reſera. Vt cantemus de patrono coram agno corā
throno laudes ſuper ethera

¶ Diuus ioannes euangeliſta a domitiano impatore romā vocatus ob con
ſtantiā fidei ante portam latinā fuit proiectus in dolium feruenti oleo plenū
ſed cum exiſſet illeſus. in inſulā pathmos que eſt vna cycladū vel ſporadū re/
legatus fuit. vbi apocalypſim ſcripſit ¶ Attrectare eſt manib⁹ attingere. Nā
tracto mutat a in e in compoſitis. ¶ Propinare proprie ſ̄cat p̄bibere. teutho/
nice brengen Etiam ſ̄cat ſchenken vt hic ¶ Seraphin ſunt angeli in ſupre/
mo choro ¶ Gyrus eſt circuitus ¶ Cythareous. i. cythariſta qui pſallit cytha
ra ¶ Character grece forma latine vel ſignum. Et proprie debet e ꝓducere
in obliquis. ſed vſus non ſeruat ¶ Arcanū. i. ſecretū. ab arca quod idem ſ̄cat
grece myſteriū ¶ Sacrariū dicitur locus templi vbi ſacra ſeruantur. pro quo
vulgus ait ſacriſ[illegible]ia. ¶ Letū ſubſtantiue d̄r mors. a verbo leo. quia mors oīa
delet. Inde letelis. i. mortalis vel ad letum ꝑtinens. ¶ Bullire eſt feruere vel
bullas habere. Nā bulla eſt inflatio aque cōmote. Dicimus igitur aqua bul/
lit. i. feruet vel habet bullas ¶ Gemme ſunt lapides p̄cioſi omnes p̄ter mar/
garitam. ¶ Fuluus color dicitur mixtus ex ruffo ꝛ viridi. vt color auri ꝛ leo/
num ¶ Ebion ꝛ cherintus erant heretici qui volebant iudaiſmū ſeruanduꝫ
cum chriſtianiſmo. ¶ Marchion fuit hereticus qui poſuit duo princip ia vel
duos deos. ſcꝫ bonum et malū ¶ Meta eſt terminus. Virgi. Hic labor ex/
tremus longaꝝ hic meta viarum. ¶ Ezechiel propheta deſcribit quandam
aquilā grandē. per quā ſanctus ioannes intelligitur. ¶ Patronus d̄r defen/
ſor. cuius relatiuū eſt cliens. Inde patrocinor. i. defendo. Inde patrocinū de
fenſio ¶ Cena dicitur a greco nomine cenon quod eſt cōmune. q2 tantū in ce
na veteres ſimul edebāt. cū ſcꝫ magis vacarent. Inde fit cenula. i. ꝑua cena

¶ In aſcenſione domini

SUmmi triūphum regis ꝓſequamur laude.
Qui celi qui terre regit ſceptra inferni iure
domito. Qui ſeſe ꝓ nobis redimēdis ꝓmagnū de
dit preciū. Huic nomē extat cōueniens ꝓdithū Nā
tranſiliuit oēs ſtrēnue montes colliculoſqꝫ bethel.
Saltum de celo dedit in virginalē ventrē inde in
pelagus ſeculi. Poſtq̄ illud ſuo mitigauit potēta
tu tetras phlegetōtis aſſilijt tenebras. Principis
illius diſturbato imperio. Manipulis plurimis

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

inde eruditis mundū illuſtrat ſuo iubare. Captiui
tateꝗꝫ detentā inibi victor duxit ſecū. Et rediuiuū
iā ſuis ſe ꝓbuit ſeruis ⁊ amicis Deniqꝫ ſaltū dede
rat hodie maximū nubes poloſqꝫ curſu ꝓpeti tran
ſiēs Celebret ergo populus hūc diē credulus. cuiꝰ
morbida pdithū corpa in ſemetipſo altis ſedibꝰ celi
inuexit dei filius. Et tremens iudicē expectet affu
turū vt duo angeli fratres docuerūt. Qui ieſus a
vobis aſſumptus eſt in celū iterū veniet vt vidiſtꝭ
eū. Iā pdithū noſtrū vocibus ſedulis oēs implore
mus. Vt a dextris patris qui ſedet ſpm̄ mittat no
bis ſcm̄. In fine ſeculi ipſe quoqꝫ ſemꝑ ſit nobiſcū

¶ De triūpho ſupra dictum eſt. Proſequor te laude. i. laudo te Proſequor te
honore. i. honoro te ⁊c. ¶ Per iungitur poſitiuis. et ſcat valde. vt ꝑmagnus
ꝑutilis ꝑmultus ¶ Ioithū fuit nomen viri hebraici. ⁊ interꝑ̄tatur tranſiliēs
eos. ideo hoc nomen conuenit chriſto ¶ Bethel fuit ciuitas in iudea. ⁊ interꝑ̄
tatur domus dei ¶ Saltus vno modo eſt ſaltatio. vt hic. altero mō dicitur ſil
ua ¶ Mitigare eſt facere mitem ¶ Phlegeton eſt infernus. vel vt poete vo
lunt. fluuius ardens apud inferos. Nam phlegetho grece ſcat comburo
¶ Manipulus eſt tantū ſegetis quantū manu teneri poteſt Item eſt cohors
centum militum vel turba. vt hic. Item ꝑ ſyncopen u tollitur. Lucanus Cō
uocat armatos extemplo ad ſigna maniplos ¶ Morbidus. i. infirmus ⁊ ple
nus morbis. Etiam dicitur morboſus ¶ Credulus proprie qui cito credit
Ouidius Credula res amor eſt. Virgilius Sed non ego credulus illis.
¶ Implorare eſt cum ploratu inuocare. ⁊ regit accuſatiuū ¶ Sedulus id eſt
continuus ⁊ diligens Inde ſedulitas id eſt diligentia

¶ In die ⁊ in octaua pentecoſtes

Sancti ſpūs aſſit nobis grā. Que corda noſtra
ſibi faciat habitaculū. Expulſis inde cunctis
vitiis ſpiritalibꝰ Spūs alme illuſtrator hoīm Hor
ridas noſtre mentis purga tenebras. Amator ſcē
ſenſator ſꝑ cogitatuū. Infunde vnctionem tuā cle
mens noſtris ſenſibus. Tu purificator oīm flagi
tioꝝ ſpūs. Purifica noſtri oculū interioris homīs
Vt videri ſuꝑmus genitor poſſit a nobis. Mundi

cordis quez ſoli cernere poſſunt oculi. Prophetas tu inſpiraſti vt p̄conia chriſti precinuiſſent inclita Apl'os ↄfortaſti vti tropheũ chriſti p̄ totũ mundu; veherẽt. Quã machinã p̄ v̄bũ ſuũ fecit deus celi terre mariũ. Tu ſup̄ aquas ferens eas numẽ tuũ expandiſti ſp̄us. Tu aĩab? viuificãdis aquas fecundas. Tu aſpirãdo das ſpiritales eẽ hoĩes. Tu diuiſum p̄ linguas mũdũ ⁊ ritus adunaſti dñe. Idolatras ad cultũ dei reuocas magiſtroꝝ optime. Ergo nos ſupplicãtes tibi exaudi p̄picius ſcẽ ſp̄us. Sine quo p̄ces omnes caſſe credunt' ⁊ indigne dei auribus. Tu qui omniu; ſeculoꝝ ſanctos tui numinis docuiſti inſtinctu amplectando ſp̄us. Ipſe hodie apoſtolos chriſti donans munere inſolito ⁊ cunctis inaudito ſeculis. Hunc diem glorioſum feciſti

¶ Pentecoſte grecum nomẽ eſt quod latine ſonat quinquageſima. vt latius ſupra veni creator. Et ſcribitur ſine h. ¶ Gratia eſt donũ. quaſi gratis datũ. Etiam gratia eſt gratitudo. Gratia pro reb? merito debetur incemptis. Itez gratia eſt cauſa. ſed hoc in ſolo ablt'õ. ¶ Senſatus dicitur prudens Etiã ſenſatus dicitur qui ſenſus habet ¶ Flagitiũ eſt peccatum. quaſi flagris. i. flagellis dignum Inñ flagitioſus. i. plenus flagitijs ¶ Interior homo eſt anima hominis. ¶ Prophetes grece dicitur qui futura predicit Nam propheteo ſcat predico. ¶ Inſpirare eſt inflare vel indere Nam ſpirare eſt flare Aſpirare afflare ¶ Tropheum eſt ſignum victorie. vt crux eſt tropheum chriſti ¶ Numẽ eſt maieſtas vel diuina poteſtas ¶ Fecundus id eſt abũdus aut plenus Horatius. Fecundi calices quem non fecere diſertum Fecundare eſt facere fecũdum. Virgilius. Et viridem egiptum nigra fecundat harena. ¶ Ritus eſt mos vel conſuetudo. ¶ Idolon grece imago vel ſimulachrum latine. Inde idololatria id eſt idolorum cultura Et idololatres. i. cultor idoloꝝ Noſtri vero corrupte ſcribunt ⁊ legũt idolatria ⁊ idolatra. Item idolum apud grecos habet o magnum ¶ Inſtinctus eſt inſpiratio vel immiſſio

De ſancto ſpiritu p̄ totam hebdomadam

Veni ſancte ſpiritus ⁊ emitte celitus lucis tue radiũ. Veni pater pauperũ. veni dator munerũ. veni lumẽ cordiũ. Conſolator optime dulcis

hoſpes aīe dulce refrigeriū. In labore requies. in
eſtu tēperies in fletu ſolaciū. O lux beatiſſima re
ple cordis intima tuoꝝ fideliū. Sine tuo numine
nihil eſt in lumine nihil ē innoxiuꝫ. Laua qḋ eſt ſor
didū. riga qḋ eſt aridū. ſana qḋ eſt ſaucium. Flecte
quod eſt rigiduꝫ. foue quod eſt frigidum. rege qḋ
eſt deuium. Da tuius fidelibus in te confidentibꝰ
ſacrum ſeptenarium. Da virtutis meritum da ſa
lutis exitum da perenne gaudium

¶ Celitus adverbiū ſcat de celo. ſed celicus nomen adiectiuuꝫ ſcat id quod
celeſtis. ¶ Refrigero. i. frigefacio Inde refrigerium. i. infrigidatio ¶ Eſtus
eſt vehemus calor. Etiam eſt cōmotio. vt eſtus maris ¶ Temperies dicitur
moderatio Nam temperare eſt maderari Virgilius Mollitq; animos ⁊ tē
peratiras ¶ Noxius. i. nocens. Innoxius id eſt innocens ¶ Rigare nat ma/
ken. ſed rigere ſtyff weſen. Rigidus ſtyff ¶ Saucius. i. vulneratus ¶ Septe
narius dicitur numerus conſtans de ſeptem. hic per ſeptenariū accipimus ſe
ptem dona ſancti ſpiritus que habes Veni creator

¶ De venerabili ſacramento

Lauda ſyon ſaluatorē lauda ducē ⁊ paſtorē in
hymnis ⁊ cāticis Quantū vales tm̄ aude qꝛ
maior om̄i laude nec laudare ſufficis. Laudis the
ma ſpecialis panis viuus et vitalis hodie ꝓponit̄.
Quē in ſacre mēſa cene turbe fratruꝫ duodene da
tū nō ambigit̄. Sit laus plena ſit ſonora ſit iocūda
ſit decora mētis iubilatio. Dies em̄ ſolēnis agitur
in qua menſe ꝑma recolit̄ huius inſtitutio. In hac
menſa noui regis nouū paſcha noue legis phaſe
vetus terminat. Vetuſtatē nouitas vmbrā fugat
veritas noctē lux eliminat. Qḋ in cena chriſtꝰ geſ
ſit faciendū hoc expreſſit in ſui memoriaꝫ. Docti ſa
cris inſtitutis panē vinū in ſalutꝭ ꝯſecramꝰ hoſtiā
Dogma datur chriſtianis ꝙ in carnē trāſit panis
et vinū in ſanguinē. Quod non capis qḋ nō vides

animoſa firmat fides p̄ter rerū ordinē Sub diuer
ſis ſpecieb⁹ ſignis tantū ⁊ nō reb⁹ latēt res eximie
Caro cibus ſanguis potus manet tn̄ chriſt⁹ totus
ſub vtraqꝫ ſpē. A ſumēte nō cōciſus nō ↄfract⁹ nec
diuiſus integer accipit̄ Sumit vnus ſumūt mille
q̄ꝫtū iſti tm̄ ille nec ſumptus abſumit̄. Sumūt bo
ni ſumūt mali ſorte tn̄ inequali vite vel interitus.
Mors eſt malis vita bonis. vide paris ſumptiōis
q̄ꝫ ſit diſpar exitus Fracto demū ſacramento ne va
cilles ſꝫ memēto tm̄ eē ſb̄ fragmēto q̄ꝫtū toto tegit̄
Nulla rei fit ſciſſura ſigni tm̄ fit fractura q̄ nec ſta
tus nec ſtatura ſignati minuit̄ Ecce panis angelo
rū factus cib⁹ viatoꝝ vere panis filioꝝ nō mittēd⁹
canib⁹. In figuris p̄ſignat̄ cū iſaac īmolat̄ agnus
phaſe deputat̄ dat̄ māna patrib⁹. Bone paſtor pa
nis vere ieſu nr̄i miſerere tu nos paſce nos tuere
tu nos bona fac videre in terra viuentiū Tu q̄ cun
cta ſcis et vales q̄ nos paſcis hic mortales tuos ibi
cōmenſales coheredes ⁊ ſodales fac ſanctoꝝ ciuiū.

¶ Syon fuit arx in hieruſalem. Capitur pro homine chriſtiano vel pro ani
ma deuota. Interp̄tatur enim ſpeculatio ¶ Theſo grece ē pono Inde the
ma. i. poſitio vel fundamentū ¶ Uitalis. i. ad vitam ptinens vel viuificans
¶ Proponere eſt ante ponere ita vt videatur. ſed preponere eſt preferre in ho
nore ¶ Ambigo ab an quod eſt circū ⁊ ago. ſcat id quod circumago. Etiam
ſcat dubito. vt hic ¶ Phaſe hebraice dicitur tranſitus. quo nomine vocant iu
dei ſuum paſca quod fuit figura noſtri paſce ¶ Eliminare eſt expellere quaſi
extra limen fugare. ¶ Memoria ſui id eſt que habetur de ſe Nam ſi dicas me
moria ſua ſignificat quam ipſe habet ¶ Dogma grece latine decretum vel in
ſtitutum. vt varia ſunt dogmata philoſophoꝝ ⁊ religioſorum ¶ Eximius. i.
egregius ⁊ quaſi exemptus. nam eximere ſcat excipere. ¶ Species eſt idem
quod forma Speciosus id eſt formoſus ¶ Integer id eſt totus ⁊ cum omni
bus partibus Integrare eſt facere integrū ¶ Abſumere eſt conſumere Ho
ratius Abſumet heres cecuba dignior ¶ Interitus dicitur mors. a verbo in
terire quod eſt mori. ¶ Demū ſignificat tandem. ¶ Uacillare eſt moueri de
vno latere in aliud. vt nauicula in fluctibus. Etiam eſt dubitare vt hic
¶ Fragmentum eſt fruſtum de aliqua re fractum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Status eſt modus ſtandi Statura vero longitudo dicitur. vt homo ma/
gna vel parua ſtatura ¶ Uiare eſt ire. Inde viator. ¶ Iſaac erat filius abra/
he quem pater iuſſu domini immolare voluit. Dicit autem ſacramentū hoc
fuiſſe prefiguratum per immolationē iſaac. per agnum paſchalem ⁊ per man
na patribus datum. Commenſalis dicitur qui ſedet ad menſam alterius.
¶ Sodalis eſt ſocius in ludis aut rebus letis

De ſancta trinitate

Benedicta ſemper ſancta ſit trinitas deitas ſcʒ
vnitas coequalis gl'a. Pater filius ſcūs ſpūs
tria ſunt noīa oīa eadem ſubſtātia. Deus genitor
deus genit⁹ in vtroqʒ ſacer ſpūs deitate ſocius Nō
tres tñ dij ſunt deus verus vn⁹ eſt. ſic pater dñs fi
lius ſpūſqʒ ſcūs. Proprietas in ꝑſonis vnitas eſt ⁊
in eſſentia Maieſtas par ⁊ poteſtas dec⁹ honor eqʒ
ꝑ oīa Sidera maria ꝯtinēs arua ſimul ⁊ vniuerſa
cōdita Quē tremūt impia tartara colit quoqʒ quē
et abyſſus imſima. Quē laudāt ſol atqʒ luna dig
nitas adorat angelica. Hinc oīs vox atqʒ lingua fa
teat' hūc laude debita Et nos voce ꝑcelſa nunc oēs
modulemur organica cantica dulci melodia Eia ⁊
eia nūc ſimul iubilem⁹ alti throno dño laudes i ex
celſis O adorāda trinitas O venerāda vnitas Per
te ſum⁹ creati vera eternitas Per te ſum⁹ redēpti
ſumma tu charitas. Populū cūctū tu ꝓtege ſalua
libera eripe ⁊ emūda. Te adoram⁹ oīpotēs tibi ca
nimus tibi laus ⁊ gl'a. Per infinita ſecula ſeculoꝝ

¶ Trinus idem eſt quod triplex Inde trinitas id eſt numerus trinarius
Trinitas grece dicitur trias ados. ſicut vnitas grece dicitur monas ados
¶ Deus in ntō plurali habet dei vel dij Lucanus. Et veniam meruere dei.
Uirgilius Dij tibi ſi qua pios reſpectant ⁊c. Item in datiuo ⁊ ablatio deis
vel dijs. ¶ Maieſtas eſt honor ⁊ reuerentia. quaſi maior poteſtas Unñ reus
leſe maieſtatis dicitur. qui cōtra honorem principis aliquid vel egit vel dixit.
¶ Abyſſus dicitur immenſa profunditas. ⁊ eſt grecum. ¶ Uox a ſcriptorib⁹
capitur pro omni ſono. Inde vocula diminutiuū. ⁊ vocalis id eſt ſonorus. et
vociferor id eſt clamo ¶ Thronos grece dicitur ſedes. Inde adiectiuum alti/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

thronus o correpta id eſt ſedens in alto throno. ſicut altiſonus id eſt alteſo/
nans. ¶ Celſus celſior celſiſſimus. i. altus Inde p̄celſus ⁊ excelſus Errant
vero qui ſomniant celſus facere ſuplatiuum ſummus Nam celſiſſimus legi/
tur apud Pliniū ⁊ Columellam ¶ Cano te. i. laudo te vel carmen de te ſcri/
bo. Cano tibi id eſt ad tuam honorem

¶ In natiuitate Joannis baptiſte.

Sancti baptiſte chriſti p̄conis. Solēnia celebrā/
tes morib⁹ ipm ſeq̄mur. Vt ad vitā quā pre/
dixit aſſeclas ſuos perducat Deuoti te ſanctiſſime
hoīm amice ieſu chriſti flagitam⁹ vt gaudia perci/
piamus. Apperiēs q̄ zacharie gabriel repromiſit q̄
tuā celebrarēt obſequijs natiuitatē. Vt p̄ hec feſta
eterna gaudia adipiſcamur Qua ſancti dei ſacris
delitijs leti cōgaudēt. Tu qui p̄paras fideliū corda
ne quid deuiū vel lubricū deus in eis inueniat. Te
depoſcim⁹ vt crimina noſtra ⁊ facinora cōtinua p̄/
ce ſtudeas abſoluere. Placatus. vt ipſe ſuos ſp̄ in/
uiſere fideles. Et māſionē in eis facere dignetur.
Et agni vellere quē ſuo digito Mundi mōſtraue/
ras tollere crimina nos velit induere. Vt ipm me/
reamur angelis aſſocij. In alba veſte ſequi p̄ por/
tam clariſſimā. Amice criſti ioannes

¶ Baptiſtes vel baptiſta dicitur qui baptizat. i. lauat homines ⁊c̄. ¶ Aſſecla
id eſt qui ſequitur aliquem tanq̄ʒ dominum ſuum ¶ Deuotus dicitur qui de/
uouit ſe ſeruitio alicuius. ¶ Flagito ſignificat valde rogo Inde efflagito id
eſt flagitando acquiro vel impetro ¶ Adipiſcor id eſt acquiro. cuius preteri/
tum eſt adeptus ſum. Eſt autem compoſitum ab antiquo verbo apiſcor ap/
tus ſum. ¶ Lubricus eſt immundus ⁊ mollis vel limoſus vt anguille cutis
eſt lubrica ⁊ argilla madida eſt lubrica ¶ Crimen ⁊ facinus differunt. Nam
crimen eſt minus q̄ʒ facinus Item crimen quādoqʒ eſt criminatio vel accuſa/
tio. facinus accipitur pro omni facto bono ⁊ malo ¶ Studere eſt conari vel di/
ligentiā facere Inn̄ ſtudiū dr̄ diligentia ⁊ conatus Studere etiam ſ̄cat cupere
vel fauere ¶ Aſſocius. i. aſſociatus. ſicut aſſus dicitur pro aſſatus

¶ In feſto Petri ⁊ Pauli apoſtolorum.

Petre ſumme chriſti paſtor ⁊ paule gentiū do/

ctor Ecclam veſtris doctrinis illuminatã. Per cir
culũ terre p̃catus adiuuet veſter Nã dñs petre ce
lorꝫ tibi claues dono dedit. Armigerꝫ beniamĩ xp̃s
te ſcit ſuũ vas electũ Mare plãta te petre xp̃s ꝯcul
care tue dedit charitati. Umbrã tui corpis ĩfirmis
debilibuſq; fecit medicinã Doctiloq̃s ph̃os te pau
le xp̃s dat vincere ſua voce Multiplices victorias
tu paule xp̃o ꝑ ꝑplos acq̃ſiſti. Poſtremo victis oĩb⁹
barbarꝫ ad arcẽ ſũmi ꝑgitis culmis germanos diſ
cordes ſub iugo xp̃i pacatos iã coacturi Ubi nero
nis feritas p̃ncipis apl'orꝫ p̄lijs plurimis victores
diuerſe te petre ⁊ paule addixerat pene mortis Te
crux aſſociat te v̄o gladius cruẽtus mittit chriſto
¶ Summus .i. altiſſimus. vt ſummus olympus Quñq; eſt idẽ ꝙ maximus:
vt ſummus deus. ſumma res Itẽ qñq; eſt idẽ ꝙ vltimus Virgi. Uenit ſum
ma dies ¶ Eccl'a grecũ nomẽ eſt qđ latine interp̃tatur cõcio. Jñ eccleſiaſtes
id eſt concionator vel p̃dicator ¶ Armiger qui gerit arma dñi ſui. ſcꝫ haſtã
aut gladiũ. ¶ Beniamin fuit vnus de filijs iacob minimus natu. de cuius
progenie fuit ſanctus paulus Dicitur ergo beniamin quaſi beniaminita.
¶ Germanos diſcordes .i. romanos qui orti ſunt a duobus germanis diſcor-
dibus ſcꝫ romulo et remo Nam remus a romulo fuit occiſus

Ueni p̃celſa dña marie tu ¶ Viſitatio marie.
nos viſita egras mẽtes illuĩa ꝑ ſacra vite nu
mina. Ueni ſaluatrix ſcl'i ſordes aufer piaculi ĩ viſi
tãdo ꝑplm pene tollas ꝑiculũ Ueni regia gẽtiũ de
le flãmas reatuũ dele q̃cũq; deuiuꝫ da vitã inno
cẽtiũ Ueni vt anũ viſites maria vires robores vir
tute ſacri ĩpetus ne fluctuet animꝰ Ueni ſtella lux
mariũ ĩfunde pacis radiũ. exultet cor ĩ gaudiũ ioã
nis añ dñm Ueni v̄ga r̃galiũ reduc fluct⁹ errãtiũ
ad vnitatẽ fidei ĩ q̃ ſaluãt celici Uẽi depoſce ſp̃s ſcĩ
dõa ꝑpẽtu⁹ vt dirigamur recti⁹ ĩ h⁹ vite actib⁹ Uẽi
laudem⁹ filiũ laudẽ⁹ prẽꝫ vnicũ q̃ nob dat auxiliũ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Maria ſyriace interpretatur dña. ſed hebraice ſtella maris ¶ Sordes eſt immundicia Inde ſordeo Virgilius Quoniã ſordent tibi munera noſtra. ¶ Piaculum eſt peccatum. ⁊ etiam purgatio pro peccato facta ¶ Reatus eſt culpa vel crimen. ⁊ venit a reus ¶ Anus quarte declinationis eſt vetus mu/lier Unde anicula diminitiuum ¶ Fluctuo vel fluctuor dicitur indifferenter id eſt erro vel moueor Sed fluctuo eſt magis in vſu Virgilius Vario curaꝝ fluctuat eſtu ¶ Propendo ꝑcat inclino Inde ꝓpenſus .i. inclinatus Quintil. Ille propenſus erat in amorem tui. Cicero. Propenſior in calamitoſos de/bet eſſe beneficentia. Hinc aduerbia propenſe propenſius id eſt magis.

¶ Tranſlatio Martini

AVe ſumma preſulũ eia o chriſti gẽma meritꝭ inclyta virtute lucida. Nos audi tua feſta co/lentes annua mũdo celebria. Alme pater vox nr̃a te cantat laude ſonora. Tu pro nobis ſpes noſtra martine deo ſupplica. Te aſia notuꝫ in europa lau/dat oĩs ⁊ affrica gẽma celi fulgidiſſima. Te gallia te patrẽ francia tua ſupplex ac freſia colit te fide ca/tholica. Cecis das viam. mutiſqꝫ loquelaꝫ. tu nos adiuua. Mũdans immunda qui fugas demonia nos hic libera. Qui ſuſcitator trium mortuoꝝ fue/ras laxa noſtre mentis vincula Qui infirma iam curaſti corpoꝝ plurima ſana noſtre mentis vulne/ra. Qui chriſtũ tua chlamide ptita tectuꝫ videras nocte ſecũda. Fac prece tua criminum vt ſoluat no/bis debita chriſti gratia Laus tua chriſtꝰ erat quẽ tota ſemꝑ mente colebas hunc pro nobis implora Vt lapſis remedia tribuat pſtans culpis veniam hec p̃cibus impetra. Lux ſuper te effulſit angelica dũ libas myſtica. nos ꝑ te protegat chriſti dextera Mortis metam qui tuis predixeras nil mortẽ tre/pidans a morte anime tu nos libera. Traiecti te chorus flagitat o martine preſulem cum clero deo commenda. Per tua nos vt ſuffragia mereamur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

perfrui iam tecum luce ſuperna.

¶ Summa ſubſtantiue eſt collectio rerum Virgilius Nauiget. hec ſumma
eſt Sed tamen in ſequentia eſt adiectiuū. ¶ Annuus.i.ſingulis annis veni-
ens.vt annua feſta Etiam annuus eſt ptinens ad annum vel faciens annū
vt annuū tempus ¶ Almus.i.venerabilis vel egregius ¶ Totus orbis terre
diuiditur in aſiam europam ⁊ africam Nam aſia habet mediū orbem incipi
ens ab oriente Alteram partē orbis diuidunt europa ⁊ africa. Sed europa
maior eſt habens greciam italiam galliam germaniam ⁊ daciam angliam
et hiſpaniam Gallia incipit ab italia inter germaniam ⁊ hiſpaniam. Fran-
cia pars eſt gallie interior ¶ Chlamys ydis eſt veſtis militaris.een mantel.
Inde chlamydula diminutiuū ¶ Partior iris id eſt partes facio vel diuido
Virgilius Hinc portū petit ⁊ ſocios partitur in omnes. Inde bipartior tri-
partior impartior vel impartio. ¶ Impetrare eſt efficere vel acquirere.ab in
et patro.quod eſt facio ¶ Libare ē guſtare vel attingere Virgilius Illa nec
amnē libauit quadrupes. Idem. Oſcula libauit nate Etiam ſcat offerre.
Idem Dixit ⁊ in menſa laticum libauit honorem. Liba ſunt panes immo-
laticij. ¶ Meta eſt terminus Inde verbum metor aris id eſt pono. Etiam
meta eſt inferior pars mole ¶ Suffragia ſunt preces pro alio.vel voces in ele
ctione. Suffragari eſt voce iuuare

¶ In diuiſione apoſtolorum

Celi enarrāt glām dei filij verbi incarnati fa
cti de terra celi. Hec eīm glīa ſoli dñs eſt ꝯgrua
Nomē eſt cuius magni ꝯſilij angelus. Illud conſi
lium lapſo homini auxiliū eſt antiquū ⁊ ꝓfundū
et verū factū ſolis tm̄ ſanctis cognitū. Cū angelus
iſte homo natus ex muliere immortalē ex mortali
de terra fecit celū.ex hoīe angelū. Hic eſt dñs exer
cituū deus cuiꝰ ſunt angeli miſſi ī terrā aplī. Qui
bus ſeipm̄ viuū ꝑbuit reſurgens in multis argu
mētis pacē mortis victor nūcians. Pax vobis ego
ſum inquit nolite iā timere ꝑdicate verbū dei cre
ature oīni corā regibꝰ et ꝑncipibꝰ. Sicut miſit me
pater ⁊ ego mitto vos in mundū. eſtote ergo pru
dētes ſicut ſerpētes. eſtote vt columbe ſimplices.
Hinc petrꝰ romā aplōꝝ ꝑnceps adijt. paulꝰ greciā
vbiqꝫ docēs grām. ter q̄ttuor hi ꝓceres in plagis
terre q̄ttuor enāgelizātes trinū ⁊ vnū. Andreas ia

cobus vterqꝫ philippus bartholomeus ſimon tha
deus ioãnes thomas mathias ⁊ matheꝰ duodeci
iudices nõ ab vno ſꝫ in vnũ diuiſi ꝑ orbē diuiſos in
vnũ colligũt. In oēm terrã exiuit ſonꝰ eoꝝ. et in fi
nes orbis terre v̇ba eoꝝ. Quã ſpecioſi pedes euã
gelizãtiũ bona p̄dicanciũ pacē. Sanguīe chriſti re
dēptis ita dicentiũ. ſpon regn̄bit deꝰ tuus Qui v̇ba
ſc̄la fecit qđ ꝓ nob v̇bũ caro fc̄m ē in fine ſc̄loꝝ. Hoc
v̇bũ qđ p̄dicamꝰ xp̄m crucifixũ q̇ viuit ⁊ regn̄t deus
in celis. Hi ſunt celi in quibꝰ chriſte habitas. in q̄ꝝ
v̇bis tonas. fulguras ſignis roras grãm Hiis dixi
ſti. rorate celi deſuꝑ ⁊ nubes pluãt iuſtũ apiat̓ ter
ra germinans. Germē iuſtũ ſuſcita terrã noſtraꝫ
quã ap̄licis v̇bis ſerēs germinare facias. Quorũ
verbis verbũ patris tenētis in patiētia fructũ fer
re fac nos tibi dñe. Hi ſunt celi q̊s magni ↄſilij an
gelꝰ inhabitas q̊s non ſeruos ſꝫ amicos appellas q̄
bus oĩa q̄ audiſti a patre notificas. In quoꝝ diuiſi
one collectũ gregē cuſtodias indiuiſum ⁊ in vincu
lo pacis vt in te vnũ ſimus ſicut in patre tu es vnꝰ
Miſerere nobis tu qui habitas in celis

¶ Celum qñqꝫ dr̄ tota dei machina: alio noīe mundus. qñqꝫ eſt aer. qñqꝫ lo/
cus beatoꝝ. Eſt etiam ſummitas oris. alio nomine palatũ. Eſt etiam inſtru
mentũ celandi vel ſculpēdi ¶ Incarnatus. i. caro factus ¶ Cõgruus. i. cõue/
niens vel aptus. a v̇bo cõgruo qđ ſ̄cat cõuenio Terē. Mulier mulieri magꝫ
congruit ¶ Apl̄s eſt grecum nomen latine dr̄ miſſus vel legatus ¶ Argumē
tum eſt idē quod ꝓbatio. a verbo arguo quod ꝓprie ſ̄cat probo. Plau. Non ex
audito arguo ¶ Omnis creatura dr̄ homo. qui cũ omni creatura hꝫ ꝑticipa
tionē ¶ Plaga prima producta ſ̄cat ictum. ſed prima correpta ſ̄cat regioneꝫ
Vir. Ethera quos lapſa plaga iouis ales apto Turbabat celo Etiã ſ̄cat re
te vel foramē retis Vir. Retia raro plage ¶ Thadeus eſt apl̄s q̇ alio noīe dr̄
iudas. ſed ad drãm traditoris vocatur thadeus. cꝫuis Hieronymus euꝫ no/
minet lebbeus ¶ Orbis. i. circulus vel rotũditas Virgi. Immēſis orbibꝫ an
gues Iñ orbiculus. i. ꝑuus orbis. Ponit etiã pro terra orbis Iuue. Quippe
aliter tũc orbe nouo. celoqꝫ recenti viuebãt hoīes. ¶ Euãgelion grece bona

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

nunciatio latine In euangelizo. i. bona nuncio ¶ Fulgurare eſt fulgur emitte
re. ꝛ qꝛ ad ſolū deū ꝑtinet. ponit̉ ſolū in tercia pſona niſi qn̄ ad ipm deū loqui/
mur. vel qn̄ deus loquēs inducitur. Idē eſt de tonat rorat ac ceterꝭ ¶ Nubes
pluāt iuſtum. i. demittant iuſtū. nā hoc verbū ponit̉ hic improprie cum accō.
Pulchrius iungitur abltō. vt pluit lapidibus ¶ Germē eſt nouus ramus In
germinare. i. germē producere vel creſcere ¶ Appello as. i. alloquor vel nomi
no. Appello is ꝑcat adduco. vt ventis appellit nauem littori

Laus tibi chriſte ¶ In feſto marie magdale.
q̇ es creator ꝛ redēptor idē ꝛ ſaluator. Celi ter
re maris angeloꝝ ꝛ hoīm Quē ſolū deū ꝯfitemur
et hoīez. Qui pctōres veniſti vt ſaluos faceres. Si
ne pctō peccati aſſumēs formulā. Quoꝝ de grege
vt chananeā mariā viſitaſti magdalenā Eadē mē
ſa verbi diuini illā micis hāc refouēs poculis. In
domo ſimonis leproſi cōuiuijs accubans typicis.
Murmurat phariſeꝰ vbi plorat femīa criminis cō
ſcia. Pctōr ꝯtēnit ꝯpeccantē. pcti neſciꝰ penitētē ex
audis emūdas. fedā adamas vt pulchrā facias Pe
des amplectit̉ dn̄icos lachrymis lauat tergit crini
bus. lauādo tergēdo ungēto vnxit oſculis circuit.
Hec ſunt ꝯuiuia q̄ tibi placēt o patris ſapīa. Natꝰ
de virgine q̄ nō dedignarꝭ tāgi a peccatrice A pha
riſeo es inuitatꝰ marie ferculis ſaturatꝰ. Multū
dimittis multū amāti nec crimē poſtea repetenti
Demonijs eā ſeptē mundās ſeptiformis ſpūs Ex
mortuis reſurgentē das cūctis te videre porē Hāc
chriſte ꝓſelita ſignas eccl'am quā ad filioꝝ mēſam
vocas alienigenā. Quā inter ꝯuiuia legis et grē
ſpernit phariſei faſtus lepra vexat heretica. Qua
lis ſit tu ſcis tāgit te qꝛ peccatrix qꝛ venie optatrix.
Quid nā haberet egra ſi nō accepiſſet ſi non medi
cus adeſſet. Rex regum diues in oīes nos ſalua
pctōꝝ tergens cūcta crimina ſcōꝝ ſpes ꝛ gloria

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Creare venit a greco nomine creas quod eſt caro. ⁊ non ſemp ſcat de nihi
lo facere Nam ſepe legimus. populus illum creauit conſulem Celi terre ma
ris ⁊c. hic eſt color rethoricus qui vocatur articulus. ⁊ eſt quādo multe dictio
nes continuantur ſine coniunctionibus ¶ Chananei erant gentiles prope iu/
deam habitantes. ex quibus mulier chriſtum inſtantius orauit vt filiam ſuā
ſanaret quod tandem impetrauit cum diceret. Nam ⁊ catelli edunt de micis
⁊c. Mica eſt paruum fruſtū cuiuſq; rei. ¶ Typos grece figura latine. Inde
typicus id eſt figuratiuus ¶ Pharisei erant doctores. ⁊ velud religioſi iudeo
rum habitu ⁊ actu diuiſi a ceteris iudeis ¶ Fedus a um id eſt turpis Unde
defedare id eſt facere fedum ¶ Amplecti eſt circundare vel oſculari ¶ Ungē
tum non eſt quod vulneribus adhibetur. ſed eſt precioſa commixtio aroma/
tum. quo corpus vngitur voluptatis cauſa ¶ Ferculum eſt vas in quo cibus
fertur ad menſam. ⁊ ponitur pro cibis ipſis. Etiam eſt currus aut leticia in
qua feruntur homines ¶ Proſelitus dicitur aduena vel peregrinus vel alie/
nigena. Dicit ergo ꝙ per hanc mariā ſignificatur eccleſia de gentibus ad fi/
dem conuerſa. quam vexant heretici ⁊ ceteri mali ſicut mariam phariſeus
¶ Faſtus eſt faſtidium vel ſuperbia ¶ Diues in omnes id eſt benignus erga
omnes ¶ Tergere eſt purgare. ſecunde vel tercie declinationis

De ſancto Jacobo

Gaudeat hiſpania totaq; germania iubilet in
dño. De triūpho nobili iacobi apli cōpoſtelle
condito. Zebedei filiū chriſti conſanguineum nar
rat hunc hiſtoria. Hic vt ſolis radius fulget in pri
matibus viſa chriſti gloria. A ioſia capitur ad he
rodē trahit' funē collo baiulans. Uidet paraliticū
cui fert auxiliū ad tormentū ambulās. Joſias com
pungit' pedibus adiungitur iacobi pro lauachro
Qui poſt pacis oſculum tranſmigrat ad dñm ſe
cum cadens gladio. O felix apoſtole magne mar
tyr iacobe te colentes adiuua Peregrinos vndiq;
tuos clemens protege ducens ad celeſtia

¶ Jubilare eſt pre leticia vociferari ¶ Hiſpania eſt regio europe latiſſima in
ter africam ⁊ galliam. Hiſpanie pars eſt galetia vbi ſepultus fuit ſanctus ia
cobus ¶ Primates ſunt primi hoīes vel ſupremi ¶ Funis eſt reſtis. Inde fu
niculus. i. puus funis ¶ Paralyſis interptatur diſſolutio. ⁊ eſt languor neruo
rum. Jñ paraliticus qui patit' paralyſim. ¶ Migrare eſt diſcere vel mutare
domiciliū. Et hʒ i breue naturaliter. ergo trāſmigro emigro ⁊c. corripiūt me
diam ¶ Cadere qñq; ſcat mori Uirgi. Cadit ⁊ ripheus iuſtiſſimus vnus

De ſancto laurentio

Laurenti dauid magni martyr milesqꝫ fortis
Tu imperatoris tribunal. Tu manus tortorū
cruentas. Spreuiſti ſectatus deſiderabilē atqꝫ ma
nufortē. Qui ſol⁹ potuit regna ſuparē tyrāni cru
delis. Cuiuſqꝫ ſcōs ſanguinis ꝓdigos facit amor
milites eius. Dūmō illuꝫ liceat cernere diſpendio
vite pñtis. Ceſaris tu faces ꝯtēnis ꝛ iudic⁹ minas
derides. Carnifex vngulas ꝛ vſtor craticulā vane
cōſumūt. Dolet impius vrbis p̄fectus vict⁹ a piſce
aſſato chriſti cibo. Gaudet dñi conuiua fauo ꝯreſur
gēdi cū ipſo ſaciatus. O laurēti militū dauid inui
ctiſſime regis eterni. Apud illū ſeruulis ipſius de
precare veniā ſemp. Martyr milesqꝫ fortis

¶ Dauid interp̄tatur manu fortis vel deſiderabilis. ꝛ ponitur pro chriſto Deſiderabilis eſt qui poteſt vel debet deſiderari. ¶ Miles dicitur quicunqꝫ militat. i. qui meret ſtipendiuꝫ ¶ Cuius amor facit ſanctos milites eius pro digos ſanguinis. i. vt libenter fundant ſanguinē pro ipſo ¶ Diſpendium eſt damnū vel amiſſio. ¶ Carnifex eſt qui ſpeculator dicitur vulgo. ¶ Vngula eſt cornu quod equi ꝛ boues ꝛ cetera aīalia habent ad pedes. Hic ponitur ꝓ inſtrumento torquendi ¶ Fauus eſt mel non expreſſum. ſed adhuc in ſuis ca/uernis. ¶ Inuictus quaſi non victus. i. fortis ꝛ potens. ¶ Deprecari proprie eſt precibus auertere. vt deprecor mortem. i. precor ne moriaris

Aſſumptio Marie.

Congaudent angeloꝝ chori glorioſe virgini.
Que ſine virili cōmixtione genuit. Filiū qui
ſuo mundū cruore medicat. Nā ipſa letat̄ ꝙ celi iā
cōſpicat̄ principē In terris cui quondam ſugēdas
virgo mamillas p̄buit. Quā celebris angelis ma
ria mater ieſu credit̄. Qui filij illius debitos ſe co
gnoſcūt famulos. Qua gl'a in celis iſta virgo colit̄
q̄ dño celi p̄buit hoſpitiū ſui ſcīſſimi corpis. Quā
ſplēdida polo ſtella mar⁹ rutilat q̄ oīm lumē aſtro

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

rum ꝛ hoīm atqꝫ ſpirituum genuit. Te celi regna
hec plebecula pijs cōcelebrat mentib⁹ Te cātu me
lodo ſup ethera vna cū angelis eleuat. Te libri vir
go cōcinūt ꝓphetaꝝ chorus iubilat ſacerdotū apl'i
chriſtiqꝫ martyres ꝑdicāt. Te plebes ſexus ſeq̄tur
vtriuſqꝫ vitā diligēs virginalē celicolas ī caſtimo
nia emulās. Eccl'a ergo cūcta te cordib⁹ atqꝫ carmi
nib⁹ venerās Tibi ſuā maniſtat deuotionē ꝑcatu
te ſupplici implorans maria. Vt ſibi auxiliū circa
chriſtū dn̄m eſſe digneris per euum.

¶ Con ꝓpoſitio inſeparabilis ſepe facit verbum cum quo componitur regere
datiuū. vt cōgaudeo tibi ¶ Medico vel medicor dicitur. ꝛ indifferēter regūt
vel datiuū vel accuſatiuū. Plautus. Iſtis ſedēs medicabo tibi Idem. Ego
iſtum lepide medicabo ¶ Conſpicor aris. i. cōſpitio ¶ Mamilla eſt idem qḋ
mama. ſed ſcribitur vno m. qꝛ prima ſyllaba breuis eſt. Iuuena. Illa loqui re
cta facie ſtrictiſqꝫ mamillis ¶ Rutilus. i. rubens ſicut ignis Īn rutilare id eſt
ſplēdere ¶ Aſtron grece dicitur ſidus latine. ſed aſter grece ſtella latine. a quo
fit aſteriſcus. i. parua ſtella ¶ Plebecula. i. parua plebs. ſed plebicola qui colit
plebem ¶ Melodus o producta. i. dulciter ſonans ¶ Plebes vel plebs dꝛ in
differēter Lucanus Neſcit plebes ieiuna timere Ergo hic legetur plebes nō
plebis. ſic conſtruendo. o maria plebes vtriuſqꝫ ſexus ſequitur te ¶ Emula/
ri eſt imitari. Etiam ſcat amare. Etiam inuidere Nam emulus dicitur inui
dus. ſed hic emulans ſcat imitans ¶ Caſtimonia. i. caſtitas. ſicut ſanctimo/
nia ſanctitas. parcimonia parcitas ꝛc̄.

In octaua aſſumptionis Marie

Ave ꝑclara maris ſtella in lucē gentiū maria
diuinitus orta Euge dei porta ꝗ non apta ve
ritatis lumē ipſum ſolē iuſticie indutū carne duc
in orbē. Virgo decus mundi regina celi ꝑelecta vt
ſol pulchra lunaris vt fulgor agnoſce omnes te di
ligentes. Te plenam fide virgā alme ſtirpis ieſſe
naſciturā priores deſiderauerūt patres et prophe
te. Te lignū vite ſancto rorante pneumate paritu
rā diuini floris amigdalum ſignauit gabriel. Tu
agnum regem terre dominatorē moabitici de pe

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

tra deſerti ad montē filie ſyon traduxiſti. Tuqꝫ fu
rentē leuiathan ſerpentē toꝛtuoſumqꝫ et vectē col
lidens dānoſo crimine mundū exemiſti. Hinc gen
tiū nos reliquie tue ſub cultu memoꝛie mirum in
modū quē es entra ꝓpitiationis agnū regnantē
celo eternaliter. deuocamus ad arā mactādū my
ſterialiter. Hinc māna verū iſrahelitis veris veri
abꝛahe filÿs admirantib⁹ quondā moyſi quod ip
ſius figurabat iā nunc abducto velo datur ꝑſpici.
Oꝛa virgo nos illo pane celi dignos effici Fac fontē
dulcē quē in deſerto petra p̄monſtrauit deguſtare
cū ſincere fide reneſqꝫ ꝯſtringi lotos ī mari anguē
eneū in cruce ſpeculari. Fac igni ſcō patriſqꝫ vbo
qd rub⁹ vt flāmā tu poꝛtaſti virgo mater facta pe
cuali pelle diſcinctos pede mūdis labÿs coꝛdeqꝫ ꝓ
pinquare Audi nos nā te filius nihil negās hono
rat. Salua nos ieſu ꝓ quib⁹ virgo mater te oꝛat.
Da fontē boni viſere da puros mētis oclos ī te de
figere Quo hauſtu ſapiē ſapoꝛē vite valeat mens
intelligere. Chriſtianiſimi fidē opib⁹ redimire btō
qꝫ fine ex huius incolatu ſeculi auctoꝛ ad te trāſire

¶ Maria hebꝛaice interpꝛetatur ſtella maris. vt ſupꝛa. ¶ Diuinitus id eſt
diuina diſpoſitione. eſt enim aduerbium. ¶ Euge eſt interiectio letantis et
quandoqꝫ deridentis ¶ Lumen veritatis ⁊ ſol iuſticie chꝛiſtus eſt. ſic dictus
quia veritatem ⁊ iuſticiam exercet. ¶ Fulgoꝛ ⁊ fulgur dicitur. ſed hic opoꝛtet
legatur fulgoꝛ cum habeat adiectiuum maſculini generis ſcilicet lunaris.
¶ Ieſſe fuit pater regis dauid. de cuius pꝛogenie fuit maria. vnde dicitur vir
ga ſtirpis ieſſe ¶ Amygdalū vel amygdala eſt ſpecies nucis. teuthonice een
mandel ¶ Petra eſt hic nomen ciuitatis que fuit in terra moab vel in arabia
et in deſertō ſita. ¶ Filia ſyon eſt hieruſalem. quia ſyon fuit arx in hieruſa-
lem ¶ Leuiathan dicitur ſerpens toꝛtuoſus in aqua. ⁊ ponitur pꝛo diabolo.
ſicut ⁊ vectis cum pꝛopꝛie vectis ſit inſtrumentum ferreum aut ligneum quo
aliquid vehitur aut poꝛtatur aut pꝛomouetur aut ſubuertitur.
¶ Veri iſrahelite ſunt chꝛiſtiani qui per fidem vident deum. Olim iudei di
cebantur iſrahelite. id eſt filÿ iſrahel

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Typus eſt foꝛma vel figura. nomē grecum ¶ Fons in deſerto olim fluxit de petra percuſſa per moyſen. qui fons ſignificat ſanguinem de vulneribus chriſti profluentez ¶ Anguen eneum. i. chriſtum qui olim figuratus fuit per anguē eneum quem moyſes erexerat. Moyſes vidit rubum ignitum ſed ta/ men illeſum. quo cum vellet accedere dixit angelus ei. Solue calceamēta de pedibus tuis ⁊c̄. Rubus ignitus eſt maria ſpū ſancto plena ⁊c̄. ¶ Negare eſt non dare. teuthonice weygeren. Etiam eſt non cōcedere quod dicitur

¶ Hauſtus eſt potio Ouid. Hauſtus aque mihi nectar erit. ¶ Chriſtianiſ/ mus. i. chriſtianitas vel mos chriſtianoꝝ ¶ Incolatus. i. ꝑegrinatio. Nam in cola dicitur peregrinus

De ſancto Auguſtino.

In eterni feſti gaudia noſtra ſonet harmonia. Quo mens in ſe pacifica vera frequētet ſab bata. Mundi coꝛdis leticia odoꝛans vera gaudia. Quibꝰ ꝑguſtet auida q̄ ſit ſanctoꝝ gl̄a. Qua letat᷑ in patria celicolaꝝ curia. Regē donantē p̄mia ſua cernēs ī gl̄a. Beata illa patria q̄ neſcit niſi gaudia nam ciues huius patrie nō ceſſant laudes canere. Quos ille dulcoꝛ afficit quez nullus meroꝛ inficit. quē nullus hoſtis impetit. nulluſq; turbo concutit Ibi dies clariſſima melioꝛ eſt q̄ȝ millia luce lucēs ꝑ fulgida plena dei noticia. Quā mens humana ca pere nec lingua valet pꝛomere donec vite victoꝛia cōmutet hec moꝛtalia. Qū deus eſt oīa vita virtus ſcīa. Victus veſtꝰ ⁊ cetera q̄ velle p̄t mens pia. Hoc in valle miſera meditet᷑ mens ſobꝛia. hoc ꝑ ſopoꝛē ſentiat hoc attēdat dū vigilat. Quo mūdi poſt exi/ lia coronet᷑ in patria ac in decoꝛis gl̄a regē laudet ꝑ ſecula. Haꝝ laudū ꝑconia imitat᷑ eccl̄a Dū recēſent annua ſanctoꝝ natalicia. Dū poſt pacta ꝑlia digna reddunt᷑ p̄mia. Pꝛo paſſione roſea. ꝑ caſtitate can dida. datur ⁊ toꝛques aurea ꝑ doctrina catholica. Qua ꝑfulget auguſtinus in ſummi regis curia. Cuius libꝛoꝝ copia fides firmat᷑ vnica. Hinc ⁊ ma

ter eccleſia vitat errorum deuia Cuius ſequi veſti
gia ac predicare dogmata Fide recta ⁊ feruida det
nobis mater gratia

¶ Hermonia grecū nomen latine cōcordia vel concentus ¶ Sabbatum he
braice dicitur requies. ⁊ poteſt accipi pro feſto die ¶ Frequētare eſt frequēter
vti vel frequēter adire. vt frequento ſcholā vel forū ¶ Curia eſt ꝓprie domus
conſilij Etiam eſt progenies vel familia Vn̄ curialis id eſt contribulis
¶ Patria eſt locus natiuitatis Improprie ponitur pro regione vel ꝓuincia.
¶ Dulcor id eſt dulcedo ¶ Meror id eſt meſticia vel interna triſticia ¶ Affi
cere eſt affectionem aliquā inferre vt afficio te gaudio. ioannes affecit me tri-
ſticia ⁊c̄. Inficere eſt immutare qualitatem rei. vt fetor inficit aera. ¶ Impe-
to ſcꝫ in malum peto vel impetū facio ¶ Turbo eſt turbatio vel volubilitas
et cōmotio venti ¶ Preconium eſt promulgatio vel clamor. ¶ Imitari eſt ſe-
qui mores alteri⁹ ¶ Natalis vel natale dicitur dies natiuitatis. Inde natali
tius a um id eſt pertinens ad natalem. Et ſubſtantiuatur in neutro genere
pro natali ¶ Hic torquis vel hec torques eſt ornamentum ex auro vel argen
to contortum ¶ Catholicus id eſt vniuerſalis. ⁊ eſt grecum nomen
¶ Dogma non ſcꝫ doctrinam. ſed modum viuendi vel ſtatutum

In decollatione ioannis baptiſte

P Pſallite regi nr̄o pſallite pſallite pſallite pru
dēter. Nā pſalteriū eſt iocundū cū cythara.
Nato virginis quo pſallēs natus ſterilis. Cytha-
rā carnis ꝑcuſſit in domo dn̄i. Dū qđ ſonabat cla-
mādo docuit viuēdo. Preparans chriſto plebē per
fectā ioānes vox clamātis in deſerto. Sed hec vox
impiū herodē quē corripit minime corrigit Haud
tn̄ tacuit ſcꝫ aduſqꝫ ſanguinē ſceleri reſtitit. Nō licꝫ
inquit te fratris tui habere ꝯiugē raptā ſibi. pecca
ſti quieſce. penitētib⁹ ſic p̄cepit dn̄s. Vocē incantā
tis ſapiēter herodis vt aſpis ſurda ſp̄nit. vt iuſtū
vt ſcm̄ ioannē timet quē vinxit in carcere. Sedet ī
tenebris lucerna lucis amicus oīpotētis. Studet
delicijs mūdi p̄ncipis filius ꝑditionis. Meretrix
ſuadet. puella ſaltat. rex iubet. ſcūs decollat̄. Dat
rex ſaltāti caput ioānis q̇ ſcūs anteq̄ꝫ fit natus En

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

q̄uo perit iuſtus quaſi nō eſſet deo dilectus. Cum
ſit eius precioſa mors hec in ꝯſpectu domini. Nos
corde percipimus qualis ac quantus eſt. quia vici
nus dignitate chriſto fit ꝛ morte. Nam morte tur-
piſſima damnatur ſponſus ſponſi ꝛ amicum dam
nāt morte recte turpiſſima. Carcere carnis ductū
quem ferunt pſallendo celis angeli angelum. Et
nos in terris tibi pſallere fac chriſte in memoriam
baptiſte. Herodis ſpreta quo mēſa altaris tui mē-
ſa ipſum te dum ſumimus ſemꝑ tibi pſallamus

¶ Pſallo eſt verbum grecum ſignificans latine ludo in muſicis inſtrumētis
Inde pſaltes id eſt organiſta vel cythariſta. Et pſaltria dicitur talis mulier.
Pſalterium eſt inſtrumentum quoddam muſicum Pſalmus eſt carmen lyri
cum Pſalmiſta qui facit pſalmos vt dauid. ¶ Corrigo ſignificat emendo.
Terentius Si quid peccatum eſt id arte vt corrigas. Corripio autem ſigni-
cat arguo. ꝛ quandoq̧ velociter accipio Virgilius Celereſq̧ ſagittas corri-
puit. Vtroq̧ modo bene dicitur ſcilicet non licet te habere. ꝛ tibi habere
¶ Aſpis eſt ſpecies ſerpentis que cum audit incantatorem aures obſtruit.
vnam terre applicans in alteram vero caudam torquens
¶ Lucerna eſt lumen in laterna concluſum ¶ Saltare eſt quod vulgus cori
zare dicit ¶ Meretrix ſuadet ꝛc̄. In hoc verſu eſt color rhetoricus qui dicitur
diſſolutio. quia clauſule carent cōiunctionibus. Eſt ꝛ alius color. ſcilicet bre
uitas. nam tota decollationis ioannis hiſtoria quam breuiſſime narratur
¶ Vicinus a vico dicitur. ſcilicet in eodem vico habitans Nam vicus eſt cō-
iuncta multitudo domorum ſiue in vrbe ſiue foris. ¶ Carcer dicitur omnis
locus in quo aliquis includitur a coercendo Virgilius Eolus et clauſo ven-
torum carcere regnet. ¶ Altare vel altar vel altarium indifferenter dicimus
et fit a nomine altus. quia alto loco ſunt altaria ¶ Ferunt celis id eſt ad celos
Virgilius It clamor celo ¶ Menſa herodis. hic intelligitur conuiuiū ma
lignum quale fuit conuiuium herodis in quo iuſtus occiſus eſt

In natiuita te Marie.

Stirpe maria regia procreata regem gene-
rans iheſum. Laude digna angelorum ſan-
ctorum Et nos peccatores tibi deuotos intuere be-
nigna. Tu pios patrum mores oſtentas in te ſed

excellis eoſdem. Patris tui ſalomonis in te lucet ſophia. Et ezechie apud deum correctum ſed nun q̃ in te corrumpendum. Patris ioſie adimpleuit te religioſitas. Summi etiam patriarche te fides totam poſſedit patris tui. Sed quid nos iſtos re‑ cenſemus heroas. Cu; tuus natus omnes precel‑ lat illos atq; cunctos per orbem. Nos hac die tibi gregatos ſerua virgo in lucem mundi qua prodi ſti paritura celorum lumen

¶ Stirps proprie eſt truncus aut radix. ⁊ ita ſepius ponitur maſculini gene ris. Etiam ſignificat progeniem. ⁊ ſic eſt femini generis. Virgilius Heu ſtir pem inuiſam

¶ Intuere penultima correpta legendum eſt. quia eſt imperatiuus ab intu‑ or. cuius infinitiuus eſt intui. licet tuor faciat tueri ſm grammaticos.

¶ Sophia grece ſapientia latine. habet penultimam breuem

¶ Ezechias rex hieruſalem. primo valde bonus fuit. ſed poſtea deprauatus

¶ Ioſias fuit optimus rex hieruſalem ⁊ religioſus

¶ Heros grece dicitur magnus princeps. genitiuo herois. accuſatiuo heroa et accuſatiuo plurali heroas habet ſemp o producta. Baptiſta mantuanus. Efficies herois erat qui fortibus armis Statius Gaudentes heroa ferunt Virgilius Delectos heroas erunt etiam altera bella

¶ Prodire ſignificat procedere a pro et eo Ouidius Prodit anus diuamq; videt.

In exaltatione ſancte crucis.

Laudes crucis attolamus nos qui crucis ex ultamus ſpeciali gloria Dulce melos tāgat celos dulce lignum dulci dignum credimus melo dia. Voci vita non diſcordet dum vox vitam nō re mordet dulcis eſt ſimphonia. Serui crucis crucez laudent qui per crucē ſibi gaudēt vite dari mune ra. Dicāt omnes ⁊ dicant ſinguli aue ſalus totius

ſeculi arbor ſalutifera. O q̄ felix q̄ꝫ p̄clara fuit hec
ſalutis ara rubēs agni ſanguine. Agni ſine macu
la q̇ mūdauit ſcl̄a ab antiq̄ crimine. Hec ē ſcala pctō
rū ꝑ quā chriſt⁹ rex celoꝝ ad ſe traxit oīa Forma cu
ius h̄ oñdit q̄ terraꝝ ꝯprehēdit q̄ttuor ꝯfinia. Non
ſunt noua ſacramēta nec recēter ē inuēta cruc⁹ hec
religio Iſta dulces aq̄s fecit ꝑ quā ſilex aquas iecit
mopſi officio. Nulla ſalus ē in domo niſi cruce mu
nit hō ſupliminaria Neqꝫ ſenſit gladiū nec amiſit
filiū q̇ſquis egit talia. Ligna legēs ī ſarepta. ſpem
ſalutis ē adepta paup muliercula. Sine lingnis
fidei nec lechitus olei valet nec farinula Romana
ues vniuerſas in ꝓfundū vidit merſas vna cum
maxētio. Fuſi thraces ceſi ꝑ ſe ſed ⁊ ꝑtis dux aduer
ſe victus ab eraclio. In ſcripturis ſub figuris iſta
latēt ſed nō patēt crucis bn̄ficia. Reges credūt ho
ſtes cedūt ſola cruce chriſto duce vn⁹ fugat millia.
Iſta ſuos fortiores ſꝑ facit et victores. morbos ſa
nat ⁊ languores rep̄mit demonia. Dat captiuis li
bertatē. vite ꝯfert nouitatē ad antiquā dignitatē
crux reduxit oīa. O crux lignū triūphale vera mū
di ſal⁹ vale inter ligna nullū tale fronde flore ger
mīe. Medicina chriſtiana ſalua ſonos egros ſana
qđ nō valet vis hūana fit in tuo nomīe. Aſſiſtētes
crucis laudi ꝯſecrator crucis audi atqꝫ ſeruos tue
crucis poſt hāc vitā vere lucis tranſfer ad palacia.
Quos tormēto vis ſeruire fac tormēta nō ſētire ſꝫ
cū dies erit ire nob̄ ꝯfer et largire ſēpiēna gaudia

¶ Crux olim erat pro patibulo quod nunc exoleuit reuerentia crucis chriſti. Horatius Non hoīem occidi. non paſces in cruce coruos. Capitur etiā pro pena Inde cruciare id eſt punire ¶ Melodia eſt dulcis cantus ¶ Sympho

nia i correpta dicitur latine conſonantia vel concentus. Horatius. Ut gra/
tes inter menſas ſymphonia diſcors Dicant omnes ſcʒ vna vel ſimul ⁊ ſin
guli id eſt quiſqꝫ per ſe et ſeparatim. ¶ Ara prima producta ⁊ ſine aſperatione
ſcat altare. ſed prima correpta ⁊ cum aſperatione ſcat ſtabulū pecoruʒ. Oui
dius Tercius immunde cura fidelis hare. ¶ Scala numero ſingulari eſt qđ
vulgus gradum dicit. Sed ſcale pluraliter ſunt quibus ſcandūtur arbores
aut muri Nam ſcala immobilis eſt. ſcala vero portantur ¶ Moyſes in deſer
to aquas immiſſo ligno dulcorauit. ligno etiam de petra aquam produxit ꝑ
quod lignū ſancta crux ſignificata fuit ¶ Superliminare eſt ſuperius limen
aut lignum ſupra ianuam ¶ Sarepta fuit oppidum ſidonioꝝ ad quod veni/
ens helias a paupere vidua ſuſtentatus ipſam quoqꝫ ſuſtētauit ¶ Lechitus
media correpta eſt vaſculum. ¶ Thraces ſunt populus ſcythicus circa con/
ſtantinopolim ¶ Perſe ſunt populi in aſia maiori non procul a veteri babilo/
ne ¶ Maxentius fuit tirannus quem conſtantinus virtute crucis ſupauit
¶ Eraclius fuit imperator qui virtute crucis ſuperauit coſdroen regem par/
ſarum ¶ Uale licet proprie ſit ſalutatio diſcedentium vel ad diſcedentes. ta/
men hic pro ſalue vel aue accipitur cauſa rithmi. ¶ Sanus dicitur qui bene
valet aut corpore aut mente. Unde veſanus vel inſanus dicitur qui mēte ca/
ptus eſt ¶ Eger dicitur qui aut corpore aut animo minus valet vnde accipi
tur pro triſti Uirgilius Protinus eger ago ¶ Tormentū a torqueo quādoqꝫ
penam ſcat. q̄nqꝫ inſtrumentū bellicum quo torquentur. i. iaciuntur lapides
aut ſagitte Ouidius Mittit in euboicas tormento fortius vndas

Summi regis archā ¶ Michaelis archāge.
gele michael. Intēde q̄ſumus noſtris ꝑcib⁹.
Te nāqꝫ ꝓfitemur eſſe ſupnoꝝ ciuiū principē. Tu
deū obſecra ꝓ nobis vt mittat auxiliū miſerꝭ Prin
cipalis eſt ptās a dn̄o tibi data peccātes ſaluificare
aīas. Idē tenes ꝑpetui potentiā padiſi oēs ciues
te adorāt ſuperi. Tu in tēplo dei thuribulū aureū
viſus es habuiſſe manibus. Inde ſcandēs vapor
aromate plurimo ꝑuenit añ ꝯſpectū dei. Qñ cum
dracone magnū ꝓfeciſti ꝑliū faucib⁹ illi⁹ aīas erui
ſti plurimas. Hinc maximū agebat in celo ſilētiū
millia milliū dicebāt ſalus regi dn̄o. Audi nos mi
chael angele ſumme tu palā deſcende de poli ſede
nobis ferēdo opē dn̄i atqꝫ leuamē indulgētie Tu
noſtros gabriel hoſtes ꝯterne. tu raphael egris
affer medelam morbos abſterge. noxas dilue.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

noſq3 fac intereſſe gaudiis beatorum.

¶ Archos grece princeps latine Archangelus id eſt princeps angeloꝝ Angelus autem grece. nuncius latine interpretatur ¶ Michael interp̄tatur q̇s vt deus ¶ Profiteri eſt aperte fateri. Unde profeſſores artium dicuntur qui aperte fatentur ſe artes illas ſcire ¶ Thuribulum eſt vaſculum in quo thus crematur ¶ Vapor eſt fumus ¶ Aroma grece odoramentum latine

¶ Silentium eſt quies cum nullus fit ſtrepitus. Taciturnitas vero cuz nullus fit ſermo ¶ Sedes non eſt ſedile. ſed locus Virgilius. Tendimus in latium ſedes vbi fata quietas oſtendunt ¶ Medela id eſt medicina

¶ Noxa dicitur culpa Terentius Sum extra noxam. Inde noxius a um. i. nocens vel culpabilis

Gereonis et victoris

Maieſtati ſacroſancte militās cū triumphante iubilet eccl'a De triūpho thebeoꝝ ⁊ ſalute peccatoꝝ p hoꝝ ſuffragia. Hi ſunt viri teſtamēti q̄ ruinā detrimēti reperāt angelici. Viri fortes veri dauid quib⁹ hoſtes expugnauit carnē mundū demonē. Ciues domus pharaonis ciuitatez viſionis viſitāt ⁊ pſulem. A quo ſacri catheciſmi ſacramētis ⁊ baptiſmi imbuunt gratia. Rhome fide cōfirmati caſtra mouent comitati romanoꝝ aquilas Diis pphanis immolari iubet ceſar ⁊ vocari thebeorum agmina. Sed thebei viri dei que ſunt dei reddunt ei. ceſari que ceſariꝫ. His viritim decimati ſumme libant maieſtati decimaꝝ decimā. Demuz cunctis immolatis in odorē ſuauitatis differuntur aliqui Qui in ptes diſtributi. diſtributi ſunt ſaluti plurium fidelium. In verona agrippina ⁊ in tropa loca trina cōſecrant martirio. Holocauſtū partiale nulla tū ſine ſale federis oblatio. Cū trecētis ⁊ bis nonis ſignat comes gereonis abrahe victoriaz. His quindenis ⁊ tercentū duplex victor teſtamentū et crucis myſteriū. Pius caſſius cū ſeptenis ſeptiformis dono plenis dono ſancti pneumatis. Ieſu bo

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ne cuius dona noſtra bona qui corona es tuoꝝ mi
litū Hac patrona legione nos in bonis ſumme bo
ne loca potioribꝰ. Vbi patris vbi tui et amoris ſa
cri frui mereamur gloria Amen

¶ Militans eccl'a eſt multitudo chriſtianoꝝ in hoc ſeculo. Triumphans ec
cleſia eſt multitudo celeſtiū ¶ Thebe huius thebes fuit grandis vrbs in egy
pto. vnde thebei dicti ſunt. Thebe arum vrbs erat in grecia. vnde thebani
¶ Hieruſalem interp̄tatur viſio pacis ¶ Cathecismus eſt inſtructio vel do
ctrina ¶ Caſtra ſunt tentoria militum vel ipſi milites ¶ Aquile erant princi
palia ſigna aut vexilla romanoꝝ. vnde pro vexillis accipimus. Lucanus ro
manas aquilas alium laturus in orbē ¶ Viritim. i. ꝑ ſingulos viros. Tulli
us. Agrum gallicum viritim diuidenti ꝛc̄. ¶ Decimare eſt dare decimas.
Decime ſunt rerum decime ptes ¶ Verona eſt clara vrbs venetie. ſed hic bō
nam circa coloniā accipimus ¶ Colonia agrippina dicitur ꝙ ab agripps p̄n
cipe condita temporibus auguſti ¶ Troia intelligitur hic ciuitas xantus. cui
nomen dedit xantus fluuius troianus ¶ Holocauſtum dr̄ oblatio que tota
conburebatur. nā holos grece dr̄ totus. cauſtū vero vſtum ſcat Vnde encau
ſtum. i. muſtum ¶ Abrahā cum trecentis ꝛ octodecim famulis ad bellū pro
fectus ſuperauit quinqꝫ reges gentiles. qui loth nepotem ſuū ꝛ alios multos
abduxerant captiuos. Tot etiam comites aut ſocios habuit ſanctus gereon
Sanctus aūt victor habuit ſocios ccc. xxx. ꝛc̄.

¶ Vndecim millium virginum.

Virginalis turma ſexus ieſu chriſti q̄ ꝯnexus
dono ſentis grē. Flos cādoris tui rubet truci
dari dū te iubet tortor pudicicie Britannoꝝ inſule
rector p̄r vrſule deo notꝰ claruit. Hāc conanꝰ virgi
nē ꝓpter pulchritudinē pareꝛ thori voluit Procos
mittit ꝛ p̄catur minis terret ſi ſpernat̓ ſibi poſcēs
vrſulam. Pater eius iam baptiſmi fonte lotus pa
ganiſmi prorſus vitat copulā. Interim vrſula chri
ſti diſcipula docta per ſomniū. Statuit nuptias q̄
rens inducias trimatus ſpacium. Vice dotis con
iugij regine votis habiles dato ſumptu nauigij
coeue dantur nobiles. Vndena demū millia ſpon
te tranſmittit virginū ducūt naues per maria cu
ram ſpernentes hominū Aura flante lenius diſce
dunt a littore huc illuc ſepius plano ludūt equore

Hinc manus feminea rexit dante domino naues quas baſilea breui vidit termino. Relictis nauib⁹ ordinant acies ventis ac eſtibus exponunt facies et rhomã adeunt. Per monaſteria fundentes lachrymas trahunt ſuſpiria commendant animas ſanctis ⁊ redeunt. Quã in portu reliquerunt claſſem ſimul inuenerunt clarũ flumen ⁊ amenũ nauigantes intrant renũ per dei clementiã. Hinc ad locum paſſionis duxit eas dux agonis florem ſue iuuentutis paruipendunt ſpe ſalutis eũtes coloniã. O felix colonia. iuxta cuius menia barbarorũ rabies Enſes thela frameas cultros in virgineas cruentauit acies. Feliciora virginum cõnubia tot millium agnũq; ſine macula duce ſequuntur vrſula. Quarũ orationibus felices cum felicibus pace fruamur redula per ſeculorum ſecula.

¶ Turma proprie eſt numerus triginta equitum. dicta quaſi terma. Sꝫ improprie ponitur pro omni multitudine ¶ Trucido i producta ſcꝫ id qđ occido. Virgilius. Fit via vi rumpunt aditus primoſq; trucidant. ¶ Britanni ſunt quos anglos vocamus Virgilius Et penitus toto diuiſos orbe britannos ¶ Procus dicitur qui petit vxorem. Inde procari teuthonice vryen ¶ Paganiſmus dicitur mos pagani. ſicut iudaiſmus mos iudeorum. chriſtianiſſimus mos chriſtianoꝝ. ¶ Inducie ſunt ceſſationes vel expectationes ſed proprie in bellis ¶ Trimatus id eſt tempus triũ annoꝝ. ſicut bimatus dicitur tempus duorum annoꝝ ¶ Aura eſt ventus. ponitur pro ſplendore et ꝓ fauore ¶ Equor ab equalitate dicitur. ⁊ non ſolum ſcꝫ mare ſed etiã quãdoq; campũ Virgilius At prius ignotum ferro q̃ ſcindimus equor Hinc equoreus a um ¶ Baſilea e producta eſt vrbs ſuperioris germanie. ⁊ eſt nomẽ grecum. quod latine ſonat regnum vel regina ¶ Eſtus dicitur nimius calor. ¶ Monaſterium een cloeſter. a nomine greco monaſtes quod eſt idẽ quod monachus ¶ Agon. i. pugna vel certamẽ ¶ Colonia dicitur ciuitas in quã bellis aut cladibus exhauſtam noui coloni mittuntur. vt florentia eſt colonia romanoꝝ ⁊ alie multe ¶ Framea eſt magna haſta. licet alij putent eſſe gladiũ ¶ Cruentare eſt facere cruentũ. vnde male dicitur ipſe cruentat. pro ipſe manat cruore. Nam cruentare eſt verbũ tranſitiuum. vt ipſe cruentauit me

In feſto omnium ſanctorum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Omnes ſancti ſeraphin cherubin throni q̃ȝ dñationeſq̃ȝ. Principatus. ptãtes. virtutes Archãgeli angeli vos decet laus ⁊ honores. Ordines nouem ſpirituũ btõꝝ. Quos in dei laudib⁹ firmauit charitas. Nos fragiles hoĩes firmate p̃cib⁹ Ut ſpiritales prauitates veſtro iuuamine vincẽtes fortiter. Nũc ⁊ in euũ veſtris ſimus digni ſolẽnib⁹ intereſſe ſacris. Uos q̃s dei gr̃a vincere terrea Et angelis ſocios fecit eẽ polo Uos patriarche. ꝓphe apl̃i martyres. ꝯfeſſores. monachi. virgines Et viduarũ ſanctaꝝ oĩmq̃ȝ placentiũ ꝗ̃s ſup̃mo dño. Nos adiutoriũ. Nũc et penniter. Foueat ꝓtegat. vt veſtrũ in die poſcimus gaudioꝝ veſtrorum

¶ Nouem ſunt angeloꝝ chori. quoꝝ ſummus eſt ſeraphin. deinde cherubin et ſic vlterius vt hic ponuntur. Seraphin interpretatur ardentes ſcilicet in amore dei. Cherubin lucentes. ſcilicet in ſcientia diuina. Et iſta duo ſunt hebrea nomina pluralis numeri. Throni interpretatur ſedes Uirtutes dicuntur angeli facientes miracula ¶ Solemnibus hic legendum eſt non ſolẽnijs Nam in ntõ ſingulari dicitur ſolenne. licet magis in vſu ſit numero plurali ¶ Patriarche dicuntur primi vel maximi patres. vt abrahã iſaac iacob. ¶ Monachos grece. latine vnicus vel ſolitarius. ¶ Populus eſt hic vocatiui caſus. vt apud Lucanum. Degener o populus.

Sacerdotẽ chriſti martinũ cũcta p orbẽ canat eccl'a pac̷ catholice Atq̃ȝ illi⁹ nomiẽ oĩs heretic⁹ fugiat pallid⁹. Pãnonia letet genitrix talis filij Italia exultet alitrix tãti iuuenis Et gallie trina diuiſio ſacro certet litigio cuius eẽ debeat pſul. Et pariter habere ſe patrẽ oẽs gaudeãt turoni ſoli eius corp⁹ foueãt. Hinc frãcorũ atq̃ȝ germanie oĩs plebs plaudat. Quib⁹ videdũ inuerit dñm in ſua veſte. Hic celebris ẽ egypti partib⁹ grecie cũctis quoq̃ȝ ſapientib⁹. Qui impares ſe martini merit̷ ſentiũt atq̃ȝ eius medicaini

In obitu ſci martini

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ni. Nam febres ſedat demoneſq̧ fugit. paralitica membra glutinat. Et mortuorum ſuā prece triū reddit corpa vite priſtine. Hic ritus ſacrilegos de/ſtruit ad chriſti gloriam dat ignibus idolā. Hic nudis myſteria brachijs conficiens preditus eſt cele/ſti lumine. Hic oculis ac manibus in celum ⁊ totis viribus ſuſpenſus terrena cūcta reſpuit Eius ori nunq̄ chriſtus abfuit ſiue iuſticia vel q̄cquid ad veram vitam pertinet. Igitur te cuncti poſcimus o martine qui multa mira hic oſtēdiſti. Etiam de celo gratiam chriſti nobis ſupplicatu tuo ſemper infundas.

¶ Sacerdos dicitur qui deo dicatus eſt ad ſacra facienda. Et ſepe ponitur pro epiſcopo vt hic. Item pro ſanctimoniali femina. ¶ Canere hic ſignificat laudare Virgilius Regemq̧ canebāt ¶ Aereſis grece dicitur latine opinio vel ſecta Inde aereticus qui malam tenet opinionem de fide noſtra

¶ Pannonia duplex eſt. ſcȝ ſuperior que eſt auſtria ⁊ inferior que eſt vngaria

¶ Gallia triplex eſt vt ait ceſar in commentarijs. ſcilicet belgica. celtica ⁊ aq̄/tania. belgia eſt a brabantia vſq̧ pariſios. Inde eſt celtica vſq̧ ad aquitaniā.

¶ Turo eſt vrbs metropolis biturigū in gallia celtica cui ſubſunt vndecim ſuffraganei qui maxime ſunt in ducatu britannie huius vrbis epiſcopus fuit ſanctus martinus

¶ Sedare eſt facere ſedere vel quietum facere

¶ Gluten eſt viſcus. lym Inde glutinare coniungere

¶ Sacrilegus quaſi ſacra legens. id eſt furans. ⁊ ponitur ꝑ impio ⁊ infideli.

¶ Ritus id eſt mos

¶ Suſpenſus quandoq̧ ſignificat ghehanghen. Quādoq̧ eleuatus. vt hic Quandoq̧ eſt idem q̄ dubius. Virgilius. Dicam equidem nec te ſuſpēſum nate tenebo

De ſancto Lebuino

Lebuine confeſſorum precellens flos qui po/lorum regna ſcandis ardua. Linquens orbē validorum cor plenum portaſti morum tu pandis miracula. Domini voces audiſti trāſi mare leges chriſti reſera ſaxonib⁹ Alme pater ſic feciſti iuſſum

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

traiecto tuliſti. verba dum gregorius. Preſul no
uit lebuinum ſeruum direxit diuinum huc toto
conamine. Populus cis pſiam credēs deitati mox
accedens ſeruit perſone trine. Numini templum
fundatur q wilpen cōuocitatur fecit hoc gens cre
dula. Sanctus viciosos mundat baptiſatis pro/
miſſum dat cluit dia gratia. Huc tranſit confeſſor
gratus. patria gaudet vexatus. dauentren credit
pia. Plaſmatori terrenorum qui iuſtis ſua celorum
dat preclara gaudia. lebuinus vir ſenſatus. pru
dens. mitis et beatus ſigna fecit plurima Diffidē
tes ſuperauit quorum mentes permutauit p ver
ba ſalubria. Sepe turbe conuenerunt generale
dum fecerunt pariter conſilium. Illic preſbyter
tranſiuit hunc leſiſſent ſed abiuit reliquitq popu
lum. Tandem illeſus meauit nam que rex ipſum
ſaluauit cordis nocens condita. Fiet queuis caro
cinis viua venit cito finis. de dulci migrat vita.
Christi nomine formauit oraculum plebs quo lo
cauit valde corpus nobile Confeſſoris lebuini nos
conducat recto fini rex plenus dulcedine. Preces
funda cunctis horis genitrici ſaluatori qui penas
ſumpſit duras. Crimina quod tollat ver9 plaſma
tor validus herus diſponat mentes puras.

¶ Cello verbum inuſitatum ſignificat id quod cedo Inde excello id eſt exce
do. et precello id eſt precedo

¶ Validus id eſt fortis. ſed hic pro viuus accipit Inde validus. i. infirmus.

¶ Pandere eſt aperire Virgilius Vrbē alij reſerare iubēt ⁊ pandere portas

¶ Traijcere eſt tranſferre per fluuium. Inde traiectus dicitur locus vbi, ho/
mines ⁊ queuncq res traijciuntur. teuthonice een veer. Ex hoc etiā vrbs tra
iectum denominata creditur

¶ Cis ⁊ citra ſcant ab parte hac vel ppe. ſed cis iūgitur nominib9 proprijs
vt cis renum. citra vero appellatiuis ¶ Vitioſus id eſt defectuoſus

¶ Diffido id eſt non fido vel nō credo. Quidius Diffidunt monitis ⁊c. ¶ Preſbyteros grece dicitur ſenioꝛ latine. Jn̄ preſbyter ¶ Meare eſt tranſire. Jnde meatus id eſt tranſitus ¶ Migrare eſt mutare habitationē vel alio proficiſci cauſa habitandi Unde ⁊ moriens migrare dicitur ¶ Oraculū ponitur hic pro oratoꝛio. cum oraculum proprie ſit diuina vox ¶ Herus eſt dominus. ⁊ hera id eſt domina. Jtem herilis id eſt dominicus

¶ De ſancta Elizabet.

Gaude ſpon q̄d egreſſus a te decoꝛ ⁊ depreſſus tui fulgoꝛ ſpeculi. Rediuiua luce redit o et alpha q̄d accedit iā in fine ſeculi. Poma ꝑma primitiuos deus ſcōs adhuc viuos vidit in cacumine. Vt extremos addat ꝑmis quāuis ſtātes nos in imis ſuo viſit lumine. Sꝛ ꝑ multis te reſpexit odoꝛ tu⁹ hunc allexit ⁊ ſapoꝛ ⁊ puritas. Vt de regū ramis nata iuſte vere ſis vocata tu dei ſaturitas. Gaudēt aſtra matutina q̄d in hoꝛa veſptina ortu noui ſideris. Celi ſid⁹ illuſtrat᷑ in quo terre deſignat᷑ noui ſignū federis. Vere ſidus tu ꝑclarū quod a ſole differt parū ⁊ luna lucidius. Tu q̄d ſole ſis amicta carne ꝓbat hic relicta lucis tue radi⁹. O q̄ꝫ dignis luces ſignis vaſa rapis a malignis poſſeſſa demoniꝫs. Lepre mūdās labe tactos claudos ponis ⁊ cōtractos in pedū officiꝫs. Q̄d negatuꝛ eſt nature tu virtutis agis iure ⁊ potes ex gratia. Vita functos tu reducis cecis reddis membꝛa lucis et mēbꝛoꝛū ſpacia. Eia mater nos agnoſce libꝛo vite nos depoſce cum electis inſeri. Vt conſoꝛtes tue ſoꝛtis ⁊ a penis et a poꝛtis eruamur inferi

¶ Syon accipitur hic pro eccleſia militāti. que olim decorata fuit multis ſanctis. qui decoꝛ diu perditus tandem rediꝫt per ſanctam elizabeth ¶ O et alphs dicitur chꝛiſtus id eſt finis ⁊ principium. Nam omega eſt vltima littera grecoꝝ. alpha vero prima ¶ Cacumen dicitur ſummitas. ¶ Jmus a um. id eſt profundus vel infimus ¶ Helyſabeth interpretatur dei mei ſaturitas. q̄d apte conuenit huic ſanctiſſime vidue ¶ Aſtra matutina dicuntur angeli. quo

nſam et pulcherrimi ſunt. ⁊ primo creati. ¶ Differre eſt habere differentiã. vt homo differt ab equo. Etiam ſcat protrahere. Lucanus. Tolle moras differre nocet. Item differre eſt percutere Plautus Iam ego te differam dictis meis impudice ¶ Dignus non eſt idem quod bonus vel honorabilis. ſed eſt idem quod meritus. Nam etiam de malo dicitur Virgilius O digno cõiuncta viro ꝛc. ¶ Cõtractus homo dicitur cuius nerui aruerunt. teuthonice die vercrompen is. ¶ Fungor vita id eſt viuo. functus ſum vita. id eſt vixi. id eſt mortuus ſum. ¶ Inſero ſignificat immitto vel indo. Etiam eſt melioris arboris ramum indere trunco alterius arboris Virgilius Inſere nunc melibee pyros.

¶ De ſancta Katherina.

Sanctiſſime virginis votiua feſta recolamus Venerantes hanc diem preclarã om̃es concinamus. Proferat hec contio laudes et deuotio ſit ſincera. Concrepet organicis modulis et canticis laude digna. Hanc fuiſſe filiam coſti regis vnicã tradunt ſcripta. Annis puerilibus artibus ſophiſticis fuit clara. Turbam philoſophicam vicit et rhetoricam diſputãdo. Hinc regina credidit deos vanos reſpuit venerari. Fit penalis machina pereunt ac millia dum rotatur agmina paganorũ. Mox priuatur capite aſſunt turbe celice ſepelitur debite monte ſyna Ora pro populo precare pro clero martyr chriſti katherina. Aſtantem populum precantem te clerum foue rege per ſecula.

¶ Votiuus id eſt deſiderabilis. vel ad votum ptinens. ¶ Proferre eſt oſtendere Iuuenalis Profer galla caput. Etiam ſignificat producere. vt hoc loco ¶ Concio eſt conuocatio vel multitudo hominum Concionari eſt ad populum facere verbum ¶ Sophiſtes grece dicitur ſapiẽs diſputator. Unde ars ſophiſtica dicitur ars diſputandi ¶ Rotare eſt voluere ad modum rote. Catherina tamen non fuit rotata. ſed fuiſſet rotata niſi dominus machinã diſſipaſſet. in qua diſſipatione multi pagani perierunt ¶ Syna vel ſynai eſt altus mons in deſerto arabie vbi dominus moyſi precepta dedit

¶ De ſancto Andrea

Deus in tua virtute ſanctus andreas gaudet et letat̃ eadẽ comitatus. Piſcatio nati tui ipſe

primū factus piſcator populoꝝ. Mirmidones ido
latras diu fluctiuagos rete cepit fidei. Js legibus
achaiā tuis deus victor illius ſubiugauit. Et tro
pheū chriſti tui fixit ibi bonū ſe oſtētans militem.
Miraculis virtutibꝰ doctrinis q̄cunqꝫ q̄ſita ſpolia
tibi o rex attulit. Atqꝫ ſuo cruore triūphi inſcripſit
titulos tui regum dn̄e Iſtū crucis ſociū ⁊ regni cre
dimus. Chriſti filij tui atqꝫ fraterculū Nos igitur
peccatis noſtris grauati te deus poſcimus. Vt illi
us qui tua ſemꝑ ſectatus precepta tibi placēt Nos
interceſſione tuearis ineternum

¶ Gaudere eſt intus. letari autē foris ¶ Sanctus andreas fuit primus a chri/ſto vocatus ad apoſtolatum ¶ Myrmidones ſunt quidam populi grecie in nominatiuo ſingulari dicitur myrmido i correpta ¶ Achaia eſt magna regio grecie inter duo maria. ſcꝫ egeuꝫ ⁊ ioniū ſita. alio nomine peloponneſus ⁊ danaa. nunc morea vocatur ¶ Tropheum eſt ſignum victorie. vnde tropheum chriſti crux eſt Triūphus autem eſt magnus honor qui exhibetur victori re/uertenti de prelio ¶ Titulus eſt index cuiuſcꝫ operis. ſcꝫ quod ſcribitur in ſtatuis vel in principio libri. Ponitur etiam pro monumento. aut pro laude vel ornamento ¶ Sector aris id eſt ſequor. ⁊ eſt frequentatiuum a ſequor

¶ In dedicatione eccleſie

Pſallat eccl'a mater illibata et v̄go ſine ruga
honorē huius eccl'e Hec domus aule celeſtis
probatꝰ ꝑticeps. In laude regis celoꝝ ⁊ cerimonijs
Et lumine cōtinuo emulans ciuitatē ſine tenebꝛ.
Et corꝑa in gremio cōfouens aīmaꝝ que in celo vi
uūt. Quā dextera ꝓtegat dei. Ad laudē ipſius diu
Hic nouā ꝓlē gr̄a ꝑturit fecunda ſpū ſcō. Angeli ci
ues viſitāt hic ſuos ⁊ corpus ſumitur ieſu. Fugiūt
vniuerſa corꝑis nocua. Pereūt peccatricis aīe cri
mina. Hic vox leticie ꝑſonat. Hic pax et gaudia re
dūdant. Hac domo trinitati laus ⁊ glīa ſꝑ reſultāt.

¶ Eccleſia grece. latine cetus vel concio. Igitur eccleſia eſt multitudo fideli/um. ⁊ ita capitur in principio huius ſequentie. Accipitur etiam vulgo ꝓ tem/

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

plo. ⁊ ſic ponitur in fine huius verſus. ¶ Illibatus dicitur integer ⁊ incorru
ptus ¶ Ruga een rymp. Inde rugoſus id eſt plenus rugis. ¶ Cerimonie ſtꝫ
ſacrificia Inde cerimoniari id eſt ſacrificare. ¶ Parturio id eſt cupio parere.
ſed pro pario ſepe accipitur. ¶ Unda eſt fluctus Undare id eſt fluere. Abun
dare id eſt ſuperfluere. Redundare iterum vndare vel abundare

De apoſtolis

Clare ſanctoꝝ ſenatus apoſtoloꝝ princeps or
bis terraꝝ rectorqꝫ regnoꝝ. Eccleſiaꝝ mores
et vitam moderare. Que per doctrinā tuam fide
les ſunt vbiqꝫ. Anthiochus et remus ꝯcedunt tibi
petre regni ſoliuꝫ. Tyrannidē tu paule alexandri
nam inuaſiſti greciā. Ethiopes horridos mathee
agnelli vellere. Qui maculas neſciat aliquas ve
ſtiſti cādido. Thoma bartholomee. ioānes philip
pe. ſimon iacobiqꝫ pariles. Andrea thadee dei bel
latores incliti. En vos oriēs ⁊ occidens imo teres
mūdi circulus ſe patres habere gaudet ⁊ expectat
iudices. Et idcirco mundus omnis laudes vobis
et honorem ſanctis debitū ſupplex impendit

¶ Senatus eſt congregatio ſenatorum. quod vulgus dicit conſiliuꝫ. teutho
nice die raet. Item ſenator een raetſman id eſt aliquis de ſenatu ¶ Modera
ri eſt regere. ⁊ iungitur nunc datiuo nunc accuſatiuo Horatius Qui nō mo
derabitur ire ⁊c. ¶ Anthiochus fuit rex ſyrie. cuius filius nomīe ſeleucus cō
didit in ſyria vrbem antiochiam ex nomine patris ſui. ¶ Remus erat frater
romuli qui ſimul romā condiderūt ¶ Tirannis ponitur hic pro regno. vt ſit
ordo ⁊ ſenſus O paule tu inuaſiſti greciā alexandrinaꝫ tyrannidē. i. regnum
alexandri magni qui primus regnauit in tota grecia.

De euangeliſtis.

Iocūdare plebs fidelis cuiꝰ pater ē in celis re
colēs ezechielis ꝓphete ꝓconia. Eſt ioannes teſtis
ipſi ſcribēs in apocalipſi vere vidi. vere ſcripſi ūa
teſtionia Circa thronū maieſtatꝭ cū ſpiritibꝰ beatꝭ
quattuor diuerſitatis aſtāt aīalia. Formā primuꝫ
aquilinā. et ſecundū leoninā. ſed humanā ⁊ boui
nā duo gerūt alia. Forme formāt figuraꝝ formas

euangeliſtaꝝ quoꝝ hymber doctrinaꝝ ſtillat in ec
cleſia. Hi ſunt marcus ⁊ matheꝰ lucas ⁊ quē zebe-
deus pater miſit tibi deꝰ dū laxaret retia. Formaꝫ
viri dāt matheo. qꝛ ſcripſit ſic de deo ſicut deſcendit
ab eo quē plaſmauit hoīem. Lucas bos ē in figura
vt pmōſtrat in ſcriptura hoſtiaꝝ tangēs iura legꝭ
ſub velamine. Marcus leo ꝑ deſertū clamans ru
git in apertū iter fiat deo certū mundū coꝛ a crimi
ne. Sed ioannes alabina charitatis aquilinā. for-
ma fert in diuina purioꝛi lumīe. Quattuoꝛ deſcri
būt iſti q̄driformes actus chriſti ⁊ figurāt vt audi-
ſti q̄ſqꝫ ſua foꝛmula. Natus hō declarat vitulus ſa
crificat. leo moꝛtē depdat ⁊ aſcēdit aquila. Ecce foꝛ-
ma beſtialis quā ſcriptura ꝓphetalis notat. ſꝫ ma-
terialis hec eſt impoſitio. Currūt rotis volāt alis.
viſus lux ē diſcretalis. rota ſenſus litteralis. ala cō
tēplatio. Paradyſus his rigat viret floret fecūdat
his abūdat his letat q̄ttuoꝛ fluminibꝰ. Fons ē chꝛi
ſtus hi ſunt riui. fons eſt altus hi ꝓcliui vt ſapoꝛeꝫ
fontis viui miniſtrēt fidelibꝰ. Hoꝝ riuo debꝛiatis
ſitis creſcat charitatis. vt de fonte pietatꝭ ſatiemur
plenius. Hoꝝ trahat nos doctrina vicioꝝ de ſenti
na ſicqꝫ ducat ad diuina ab imo ſuperius

¶ Euangeliſtes vel ta interpꝛetatur nunciatoꝛ boni vel ſcriptoꝛ euangelij
¶ Jucundus per u ſcribetur. quia fit a verbo iuuo. vt inquit Tullius. Hinc verbum iucundo id eſt facio iucundum. Ergo iucundoꝛ eſt paſſiuū ¶ Apocalypſis grece. reuelatio latine interpꝛetatur. Eſtqꝫ liber ſancti ioannis quem in exilio ſcripſit de reuelationibus diuinis. in quo etiā dicit de quattuoꝛ euangeliſtis. ſimiliter vt ezechiel pꝛopheta pꝛedixerat ¶ Omnia fere nomina animalium faciūt de ſe poſſeſſiua in inus. vt a bos bouinus. ab equus equinus. ab agnus agninus. a ſus ſuinus. Et de illis vlterius fiunt nomina in illus. vt bouillus ſuillus ouillus ⁊c. ¶ Bos eſt animal ſacrificijs aptū. Lucas aūt initio ſui euangelij ſcribit de ſacrificijs. ⁊ ideo per bouem figuratur

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ Rugire eſt vociferari. ꝛ eſt proprium leoni. Et quia marcus clamauit de
facienda penitentia. ideo per leonem ſignificatur Joānes aquila dicitur. vel
propter altitudinem ſcriptorum. vel propter geminam caritatem qua excel/
luit. vel ꝓpt intelligētie ſue claritatem. qꝛ aquila videt clariſſime Itē chriſtus
habet predictas quattuor formas. nam homo eſt natus. vitulus aut bos di/
citur. quia immolatus eſt pro nobis. leo dicitur quia ſurrexit a mortuis. ſicut
leo catulos ſuos fertur excitare. Aquila dicitur chriſtus in aſcenſione. quia aſ
cendit altiſſime ¶ Diſcretalis viſus id eſt diſcretio vel prudentia euangeliſta
rum. Eſt lux id eſt ſignificatur per lucem quam propheta videbat apud hec
animalia ¶ Quattuor ſunt flumina egredientia ex fonte paradyſi. ſ. phyſon.
nilus. eufrates. tigris. ꝑ que ſignificantur quattuor euangeliſte rigantes eccle
ſiam ¶ Debriare idem eſt quod inebriare vel implere ¶ Sentina eſt aqua fe
tida in fundo nauis. aut locus ille in quo fluit aqua nauis

De martyribus.

O Beata beatorum martyrū ſolēnia. O deuo
te recolenda uictorum certamina. Digni di/
gnis fulgent ſignis et florent virtutibus. Illos ſp
condecenter veneremur laudibꝰ Fide voto corde
toto adheſerūt dn̄o. Et inicti ſꝫ addicti atroci mar
tyrio. Carcerati trucidati pertulerunt plurima.
Igne leſi ferro ceſi tormentorum genera Dum ſic
torti cedunt morti carnis per interitum vt electi
ſunt adepti beatorum premia. Per contemptum
mundanorum et per bella fortia meruerunt an/
gelorum victores conſortia. Ergo facti coheredes
chriſto in celeſtibus Apud ipſum vota noſtra pro
mouete precibus. Vt poſt finem huius vite ꝛ poſt
trāſitoria. In perenni mereamur exultare gloria.

¶ Beatus dicitur qui omnia habet. ergo nemo eſt in hoc mundo beatus
¶ Martyr nomen grecum eſt quod latine teſtis interpretatur. ¶ Addicere
eſt adiudicare. vt ſupra in ſequentia Petre ſumme. Inde addictus id eſt ad/
iudicatus ¶ Atrox id eſt crudelis Atrocitas. crudelitas ¶ Cedunt morti id
eſt moriuntur. Nam cedimus illi a quo ſuperamur. ergo cedunt morti qui
ſuperantur a morte. ¶ Contemptus eſt contem[illegible] actio. ¶ Conſortium
eſt ſocietas vel participatio eiuſdem ſortis ¶ Pere[illegible] vel perennus id ē per
petuus quaſi per omnes annos. Et ſcribitur ſine h.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

¶ De confeſſoribus

Ad laudes ſaluatoris vt mēs incitetur humi
lis. Sentiat hunc diem iuſta de cauſa celebrē
Gaudeat et ſeſe ſic pia vota promere. Hodie celoꝝ
ſecreta petijt lux pontificum. vel confeſſorum. Iu
giter in choro ſanctorum ſplendens vt ſidus aure
um. Et gaudium angelis factum eſt ex aduentu
cōparis. Fuiſſe quē angelum domini cōſtat exerci
tuū Qui cuiq; ſuam tritici dans menſurā ad fidei
caulas cōgregans ouiculas lupi preuidit inſidias
Fidelis ⁊ prudens credita diſtribuens. ſic dedit ad
menſam domini pecuniā ut dignam faceret vſu
ram. Beatus hic ſeruus quē cum venerit dn̄s ita
inuenerit. Probatum in terra ſup omnia ſtatuet
illum in patria. Ad tanti patris gl̄am celebrandā
clerus cōcinat laudē dignā ⁊ populus letis reſpō
deat vocibus. Dicamus om̄es cernui tanto patri
iungat ſe ſuo grex paſtori ⁊ precibus fuſiſq; lachry
mis clamemus. Paſtor bone miſerere eccleſie tuiſ
q; precibus refoue. Cōfer opem plebi tue p̄ces in
tende ⁊ pio iuuamine maculas dilue. In via nos
adiuua colloca in patria. redde q̄ ſperamus bona.

¶ Incito ſignificat inſtigo vel commoueo. ab in ⁊ cito as ¶ De accipitur pro
pter. vt qua de re id eſt propter quam rem. His de cauſis id eſt propter has
cauſas ¶ Peto quandoq; ſignificat adeo. Virgilius Speluncamq; petit tē
Ita vt hic ponitur ¶ Compar dicitur equalis. aut ſocius. ⁊ corripit a in ob
liquis ſicut impar. ¶ Caula eſt ouile. dictum vel a cauea vel a greco aule.
Item ouicula fit ab ouis. ſicut auicula ab auis. nauicula a nauis ¶ Dedit pe
cuniam domini ad menſam id eſt vſurario ¶ Vſura dicitur quodlibet lucrū
ſiue licitum ſiue illicitum. Et fit ab vtor. nam vtendo lucramur ¶ Patria di
citur locus natalis. Patria noſtra celum eſt. quia illic pater noſter habitat
¶ Clerus eſt multitudo clericorum Clerici dicuntur qui diuino cultui ſunt
deputati. ¶ Cernuus dicitur inclinatus ⁊ ſupplex vel humilis. ¶ Diluo id
eſt purgo aut lauo. vnde vinum dilutum dicimus id eſt aqua mixtum.

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

De vna virgine

Virginis venerāde de numero ſapientum ſe
ſta celebremus ſocij. Filie matris ſummi re
gis ſacroſancte marie. Quam ſibi in ſororem dei
adoptauit filius. Hec corpus ſuum domuit freno
ieiunij. Et luxuriam ſecuit enſe agonie. Iſta cōtra
cunctos mortis dimicauit impetus Et hoſtem cru
entum freta chriſti dextra ſtrauerat Hec ſponſum
aula celi ſeſe inuiſentem alacris. Corde iocundo ſe
cuta eius eſt ingreſſa thalamum. Tute iam dulci
bus plena delicijs. Chriſto miſerias noſtras ſug
gerito. Nobis conſolationem precando

¶ Filie matris id eſt que virgo eſt filia ſacroſancte marie matris ſummi regꝫ
¶ Sacroſanctus id eſt ſacer et ſanctus. Sacer ad religionem pertinet. ſan-
ctus autem ad virtutem
¶ Adoptare eſt eligere
¶ Agonia eſt idē quod agon. i. certamen Etiā agonia eſt timor ⁊ ſollicitudo
¶ Fretus ſignificat confiſus. vt hoc feci fretus humanitate tua
¶ Tute ſignificat tuipſe. Etiam dicitur tutemet
¶ Suggerere eſt ſubminiſtrare tribuere vel admonere.

Dē domina noſtra

Ave maria gratia plena dominus tecum vir
go ſerena. Benedicta tu in mulieribus que
peperiſti pacem hominibus ⁊ angelis gloriaꝫ. Et
benedictus fructus ventris tui qui coheredes vt
eſſemus ſui nos fecit per gratiaꝫ. Per hoc aūt aue
mūdo tam ſuaue cōtra carnis iura Genuiſti pleꝫ
nouum ſtella ſolem noua genitura. Tu parui et
magni leonis et agni ſaluatoris chriſti templum
extitiſti ſed mater intacta. Tu roris et floris pa-
nis et paſtoris virginum regina roſa ſine ſpina
genitrix es facta. Tu ciuitas regis iuſticie tu

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

mater es miſericordie de lacu fecis et miſerie theo
philum reformans gratie. Te collaudat celeſtis
curia que mater es regis ⁊ filia. per te reis donat’
venia p̄ te iuſtis cōfertur gratia. Ergo maris ſtel
la verbi dei cella ⁊ ſolis aurora. Paradyſi porta p̄
quam lux eſt orta natum tuum ora. Vt nos ſoluat
a peccatis et in regno claritatis quo lux lucet ſedu
la collocet per ſecula Amen

¶ Gratia eſt donum vel beneficium. precipue diuinum Etiam eſt amor vel
fauor ¶ Serenus id eſt clarus Serenare. facere ſerenum ⁊c. ¶ Fructus ven
tris eſt filius Nam quicquid in aliquo naſcitur fructus eius eſt Item fructus
accipitur pro vtilitate. vt hic labor habet parum fructus ¶ Genitura eſt idem
quod generatio vel ſemen animalis ¶ Theophilus erat procurator vel diſpē
ſator cuiuſdam epiſcopi in ſicilia probus ⁊ diligens Sed tandem ab epiſco-
po depoſitus ab officio. grauiter doluit. ⁊ conſulens quendam maleficū illius
hortatu chriſtianam fidem abnegans diabolo ſe ſeruum fecit vt illius auxi-
lio rediret in priſtinum ſtatum Tandem tamen admonitus a virgine maria
penituit. et illius ope rediit in gratiam cum deo.

¶ Maria eſt mater chriſti quo ad eius humanitatem. et eſt filia chriſti quo
ad eius deitatem. Nam deus eſt pater omnium ¶ Cella eſt quod vulgo dici
tur camera. nā camera ꝓprie eſt teſtudo domus ¶ Sedulus. i. continuus

VErbum bonum et ſuaue perſonemus illud
aue per quod chriſti fit conclaue virgo mater
filia. Per quod aue ſalutata mox concepit fecunda
ta virgo dauid ſtirpe nata inter ſpinas liliū. Aue
veri ſalomonis mater vellus gedeonis cuius ma
gi tribus donis laudant puerperium. Aue ſolem
genuiſti. aue prolem protuliſti mundo lapſo con
tuliſti vitam ⁊ imperium. Aue ſponſa verbi ſum
mi maris portus ſignum dumi aromatū virga
fumi angelorū domina. Supplicamus nos emē
da emendatos nos cōmenda tuo nato ad habēda
ſempiterna gaudia Amen

¶ Aue accipitur hic nominaliter. vt ſit idem quod ſalutatio. ⁊ hoc ſepius.
¶ Conclaue eſt cella concluſa. ⁊ producit mediam. ¶ Verus ſalomon chriſ

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

ſtus dicitur ob ſapientiam ſuam ¶ Gedeon fuit quidam dux filiorū iſrahel qui petens a deo ſignum. iuſſu dei per noctem reliquit vellus in aera. qđ mane fuit rore perfuſum. terra ſicca exiſtente. quod ſignificauit mariam ſpiritu ſancto fecundandam corpore intacto. ¶ Moyſes vidit dumū ardere et non exuri. quod ſignificauit mariam illeſa virginitate chriſtum parituram

¶ Finiuntur ſequentie de tempore ꝛ de ſanctis

¶ Sequuntur collocutiones duorum puerum de rebus puerilibus ad inuicem loquentium

¶ **Syriſcus** ¶ **Petrellus.**

Syriſcus Unde venis petrelle ¶ Peterken vvan comſtu
Petrellus E templo ſyriſce. vvt die kerke.
Sy. Quid illic feciſti. vvat hebſtu daer ghedaen
Pe. Turbinem circumegi. Jc heb den bat ghedreuen
Sy. Hoc facere in tēplo mime decet. Dat en beteemt niet datmē in die kerke doe
Pe. Jdipſum nunc vapulando didici. Dat heb ic nv oeck mit ſlage gheleert
Sy. Quo pacto. Hoe ghinc dat toe
Pe. Nam alter ex edituis me ludentem offendit ꝛ apprehenſum ita pugnis pulſauit vt vix ingredi queam. Die een vanden kercmeſters vant my ſpelē ende heeft my ſoe myt vuſten gheſlaghen dat ic nauvve ghaen en kan
Sy. Jd mihi memorari q̄ȝ monſtrari malim. Dat hoer ic lieuer ſeggen dan ict my laet vvyſen
Pe. Credo equidem. Dat geloue ic ſekerlic vvel.
Sy. Nihil mihi aliud noui aufers e tēplo. Brendy ons anders nyet nyvves vvt der kerken
Pe. Morio noſter heyno in ſacrario fecit oletum. Heyn onſe dvvaes heeft in die ſacriſtij ghedreten.
Sy. Jd naſus reſciſcat tuus. Dat moet v noeſe vveten.
Pe. Ludamus nunc iuglandibus in ſcrobem. Laet ons nv myt vvalnoetē. ſpelen in der kulen.
Sy. Ubi has iuglandes nactus eſt. vvaer hebſtu die noeten gecregben
Pe. Emi Jc heb ſe gecoeft
Sy. Quanti Hoe duyr.
Pe. Tribꝫ placcis aut paulo minoris. Om drie placken of een vvenich min
Sy. Habuiſti ne tantū pecunie Haddi ſoe veel gelts
Pe. Non verum oppigneraui pugillares meos Neen. mer ic heb myn ſcrijf tafel te pande gheſet
Sy. Utinam id ſciret pater tuus. Och of v vader dat vviſte
Pe. Cur id optas. vvaer om vvonſchi dat
Sy. Si reſciret ipſe redimeret. Vernam hy dat hy ſolde ſe verloſſen
Pe. Jd mihi male verteret. Dat ſolde my qualic bekomen

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

Sy. Qui.dic ſodes. Secht vvoe ſoe
Pe. Nam pelle penas penderem. Jc ſolt mitten velle betalen
Sy. Quid tum. craſſipellis es floccifacis verbera. vvats dan. gy ſijt ſoe dick hudich ghy en paſt op gheen ſlaghe
Pe. Non magni curo ſed nunc pergamus ludere. Jck en maeck daer gheen groet verck van. mer laet ons voert ſpelen
Sy. Non libet. Ten luſt my niet.
Pe. Quid tum libet. vvat luſt v dan
Sy. Cruſtulum cum butiro. En brug of een ſtuck broets myt botter
Pe. Eſuris ſemper. Heb dy altijt honger
Sy. Nihil hodie ientaculi ſumpſi et parce meridiatus ſum. Jck en heb hu-den niet onbeten ende te middaghe vvenich geten
Pe. Non ergo mirum ſi cruſtum optas pro veſperna. Soe en iſt oec gheen vvonder dattu een ſtucff broets begheerts voer dijn veſper eten off voer dijn yſper
Sy. At ego in cena omnia compenſabo. Jck ſalt tauent al verhalen
Pe. Quid comedes. vvat ſalſtu eten.
Sy. Coluſtrum. nam duas vaccas foetas habemus. Jck ſal byſt eten. vvãt vvij hebben tvve koyen die ghecalct hebben.
Pe. Atat. campanam terciam ſonat horaꝫ alio properandũ eſt. Hans peert die clock ſlaet drie vvij moeten op een ander vvelt
Sy. Quo petrelle. vvaer hen peterken
Pe. Quo nuſq̃ magis inuitus Daer ick neergent noeder en gae
Sy. Ad ſcolam ne. vvaer ter ſcolen
Pe. Immo ad carcerem. Ja ten kerker.
Sy. Eho. quid ita. ſcholã carcerem vocas. vvat ny. hoe ſoe. heyt gy de ſchoel enen kerker te vveſen.
Pe. An non carcer tibi videtur qua nos magiſter velut in cauea clauſos cõ-ſeruat. Dunck v dat nyet een karker te ſyn daer ons die meeſter holt als in een holl.

Carmen Senece Aſclepiadeum de orpheo nitente vxorem ſuam ab inferis reuocare

Immites potuit flectere cantibus
Umbrarum dominos et prece ſupplici
Orpheus euridicem dum recipit ſuam
Que ſiluas ⁊ aues ſaxaq; traxerat
Ars que prebuerat fluminibus moras

Ad cuius ſonitum conſtiterant fere
Mulcet non ſonitis vocibus inferos
Et ſurdis reſonat clarius in locis
Deflent euridicem tradicie nurus
Deflent ⁊ lachrymis difficiles dee
Et qui fronte nimis crimina tetrica
Querunt ac veteres excutiunt reos
Flentes euridicem iuridice ſedent
Tandem mortis ait vincimur arbit᷑
Euade ad ſuperos lege tamen data
Tu poſt terga tui perge viri comes
Tu non ante tuam reſpice coniugem
Quam cum clara deos extulerit dies
Spartaniqꝫ aderit ianua tenari
Odit verus amor nec patitur moras
Munus dum properat cernere perdidit

¶ Finem hic accipiūt hymni ⁊ ſequentie cū accura
tiſſima vocabuloꝝ interp̄tatione Hermāni Torrē
tini. Initio huius libri etiā habetur pulcherrima
diſtinctio carminū qua lege carminis quiſqꝫ hym
noꝝ ſit ꝯpoſitus. Ipſoꝝ nāqꝫ hymnoꝝ alij dicūtur
ſaphici. alij gliconij. alij aſclepiadei ⁊c̄. Adiecte etiā
ſunt in fine hui⁹ libelli quedā pulchre collocutōes
duoꝝ pueroꝝ ornatiori ſtilo de rebus puerilib⁹ lo
quentiū Quibus ſubiectū eſt carmen aſclepiadeū
Senece nitente cōiugem ſuā ab inferis reuocare

Early European Books, Copyright © 2011 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of Koninklijke Bibliotheek, Den Haag.
227 E 16 [1]

8

[redacted]

HENRICVS COLONIE EST POSSESSOR